הארץ

1.10 ש"ח יום ג' א' בטבת תשמ"ח, 22 בדצמבר 1987 VOL.68/20865 DECEMBER 22 1987
(כולל מע"מ (באילת 94 אג')

איוורור זה... Venta
רמת־גן
חיפה · ירושלים

ארה"ב מנסה להפוך הגינוי לישראל ל"הבעת צער"

ההצבעה במועצת הבטחון בנושא המהומות בשטחים נדחתה להיום

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). התייעצויות קודחתניות בין חברות מועצת הביטחון על נוסח סופי של הצעת החלטה המתייחסת למהומות בשטחים נמשכו עד מאוחר בערב ואחרי חצות לפי שעון ישראל הוחלט לדחות את ההצבעה להיום.

במשך היום התנהלו דיונים בין דיפלומטים אמריקאים לבין נציגי מדינות ערביות על נוסח מתון שלא יכלול גינוי אלא "הבעת צער" עמוק על מדיניות ישראל בשטחים ועל

(סוף בעמוד 6)

כ־2300 שוטרים ואנשי מג"ב רותקו למשימות שיטור ב"יום השלום" במגזר הערבי; למעלה מ־100 מתפרעים נעצרו

ידוי האבנים הגיע גם ליפו, נצרת, לוד ורמלה; נמשכת כוננות המשטרה

ראש עיריית נצרת: "אני חי בתחושה של ימי חג מולד חדש — חג הולדתה של מדינת פלשתינה"

מתפרעים ברחוב הראשי של קלקיליה, אתמול. (צילום: עודי קרן)

מאת ראובן שפירא
ועטאללה מנצור סופרי "הארץ"

יותר ממאה עצורים ערבים החשודים בהשתתפות בהתפרעויות, יידוי אבנים, הצתות והסתה להתפרעויות, נעצרו אתמול עד לשעות הערב ברחבי המדינה, בתוך תחומי הקו הירוק, ביום השביתה במיגזר הערבי. כעשרים שוטרים נפצעו, אחד מהם באורח קשה ושלושה באורח בינוני, ומספר כלי רכב משטרתיים ניזוקו בהתנגשויות עם מפגינים ומתפרעים שגרמו להפרות סדר. זה הסיכום הכללי המשטרתי של ארועי "יום השלום" במיגזר הערבי.

כ־2300 שוטרים ואנשי משמר הגבול, שרותקו במיוחד למשימות שיטור ושמירה על הסדר ביום השביתה, נאלצו להתערב ולפעול בעשרות רבות של ארועים, אחדים מהם חמורים, בכל רחבי הארץ, ובעיקר בישובים שבהם יש תושבים ערבים רבים, כמו נצרת, עכו, לוד, רמלה ויפו. הארועים כללו הצתות צמיגים וחסימת כבישים, יידוי אבנים על כלי רכב אזרחיים ועל שוטרים, התקהלויות בלתי חוקיות והתפרעויות והסתת בעלי עסקים לסגור את חנויותיהם.

למרות הארועים אתמול, שחרגו מהבטחות מארגני השביתה במיגזר הערבי, שהבטיחו שקט ושמירה על החוק והסדר, הביעו אמש בפיקוד המשטרה שביעות רצון מסיכומי יום השביתה. מפכ"ל המשטרה דוד קראוס ושר המשטרה חיים בר־לב עקבו אתמול מקרוב אחרי פעולת כוחות המשטרה. המפכ"ל קיבל דיווחים שוטפים ובעת הצורך נתן הנחיות למפקדים הבכירים בשטח.

(סוף בעמוד 6)

במערכת הביטחון מעריכים: ההחלטה מלפני מספר ימים על קו מאופק התפרשה כחולשה ועתה יש לשנות הכיוון

שלושה נהרגו בגדה; צה"ל ינקוט צעדי הרתעה וענישה להשלטת סדר

מאת אודי ניר
סופר "הארץ"

לאחר יום של שביתה כללית בשטחים ומהומות בהיקף נרחב, שבהן היו שלושה הרוגים ויותר מ־20 פצועים מאש כוחות הביטחון, עומדים שלטונות הביטחון לנקוט שורה של צעדי הרתעה וענישה, "כדי להבהיר לישוב הערבי בשטחים שדבר כזה לא יכול להישנות", כהגדרת מקורות צבאיים.

ראש המנהל האזרחי ביהודה ושומרון תא"ל שייקה ארז הזהיר אתמול כי אם יימשכו המהומות בגדה, יופעלו צעדים חריפים יותר. הוא אמר: "אם יעמידו אותנו עם הגב לקיר וילחצו אותנו", לא יהיה מנוס מפגיעה בנפש.

תא"ל ארז אמר: "אני מקווה שהם

(סוף בעמוד 6)

גרומיקו לחוסיין: אין סיכוי למדיניות "אגרוף הברזל" של ישראל בשטחים

ארה"ב לאזרחיה: לא לבקר במזרח ירושלים; צליינים מבטלים בואם

מקורות ישראליים מעריכים הנזק לתיירות בחג המולד במליוני דולרים • שולץ הורה לפיקרינג להבהיר לשמיר את החומרה בה רואה ארה"ב את המצב בשטחים • המנהיג הרוחני של "האחים המוסלמים" במצרים: "ג'יהאד — "הדרך היחידה לשחרור פלשתין"

חבושים בכובעי־פרווה בקור המוסקבאי: מקדם הנשיא גרומיקו (מימין) את המלך חוסיין

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). על פי הוראת של מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ נפגש אתמול השגריר תומס פיקרינג עם ראש הממשלה יצחק שמיר כדי להעמידו על החומרה בה רואה הממשל האמריקאי את האירועים האחרונים בגדה ברצועה ובירושלים. על פי מקורות אמריקאיים התבקש פיקרינג להביע אכזבה מחוסר יכולתם של כוחות הבטחון להקים יחידות מיוחדות, שבהן רואה הממשל אחד הפתרונות למניעת מקרי הריגה בהפגנות, וכן לנקוט צעדים בלתי אלימים כדי למנוע התפשטות ההפגנות. כראיה ליעילות יחידות מיוחדות מציינים פקידים אמריקאיים את ההבדל בטיפול בהפגנות בירושלים ובעזה.

(סוף בעמוד 6)

משאל פורי — מיוחד ל"הארץ"

שיעור התומכים במערך ובליכוד נמוך ממספר המצביעים עבורם בבחירות 84

הפיצול בתחיה גרם להחלשתה מ־6.6% ל־4.8% — בתוספת 1% לצומת של רפאל איתן • עלייה ל"כך" מ־2.6% באוקטובר ל־3.8% • המפלגות הדתיות שומרות על כוחן

שיעור המצהירים כי יצביעו בעד המערך — אילו נערכו עתה בחירות לכנסת — ירד זו הפעם הראשונה מאז יוני 1987, אל מתחת למספר המצביעים עבורו בבחירות לכנסת ה־11. בעוד ש־37.1 אחוז נתנו את קולם למערך בבחירות הקודמות, מצהירים עתה רק 33.5 אחוז שיצביעו בעד המערך. זאת נמצא במשאל הבחירות של מכון פורי שנערך בהזמנת "הארץ" בשבוע הראשון של החודש.

גם שיעור המצהירים כי יצביעו בעד הליכוד עומד מתחת לשיעור המצביעים עבורו בבחירות לכנסת ה־11. בעוד שבבחירות הקודמות קיבל הליכוד 31.9 אחוז מכלל הקולות, מצהירים עתה רק 25.5 אחוז שיצביעו בעד הליכוד.

הן הקולות שאבדו למערך והן הקולות שאבדו לליכוד עוברים בחלקם למפלגות הקטנות. אך חלק ניכר, 9.1 אחוז, אמרו כי יצביעו כיום בעד "מפלגות אחרות" כשרובם מתכוונים למפלגת "אחדות לאומית" שאינה קיימת כלל.

הפיצול בתנועת התחיה גרם להחלשת כוחה, מ־6.6 אחוזים במשאל אוקטובר ל־5.8 אחוזים עתה, המתפצלים בין 4.8 אחוזים לתחיה ו־1.0 אחוז לצומת (תנועתו של רפאל איתן).

לעומת זאת מראה המשאל על עלייה לתנועת "כך", מ־2.6 אחוזים באוקטובר ל־3.8 אחוזים עתה. המפלגות הדתיות שומרות במעט על כוחן. 11.1 אחוזים היו מצביעים כיום בעד המפלגות הדתיות לעומת 11.4 אחוזים שניתנו להם בבחירות הקודמות.

שיעור הנמנעים עומד עתה על 26.6 אחוז מכלל הנשאלים שנמנעו מלומר בעד מי יצביעו. מהם 13.9 אחוז אמרו ש"אינם יודעים" למי יצביעו ו־12.7 אחוז סרבו לומר בעד מי יצביעו.

להלן תוצאות המשאל (באחוזים) בהשוואה לתוצאות הבחירות לכנסת ה־11:

	משאל	כנסת 11	שיעור השינוי
מערך	33.5	37.1	-3.6
נוטים למערך	8.2	5.1	+3.1
ליכוד	25.5	31.9	-6.4
נוטים לליכוד	9.6	5.2	+4.4
דתיים	11.1	11.4	-0.3
אחרים	9.1	6.4	+5.7

רבין בשובו: ננקוט אמצעים כואבים

"איראן, עיראק וסוריה מאחורי ההתפרעויות" • "לא הייתי צריך להקדים שובי; אפשר לסמוך על המערכת"

(עז). שר הביטחון, יצחק רבין הזהיר אמש את ערביי השטחים וערביי ישראל, שבכוונתו לנקוט בכל האמצעים, גם כואבים, כדי להבטיח את הסדר, והבהיר שבטרור ובאלימות לא ישיגו דבר.

במסיבת עתונאים שנערכה בלילה בנמל בן גוריון, העריך

(סוף בעמוד 6)

יוסי ביילין: הצבא הופתע ממימדי המהומות

מאת בני לנדאו
סופר "הארץ" בקליפורניה

לוס אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"). הצבא לא היה מוכן לגודלן ולאופיין המקיף של המהומות שפרצו בשטחים וכתוצאה מכך מצאו עצמם החיילים במצב שבו "הדרך היחידה כמעט לטפל בהן היתה לפתוח באש". כך אמר המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, יוסי ביילין, בראיון ל"לוס אנג'לס טיימס" שהופיע אתמול.

מחפשים רכב צבאי שהציב ערבים על הפגוש כהרתעה מיידוי אבנים

מאת עקיבא אלדר

שלטונות צה"ל פתחו בחקירה לאיתור רכב צבאי שהשתמש באזרחים ערבים כ"שכפ"צ" מפני יידוי אבנים ובקבוקי תבערה. בתמונות טלוויזיה ששודרו במספר מדינות בעולם נראו תושבים ערבים יושבים על הפגוש של רכב צבאי כהרתעה מפני מיידי אבנים ומשליכי בקבוקי תבערה.

בתגובה לפניות של מספר שגרירים בישראל ביקש הצוות המיוחד של משרד החוץ לקבל פרטים על הרכב. אתמול הגיע לירושלים דיווח של אחד משגרירי ישראל באירופה אשר הצליח לזהות את מספר הזיהוי של הרכב הצבאי מתוך כתבה ששודרה בטלוויזיה.

הפרטים הועברו לצה"ל לצורך חקירה.

פיקרינג עשוי לסיים תפקידו הקיץ

מאת צבי בראל

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג יסיים את תפקידו כבר הקיץ — אם לא תתיר לו ועדת המנהל להמשיך בתפקידו.

סיום תפקידו נובע מהוראה מנהלתית המטילה מגבלת שירות של שלוש שנים בתפקיד שגריר. (ההוראה התקבלה לאחר שהשגריר הקודם סם לואיס כהן שבע שנים בישראל). ועדת המנהל התבקשה על ידי מחלקת המדינה לאשר הארכת שירותו של פיקרינג בשנה נוספת. אך לפי שעה לא החליטה ועדה זו. אם ישוב פיקרינג לוואשינגטון השנה מצפה לו תפקיד תת שר החוץ לענייני אדמיניסטראציה. על פי שמועות בוואשינגטון עשוי להחליפו בתפקיד שגריר ארה"ב בתאילנד, ויליאם בראון.

שוק ההון

עליות במניות

מאת אריה לביא

הפעילות החיובית בשוק המניות נמשכה אתמול כאשר למרבית ענפי המניות נרשמו ביקושים ועליות שערים מתונות בדרך כלל.

ערך את העמוד: בינה שפירא

פרשנות / זאב שיף

יום השביתה: לקחים מבצעיים ופוליטיים

מארגני השביתה הוכיחו יכולת ארגון ארצית

לשביתה המלאה כמעט של ערביי ישראל יש מספר לקחים מבצעיים ופוליטיים שממשלת ישראל לא תוכל להתחמק מלדון בהם, כפי שהתחמקה עד היום מדיון רציני במצבו של המיעוט הערבי והמדינית כלפיו.

הלקחים העיקריים בתחום האופרטיבי הם:

● זו הפעם השניה שמארגני שביתות במגזר הערבי בישראל הוכיחו יכולת ארגון ארצית לגייס את מירב האוכלוסיה הערבית לפעולה הפגנה אנטי־ממשלתית עם גוון אנטי־ישראלי. בפעם הראשונה ב"יום השיוויון" שנערך ב־24.6.87 ופעם שניה בשביתה אתמול. הפעם הפעילו המארגנים אמצעי לחץ רבים יותר נגד מפירי שביתה פוטנציאלים. מקומות בהם השביתה לא היתה מלאה היא במגזר הדרוזי ובמגזר הבדווי. כ־80 אחוז מהפועלים והעובדים הערביים לא הגיעו למקומות עבודתם.

בעוד שבארגון השביתה ניכרה התקדמות שצריכה להדאיג את ממשלת ישראל לא הצליחו המארגנים לשלוט על האירועים בשטח והדבר ניכר בהפרות החוק ובהתנגשויות עם המשטרה.

● ההפתעה בשטח היתה בהתפרעויות בשתי ערים מעורבות, ביפו ולוד. ההתפרעויות ליד אום אל פחם ובנצרת מפתיעות פחות משום שבשני מקומות אלה שולטים גורמים קיצוניים. באום אל פחם יש השפעה רבה לארגון הקיצוני בני הכפר ולגורמים דתיים מיליטנטי ואילו בנצרת יש השפעה גדולה לקומוניסטים. האחרונים ר׳ להמנע אמנם מהתנגשויות, אך לא הצליחו למנוע הסתערות ש מאות אנשים על תחנת משטרה. בהקשר לכך יש לציין לטובה א משטרת ישראל שגילתה ארגון טוב, איפוק מירבי. נמנעה מפתיח באש ומנעה שפיכות דמים למרות ששוטרים רבים נפצעו.

הלקחים הפוליטיים הם:

● זו הפעם הראשונה הוכח לציבור הישראלי בצורה בולטת קיימת הנה הדדית בין האירועים בשטחים לבין המתרחש א ערביי ישראל. יש יותר מניצנים להתפתחותו של מאבק פולי משותף של הפלשתינאים בשטחים וערביי ישראל. מי שרה להתעלם מכך יעשה טעות מרה.

● בעוד שגל המהומות האחרונות בשטחים היה ביוזמה מקומי ואש"ף הצטרף בשלב שני על מנת להסית ולשפוך שמן למדורה, סימנים ברורים לכך כי אש"ף ניסה להעביר הנחיות לגורמים קיצוניים בקרב ערביי ישראל כיצד לפעול. אני מניח שממשל ישראל לא תוכל להתעלם מכך ותנצל זאת ודאי בתגובותיה. סכ אם רבים מראשי המועצות המקומיות הערביות, המודאגים באמ מהמתרחש עם אחיהם הפלשתינאים בשטחים, ערים לעובדות אל

● לממשלת ישראל לא נותר הרבה לעשות לאור מה שהתגל לאחרונה בקרב ערביי ישראל. יש להניח כי הועם יצא עתה הארגון הארצי של ראשי המועצות הערביות.

ספק אם ניתן מבחינה חוקית לפגוע בגוף זה, אך יתכן מאד שעל יוחלט על הפסקת כל קשר פורמלי ושיתוף פעולה ממשלתי עם גוף ארצי זה של ערביי ישראל. השאלה אם במקביל תשכיל הממשלה לחזק גופים מתונים, כמו המיעוט הדרוזי, בדווים וכמה מהמועצות הערביות המקומיות.

ממשלה זו, כמו קודמותיה, מתחמקת בכישרון מכל דיון רציני בשאלת המדיניות כלפי המיעוט הערבי. כמו בנושא השטחים צריכה כנראה ישראל לעבור זעזוע לפני שהיא מלבנת לעצמה את האלטרנטיבות השונות ומקבלת החלטות.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: פרופ' יוסף גינת, יועץ מ"מ ראש הממשלה ושר התקשורת לענייני ערבים
על: שביתת ההזדהות של ערביי ישראל עם תושבי השטחים

(עמ' 2)

★

נסים יבקש היום מקיסר להסכים לייקור המסובסדים בימים

(עמ' 2)

★

יופסק שירותם בצה"ל של קצין ו־3 נגדים בעקבות ליל הגלשנים

(עמ' 2)

★

1500 איש ניספו באסון ימי בפיליפינים

(עמ' 4)

ריץ
מסעדה צרפתית כשרה
ארוחה עסקית - 25 ש"ח
הירקון 82 ת"א 03-653638

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: גשם יורד ברוב חלקי הארץ, מלווה סופות

חדשות הארץ
מתפרסם היום בעמודים
8, 16, 17,
18, 19, 20, 21,

קנה ב"ויזה" וסע לאולימפיאדה

VISA

המבצע האולימפי של ויזה שהחל ב־2/12/87 מאפשר לך לזכות ב:
■ כרטיס טיסה כל חודש
■ סך קניות חודשי של 100 ש"ח מזכה אותך ב"נקודה אולימפית" והשתתפות במבצע.
■ כל חודש זוכים שני מחזיקי ויזה בכרטיס טיסה לאולימפיאדה (כולל מיסים)
■ כל נקודה נוספת מגדילה את סיכוייך לזכות.
■ והזכיה הגדולה - אירוח אולימפי מלא
■ אם צברת לפחות 12 נקודות אולימפיות (1200 ש"ח), בתקופת המבצע - 2/12/87 - 1/8/88, תשתתף בהגרלה הגדולה שבה יזכו 6 מחזיקי ויזה באירוח אולימפי מלא הכולל כרטיס טיסה, שהות בבית מלון וכניסה למשחקים.
■ ובנוסף... כל יום זוכים בהחזר סכום הקניות
■ מידי יום, החל מ 2/12/87 יכולים 50 לקוחות מכלל מחזיקי כרטיס ויזה, לזכות בהחזר מלא סכום הקניות שביצעו באותו היום.

אתה מחזיק בשיא האפשרויות

VISA
חסות עולמית
למשחקים האולימפיים 1988

ויזה יותר טוב מכסף.
ויזה - כרטיס האשראי של קבוצות בנק לאומי בנק דיסקונט

ראיתי שמעתי

שמיר התפנה לארח ראש ממשלת הרפובליקה הדומיניקנית

בתוך מבול הדיווחים על האירועים במגזר הערבי, התפנה אמש ראש הממשלה, יצחק שמיר, לארח לסעודת ערב אורחת מאי קטן במשפחת איי הודו המערבית. זוהי ראש ממשלת הרפובליקה הדו־מיניקנית, מרי אויגניה צ'ארלס, העומדת בראש מדינה בת 75 אלף תושבים, רובם שחורים קתולים. שטחו של האי 750 אלף קמ"ר והוא התגלה על ידי קולומבוס ב־1493. תחביביה של ראש הממשלה הם קריאה וגינון.

א. לם

מה היתה עושה קירקפטריק במועצת הביטחון?

פרופ' ג'יין קירקפטריק, לשעבר שגרירת ארצות־הברית באו"ם, אמרה אמש בפורום על שמה, כי אם היא היתה משתתפת בדיון הנוכחי, היתה עושה ככל יכולתה לשכנע את נשיא ארה"ב ומזכיר המדינה האמריקאי שאסור לארה"ב לתמוך בגינוי ישראל, או להימנע, אלא אם תהיה בהחלטה התייחסות מקבילה לאירועי הטרור של הערבים בשטחים.

* * *

הסנטור אדוארד קנדי הגיע אתמול משדה התעופה ישר לאוניברסיטת תל־אביב, לפורום קירקפטריק, מלווה אנשי ביט־...

מעבר לחילופי ידע, התברר להמילביץ כי עמיתו הירדני הוא שהמליץ עליו לחולים ברבת־עמון שהגיעו אח"כ לטיפול המטולוגי בהדסה ירושלים. לדברי המילביץ, הרופא הירדני מעודכן בכל הנוגע להתקדמות שיטות הטיפול במחלות דם, בארץ ובאירופה. הוא סיפר כי גם בירדן החלו לאחרונה בהשתלת מח עצמות, טיפול שישראל מבצעת אותו בהצלחה מרובה.

פרופ' המילביץ הזמין את הרופא הירדני לבקר בהדסה.

עדנה אבירוד

סניפי דואר מיוחדים לחג־המולד

שני סניפי דואר מיוחדים ייפתחו ביום חמישי, חג המולד: האחד בנצרת השני בבית־לחם. הסניפים, שיהיו פתוחים עד שעות הערב המאוחרות, יעסקו במכירת בולים, בקבלת מכתבים רגילים ובהחתמת חותמ בולאי.

חותמות חג־המולד מן המקומות הקדושים בארץ־ישראל, מעוררות עניין בציבור האספנים בארץ ובעולם. מעטפות וגלויות מסוף המאה הקודמת עם חותמות אלה הן נדירות ויקרות ערך.

חיים גלאון

ז'אן קלוד קילי מתאבל על אשתו

ז'אן קלוד קילי, כוכב הגלישה הצרפתי, קנה את עולמו באולימפיאדת החורף של גרנובל ב־1968. הסרט "13 יום בצרפת" בביכורו, היה להיט שורג ממסגרות הספורט ה...קובלות. קילי (44) שוכה בשר...ש אולימפיאדות, היפנה את ...עילותו לתחום הפוליטיקה ...ל הספורט ופעל במסגרת ...ת אולימפיאדת החורף. לא ...בר פרש מכל פעילות, ...יבה שהתגברה רק לאחרונה: ...א התפנה לספוד את אשתו ...לת הסרטן.

השבועון הגרמני "בונטה" ...ר שקילי פגש בשחקנית ...יאל דובר עוד ב־1969. אך ... נישאו רק כעבור ארבע ...ים. הזוגה שלו עם אמרגנו ...ר עליו להתחתן כשהוא ...יאו. דובר, שהיתה נשואה ...ים לכן לראואמם מרד...לה, בנו של הדוכן, ויתרה על ...ריירה שלה כשחקנית. עם ...שואיה, כשחלתה אנושות, ...ר קילי על כל תפקידיו. ...יאל דובר מתה ב־2 בנובמבר, ...ום נישואיהם ה־14, והיא בת ... שנים.

זמר הרוק הצרפתי, ג'וני האלידיי, בעלה לשעבר של סילבי וארטן, חושב שוב על נישואים. הפעם בחירת לבו היא ג'יזל גאלאמה, עתונאית בעלת יחוס משלה — היא בתה של כוכבת הקולנוע האמריקאית אליביה דה האבילנד (מלאני ב"חלף עם הרוח"). (תצלום אי.פי)

בעריכת עידית רוזנבלום

עדות ראיה / עטאללה מנצור

מטה השביתה הכללית: קפה מר, קבב, כולם מצטלמים, שריד מרגיז גם פה

נצרת, אתמול: איש משטרה עוצר מתפרע ערבי. (צילום: מקס נאש, אי־פי)

מבצע "יום השלום" של נבחרי הציבור הערביים בצורת שביתה כללית כמחאה על המתרחש בשטחים נוהל כולו ממטה השביתה במועצת עיריית שפרעם. ישבו בו מזכירות הועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, חמשת חברי הכנסת תופיק טובי ותופיק זיאד (חד"ש) מוחמד מיעארי (מתקדמת) מוחמד ותד (מפ"ם) ועבד אל והאב דראושה (עבודה). דראושה נעדר אתמול עקב נסיעה דחופה למצרים, לפי הזמנה מצרית. הוא השתתף בקבלת ההחלטה על קיום השביתה, באותו אולם המשמש יום יום כלשכת ראש עיריית שפרעם אברהים נמר חוסין. לפני מספר חודשים רוהט האולם במערכת ספות ושולחנות עגולים, המזכירים את האולם המפואר של מועצת הבטחון.

הקפה המר המחולק מספלון מרד. ממנו שותים הכל, מוכיר לאורח כי הוא מצוי בתוך אורחים ("מדאפה") ערבית מודרנית. בחזית האולם מספר צילומים של ראשי עיריית שפרעם בעבר, והנא מרים המנוח, היו"ר הראשון של הועד הארצי של הרשויות הערביות. כן תלויים על הקיר תעודות מתעודות שונות שניתנו לעיריית שפרעם ולראשה מגופים שונים בתחומי מניעת תאונות דרכים, והסתכלות.

כולם רוצים להופיע

ליד יו"ר המטה, ראש עיריית שפרעם, ויו"ר הועד הארצי מצטופפים חברי הכנסת טובי, זיאד, מצד אחד, ומוחמד מיעארי מהעבר השני. כולם רוצים להופיע בצילומים ההיסטוריים. מוחמד ותד ח"כ של מפ"ם מופיע הפעם על תקן של חבר משלחת מפ"ם הבאה להביע סולידריות. בראש המשלחת ח"כ אלעזר גרנות. הם מחזקים את ידי נבחרי הציבור הערביים, הבטים יסיימו את דבריהם מופיע במקום ח"כ יוסי שריד מהתנועה לזכויות האזרח.

דברי שריד בגנות הקיצוניים אינם מתקבלים באהדה. ח"כ תופיק טובי מנסה למצוא פסול בדברי שריד. "אין מקום לסמיטריה" קובע טובי. "אין מקום לטענה נגד הערבים בשטחים. האשם בממשל הישראלי".

גם עו"ד כאמל אל דאהר, דובר "המתקדמת" מסתייג מדברי שריד. "הקיצוניים הערביים הם בשוליים. הקיצונים של היהודים הם במרכז ממשלה". שריד מקבל את הדברים בשקט, ולוחש למכר ערבי: הם מתעקשים לראות את הדברים שחור לבן.

המרכזיים בחופה ספר לנוכחים בשמחה כי זה עתה הגיע מנצרת. קבוצה של בריונים ניסתה להפר את המשמעת של מטה השביתה, אבל החברים דאגו ללמדם לקח. לעיתונאי שישב לידו לחש: אלה היו מאנשי "האחים המוסלמים". אני ראיתי זאת במו עיני. הם עמדו ליד תחנת המוניות, מול בית הירידות.

נסים ברכה, דובר משלחת רק"ח ממחוז תל אביב נשא דברי ברכה. הוא ראה בערבים בישראל כוח די־מוקרטי המסייע לכוחות הדימוקר־טים בעם ישראל כדי להאבק נגד הסכנה של הרס עצמי, הקריאה שבינינו. ברכה מסיים את דבריו בקריאה: אדום תאומים ילדה אותנו הארץ הזאת.

הוא מיהר לסיים כי האיצו בו לסיים לפני השעה ה־12 שבה היו אמורים לעמוד דום לזכר הנספים. פעמוני הכנסיה החלו גשמעים בחוץ. איבראהים נמר חוסין קרא את הנוכחים לעמוד דום והוא מלמלמל מספר משפטים סמרטיים ולא פולי־טיים. הם נהרגו והאל ירחם עליהם. מייד אחרי דקת הדומיה באו צלמים לאולם ובידיהם ארגזים של כריכים עם קבב. הפוליטיקאים הצטלמו. העניקו ראיונות לכלי התקשורת, ברכו אחד את חברו ונפרדו. זיאד יצא ראשון. הוא קבל טלפון ובו הידיעה על הפרות הסדר בעיר.

ראיתי במו עיני

בנימין גונן, מפעילי רק"ח

שיחת היום / גדעון אלון

עם: פרופסור יוסף גינת, יועצם של מ"מ ראש הממשלה ושר החקלאות לענייני ערבים

על: שביתת ההזדהות של ערביי ישראל עם תושבי השטחים

ערביי ישראל ימשיכו להפגין

הנושא המרכזי המעסיק את ערביי ישראל הוא מאבקם לשוויוניות. האם השביתה והשנאות האלימות שהיו אתמול מהווים רק אקט של הזדהות עם תושבי השטחים, או ביטוי של מחאה נגד השלטון הישראלי בשל תחושת קיפוח ואפליה?

הנושא המרכזי המעסיק את ערביי ישראל הוא מאבקם לשוויוניות. אני טוען כל הזמן שזהותם היא זהות ערבית־ישראלית, שמפתחת גם לאומנות ערבית־ישראלית יחודית, בהיותם אזרחים ערבים במדינת ישראל. אין זה סמנטי בלבד בכך שאינני מגדיר את השביתה שהתקיימה אתמול כזהות פלשתינאית אלא כסולידריות פלשתינאית. מה שהתרחש אתמול הוא ביטוי לסולידריות של ערביי ישראל עם אחיהם הערביים בשטחים.

סגן השר רוני מילוא, ה־אחראי על הטיפול בערביי ישראל, אמר אמש שראשי לשקול את הגישה כלפי ועד ראשי המועצות הערביות ש־יזמו את השביתה. גם אתה סבור כך?

אני מאד מצטער על ההריגות שהיו במספר ישובים ערביים במהלך השביתה ולדעתי יש לטפל בהן בצורה היסודית ביותר. נכון שועד ראשי המוע־צות הערביות צריך לעסוק בעניינים מוניציפליים, אבל ה־ועד הזה קיים וההפקטו הוא קיים גם בעבר פעילות פוליטית. יש בכל הפרשה הזו דבר עצוב והוא שראשי הועד הכריזו שלא יפעלו בהתאם להנחיות של הגורמים הממלכתיים. כלומר רוני מילוא ועמוס גלבוע.

כלומר נוצר נתק בין נציגי הממשלה לבין ועד ראשי המוע־צות הערביות?

בזמנו בעת שכיהנתי כיועץ לעניינים ערביים במשרד ראש הממשלה, הכנתי, בברכתו של השר עזר וייצמן, ספר הכולל הצעות למדיניות כללית של הממשלה כלפי ערביי ישראל. בפעם הראשונה בתולדות ה־מדינה, נדונו ההצעות הכלולות בספר לפני כשנה וחצי בישיבת הקבינט. וייצמן, סמיר ואני הצ־גנו את החומר וכל השרים התייחסו להצעות. עד היום לא דלף אף משפט מהחומר שהוגשנו.

מה עלה בגורלן של ההצ־עות?

הקבינט לא סיים את הדיון, כי היו נושאים חשובים אחרים על סדר היום. בינתיים פוטרתי מתפקידי, אבל השר ארנס שהיה אחראי על הטיפול בערביי ישראל, כינס מומחים לעניינים ערביים לשני דיונים ולפני כחודש, דלפה לעיתונות סיומת הצעה שהכין מי שממלא את מקומי בתפקיד יועץ לענייני ערבים. השאלה היא, מדוע שה־קבינט לא ידון בפרטי הספר כדי להחליט כיצד להתייחס לועד ראשי המועצות הערביות, שהוא הגוף המוביל בקרב ערביי ישראל.

אתה מאמין שאילו יושמו ההמלצות הכלולות בהצעה שה־הגשתם לקבינט, ניתן היה למנוע את השביתה האלימה אתמול?

אינני אומר שהשביתה לא היתה פורצת אילו היתה מדיניות ברורה בנושא ערביי ישראל, אבל לבטח הדברים היו נראים אחרת. בכך שמתעלמים מועד ראשי המועצות לא פותרים את הבעיה. יש לדעת כיצד לנתב את הגוף הזה. כשאני שימשתי כיועץ לענייני ערבים, ציינו פעמיים את יום האדמה, אבל האירועים עברו בשקט ובסדר מופתי כי פעלנו באמצעות ראשי המועצות ה־ערביות וניתבנו אותם בתבונה.

להערכתך השביתה וההפ־גנות בישובים הערביים בישראל עלולים להימשך ול־התרחב?

לדעתי ערביי ישראל ימשיכו את ההפגנות. אני סבור שיש לטפל בחומרה בכל מקרה של הפרת סדר. עם זאת, ברצוני להעלות על נס את פעילותה של המשטרה אתמול שנהגה באיפוק בפיזור ההפגנות. התנהגות בלתי נבונה של המשטרה, היתה ע־לולה להביא להידרדרות המצב כבדור שלג.

מה דעתך על הצעתו של ח"כ חיים קופמן לקיים משמרי צבאי באזורים בצפון הארץ המהווים מוקדי תסיסה?

זוהי התגרות. מוחי הקטן לא מצליח להבין מה ההגיון להעלות הצעה כזו ערב השביתה. לגבי הרעיון עצמו, תנועת החירות שח"כ קופמן הוא אחד מבכיריה, היתה בזמנו נגד מימשל הצבאי. להחזיר היום שוב את המימשל הצבאי שנסתיים ב־1966, זה רעיון שאף בר־דעת לא יעלה על דעתו ובוודאי שאין לבצעו.

יופסק שירותם בצה"ל של קצין ושל שלושה נגדים בעקבות ליל הגלשנים

הפצ"ר הורה להעמיד לדין גם את קצין המבצעים שהיה מפקד תורן בליל האירוע ואת השג"ג

מאת ראובן פדהצור

מופרו הצבאי של "הארץ"

יופסק שירותם בצה"ל של קצין ושלושה נגדים, "אשר לא פעלו על פי אמות מידה מקובלות בנסיבות מבצעיות", בעוד קצין אחד ושני חיילים נוספים, "אשר נמצאו ליקויים בפעולתם", יועמדו לשפיטה על ידי מפקדים. כך ממליץ האלוף מתן וילנאי בסיום הבדיקה שערך בעקבות אירועי "ליל הגלשנים".

במסיבת כתבים צבאיים מסר אתמול האלוף וילנאי כי לא בחן במסגרת בדיקותיו את נושא אבטחת מחנות צה"ל. זאת משום שנושא זה לא נכלל במסגרת הבדיקה שהוטל עליו הרמטכ"ל.

האלוף וילנאי ציין כי המסקנה אליה הגיע, בתום שבועיים של בדיקות שכללו גם קריאת תחקירי כ־30 פעולות מבצעיות מאז מאי 1985, היא שהאירוע במחנה ונוה"ל אינו מצביע על צה"ל כולו. זה היה חריג, ואין הוא מייצג את המתרחש בצה"ל בתחום הגורמות המבצעיות.

במסגרת המלצותיו הדגיש וילנאי את פעולתם של שני חיילים אשר פעלו למופת: סמל גרעון בשארי, אשר הגיע למגע אש עם המחבל והרגו, וסמל אלון חלפין, חובש, אשר עם יהודי הידיות רץ לטפל בנפגעים ולמרות שנפצע המשיך לטפל בהם עד שהתמוטט.

חקירת המשטרה הצבאית

חקירת המשטרה הצבאית באירוע זה הסתיימה ובעקבותיה הורה הפרקליט הצבאי הראשי, תת אלוף אמנון סטרשנוב, להעמיד בפני בית דין צבאי בנוסף את קצין המבצעים, שהיה מפקד תורן ביחידה בליל האירוע, וכן את השומר בשער המחנה. כתב האישום נגד השניים יוגש בימים הקרובים.

כמו כן סוכם כי תינקטנה פעולות לשיפור אבטחת מחנות עורפיים.

הרמטכ"ל קיבל את המלצותיו של האלוף וילנאי והורה על מי־מושן.

5 מחבלים נהרגו בעימות עם צד"ל; צה"ל השמיד רכב סיוע של המחבלים

(ע). חמישה מחבלים נהרגו אתמול לפנות בוקר במהלך נסיון לתקוף מוצב של צד"ל על רכס עלי טהר לא הרחק מהעיירה עישייה שבדרום לבנון.

בתקרית נפצע קל מגאד אחד מחיילי צד"ל. התקרית החלה בשעה 4 לפנות בוקר. כוח גדול של מחבלים החל להסתער בו זמנית על שני מוצבים של צד"ל הממוקמים ברכס עלי טהר והשולטים על איזור גדול ודרכי מגנים המחבלים לחדור לדרום לבנון. חיילי צד"ל המטירו אש עזה לעבר התוקפים והניסו אותם.

בסריקות שהיו במקום עם אור ראשון סמוך לשעה 7 בבוקר נתגלו גופותיהם של חמישה מחבלים וסי־מני דם וגרירה של אנשים נוספים שכבראה נפגעו, אך הצליחו להימלט בחסות החשיכה.

כוח של צה"ל חש לאיזור, כדי לסייע לחיילי צד"ל, הבחין ברכב מובלים העושה דרכו במהירות לכיוון התקרית. חיילי צה"ל פתחו לעבר הרכב באש והשמידוהו אותו. מעריכים, כי הרכב הוזעק כתיגבורת למחבלים שנפגעו בתקרית עם צד"ל.

נסים יבקש היום מקיסר להסכים לייקור המסובסדים בימים הקרובים

גורמים באוצר: ביטול הכוונה להטיל תשלומים במערכות הבריאות והחינוך סולל פתח להשגת הסכמת ההסתדרות ● שר האוצר לשעבר יצחק מודעי: אני עשוי להעדר מההצבעה על התקציב

מאת צבי זרחיה ויהודית וינקלר סופרי "הארץ"

שר האוצר משה נסים יבקש אחר הצהריים ממזכיר ההסתדרות ישראל קיסר להעלות בימים הקרובים את מחיריהם של המוצרים המסובסדים. קיסר דחה בקשה זו של נסים, שהו־גשה אליו לפני שבועיים ואמר כי לא ניתן לדבר על ייקור המסובסדים בלא לבטל את הגזרות בתחומי הבר־יאות והחינוך. גורמים בכירים באוצר אמרו אתמול כי נוכח המגמה המסתמנת לבטל גביית שכר לימוד מדורג בבתי הספר התיכוניים והטלת תשלומים במערכת הבריאות הרי שנסלל הפתח להסכמת ההסתדרות לייקור המסובסדים. באוצר מבקשים להעלות בתוך ימים את מחירי המסובסדים בשעור מתון ולבצע ייקור נוסף של המסובסדים באפריל '88.

קיסר הודיע אתמול לשר האוצר כי איננו מוכן לדון אתו על קיצוץ הסובסידיות למצרכים חיוניים שכן עד ה־1 באפריל 1988 תקף ההסכם הנוכחי בעניין זה. עוד הדגיש קיסר באוזני השר נסים כי הוועד הפועל על כל סיעותיו סמך ידו על החלטתה של הועדה המרכזת נגד כל קיצוץ בסובסידיות ומבחינת ההסתדרות ענין הסובסידיות איננו נושא לדיון עתה.

דיון במדיניות השכר

נסים וקיסר ידונו במיגוון נושאים הקשורים למדיניות השכר והתע־סוקה, לרבות הערכות לקראת פרסום מסקנות ועדת זוסמן לרפורמה במבנה השכר בשירות הציבורי. פרופ' זוסמן אמר אמש ל"הארץ" כי המסקנות יוגשו בעוד כחודשיים.

זוסמן רמז אמש על כיוון הרפ־ורם שתומלץ על ידי הועדה שהוא עומד בראשה: לקשור את השכר לפריון בשירות הציבורי. להערכתו את המלצות הועדה יהיה צורך לבצע בשלבים ובאופן מדורג. עם זאת הדגיש כי אין כוונה להוליך את המבנים הקיימים של ניהול משא ומתן בין עובדים למעסיקים בשירות הציבורי.

קיסר עומד להציע לנסים להקים מטה משותף לבלום את גל האבטלה בעיקר בשורות העובדים הנפלטים ממפעלים שנפגעו ממשבר הזולה.

במשרד האוצר מגבשים הצעות חילופיות להצעות להטיל שכר לימוד מדורג בבתי הספר התיכוניים וכן במקום גביית דמי אישפוז וביקור אצל רופא. גורם בכיר באוצר אמר, כי ברור וגמור עם האוצר שלא להטיל מסים חדשים במקום התשלומים במערכות החינוך הבריאות ויהיה על הממשלה למצוא קיצוצים אחרים.

באוצר נמשכת "ספירת הקולות" של השרים שיתמכו בתקציב לעומת השרים העשויים להתנגד לו. שר האוצר לשעבר יצחק מודעי הודיע אתמול כי הוא עשוי להעדר מההצבעה על התקציב. מודעי אמר כי נתן את הבטחתו להצביע בעד התקציב המקורי, אלא, שבינתיים חלו בתקציב שינויים בחלקם משמעותיים ולאור הכוונה לבטל גביית שכר לימוד מודרג וגם עבור יום אישפוז וביקור אצל רופא, נותר רק קיצוץ בסובסידיות.

שר החקלאות אריק נחמקין הוד־יע כי יתנגד לתקציב אם לא יעביר האוצר 150 מיליון ש"ח עבור הסדר הסיוע.

שמיר דחה הצעת ארה"ב בנושא טאבה

מאת עקיבא אלדר

סופרו המדיני של "הארץ"

הנסיון להגיע לפשרה בסכסוך טאבה הגיע למבוי סתום — כך מתברר בתום פגישה שקיים אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר עם היועץ המשפטי של משרד החוץ האמריקאי אברהם סופר. שמיר דחה את ההצעה האמריקאית שעל פיה תעביר ישראל את הריבונות בשטח לידי המצרים ואילו ניהול המלון והבעלות ימסרו לגורם בינלאומי שבו יהיה לישראל חלק מרכזי.

העבודה תשגר 100,000 פניות לאזרחים בבקשה לתרומה

מאת אילן שחורי

כתב "הארץ" לענייני מפלגות

מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם הודיע, כי מפלגת העבודה פותחת בימים אלה במגבית תרום כדי לנ־סות ולחסל גירעון של כארבע מליון דולארים בקופתה של העבודה. לדברייו ישלחו בימים אלה פניות אישיות למאה אלף פעילים ואוהדים של מפלגת העבודה לתרום סכומים קטנים לקופת המפלגה.

קרא במדור המחשבים

במוסף "הארץ" יום ו' הקרוב

יהושע מאור, רב"מ ישראל —

על מדיניות התיקשוב הלאומית

פרופ' משה בן בסט, אונ' ת"א —

על בינה מלאכותית

בנימין יוחננוף; ריפ"אי ואבי גבריאלביץ, לרגו, —

על תחרות חופשית וסוכנויות בלעדיות

התחזית של אל על

אל על

	מקס' מינימום	מקס' מכס'		התחזית אתמול	
אמסטרדם	7	10	מעונן	7	9
אתונה	7	10	גשם	8	12
בוקרשט	3	6	מע"ח	—	—
ברימל	6	9	מעונן	3	7
וינה	5	8	מעונן	7	11
ז'נבה	6	9	מע"ח	0	11
לונדון	10	12	מעונן	9	12
ליסבון	10	15	מע"ח	12	17
מדריד	5	11	מע"ח	6	7
ניו־יורק	6	10	מע"ח	2	9
פאריס	6	9	מע"ח	7	9
פרנקפורט	5	8	מעונן	7	10
ציריך	5	8	מעונן	—	—
קהיר	10	14	גשם	12	21
קופנהאגן	5	8	גשם	7	9
רומא	10	15	מע"ח	6	16
שטוקהולם	−4	−1	גשם	5	15

ELAL אל על

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

מרחב תכנון מקומי — מחוזי

נמסרת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י גב' סמיחה קרמאן לשנות יעוד חלק מבנין קיים, הנימצא בחלקה 3 בגוש 11777 בקירבת כלא דאמון, למסעדה בשטח של כ־212 מ"ר.

הבקשה מהווה שימוש חורג מהיתר.

כל הרואה עצמו ניפגע מאישור הבקשה, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בכתב תוך 15 יום מפרסום הודעה זו, למשרדי הועדה המחוזית האמורה, רחוב חסן שוקרי 11 חיפה.

משה גלזנר

יושב ראש

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

דחפון

שרות מודעות טלפוני של "הארץ"

לבעלי כרטיס אשראי

03-611001

לאבי חממי

אתך באבלך הכבד במות

א מ ך ז"ל

חיקי וחבריך לעבודה ב"סולכור" ארה"ב

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

צבי זהר־כהן ז"ל

ההלויה תתקיים היום, יום שלישי א' בטבת תשמ"ח (22.12.87) בשעה 11.30 בבית־העלמין בחולון

אשתו: רות

בנו: דורון

והמשפחה

דורון רוזנבלום

★

את, ירושלים: לו

היית דרום־קוריאה

ב"חדשות" של שבת

אב־כל בע"מ יבוא וסוכנויות

תנור פוקוס תוצרת בלגיה ניתן להסקה בפחם מצויד בווסת אויר טרמוסטטי אוטומטי ומגרה לאפר

★ 40 סוגי קמינים להסקה בעץ, פחם, מתוצרת בלגיה, אירלנד, ארה"ב, נורבגיה וטייוואן

★ מערכות הסקה מרכזית — עץ, גז, דלק

★ תנורי דלק

משרד ראשי: יקנעם איזור התעשיה ת"ד 4597 מיקוד 20692 טלפון 04-893688.

סוכנות משנה: אבן יהודה אצל גור יעקב טל' 053-699120.

דרושים סוכנים וסוכנויות משנה

בצער ובכאב

אנו מודיעים על פטירת אהובתינו

אישתי אמנו וסבתינו

לאה חממי ז"ל

ההלויה תצא היום, יום שלישי א' בטבת תשמ"ח (22.12.87) שעה 12.00 מבית ההלוויות הדר רפנה לבית העלמין קרית־שאול

אוטובוס יועמד לרשות המלווים

המשפחה המתאבלת

קבלת מודעות

ללוח העיר

מ־8.00־20.00

פרסום פון

אשראי מיוחד!!!

03־738707 ,03־735588

משפט דמיאניוק

עד ההגנה איסקאן בראשית החקירה הנגדית:

"חוות־דעתי חוברה לפי הידע שלי — ולא על סמך מחקרים"

מאת יעקב שליט
כתב עתים

במשפט דמיאניוק החלה אתמול בצהריים החקירה הנגדית של עד ההגנה, האנתרופולוג פרופ' יאסר איסקאן.

התובע שאל אם הוא פירט את תולדותיו וכישוריו המקצועיים על־מנת להרשים את הצד המיקצועי של מומחיותו, ועל כך השיב העד: "כן, אולי קצת יותר מפורט משצריך".

שקד: "אין לי טענה לגבי הפירוט, כל עוד הדברים אודות כישוריך אכן מדוייקים". כאן נכנס התובע לפרטים שונים, בציינו כי בעמוד מסויים מפורטת פעילותו המקצועית של העד. אולם למעשה מדובר בסדנאות שקיים עם תלמידי בית־ספר יסודיים ותיכוניים. "זה מדגיש את העניין שלי בחינוך התלמידים", השיב איסקאן.

להלן הציג בפניו התובע ספר שהוזכר בתולדות חייו כספר מחקר מקצועי, ואילו לדברי שקד אינו אלא פירוט ביבליוגרפי. על כך השיב העד כי יש בספר הקדמה היסטורית המשתרעת על־פני 30 עמודים. פירסומים אחרים שציין — סתם ראו אור.

רבים מהמאמרים הוספים

התובע: "אני מתרשם שרוב מאמריך עוסקים בנושא אחד — של קביעת המין או הגיל של שלד, על־פי שלושה פרמטרים שונים כאגן הירכיים, השוק או עצם הזרוע"

העד: "כן, אבל פירסמתי גם מאמרים נוספים הקשורים לנושא זה". לדבריו הוא פיתח שיטה לקביעת מין, גיל וגזע.

להלן ציין התובע, כי תשעה עמודים של פרטי תולדות חייו המקצועיים של העד כוללים למעשה רשימת תקצירים של הרצאות שהכין לקראת כנסים מדעיים שונים, שלא בכולם נכח.

לטענת שקד, שלמעשה מספר רב של תקצירים המופיעים ברשימות שהגיש איסקאן כפיעים גם ברשימת המאמרים שפירסם, ולפיכך "אם ציינת 24 מאמרים ו־74 תקצירים שפירסמת, נכון יהיה לומר שחלק מהם חופפים ומופיעים פעמיים?"

העד אישר.

כאן עבר התובע לנושא חוות הדעת שהגיש האנתרופולוג לבית המשפט בעניין זהותו או אי־זהותו של דמיאניוק. פרופ' איסקאן קבע שעדי התביעה המומחים טעו כשקבעו זהות בין איוואן ג'ון דמיאניוק כפי שהוא מופיע בתצלומים מתקופות חייו השונות לבין התצלום המופיע בכרטיס טרווניקי.

עו"ד שקד שאל אותו מדוע אין כנבצא בצירוף לחוות הדעת שלו רשימה של פרסומים מדעיים או מחקרים התומכים בה. העד השיב: "אני אנתרופולוג וחיברתי את חוות דעתי על־פי הידע והגישה שלי".

התובע: "אני מתרשם שכאשר מומחה מציג בפני בית משפט תזה מסויימת, הוא תומך אותה בדרך כלל בביבליוגרפיה כזו או אחרת".

העד: "אני איני מכיר שום מחקר העוסק בהשוואת תצלומים של פני אנשים שונים. אני אנתרופולוג, ובהתאם לכך הסקתי את מסקנותי".

כאן התערב אב בית הדין, השופט דב לוין, ושאל אם לפני שנתן את חוות הדעת לבית המשפט, ניסה העד לעבור על רשימות של מאמרים ולברר אם יש פרסומים בנושאים הללו.

איסקאן: "טילפנתי לכמה מעמיתי המומחים באנתרופולוגיה קורנית, אבל לא הלכתי לחפש אינדקסים על כך".

המשך המשפט היום.

אתמול בפורום קירקפטריק בתל־אביב

שמיר: ביטחון וסדר קודמים לתדמיתה היפה של המדינה

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול כי הביטחון והסדר קודמים לתדמית היפה של המדינה. בהופיעו בוועידת פורום ג'ין קירקפטריק בתל־אביב, אמר שמיר כי ישראל תמשיך להשליט חוק וסדר בשטחים באמצעות כוחות הביטחון. ראש הממשלה האשים את אמצעי התקשורת וטען כי אי־אפשר לסמוך עליהם שינהגו באחריות ולא יבליטו את השלילי מעבר לפרופורציה הסבירה.

שמיר פנה לאוהדיה הערבים של ישראל וקרא להם שלא להיגרר אחר הרפתקנים ומגמות קיצוניות. "מעשה כזה יסבך את מה שהשיגו עד כה, ומה שהם עשויים להשיג בעתיד". לדברי שמיר יש לבודד את [illegible] של האוכלוסיה הערבית, המעוניינת באורח חיים תקין ובפתרונות של שלום. "צרת. ערביי ארץ ישראל מאז תחילת המאה היא, שהם תמיד נגררו אחרי חוגים קיצוניים והביאו כך על עצמם אסונות כבדים", אמר ראש הממשלה.

שמיר אמר כי עדיין אינו יודע את עמדת ארצות הברית במועצת הביטחון, אולם האפשרות כי אמריקה תתייצב נגד ישראל או תי־מנע היא נושא לדאגה. "אנו סבורים כי אם ארה"ב לא תתנגד באופן מפורש ומוחלט ביותר מהאפשרות של גינוי ישראל במועצה — היא תעודד גורמים קיצוניים, הפועלים באזורנו להפרת הסדר ולפגיעה בישראל בפעולות הטרור. אני מקווה כי ראשי השלטון האמריקאי יקחו עובדה זאת בחשבון", הדגיש שמיר.

סגל ומשעל — לדין משמעתי באיגוד העיתונאים הארצי

מאת סופר "הארץ"

האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל החליט להעמיד לדין משמעתי בבית הדין הארצי של אגודת העיתונאים, את כתבי הטלוויזיה נסים משעל וישראל סגל. מבדיקת פרקליטות המדינה וחקירת המשטרה בתיק אלבין, התברר כי השניים קיבלו כ־40 אלף דולר כל־אחד מאיש העסקים מיכאל אלבין.

בהודעת האיגוד הובעה מחאה על שהנהלת רשות השידור לא מצאה לנכון להחזיר לארץ את הכתבים ולקיים את הבירור בבית הדין למשמעת של עובדי הרשות, כפי שהמליץ היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש. האגודה החליטה להטיל על נציגיה לממש ההחלטה.

בתגובה על ההחלטה אומרת דוברת רשות השידור, שרי צימרמן, כי התיק בעניינם של השניים הועבר לידי משה ויינברגר, התובע בבית הדין המשמעתי של רשות השידור, על־ידי היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש. "עובדי רשות השידור אינם יכולים להיות חשופים פעמיים בפני מוסדות הרשות ובפני מוסדות האיגוד", אומרת הדוברת.

לרנר קיבל אשרת עליה

מוסקווה, (ע"צ) פרופסור אלכסנדר לרנר, מסרב עלייה זה 16 שנה, קיבל אתמול אשרת הגירה מברית המועצות. לרנר, בן 73 שנה, מסר לסוכנות הידיעות הצרפתית כי הוא מבקש להגר לישראל וגם בנו ולדימיר כלתו ובתם יוליה, קיבלו רשות להגר. המשפחה מקווה לעזוב את ברית המועצות במהלך ינואר.

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

סערה והפתעה ממימדי שביתת ערביי ישראל

הצעת המשטר הצבאי של קופמן נדחתה גם ע"י חבריו לליכוד ● שבח וייס מזהיר מ"תסמונת דרא"פ" ● מיעארי: קופמן הוא דיקטטור במהדורת כיס ● התחיה: השביתה היא הכרזת מלחמה

סיעת הליכוד קראה אתמול לערביי ישראל השובתים שלא ייגררו אחר הסתה של מיעוט קיצוני, הרוצה לערער את מערכת היחסים בין יהודים לבין ערבים בישראל. אך מימדי השביתה עוררו הפתעה מסויימת בכל הסיעות הפוליטיות.

עם זאת דחתה אתמול יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ שרה דורון, את הצעת עמיתה, חיים קופמן להנהיג מימשל צבאי בריכוזי הערבים בישראל. ח"כ דן מרידור "מעדיף את דרכו של מנחם בגין שביטל את המימשל הצבאי על דרכו של דוד בן־גוריון שהטיל מימשל צבאי".

ח"כ חיים קופמן

בדיון בליכוד נאמר כי המטרה העליונה של הערבים היא להביע נאמנות למדינת ישראל (יהושע מצא). על התקשורת הממלכתית להימנע מביטוי שביתת הערבים (פנחס גולדשטיין). השמאל ו"שלום עכשיו" הוקעו כתבוסתנים (אריאל ויינשטיין) והובעה תמיהה על גישתו הסלחנית של משרד החוץ להפרות הסדר של ערביי ישראל והשטחים (עוזי לנדאו). הגישה התמימה של עזר ויצמן והחזרת "שטח 9" בגליל "הפיחו את הרוח הלאומנית", טען לנדאו.

סיעת המפד"ל דחתה את הצעת קופמן להנהיג מימשל צבאי. ח"כ שבח וייס הזהיר מפני תסמונת דרום־אפריקה. ח"כ חיים רמון אמר כי "בכל העולם יש מהומות ולא נהרגים אנשים".

ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) הגדיר את הצעת קופמן כבכיה מדינית ועיוות מוסרי. גם אמנון רובינשטיין (מרכז־שינוי) דחה את ההצעה להטיל מחדש מימשל צבאי. ח"כ מוחמד מיעארי (המתקדמת) גינה את קופמן כ"דיקטטור במהדורת כיס".

סיעת התחיה פירסמה הודעה הרואה בשביתה "יום של הכרזת מלחמה על המדינה". "מתגשמת האזהרה שמי שמוותר על חברון — יידרש לוותר גם על יפו והגליל. צריך לסגור את המסגדים בעזה", קראה ח"כ גאולה כהן.

סיעת המפ"ל אימצה את ידי הצבא וזרועות הביטחון במאמץ להשליט סדר ברחבי ארץ ישראל. היא רואה את שביתת ערביי ישראל בחומרה רבה.

להצניע התאבדויות נוער

יושב־ראש ועדת החינוך, ח"כ נחמן רז (מערך) פנה אתמול אל עורכי העיתונים להצניע ככל האפשר פירסום ידיעות על התאבדויות של בני־נוער. בדיון שיזם בוועדתו ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד) ציין היזם כי "יש לבנות מערכת תומכת בעיקר בקרב הורים וחברים, ולהעלות את רמת רגישותו של המורה לאותות המצוקה של התלמידים". נציגי משרד החינוך מסרו כי 30 פסיכולוגים הוכשרו באחרונה לטפל בנושא זה בכל רחבי הארץ.

שמיר נעדר מהכנסת

קורפו כתחליף לשמיר

במכתב חריף ששיגרה לו ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) הובעה תלונה כי ראש הממשלה יצחק שמיר נעדר מדיוני הכנסת, ושלח במקומו את שר התחבורה חיים קורפו, וכך אירע שעד כה לא ידע הפרלמנט על תוכניתו לכנס ועידה בינלאומית שתטפל בבעיית הפליטים הערבים. "איך קרה שאתה מתנגד לעריכת ועידה בינלאומית לשלום, אבל אתה בעד ועידה בינלאומית לפתרון בעיית הפליטים שבמחנות?"

הגבלת הפטור לבחורי ישיבה

בהצעת ח"כ אמנון רובינשטיין מוצע להגביל את סמכותו של שר הביטחון להעניק פטור משירות בצה"ל לתלמידי ישיבות עד ארבע שנים בלבד. "בכך יש ויתור מרחיקלכת והליכה לקראת כל אלה שבאמת ובתמים מבקשים ללמוד תורה", נאמר בדברי ההסבר של רובינשטיין.

באולם המליאה / עמוס בן־ורד

זכות לפיצוי פיטורין ייהודי לחוזרים בתשובה

— העובדים במפעל הפועל בימי המנוחה ● קצב: "משבר קרנות הבנקים יהיה כאין וכאפס לעומת המשבר של קרנות הפנסיה"

תיקון לחוק פיצויי פיטורין, שלפיו יהיה זכאי לפיצויים חוזר בתשובה העובד במפעל הפועל בימי המנוחה, הוגש אתמול לקריאה ראשונה על־ידי שר העבודה והרווחה, משה קצב, וזכה בתמיכה כמעט כללית של הח"כים.

לחוק הוצעו כמה תיקונים נוספים: בין היתר תובטח זכותם לפיצויים של עובדים, שעל־פי חקיקה כלשהי צריכים להגדיל מעיסוקם לפני גיל הפרישה הכללי שהוא 65 לגבר ו־60 לאשה. קברניטי מטוסים, לדוגמה, חייבים לפרוש לפני גיל 65. בתי הדין לעבודה התייחסו לפרישה כזו כאל פרישה המזכה בפיצויי פיטורין, אולם רק עתה מוצע להכליל זאת במפורש בחוק.

פיצויי פיטורין יובטחו גם לעובדים המתחילים לעבוד אחרי גיל 65 (גבר) או 60 (אשה). גם נקודה זו אינה מוסדרת בחוק הקיים. בתי־הדין לעבודה יהיו רשאים להתיר את החזרתם של עודפים בקופות הפיצויים למעבידים, ובלבד שיישאר בהם סכום השווה לפיצויים של כל עובדיהם בתוספת 10% סכום ביטחון.

עילה נוחה להתפטרות

אורה נמיר (מערך) ציינה כי הסעיף בדבר חוזרים בתשובה הוא כירסום רציני ביותר בסטטוס־קוו. "רק על־סמך הצהרה — כפי שנקבע בהצעת החוק — יוכל עתה כל מי שירצה, למצוא עילה יפה לפרוש מעבודתו. הדבר חמור אף יותר לגבי נוצרים ומוסלמים. מוסלמים החוזרים בתשובה יש הרבה מאוד, ואלה בוודאי יידעו לנצל את הסעיף בחוק החדש כדי לזכות בפיצויים", אמרה.

שר העבודה והרווחה הזהיר בדברי תשובתו מפני משבר קרנות הפנסיה, שלדבריו "משבר מניות הבנקים יהיה כאין וכאפס לעומתו". הוא קרא לפעול בדחיפות לתיקון המצב. בתום הדיון הועברה ההצעה לוועדת העבודה והרווחה, בהימנעות מפ"ם והקבלות שאר הסיעות.

איש מבין הח"כים הערבים לא היה בבניין, עקב השביתה הכללית של הערבים הישראלים. אך לכנסת הגיע אחד הח"כים הדרוזים.

קנדי: ארועי השטחים יחזקו את מחוייבות ארה"ב לשלום

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

הסנאטור אדוארד (טד) קנדי, שהגיע אתמול אחר הצהריים לביקור שעות לישראל, אמר בהופיעו בוועידת פורום ג'ין קירקפטריק בתל־אביב כי הוא הגיע לישראל בעת התרחשותם של אירועים מדאיגים בעזה ובגדה המערבית.

קנדי אמר כי כולם בארצות הברית מודאגים מאובדן חיים, והוא עצמו, כאדם המכיר באופן אישי מה־טרגדיה של אלימות, חייב להדגיש כי אירועים אלה חייבים להביא להגברת המאמץ לשלום ולפיתרון באזור.

"האירועים הללו צריכים לחזק את מחוייבות ארה"ב לתהליך השלום. את השלום לא ניתן להשיג על ידי אלימות ברחובות, אלא רק אם המנהיגים יישבו ליד השולחן, ידברו באופן ישיר, ישימו קץ לאלימות, ויתחילו לעשות שלום" — אמר הסנטור קנדי.

קנדי הקדיש את עיקר דבריו בוועידת פורום ג'ין קירקפטריק ליחסי ישראל וארצות הברית. לדבריו, קיימים דמיונות רבים בתגלדות ובמסורת של שתי המדינות. "בארה"ב קיימת הערכה רבה למדינת ישראל ולפעולה. הישגיה של ישראל בארבעים שנותיה מרשימים ביותר. כל האמריקאים תומכים בהצלחתה של ישראל, ומלווים את מאבקה, כי הפסד בקרב יהיה הפסד עצום של האנושות".

אדוארד קנדי

לדבריו, ישראל תמשיך למלא תפקיד חשוב ומיוחד ברגשות העם האמריקאי, כמוקד אמיתי של דמוקרטיה ושלום באזור. "היחסים בין ישראל וארצות הברית הם חזקים ומתחזקים, וישראל היא ללא ספק בעלת בריתנו הותיקה ביותר באזור. אני מאמין כי מדינת ישראל תוכל להוביל לנצחונה הגדול ביותר, ניצחון על המלחמות".

עורך את העמוד: רוני ענבר

הופיע ספר ראשון בתחומו — בעברית

מקלטי מס בעולם

TAX HAVENS and Their Uses

מהדורה עברית — 1988 בשיתוף עם מערכת The Economist

הקדמה למהדורה העברית: ד"ר אמנון רפאל

אירלנד • אנגווילה • אנדורה • אנטיגואה • אנטילים הולנדיים • ארובה • איי בהמה • בחריין • ברבדוס • ברבודה • ברוני • ברמודה • איי הבתולה הבריטיים • ג'יבוטי • גיברלטר • ג'מייקה • גרנדה • דומיניקה • הונג־קונג • ונואטו • טונגה • איי טרק וקיקוס • כווית • לוכסמבורג • ליבריה • ליכטנשטיין • מונטסרט • מונקו • מינרוה • איי מלדיו • האי מן • מקאו • איי מרשל • נאורו • נויס • האי נורפוק • איי סוולבר • סינגפור • סינט הלינה • סינט וינסנט • סינט לושה • סינט קיטס • סיסקי • איי סישל • סן מרינו • פוג'ירה • איי פיטקרן • פלאו • פנמה • איי פרה • איי קוק • איי קיימן • קפריסין • שווייץ • איי שלמה • איי ההעלה •

161 ש"ח. הזמנות בדואר בצירוף המחאה לת"ד 16096 תל־אביב 61160

§ הוצאת סדן שדרות דוד המלך 1 תל־אביב 64953 טל' 03-267543

יוזמה

03-5447767

חייג וקח היום מערכת רב־קווית GMX 616

והתחל לשלם רק בעוד חצי שנה!

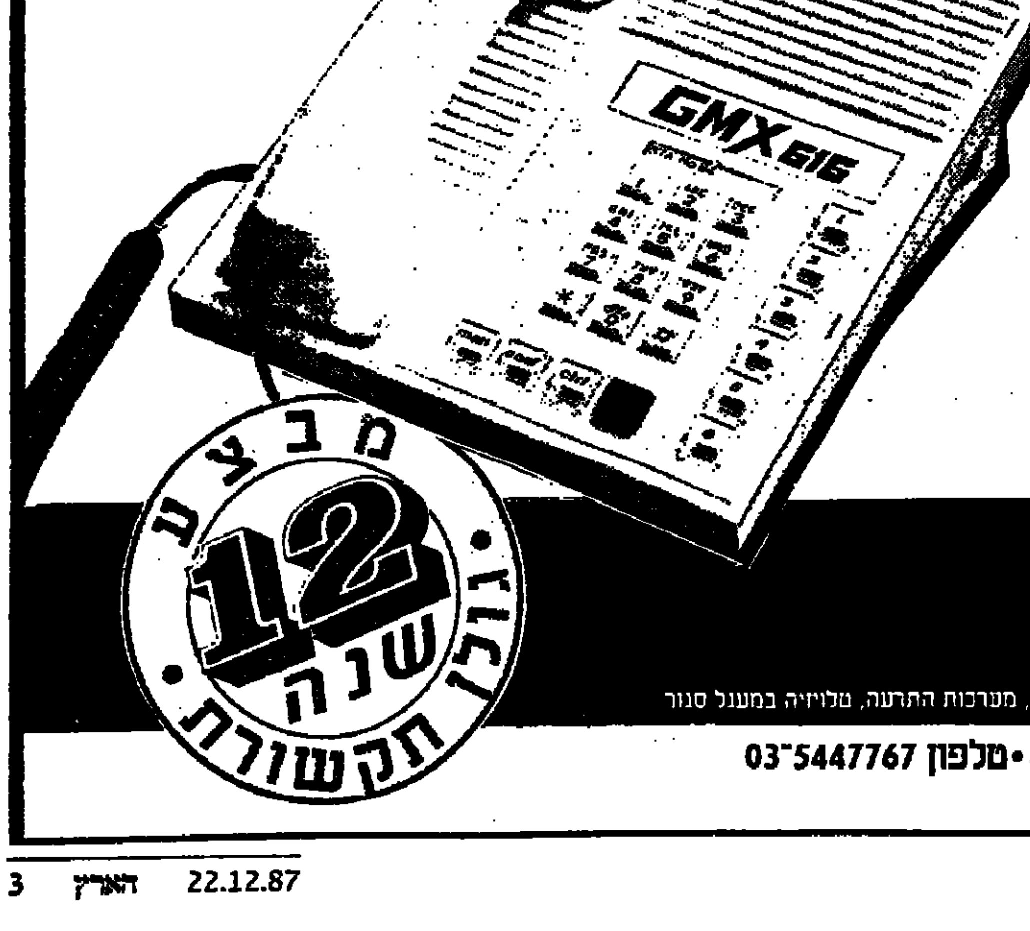

נעים, כמובן, לקבל מערכת רב־קווית בתנאים כאלה.
נעים עוד יותר להנות מן השירות הצמוד והמהיר של אחת מחברות התקשורת המובילות בישראל.
שירות אשר מאות לקוחות מרוצים ברחבי הארץ הם ההמלצה הטובה ביותר שתוכל לקבל עליו.
שאל אותם:

סהר - חברה לביטוח • הבנק הבינלאומי הראשון • סופרגז • משרד עו"ד מלצר • בובליל סוכנויות ביטוח • המכללה למינהל • עיריית גבעתיים • סולכור עתון חדשות • סיוון מחשבים • ג.ג. רשת בתי קולנוע • משרד רו"ח בחירא ועוד.

גולן תקשורת בע"מ
פתרונות תקשורת כוללים
מערכות כריזה, מרכזיות טלפון, מערכות אינטרקום, מערכות התרעה, טלויזיה במעגל סגור
רח' פנחס רוזן 41 תל־אביב 69512 • טלפון 03-5447767

صورة عن الأصل

هكذا عن الأصل

חדשות חוץ

אחד האסונות הימיים הקשים בהיסטוריה, המשתווה בממדיו לאסון ה"טיטאניק": מעבורת ומיכלית התנגשו בפיליפינים

המעבורת "דונה פאז" עלתה בלהבות — 1,500 נוסעיה טבעו ונטרפו על ידי להקות של כרישים; רק 26 נוסעים ניצלו

"נוסעים קפצו למים וזעקו לעזרה כשהם בוערים", סיפר ניצול בבית החולים ● ""הים מסביב היה מלא גופות של ילדים וזקנים, אך לא משו אותן כי היו עסוקים בנסיונות להציל את החיים" ● משפחות שלמות ניספו ● הערכות לפיהן היו במעבורת עד 3000 איש

אלהדיה בקבאל (18) היא האשה היחידה מבין ניצולי המעבורת הפיליפינית "דונה פאז", שאנשיה ניספו ליד האי מינדורו, 176 קילומטרים דרומית־מזרחית למאנילה. לפחות 1,500 בני־אדם ניספו בהתלקחות שהיתה בין המעבורת העמוסה, לבין מיכלית קטנה. הניצולים המעטים, 26 במספר, סובלים מכוויות בדרגות חמורות. בתמונה נראה צוות בית החולים במנילה, המטפל בפצועים, ליד מיטתה של הניצולה. (תצלום: איי־פי)

מאנילה (איי־פי, ע"ר וע"צ). לפחות 1,500 בני־אדם טבעו אתמול, לאחר שמעבורת פיליפינית מלאה עד אפס מקום בנוסעים, שבאו לחגוג את חג המולד, שקעה תוך שעלתה בלהבות ביום ראשון בערב.

מומחים לענייני ספנות אמרו כי זהו אחד האסונות הימיים הכבדים ביותר בהיסטוריה, וממדיו דומים לאלה של ה"טיטאניק". באסון ה"טיטאניק" ניספו 1505 איש.

המעבורת "דונה פאז" התנגשה במיכלית קטנה בשם "ויקטור". שתי האניות טבעו בים מול האי מינדורו במרכז הפיליפינים. ההתנגשות בין שתי האניות אירעה בלילה חשוך ללא ירח, מסר משמר החופים הפיליפיני.

רנאטו אסיסטורגה (19) אחד מ־26 הניצולים אמר כי הים היה מלא בגופות והמצילים לא הספיקו למשות את כולם.

"ראיתי גופות צפות של ילדים וזקנים. המצילים לא משו אותן. הם היו עסוקים בהצלתם של האנשים החיים", הוא אמר ממיטתו בבית החולים במאנילה. ניצולים אחרים הביעו חשש כי משפחות שלמות ניספו בטרגדיה הימית שאירעה כ־200 ק"מ דרומית־מזרחית למאנילה. בשידורי רדיו נמסר כי להקות כרישים הגיעו למקום האסון וטרפו נוסעים רבים בעודם בחיים.

אנשי צוות סיפרו על 3.000 נוסעים

סוכנויות הידיעות ליקטו עדויות שונות מפי הניצולים המעטים שהיה בכוחם לדבר. ניצולים סיפרו, כי המעבורת נשאה על סיפונה יותר מן ההערכה הרשמית, וכי המספר עלה על אלפיים. אחרים שמעו מפי אנשי משמר החופים כי "דונה פאז" נהגה לשאת כ־2,200 איש; והיו ששמעו מפי אנשי צוות כי על שלושת סיפוני המעבורת נדחסו כ־3,000.

אנשי צוות הספינה "דון קלאודיו" שהיתה בקרבת מקום וחשה לעזרה, סיפרו כי ממקום הטביעה עלה כדור ענקי של אש. נוסעים שקפצו למים זעקו לעזרה תוך שעלו בלהבות.

ניצול אחר אמר ששני כלי השיט המעורבים באסון, שטו עד להתנגשות כשאורותיהם דלוקים, אך לא נשמעה כל צפירת התראה. על מה שהתחולל בספינה מיד לאחר ההתנגשות העזה, סיפר ניצול: בני־אדם התרוצצו ללא יעד על הסיפון, וצעקו. נשמעו קריאות רבות של ילדים שחיפשו את הוריהם. ואז, לפתע, אפף את הכל עשן סמיך ולא ניתן היה לעקוב אחר המתרחש.

קברניטי המעבורת והספינה שהתנגשו זו בזו, נמנים עם הנעדרים.

פקידים רשמיים במנילה אישרו כי מעבורות המשייטות בין הבירה לאיים, נוהגות לנוע בעומס־יתר. כן אמרו שלעיתים רחוקות רשימת הנוסעים משקפת את מלוא הקיבולת. לרוב היא חלקית, אם היא מתנהלת בכלל. כך למשל, אין רושמים כלל נוסעים הרוכשים את כרטיסיהם על הסיפון עצמו. ישנם גם נוסעים המצטרפים למעבורת ללא כרטיסים, ואינם נמנים.

האסון הגדול ביותר מאז טביעת הטיטאניק

משמר החופים מסר כי כל הנוסעים ואנשי הצוות של שתי האוניות, שמנו יחדיו 1,556 בני־אדם, להוציא 26 הניצולים, ניספו באסון. שתי הספינות טבעו בים, שעומקו באותו מקום 530 מטר. עם זאת הביעו אנשי משמר החופים תקווה שכמה אנשים נגררו לחוף וטרם נוצר עמם קשר.

משמר החופים מסר כי רשימת הנוסעים של "דונה פאז" כללה 1,493 נפש — מספר האנשים שהיא רשאית לקלוט. אולם על המעבורת היו לפחות 100 אנשים נוספים שלא קנו כרטיסים. כן היה במעבורת צוות של 50 ימאים ובמיכלית היו 13 ימאים.

מפקד תחנת משמר החופים בנמל טאקלובאן, שממנו יצאה המעבורת, אמר כי המעבורת היתה מלאה עד אפס מקום כשעזבה את הנמל במסעה הטראגי, בשעה 5.30 בבוקר ביום ראשון. לדבריו, נוסעים רבים לא נרשמו, ביניהם ילדים רבים. נוסף על אלה שלא קנו כרטיסים ועלו על האניה.

האסון הימי הגדול ביותר בהיסטוריה עד כה היה טביעת ה"טיטאניק" בעת נסיעת הבכורה שלה ב־1912. האניה התנגשה בקרחון וטבעה. באסון ניספו 1,505 בני־אדם. אולם בעוד שב"טיטאניק" שטו אנשי החברה הגבוהה מארה"ב ואנגליה, הצטופפו על ה"דונה פאז" פשוטי עם מאיי הפיליפינים שיצאו למאנילה לחוג את חג המולד.

עשן סמיך מתקלה כימית במחנה ליד אלכסנדריה גרם לאישפוז אלף איש

תגובה ספונטאנית של חומר המשמש לצבאות ליצירת מסכי־עשן גרמה לחנק אנשים רבים במחנה וכיסתה אזור מגורים מערבית לאלכסנדריה ● אלפי תושבים פונו

אלכסנדריה (ע"ר וע"צ). קרוב לאלף חיילים ואזרחים הועברו אתמול לבתי־חולים, לאחר תקלה כימית שהעלתה עשן סמיך במחנה צבאי ליד אלכסנדריה, וגרמה לחנק אנשים רבים במחנה.

בהודעה שמסר משרד הפנים המצרי נאמר כי כתוצאה מתאונה שבה היתה ריאקציה כימית, נוצר עשן שבדרך־כלל משמש להעלאת מסכי־עשן להסתרת תנועות צבא.

פקיד משרד הפנים ציין כי "תגובה כימית ספונטאנית של אבקה כימית שאוחסנה במחנה, יצרה ענן עשן שחייב פינויים של אלפים מבתיהם סביב המחנה.

הדובר לא היה מוכן לומר באיזה חומר כימי מדובר, אך ציין כי "החומר משמש לצבאות להקמת מסכי עשן להסתרת תנועות ולהסוואה".

המשטרה מסרה כי לפחות 400 חיילים התמוטטו כתוצאה משאיפת עשן ופונו לבתי־חולים לאחר שהעשן פרץ במחנה לפנות בוקר. עדי ראיה מסרו על ציי אמבולנסים ואוטובוסים שהעבירו מאות אזרחים אל מחוץ לאזור. הפינוי נמשך שמונה שעות לאחר התקרית.

בתי־ספר נסגרו ורופאים הוזעקו לבתי החולים. לא נמסר בינתיים על הרוגים.

דובר משרד הפנים הדגיש כי לא היה פיצוץ במחנה. הוא ציין כי העשן שנוצר כתוצאה מן התגובה הכימית התפשט מהר לכל עבר.

עדי ראיה מסרו כי שמעו פיצוץ. לדבריהם, העשן כיסה אזור מגורים ליד המחנה הצבאי קאבארי, הנמצא במרחק של 10 ק"מ מערבית לנמל אלכסנדריה. האזור כולו נסגר לתנועה וחיילים מנעו מצלמים לגשת לאתר התאונה.

המחבל מהטבח ברומא קורא:

"ישראלים ופלשתינים, הניחו את כלי נשקכם המקוללים"

היחיד מ־4 התוקפים שנותר בחיים מסרב להיות נוכח במשפטו; נכזבה תקוות התביעה שיזרע אור חדש על ארגון אבו־נידאל

רומא (ע"ר). המחבל שהיה הניצול היחיד כטבח בנמל התעופה של רומא ב־27 בדצמבר 1985, שבו נהרגו 16 איש, סירב אתמול להיות נוכח במשפטו, כאומרו כי הוא רוצה למות. הוא קרא לישראלים ולפלשתינים "להניח את כלי נשקם המקוללים".

איברהים מחמוד חאלד (20), העצור היחיד מבין שלושת הנאשמים, תיאר את הטבח בחג המולד כ"אסון ופעולה זוועתית". הכלוב שלו בבית המשפט שבתוך הכלא הביטחוני רביביה ברומא היה ריק במושב השני של המשפט, לאחר שחאלד ניצל את זכותו לא להשתתף.

המשך העדרותו מדיוני בית המשפט עלול לפגוע בתקוות התביעה, כי הוא יזרע אור חדש על ארגון הטרור של אבו־נידאל, שהוא אחד משני הנאשמים האחרים.

חאלד אמר בהודעה, שנמסרה באמצעות סניגורו: "אינני מצפה עוד לשום דבר מהחיים. אין לי דבר. הייתי רוצה למות בהקדם האפשרי... היות שהפעולה שלנו היתה פעולת התאבדות, אינני מתכוון להגן על עצמי. התכוונתי רק למות".

נסיון התנקשות בחייו של נספח הליגה הערבית ביוון

אלמוני ירה לעבר הנציג העיראקי שנפגע קל

אתונה (ע"ר וע"צ). טרוריסט פתח אתמול באש על דיפלומט בכיר של הליגה הערבית באתונה ופצע אותו.

הנפגע הוא מירחות נורי אלחיאלי, אזרח עיראקי המשמש נספח של משלחת הליגה הערבית באתונה, ונחשב לאיש מספר שתיים בנציגות הליגה הערבית ביוון. הוא נורה על ידי אלמוני מזויין כאשר נסע לעבר ביתו מביתו בפרוור פאלאיו פסיכיקו, באזור הצפוני של אתונה. נורו לעברו שבע יריות.

אלחיאלי (46) נפגע רק מכדור אחד, בכתפו, ומצבו אינו מעורר דאגה. הוא מסר לרופאים שטיפלו בו, כי צעיר גבוה עם שערות שחורות שלבש חולצה לבנה, ירה בו מן המדרכה.

"ראיתי אותו שולף אקדח מכיסו הימני. ניסיתי להכניס את המכונית להילוך אחורי, אולם הדבר לא עלה בידי והוא ירה בי ממרחק של 10 מטר.

הטרוריסט נמלט במכונית ביחד עם עוד שניים שחיכו לו. המשטרה פתחה בחקירה. הליגה הערבית גינתה את ההתקפה.

יום לפני פתיחת שיחות ממשלת ניקרגואה והמורדים:

הקונטראס: השתלטנו על 3 ערי מיכרות בניקרגואה

נציג המורדים: אין סיבה שהקרבות יפריעו למו"מ; הודענו שנמשיך להילחם, ובו־זמנית אנו מוכנים לנהל שיחות שלום

סנטו־דומינגו? סגוסיגאלפה (ע"ר). המורדים האנטי־סאנדיניסטים הודיעו אתמול כי הצליחו להשתלט על שלוש ערי מיכרות בניקרגואה, ערב שיחות שלום עם הממשלה הסנדיניסטית.

מקורות של הקונטראס ציינו כי כ־7,000 לוחמים השתתפו במיתקפה, שבעקבותיה השתלטו שלשום בבוקר הכוחות האנטי־סאנדיניסטיים על הערים סאיונה, לה רוזיטה ובונאנסה בחלק הצפוני־מזרחי של ניקרגואה. לדברי הקונטראס, הקרבות נמשכו שלשום בלילה. עוד נאמר כי לפחות 100 חיילים ממשלתיים נהרגו במהלך המיתקפה.

אדולפו קאלרו, אחד משש מנהיגי הקונטראס, אמר לכתב רויטר: "זה הצעד הגדול הראשון לקראת שחרור ניקרגואה".

ההתקפה נערכה יום לפני שאמור היה להיערך סיבוב שני של שיחות שלום בין נציגי ממשלת ניקרגואה לקונטראס בסנטו־דומינגו.

קאלרו אמר כי אין כל סיבה שהקרבות יפריעו למו"מ. "אם הסאנדיניסטים יפסיקו את השיחות זה עניינם... אנו מצידנו הודענו והצהרנו כל הזמן שנמשיך להילחם, אך שעם זאת אנו מוכנים לנהל שיחות כדי להשיג שלום ברומנטיה".

בן נולד למיה פארו ולוודי אלן

ניו־יורק (ע"צ) השחקנית מיה פארו ילדה בן ראשון לבן זוגה, איש הקולנוע האמריקאי וודי אלן, מסר אתמול העיתון הניו־יורקי "דיילי ניוז".

ידידים של הזוג מסרו כי התינוק נולד בשבת בבוקר בניתוח קיסרי. משקלו 4.5 קילוגרם והזוג קרא לו סאצ'ל.

למיה פארו (42), ששיחקה בהרבה סרטיו המוצלחים של הבימאי הניו־יורקי — ביניהם "זליג", "חנה ואחיותיה" ו"שושנת קהיר הסגולה", כבר 8 ילדים: 4 מנישואין קודמים וארבעה מאומצים. סאצ'ל, מכל מקום, הוא הילד הראשון של וודי אלן בן ה־52.

ערך את העמוד: דמי ענבר

ביטול מכרז מס' 6/87

להקמת 4 מבני שרותים בחוף מזרח הכנרת

מכרז מס' 6/87 להקמת 4 מבני שרותים בחוף מזרח הכנרת בטל מבטל מסיבות טכניות

צבי אורטנברג יו"ר מנהלת הכנרת

במלאת שנה למותם הטרגי של יקירנו

יצחק ארואסטי

וילדיו

איתי, עידית ויאיר

ז"ל

תערך אזכרה ביום חמישי ג' טבת תשמ"ח 24.12.87 בשעה 3.00 אחר הצהריים בבית הקברות קרית שאול.

נפגשים ליד שער בית הקברות הצבאי

המשפחות השכולות.

לאבנר שלם

אתך באבלך הכבד

על מות

אביך

מחבריך באינטל אלקטרוניקה

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

שלמה סורקין והמשפחה

על מות

האם ז"ל

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

חיים קמחי והמשפחה

על מות

האח ז"ל

קבלת מודעות אבל

24 שעות ביממה

מודעות

03־38 38 38

בצער רב ובגון אנו מודיעים

על פטירתו של אבינו, אחינו וסבנו היקר

חיים בן־יצחק יצחקי ז"ל

ההלוייה תתקיים היום יום שלישי א' בטבת תשמ"ח (22.12.87)

בשעה 15.00 בבית הקברות בטבריה

המשפחה המתאבלת

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

הלל פנסקי

ז"ל

נעלה לקברו לטקס גילוי המצבה

ביום חמישי ג' בטבת תשמ"ח (24.12.87) בשעה 15.00 אחה"צ.

נפגשים ליד שער בית העלמין החדש של רמת השרון.

אוטובוס יצא בשעה 14.15 מרחוב הרצל 82 תל־אביב.

תודתנו העמוקה נתונה לכל מנחמינו

המשפחה

עברו שלושים שבעלי האהוב

טאינג'ין שלום — טיטי

איננו

האזכרה וגילוי מצבה תערך ביום חמישי (24.12.87) בשעה 15.00 אחה"צ בבית העלמין חולון בשער החדש בגוש 13 אזור 8 שורה 24

אשתו רנה ומשפחתו

בנק ישראל

הצעת מכר במכרז מילווה קצר מועד ל־91 יום

ביום ג' ה־22 בדצמבר 1987 (ערך יום ד' 23 בדצמבר 1987) יציע בנק ישראל סדרת מילווה קצר מועד, למכירה באמצעות מכרז, לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת במכרז (מיליוני ש"ח)	תשואה מירבית (אחוזים)	מועד הפדיון	ימים לפדיון
0348	10	17.25	23.3.88	91

בקשות לרכישת הסדרה הנ"ל תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך בתשואות לפדיון בשיעור שנתי אפקטיבי שלא יעלה על שיעור התשואה המירבי הנקוב לעיל.

תשואת המכרז תקבע בשיעור שנתי אחיד לכל הרוכשים עפ"י הכללים שלהלן:

א. הזמנות בתשואות לפדיון הנמוכות מתשואת המכרז יסופקו במלואן.

ב. הזמנות בתשואות המכרז יסופקו במלואן, ואולם אם עלה סך כל הסכום המבוקש בתשואת המכרז על הסכום המוצע למכירה בניכוי הסכום שסופק בסעיף א' לעיל, תחולק היתרה בין המציעים כאמור, באופן יחסי.

ג. הזמנות בתשואות הגבוהות מתשואות המכרז לא יסופקו.

הסדרה נסחרת בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב.

התנאים המחייבים פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד התשמ"ז - 1987.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

הודעה בדבר פרסום תשקיף

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח - 1968

מגל — חברה להנפקות של הבינלאומי בע"מ

הנפקה

של

סדרת אגרות חוב, רשומות על־שם, 1990־1997 (סדרה 1), בערך נקוב כולל של **21,000,000 שקל חדש**, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן שפורסם בגין חודש נובמבר 1987 (187.0 נקודות) ונושאות ריבית בשעור של 6% לשנה.

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי" או "הבנק") התחייב לרכוש מאת החברה אגרות חוב בערך נקוב כולל של 315,000 ש"ח במחיר המכירה כהגדרתו בסעיף "הצעה בדרך של מכרז" בעמוד 6 בתשקיף, לצורך ביצוע מסחר סדיר, כמפורט בסעיף "רישום בבורסה ומסחר סדיר" בעמוד 11 בתשקיף. אגרות החוב תוקצינה לבנק ביום 30.12.87 ולפיכך מוצעות לציבור אגרות חוב בערך נקוב כולל של 20,685,000 ש"ח מתוך הסידרה המונפקת בזה.

אגרות החוב מוצעות לציבור במרכז שייערך ביום 29.12.87 במחיר מינימום של 95% מערכן הנקוב כמפורט בסעיף "הצעה בדרך של מכרז" בעמוד 6 בתשקיף. אגרות החוב שלא תמכרנה במרכז, אם תהיינה כאלה, תוצענה החל מיום 4.1.87 במחיר 95% מערכן הנקוב, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה על הקרן והריבית שיצטברו מיום 30.12.87 עד ליום הגשת הבקשה, כמפורט בסעיף "הצעה בדרך רגילה" בעמוד 8 בתשקיף.

התשואה האפקטיבית לפדיון במחיר המינימום במכרז היא כ־7%.

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (החתם) מתכוון להזמין 10% מאגרות החוב המוצעות בתשקיף (ראה עמ' 8 בתשקיף).

תמורת ההנפקה תופקד בבנק הבינלאומי, ללא עדיפות על שאר הפקדונות בבנק. החברה שעבדה לטובת מחזיקי אגרות החוב, בשעבוד קבוע ראשון בדרגה, את הפקדון בבנק הנובע מתמורת הנפקה זו. כן מובטחות אגרות החוב בשעבוד צף, ראשון בדרגה, על נכסי החברה (ראה פרק "שטר הנאמנות" בתשקיף).

לפי סעיף 354 (ג) לפקודת החברות (נוסח חדש), יהיה לחובות המפורטים בסעיף 354 (א) מהפקודה האמורה, דין קדימה לפני תביעותיהם של בעלי אגרות החוב מכח השעבוד הצף שיצרה החברה. אולם לא יהיה להם דין קדימה לפני תביעותיהם של בעלי אגרות החוב מכח השעבוד הקבוע שיצרה החברה כאמור לעיל.

היחס בין ההון לבין אגרות החוב המוצעות בתשקיף זה הוא 140;1 (ראה עמוד 30 בתשקיף).

סך כל עמלות החיתום, הניהול וההפצה וההוצאות האחרות שהחברה תשלם בהנפקה זו לא יעלה על 4.5% מהערך הנקוב של אגרות החוב המוצעות.

הרישום של אגרות החוב למסחר בבורסה מותנה בפיזור נאות שלהן בציבור.

ההנפקה המוצעת בתשקיף זה היא ההנפקה הראשונה של החברה.

הנאמנים: **החברה לנאמנות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ** (בעלת עניין בחברה).

חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ.

החתם: **הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ** (חברת האם של החברה).

תאריך התשקיף: 22 בדצמבר 1987.

עותק מהתשקיף ועותק מההיתר לפירסומו הוגש לרשם. עותק מהתשקיף ניתן להשיג בסניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ובסניפי הבנקים וחברי הבורסה האחרים.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

8 תושבי עזה עתרו לבג"ץ: כוחות הביטחון מכים, מענים ומשפילים

אחד העותרים מפרט כיצד — כשבא לבקר קרוב בבי"ח שיפא — בעטו בו חיילים, היכו בו באלה שנשברה על גופו ואף בצינור ברזל

מאת אורי ניר ואיתן רבין
סופרי "הארץ"

בעתירה, שהוגשה אתמול לבג"ץ, מעידים שמונה תושבים מרצועת עזה על סדרה של מכות, עינויים והשפלות שהיו מנת חלקם בעימותים עם אנשי כוחות הביטחון ברצועת עזה בנסיבות שונות.

בעתירות, שהוגשה באמצעות עו"ד פליציה לנגר, דורשים השר מנה משר הביטחון ומהמפקד כוחות צה"ל ברצועת עזה לנמק מדוע הם מורים, מנהיגים או מעודדים את כוחות צה"ל באיזור "להתאכזר אל העותרים ואל אחרים, להתעלל בהם, על לא עוול בכפם, לנהוג בהם יחס בלתי אנושי, לירות בהם, לפצוע אותם שלא כחוק, ולהשפילם על כל צעד ושעל".

לעתירה מצורפי תצהיריהם של שמונת העותרים, בהם מפורטות טענותיהם לגבי יחס בלתי הולם מצד כוחות הביטחון. מוחמד איסמאעיל ריג'באווי מעזה, למשל, טוען כי ב־18 בחודש הוכה בכל חלקי גופו במכות אגרוף בתוך תחומי בית החולים שיפא, וכי אחר כך הובל למחנה המעצר "אנצר 2", שם המשיכו החיילים לפגוע בו.

נאצר אבו־ג'רדה מעזה טוען, כי בא לבקר קרוב משפחה בבית החולים שיפא, והוכה באכזריות בידי חיילים, שבעטו בו ברגליהם. היכו בו באלה שנשברה על גופו ואף בצינור ברזל. לדבריו, נשברה אחת מידיו עקב המכות הנמרצות, והוא נפצע בעינו מבעיטות.

עו"ד מוחמד שעבאן מעזה, שגבה את העדויות מפי העותרים, טוען כי ראה פצועים זבי דם מרבים ומשפילים, כשידיהם שבורות במחנה המעצר "אנצר 2", ומקרים רבים של הכאת עצירים עותרים באותו אכזרי בידי חיילי צה"ל.

מדעני ומהנדסי גרעין קוראים לממשלה לבנות תחנת כוח גרעינית בארץ

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה

מדעני ומהנדסי הגרעין בישראל קראו אתמול לממשלה לגשת לאלתר לבניית תחנת כוח גרעינית ראשונה בארץ. בכינוס השנתי ה־14 של האגודות הגרעיניות בישראל, שנערך בטכניון, אמר שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, כי לבניית תחנת כוח גרעינית ראשונה ניתן יהיה לגשת, לא לפני אמצע שנות התשעים, מועד סיום בניית תחנת הכוח מופעלת בפחם בצפון הארץ.

שחל ציין עוד, כי בינתיים ממשיכים חברת החשמל ומומחי משרד האנרגיה בבדיקות לקביעת האתר המתאים להקמת התחנה. בהקשר זה מבוצעות בדיקות לגבי שיטות הקידוד במידה וזו תהיה תחנה שתוקם בפנים הארץ, וכן נערכות בדיקות סיסמיות באתרים המוצעים.

היועץ לשר המדע והוקר הגרעין פרופסור שמעון ישעת, ציין כי ניתן להתגבר על אבן הנגף העיקרית שמנעה עד היום מחברות זרות למכור לישראל כורי כוח, הכוונה לדרישה האולטימטיבית שישראל תחתום על האמנה הבינלאומית לאי־הפצת נשק גרעיני, שמחייבת פתיחת כל מעבדות הגרעין בישראל לפיקוח בינלאומי וכל זאת כתנאי מוקדם למתן האישור למכירת כורי כח גרעיניים לישראל.

ככה זה אצלנו בפיקוד מרכז

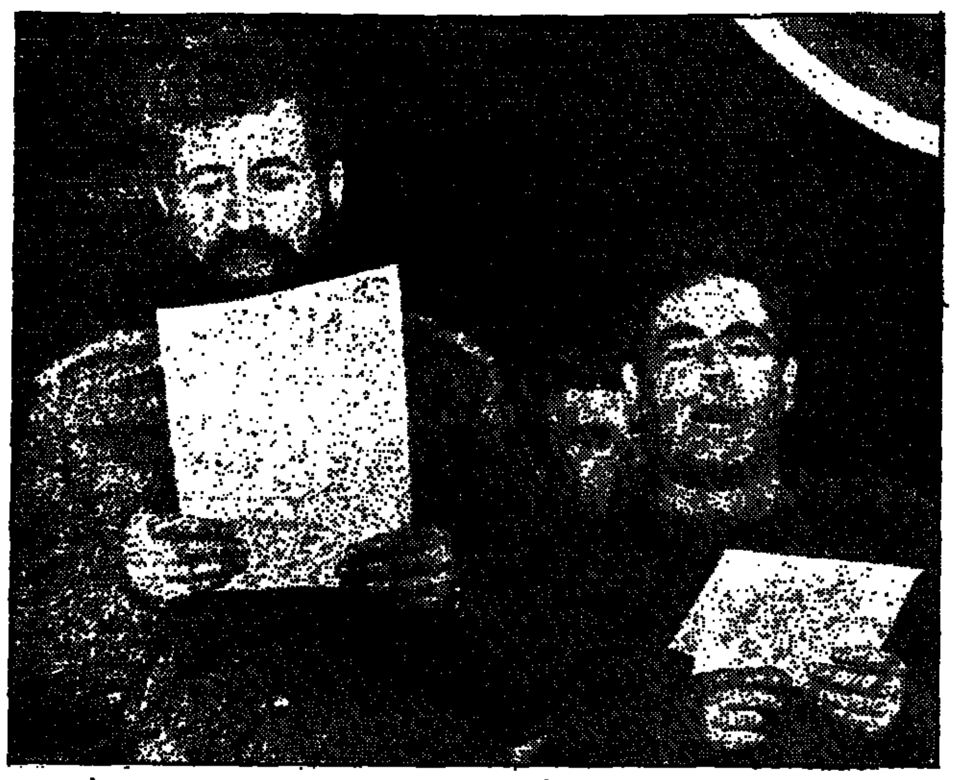

"ככה זה אצלנו בפיקוד מרכז" שרו אתמול קציני הפיקוד ובשותתיהם בכנס שערכו בגדה. אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע התפנה אתמול אחר הצהריים מהאירועים המרקיים בגדה והשתתף בכנס הג'יגי של קציני הסגל הבכיר ומשפחותיהם, שבמהלכו צפו בהצגה "דבש נמוש" וקיימו דיון על הנושא "התיאבוננות בנוער משפיע בחברה". בסיום הערב פצחו הקצינים בשיר "עוד יש תקווה" שחובר במיוחד לערב זה, בניצוחו של עמרם מצנע הנראה בתמונה. לצידו של תת אלוף אפרים סנה, שסיים אתמול את תפקידו כראש המינהל האזרחי. אחד הבתים בשיר שחובר למנגינת "שכשנבוא" אמר כך: "רק אני עוד אמשש / עוד אקבל רגו חמש / אותה אסע לשכם. אפילו להיהישה... כי ככה זה אצלנו בפיקוד מרכז". (צילום: דובר צה"ל)

מזכר ההבנה שחתם רבין לא ישנה את מצב התעשיה

אומרים מקורות בכירים בתעשיה הבטחונית

מאת ראובן פדהצור

"מזכר ההבנה שחתם שר הביטחון עם הממשל האמריקאי לא ישנה, מהותית, את מצב מפעלי התעשיה הישראלים, ואת יכולתם להתמודד במכרזים של הצבא האמריקאי," לדברי מקורות בכירים בתעשיה הבטחונית.

נקודות המוצא של מפעלים ישראליים בהתמודדות על מכרזי הצבא האמריקאי תישאר — לדבריהם — כפי שהיתה בעבר. גם אחרי חתימת מזכר ההבנה, השתתפות ישראל במכרזים אינה אוטומטית, ודרושה בכל פעם החלטה אמריקאית המתירה אותה.

"אין בשורה של ממש במזכר החדש, עבור התעשיה הבטחונית הישראלית. זו אמנם הליכה בכוון הנכון, אך אין היא משמעותית," אמרו.

מסלולים ראשונים לרוכבי אופניים ייסללו בת"א

מאת נורית אמיתי

מסלולים מיוחדים לרוכבי אופניים ייסללו בקרוב בתל אביב — על כך מסר ראש אגף התנועה בעיריית תל אביב, יוסף גבעול. בשלב הראשון יוקצו מסלולים ברחוב משה סנה, דרך הרצליה — בני אפרים ושדרות רוקח עד אזור רידינג.

המסלולים המיוחדים אמורים לשפר את בטיחותם של רוכבי אופניים ואולי אף יעודדו את תושבי העיר כנות מסביב לעיר להשתמש בכלי תחבורה נוח זה ובכך להקל על עומס התנועה.

במקביל נבדקת בעירייה אפשרות לסלילת מסלולי רכיבה לאופניים בשדרות רוטשילד, שדרות חן, שדרות בן גוריון עד לכיכר אתרים וחוף הים. כן מתוכננים מסלולים לדמים ביד אליהו ורמת אביב. עלות הפרויקט נאמדת ב־25 מיליון שקל ועבודות הסלילה יסתיימו תוך חצי שנה לאחר תחילתן.

שר העבודה מציע לשלם קצבת ילד ראשון ולהטיל עליה מס

קצב בוועדת העבודה והרווחה: לחייב במס משפחות שלהן עד שלושה ילדים ושנטל המס השולי שלהן 45% ומעלה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר העבודה והרווחה משה קצב אמר אתמול לחברי ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, כי יציע בקרוב לממשלה לשוב ולשלם את קצבת הילד הראשון ולחייב במס משפחות שלהן עד שלושה ילדים ושנטל המס השולי שלהן משלמות הוא 45 אחוזים ומעלה.

מיסוי זה יפחית ב־11 שקלים בלבד את הקצבה של משפחות אלה. קצב ציין כי 90 אלף עובדים, מבין 140 אלף הזכאים לקצבת ילד ראשון, באמצעות המעסיק, אינם מממשים את זכותם לקבלת הקיצבה.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, קבל על כך שהאוצר מטיל גזירות כלכליות באופן לא שווה בין העובדים והמעסיקים. הוא תבע שוועדת העבודה תהיה כתובת יחידה לדיונים בנושא הביטוח הלאומי.

יו"ר הוועדה ח"כ אורה נמיר אמרה כי הגיע הזמן לבחון בגדרה כוללת את כל נתוני התקציב הלאומי המיועדים לצרכים חברתיים. לדבריה, שר האוצר דואג לסוחרים ולשרותים, יותר משהוא דואג לייצור.

השר שריר: הירידה בתיירות היהודית הנכנסת לארץ — כישלון למפעל הציוני

שנת 1987 שנת שיא בתיירות ● על נסיעותיו הרבות לחו"ל ועל נסיעתו בפברואר למזרח הרחוק, הוסיף שר התיירות: "אני את שלי אמשיך לעשות לפי מיטב מצפוני הציבורי והפרטי"

מאת א. קרן
סופר "הארץ"

"לשמחתי הרבה, נכון לשעה זו, אין לאירועים בשטחים השפעה על ענף התיירות — אמר אמש שר התיירות, אברהם שריר, בסכמו את שנת 1987 — שנת שיא בתיירות לישראל. לארץ הגיעו בשנה זו למעלה מ־1.5 מיליון תיירים.

השר שריר אמר כי 1987 היתה השנה השישית ברציפות של גידול בתיירות לישראל והוסיף כי לפי תחזית משרדו תעלה עליה שנת 1988. לדברי השר יגיע המספר השנתי של תיירים ארצה תוך העשור הקרוב ל־3 מיליון תיירים.

שריר הביע צער על כי במסגרת התיירות הנכנסת יורד חלקה של התיירות היהודית בעוד יש גידול בתיירות הנוצרית. עוד עמד השר על אי ההצלחה לעודד לשכבות רחבות יותר של יהודים. "מבחינה זו יש כישלון למפעל הציוני," אמר השר שהגדיר בעייה זו כבעייה לאומית ממדרגה ראשונה. שריר הוסיף, כי לקברניטי המשק אין עדיין הבנה לענף התיירות.

כנושא ריבוי הנסיעות שלו טען השר, כי צריך לבחון את תוצאותיהן. רובן נעשו, לדבריו, בהזמנת גורמים חיצוניים. השר אמר כי בחודש פברואר יסע בראש המנהלת למזרח הרחוק. הוסיף, כי "אני את שלי אמשיך לעשות לפי מיטב מצפוני הציבורי והפרטי".

כיתן קנתה את אתא ב־3,114,000 ד'

יו"ר ועד העובדים: אם קנתה "כיתן" את האתר כדי שיישאר סגור ותימנע תחרות במפעליה — נעשה עוול לעובדים

מאת נורית כתנא

הנכס העיקרי של תשלובת אתא — 61 דונם ומבנים בכורדני — נמכר אתמול ב־3,114,000 דולר לתשלובת כיתן שבבעלות "כור".

בישיבת בית המשפט המחוזי בחיפה אתמול, הופיעו בפני השופט א.ר. בר, שני קונים לתשלובת אתא.

בנוסף לחברת מישנאל ולתשלובת כיתן הופיעה גם יזם תעשיין ג'ק נאסר, באמצעות עו"ד תוסיה כהן, שהציע לשקם את מפעל "אתא", וחברה יפנית "מיצוי".

"צר לי על העובדים לשעבר של "אתא", ואני מקווה כי ייקלטו במפעל כיתן," אמר עו"ד תוסיה כהן לאחר המכירה של הנכס ל"כיתן".

עו"ד ליפא מאיר ועו"ד יואל סלומון, כונסי הנכסים של "אתא" אמרו כי סיימו את מכירת הנכס המשמעותי האחרון ונותר לשאת ולתת עם מינהל מקרקעי ישראל, והרשויות העירוניות כדי לסיים את המכירה. עדיין אין, לדבריה, אומדן איזה סכום נתקבלו ממכירת סך כל נכסי "אתא", המוערכים ב־30 מליון דולרים.

קוני "אתא", נציגי "כיתן", סרבו לומר אם יחודשו את פעילות המפעל.

יו"ר ועד עובדי "אתא" גרשון פלד אמר שאם קנתה "כיתן" את האתר כדי שיישאר סגור, ותימנע תחרות במפעליה, נעשה עוול לעובדי אתא".

שטח מפעל אתא יעד באחרונה לבניית קריון לתושבי חיפה והצפון.

בעקבות בחירת רפורמי כראש המחלקה לחינוך

בגולה בהסתדרות הציונית

מוסדות אורתודקסיים מבקשים להצטרף למחלקה לחינוך תורני

מאת גיב שרגאי
סופר "הארץ"

עשרות מוסדות חינוך יהודיים ברחבי העולם מבקשים לפרוש מהמחלקה לחינוך של ההסתדרות הציונית ולהעביר את פעילותם למחלקה לתרבות תורנית. הסיבה לכך מוסברת בבחירתו הצפויה של חיים סקרבל, איש התנועה הרפורמית, לתפקיד מנהל מחלקה לחינוך ולתרבות בגולה.

המוסדות שמבקשים להצטרף למחלקה לתרבות תורנית, מתרבים לרוב האורתודוקסי, רובם מאירופה. עד כה עמד בראש המחלקה לחינוך אלי תבין מתנועת החירות. עתה בעקבות ההסכם הקואליציוני בהנהלה הציונית בין "העבודה" לרפורמים — הובטח התיק לחיים סקרבל.

סקרבל עצמו אמר בתגובה כי ידע על הפניות למחלקה לתרבות תורנית. אולם לדבריו למנהלי מוסדות החינוך היהודיים אין מה לחשוש.

העד זכאי לא זכר מתי נרצח שושן באגף רקפת

(ע). האסיר רוני זכאי שהוזמן על ידי הסניגורים, עורכי הדין משה מרום ודוד יפתח, להעיד במשפטם של שמעיה אנג'ל, הרצל אביטן ויעקב שמש, לא הצליח להיזכר במועד בו נרצח יעקב שושן באגף רקפת בבית המעצר של כלא רמלה. זכאי אמר לשופטת כי באותו יום רלוונטי נטל כמות גדולה של סמים שאינה מאפשרת לו לזכור את אשר אירע.

כשאלה אותו השופטת הנה אבנור מה כמות הסמים שלקח השיב: "כמות רלוונטית בשביל לשכוח". האסיר סרב לפרט את סוגי הסמים שנטל. לאחר חקירתו על ידי הסניגורים, עורכי הדין מרום ויפתח, נשאל זכאי על ידי התובעת עו"ד יהודית אמסטרדם מדוע לא מסר במשטרה אותה גירסה שהשמיע בבית המשפט. על כך השיב זכאי: אינני נוהג לדבר עם שוטרים ותובעים.

לעומת זאת האסיר מוריס אלגריסי חיזק את עדות הנאשמים, על פיה אנג'ל דקר את שושן בעקבות התגרות מצידו של שושן. אביטן ניסה להפריד ביניהם ואילו יעקב שמש כלל לא היה מעורב בתקרית.

הפרקליטות: לא לדון בהמתות חסד

(ע). פרקליטות המדינה מבקשת לבג"צ שלא לדון בעתירה שהגישו בני משפחת נקש, בעניין המתת החסד של ברעון נקש ז"ל.

הפרקליטות טוענת, כי בעקבות מותו של נקש השתנו נסיבות העתירה. הסעד אותו מבקשים העותרים מבית המשפט אינו יכול לעמוד עוד לדיון.

הדיון בעתירה אמור להתקיים מול בפני הרכב של חמישה שופטים.

תמן יקים שורת מלונות 3 כוכבים

מאת א. קרן

המלונאי ליאון תמן, מבעלי מלון "דניאל" הודיע אמש, כי ברצונו להקים בארץ שורה של בתי מלון בדרגת 3 כוכבים "עלוס" לתיירות עממית.

המלונות יוקמו בירושלים, אילת וטבריה בשלב הראשון והחדרים בהם יהיו ברמה הדומה לזו של מלון "דניאל". ההשקעה בכל אחד ממלונות אלה נאמדת בסדר גודל של 4־5 מיליון ד' לכל מלון בן 100 חדרים.

ליאון תמן אמר כי הוא שואף להפוך את הרצליה למרכז תיירות עולמי וקרא לעשות לעידוד התיירות הנכנסת.

עורך את העמוד יצחק לאור

מהיר אקספרס
דואר יומי מואץ

מכתב ששולחים היום עד לשעה 10.00 בבוקר מגיע עוד היום ל־28 ישובים ברחבי הארץ

מכתב מהיר אקספרס שישלח אחרי השעה 10.00 בבוקר
וכן לערים שאינן ברשימה
יגיע למחרת.
בימי ו' המסירה בו ביום תהיה מוגבלת.
לפרטים נוספים - הנכם מוזמנים לבתי הדואר המרכזיים שבערים אלה.

ירושלים, תל-אביב, חיפה, נהריה, עכו, קרית מוצקין, טבריה, עפולה, חדרה, נתניה, רעננה, כפר-סבא, הרצליה, רמת השרון, פתח-תקוה, רמת-גן, גבעתיים, נמל התעופה בן-גוריון, לוד, רמלה, בת-ים, חולון, באר-שבע, ראשון-לציון, רחובות, אשדוד, אשקלון

רשות הדואר לשיפור השירות

לשכת הדובר

קו פתוח לטפחות גמל

טפחות גמל הידועה בתשואה הגבוהה מהמקובל מקיימת לקראת תום שנת הכספים קו פתוח לשאלות בנושאי קופות גמל:

★ ניצול מירבי של הזכויות וההטבות בקופת גמל.
★ הסבות במס הכנסה.
★ קופות הגמל ושוק ההון.

לשאלות אלה יעמוד לרשותך צוות מומחים בראשותו של ... חיים ...,
מומחה ... שוק ההון.

מחר, יום ... 1987
משעה ... 16.00

בטלפונים: 02-223090, 02-243514
02-219276, 02-219275

נצל את ההזדמנות ורכוש מידע השווה הון, בעלות של אסימון.

בנק טפחות

ספורט
בעריכת יחיאל ארזי

מיה'יץ': אנו במחצית הדרך - מה הפאניקה?

ההתאחדות העניקה גיבוי מלא למאמן הנבחרת ואישרה את תכניתו ● מיה'יץ': איני זקוק לעוזר, יועץ או למאמן כושר

כדורגל

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

הדיון בנושא נבחרת הכדורגל לאחר ההפסד לשוויץ לא התפתח לכיוונים בלתי צפויים. ההיפך נכון. ראשי ההתאחדות והוועדה המקצועית העניקו גיבוי מלא למאמן הלאומי היוגוסלבי מיליניקו מיה'יץ' ואישרו את תוכנית העבודה שלו לשבועות הקרובים.

הבוקר יתכנס הסגל למחנה אימונים בן יומיים, ראשון מסוגו, שיכלול ארבעה אימונים. גם בשבוע הבא יתאמן הסגל ארבע פעמים, ולאחר מכן תגדל הכמות לחמישה אימונים בשבוע. גם ביום ב' אחד הבוגרים, עד שבוע לפני המישחק הבינלאומי הבא, עם בלגיה ב־19 בדצמבר.

מיה'יץ' אמר, כי אינו זקוק לעוזרים או יועצים וגם לא למאמן כושר. "לא הגענו אפילו למחצית הדרך בשלב האחרון של ההכנות לאוקיאניה, אך כבר יש פאניקה", אמר מיה'יץ'. השחקנים הטובים ביותר נמצאים בסגל, הישראלים מפגרים בכושר הגופני וביכולת הפיזית, השחקנים בעולם נותנים יותר, אך בעיה זו צריכה להיפתר בקבוצות".

מיה'יץ' הבהיר שוב, כי אינו זקוק לנסיעת־ריגול לאוקיאניה מאחר שיש לו את כל המידע שצריך. הוא כבר קבע את הסגל הרחב הכולל 24 שחקנים יחד עם האירופים, רוני רוזנטל, אלי אוחנה ואבי כהן. הוא מתכוון לצרף לרשימה שוער שלישי בנוסף לשוער פביאן ואבי חזר.

לבקשת מיה'יץ' יהיה בשבת הבאה, 2 בינואר, מחזור ליגה רגיל ומחזור גביע הטוטו יוקדם ל־6 בפברואר. שינוי זה יעורר קשיים להתאחדות, מפני שבמועד זה יסתיים טורניר החורף ויידרשו למצוא תאריך לאיצטדיון רמת־גן המשמש מגרש ביתי למכבי ת"א ובית"ר תל־אביב.

באימון הסגל צפוי היום ביקור אורח, אלי אוחנה, הלוץ מאלין הבל־גית שיבוא לבקר את חבריו לנבחרת. שגריר ישראלי אחר של הכדורגל הישראלי בבלגיה, החלוץ רוני רוזנטל המופיע ב־פ.ק. בריז', עומד להגיע היום לישראל לחופשת מולדת ועשוי לבקר מחר באימוני הנבחרת.

בסגנון המחתרת: הפועל ובית"ר נגד לוורקוזן

1—1 במשחק ידידותי לעיני 250 צופים

מאת אילן פיש

אפילו בתכנית הטלוויזיה מחפשים את הסטמן לא היו מגלים שאמש, באיצטדיון בלומפילד, היה מישחק כדורגל בין לאומי. וכי למה שיגלו, בהפועל הבינו היטב את כתב הסתרים כדי שלא יבוא קהל.

שבוע ימים בילו בישראל שחקני באייר לוורקוזן (יריבי הפועל למי שמתעניין). היו באילת, התאמנו בהילטון תל אביב. אבל איש לא ידע. בהפועל לא סיפרו. לא מסיבות עיתונאים, לא הודעה לעיתונות. הכל כמו במחתרת. בעיתונים נרמז משהו פה ושם. שורות מעטות, יומה עיתונאית. וכי מי זו באייר לוורקוזן? אולי קבוצה מלינה אפורה במדינה חשוכת כדורגל.

סיבוב מהיר לבלומפילד כמחצית השעה לפני תחילת המישחק. קופה אחת ריקה, שער 1 נעול, לידו מחכים 12 צופים. ברוך לשער 7, עיכוב קל ליד חדר ההלבשה של הפועל. לידו 6 אנשים. מבקשים להיכנס חינם. להם לא משנה אם זה מישחק ליגה, גביע, בינלאומי. הם היו ויהיו קרובים־מכרים־חברים.

סטאטוס ידוע בישראל, המקנה כניסה חינם. ליד שער 7 המולה רבה. עשרים אנשים.

מתחיל המישחק. מישהו מתנדב לקרוא ברמקול הרכבים. 250 צופים שומעים אותו. 150 מהם, ילדים ממחלקת הנוער. מישהו מספר שמכרו כ־30 כרטיסים (ב־15 ו־10 שקלים). מותר להסתכן שאפילו את הפסדם לא מכסה המחיר. הרווח האמיתי של הפועל ת"א ביקור גומלין בקיץ בלוורקוזן.

היה גם מישחק כדורגל. הסתיים 1—1. לוורקוזן (מקום 7 בבונדסליגה, אמש בלי שישה מההרכב הראשון) הוליכה במחצית משער של פאלקו גטס בדקה ה־20. לפני ההפסקה החטיא משה סיני כדור עונשין מ־11 מ'. מהליפו במחצית השניה, מהיס ראגו, השווה בדקה ה־80 בבעיטה מ־20 מ'. במישחק, בו שיחק הפועל מצויין במחצית השניה, שמט צבי שריר. את הפועל חיזקו שלושה בית"רים, שהם גם כתבים: נסים (הטוב במיגרש), ירון ויעקב. שלושה בית"רים נגד גרמנים. מעניין מה אליה קומר יו"ר בית"ר היה אומר?

אכזבה לאוהדי בית"ר: אוחנה לא בא להתאמן

מאת רוני דיאמן
סופר "ספורט הארץ" בירושלים

כשלוש מאות מאוהדי בית"ר ירושלים שהגיעו אתמול למגרש האימונים בבית וגן, במיוחד כדי לראות שוב את אלי אוחנה נוטל משתתף באימון הקבוצה, התאכזבו כאשר נוכחו לדעת שהחלוץ הבלגי לא קיים את הבטחתו ונעדר מהמקום.

אוחנה הודיע אתמול למנהל הקבוצה אברהם לוי, מיד עם הגיעו לארץ, כי בכוונתו להשתתף באימון אתמול, אולם מחמת עייפותו מעיסוקיו האוהדים העדיף לנוח, ויופיע בבית וגן באחד מאימוניה השבוע.

את אימון הבית"רים העביר אתמול שוב יגאל לוי, לאחר שהמאמן אמציה לבקוביץ' אשר התבקש להעביר גם את אימוני השבוע, טרוד בעיסוקיו ולפחות עד מחר (יום ד') אין באפשרותו להגיע לירושלים. במידה ולא יחזור לדרום אפריקה עד תחילת השבוע הבא יתבקש שוב להכין את הקבוצה למשחק בשבת נגד הפועל ת"א בבלומפילד.

היום 2 מישחקים דחויים בארצית

מאת סופר "ספורט הארץ"

היום (שעה 14.30) יהיו שני מישחקים דחויים בליגה הארצית: הפועל חיפה — הפועל יהוד, הפועל טבריה — הפועל חדרה. שני המישחקים לא נערכו בשבת האחרונה — מחזור 15 — מפאת הגשם.

13 פעמים שאטל

אהרן שאטל, חבר מרכז הספורט לנכים של אילין ברמת־גן, הוכתר השבוע כאלוף ישראל לטניס שולחן לנכים בפעם ה־13 ברציפות.

שאטל שמר על תארו לאחר מאבק מרתק במישחק הגמר עם יצחק גולן (בית הלוחם) וניצח 19—21, 22—20.

שחיה

אוואנס מחקה שיא עולמי של וויקואס

אורלנדו, פלורידה (שרות "ספורט הארץ"). השיא הישן ביותר בטבלת השיאים העולמיים בשחיה, נשבר כאן אתמול. ג'אנט אוואנס בת ה־16 שחתה 400 מ' חופשי ב־4:05.45 דקות, שיפור של 83 מאיות השניה לשיאה של האוסטרלית טרייסי וויקואס שנקבע ב־1978.

הונגריה ומזרח־גרמניה אישרו השתתפותן בסאול

לוזאן (אי־פי). שתי מדינות מזרח אירופיות אישרו כאן אתמול את השתתפותן במישחקים האולימפיים בסאול. הונגריה היתה הראשונה וכעבור כמה שעות הלכה בדרכה מזרח־גרמניה.

אן.בי.אי.

בוסטון — פילדלפיה הפרש שיא — 37 נק'

ניו־יורק (אי.פי). בוסטון סלטיקס הביסו אתמול את פילדלפיה 124—87. זה ההפסד הגבוה ביותר שהנחילו אי פעם כדורסלני בוסטון ליריביהם העיקריים בחוף המזרחי. השיא עד אתמול היה 34 נקודות, בנובמבר 1963. כוכב פילדלפיה צ'ארלס בארקלי סבל מיום חלש במיוחד — 18 נקודות ורק 2 ריבאונדים.

האלופה, לוס־אנג'לס לייקרס, זכתה בניצחון שישי רצוף, הפעם על סיאטל סופרסוניקס 103—94. מייקל תומפסון 22 וג'יימס וורת'י 19 בלטו בלייקרס. קלייד דרקסלר קלע 40 נקודות בניצחון פורטלנד על סן־אנטוניו 148—126.

תוצאות נוספות: פיניקס — סקרמנטו 109—120 (לארי נאנס 45), קליבלנד — אינדיאנה 116—127.

טניס

גם הסאנשיין קאפ לברית המועצות

מיאמי ביץ' (אי־פי). ברית המועצות השלימה כאן דאבל מרשים כאשר נבחרת הנערים שלה גברה על שוודיה 2—1 בגמר סאנשיין קאפ. במישחק הזוגות ניצחו אנדריי צ'רקסוב ולאדימיר פטרושנק את ניקלאס קולטי ופטר נידברג 6—1, 1—6, 6—3. עשרים וארבע שעות קודם לכן זכתה נבחרת הנערות של ברית המועצות בקונטיננטל קאפ.

● בריטניה הבטיחה השתתפותה בטורניר הוקי לנשים במישחקי סאול. בגמר הטורניר הקדם־אולימפי בברצלונה היא הביסה את ברית המועצות 5—1.

מכבי תל־אביב ללא הפסד
מכבי נתניה ללא ניצחון

האלוף פיגר במחצית מול מכבי רמת־גן 53—32 אבל ניצח בסיום 91—84 ★ הפועל תל־אביב למקום השני אחרי 84—68 על חולון

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

הסתיים הסיבוב הראשון בליגה הלאומית, אחד המרתקים והטובים שראינו בשנים האחרונות.

מכבי תל־אביב הוא אלוף הסיבוב, ללא הפסד. אתמול כמעט תיקלע לצרות לאחר שמכבי רמת־גן, הקבוצה המפתיעה של הסיבוב, הוליכה במחצית 53—32. אך בסיום התאוששו האלופים וניצחו 91—84. במישחק על המקום השני ניצח הפועל תל־אביב את הפועל חולון 84—68.

אמש היו גם שני מישחקי תחתית חשובים. בית"ר תל־אביב נוצח בעירו ע"י מכבי חיפה 109—106 והפועל חיפה גבר על הפועל ירושלים 97—95 אחרי הארכה. הפועל גליל עליון ניצח ברמלה ללא מאמץ את אליצור נוה דוד 96—70 ובדרבי של נתניה גבר אליצור על מכבי 99—78.

הליגה יוצאת לפגרה קצרה והמישחקים יתחדשו ב־11 בינואר.

ההגנה של הפועל ת"א

ההגנה. זה היה ההבדל בין הפועל תל־אביב והפועל חולון במישחק הצמרת בו ניצחו התל־אביביים 84—68.

שימו לב לאירועי המחצית הראשונה. הפועל חולון קלע במחצית זו 27 נקודות וזה מה שניצח בסופו של דבר את המישחק. במחצית זו ראינו מישחק הגנה מצויין של התל־אביביים. קארל איימוס חיסל את דייוי בארמור שירד מהמגרש במחצית עם אפס נקודות ועם זריקה אחת בלבד לסל. ג'ונתן דלזל שמר על ניב בוגין, שקלע במחצית זו 2 נקודות בלבד. ג'ו ראוסון, הקלע המצטיין של חולון, קלע עד להפסקה 9 נקודות בלבד. אחוז הקליעה של חולון במחצית זו היה עלוב — 10 קליעות מ־32 נסיונות. האם לזקוף את המאזן הזה לתקופה הגרועה של חולון או אולי להגנה המצויינת של תל־אביב? למרות שהתשובה נמצאת אי שם באמצע, אני מעדיף לזקוף חלק מהעניין להגנה של הפועל תל־אביב.

לאוהאן מרסר היה המצטיין בתל־אביב. הוא שיחק בזהירות בהתקפה ובהגנה. המאזן שלו בסיום המישחק — 26 נקודות, 13 ריבאונדים וארבע חסימות. לצידו בלט לינטון טאונס, שכמה מהסלים שלו היו בנקודות החשובות והוא סיים עם 27 נקודות. גם בהגנה עשה עבודה מצויינת במיוחד במחצית השניה בשמירה על ראוסון. ודלזל מלבד מישחק הגנה טוב, קלע 19 נקודות ומסר 9 אסיסטים. עמוס פרישמן היה שוב חלש.

הפועל חולון, חושך. ישראל אלימלך הדומיננטי בדרך כלל, היה גרוע, כך גם ראוסון שהיה מפתח. היחיד ששיחק היטב היה שמואל זוסמן, קבי אוראנג' היה יעיל למדי עם 17 נקודות ו־14 ריבאונדים.

יוסי לוין

ההבדל היה מוטי ארואסטי

אולי בגלל החורף הקר והגשם לא הניעה מכוניתה של קבוצת מכבי ת"א במשך מחצית שלמה. בהפסקה הוביל מכבי רמת־גן 53—32.

התל־אביבים הנבוכים, שנותרו תקועים על 32 נקודות, החליפו סטרטר כשהן ליפין בא במקומו של וילי סימס. אך המכונית נותרה תקועה. בהפסקה החליף עוד סטרטר במכבי ת"א והנה זה פלא — המכונית הניעה ודהרה קדימה. מוטי ארואסטי היה האיש הנכון במקום הנכון. בסיום היתה התוצאה 91—84 למכבי ת"א.

במחצית הראשונה זה היה בית ספר לכדורסל נוסח רמת־גן. אורחיהם הנבוכים מתל־אביב, שהודימו עד לראשון לציון, לא מצאו את ידיהם ורגליהם במיתקפה הרמת־גנית הגדולה. האלוף קלע סל שדה ראשון רק בדקה השביעית ע"י קן בארלו. הגנה תל־אביב נראתה כמו גבינה שוויצרית והרמת־גנים הנמרצים, התכבו בה פעם אחר פעם. הם שלטו גם בכדורים החוזרים (20 מול 4) והוליכו בהפרשים שנעו בין 16 ל־20 נקודות. השחקן הדומיננטי היה סטן מאיו וזק חבל שתבורה הודלר קילינג נקלע לערב חלש.

המחצית השניה היתה כאמור סיפור חדש. מיקי ברקוביץ' קלע את כל נקודותיו, 19 במספר. קווין מגי, שבמחצית הראשונה קלע 6 נקודות בלבד, הוסיף עוד 22 והקבוצה שמרה ושיחקה כמכבש חזק. בדקה ה־30 שוויון 60—60. ארואסטי יצא בעוץ חמש עבירות אחרי שהיה הגורם העיקרי למהפך. מיקי, במסירת צליפות, העלה את קבוצתו ל־70—62 בדקה ה־33. מאיו יצא בחמש עבירות והמכבי ת"א סגר עניין.

יעקב זוננר

קסקי — הכוכב התורן של חיפה

הדורון קסקי, הג'ינג'י החיפאי, הוליך אמש את קבוצתו לניצחון לאחר דו־קרב מרתק על הפועל ירושלים לאחר הארכה 97—95 (במועד החוקי 88—88).

קסקי "תפס" אמש ערב אייד. הוא צלף היטב, פרץ לסל והיה ללא ספק הכדורסלן המצטיין. לידו בלט גם רונלאר יוסטון, בעיקר במחצית השניה.

שמחה ריגר החליף את רני כהנא כמאמן ירושלים אבל שוב נוצחה הקבוצה בסיום. ריקי בראון עשה עבודה טובה מתחת לסלים בעזרת עדי בדיארי, גל קגו ואורן חזו קלעו. בדקות הסיום הפתיע לטובה גם מנחם אטלס.

אחרי יתרון בן 2 נק' בלבד בהפסקה, פתחו החיפאים את המחצית השניה בסערה, ועלו ליתרון 60—47 כבר בדקה ה־25. שבע דקות לסיום הובילה חיפה 78—65. כאן התעוררו קגו ובדיארי ובסלי שלוש נקודות הקטינו את הפיגור ל־78—72. אבל שתי דקות לפני הסיום נראה המשחק מוכרע כשחיפה הוליכה 86—76. ירושלים עברה לשמירת לחץ, שחקניה חטפו כדורים מול החיפאים המבולבלים, קלעו סלי שלוש נקודות ועם השריקה השווה בדארי ל־88—88.

בפתיחת הארכה הוליכו החיפאים 95—90 אבל ירושלים השוותה ל־95—95. כשנותרו 19 שניות לסיום ניצל קסקי שתי קליעות עונשין שהבטיחו את הניצחון.

אברהם ציבין

עוד הפסד לבית"ר בערד

זה היה ניצחון חשוב ביותר למכבי חיפה. 109—106 על בית"ר תל־אביב בערד. עכשיו אין ספק — בית"ר בצרות רציניות מאוד בתחתית הטבלה.

למרות ההפרש הקטן, היה מכבי חיפה עדיף ברוב דקות המישחק. בשניות האחרונות לעומת זאת חזינו במתחון צמוד. 5 שניות לסיום הצליח סימפסון המצויין לקלוע 2 נקודות עונשין ולצמצם ל־109—106. מכבי חיפה הוציא כדור מהצד, סימפסון חטף אותו, עלה לנסיון קליעה של שלוש נקודות, אך החטיא. מכבי חיפה ניצח.

המישחק התנהל ברובו ביתרון חיפאי כאשר שניים הצטיינו במיוחד: ג'ף ביניון שהיה מצויין לאורך כל דקות המישחק וקלע 30 נקודות ואריה רוזנברג שקלע 29 נקודות מהם כמה סלים חשובים בדקות הקריטיות. בבית"ר ראינו כרגיל הצגה פרטית של מארק סימפסון עם 37 נקודות. לצידו בלט גם עופר יעקובי עם 23 נקודות.

בהפסקה היה באולם מיבצע התרומה למען תושבת העיר פנינה בוטנרו הזקוקה להשתלת ניתוח כבד באנגליה.

גדעון אריאב

רמלה לא היוותה יריב

להפועל גליל עליון אפשר להוריק את הכינוי מכונת כדורסל. תואר ההולם במדויק את צורת מישחקו אמש ברמלה, שם הביס את אליצור נוה דוד רמלה 96—70.

הגליל, המציג השנה כדורסל מצויין, ציפה לכל הנראה לפגוש ביריב עיקש יותר. אולם כבר בפתיחה הבהיר רמלה חסרה את הכלים שיכניסו לרמלה מאבק צמוד. בדקה התשיעית כבר קלעו שחקני הגליל 32 נקודות לעומת 15 של רמלה. הסיבה להפרש הגבוה טמונה אמנם במשחק הקבוצתי המושלם של הגליל, אבל לויין פרימן חלק נכבד בכך. הוא הטיב לארגן את מישחק הקבוצה והניע היטב את הכדור. נעים היה גם לצפות בצעירים עופר פליישר, דרב הנפלד והוזכן שצמחה רוד רבה של כדורסלנים ישראלים מצטיינים.

שחקני רמלה נראו אומללים ביותר. עד לדקה ה־16 קלעו רק שני שחקנים — הבסטר וויליאמס — את הנקודות לרמלה ובסיום נרשמו רק 4 קולעים עם אחוזי קליעה גרועים (31 מ־73).

במחצית השניה זה המצב. הפרש השיא היה 77—48 (דקה 31) ולמאמן הגליל מולי קצורין ניתנה אפשרות לבחון את צעירי הקבוצה.

אילן פיש

יוז ובראון חוזרים הביתה

זאב גרוס, יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי נתניה, הודיע אמש על שיחרור שחקניה הזרים ווילי בראון ואלפרדריק יוז. זאת על רקע ההפסד ה־11 ברציפות והפעם בדרבי מול אליצור נתניה 99—78.

אליצור לא התקשתה לממש את יכולתה העדיפה במגרש. למרות שמכבי, במשחק שאפתני של בלאס ובראון, הצליחו מדי פעם להוות יריב לתניביה של צביקה שרף.

אליצור הסתייעה בקליעות מדויקות של אהד גורן (8 סלים של 3 נק') והתעודדות של חוסה וייטמן בעיקר במחצית השניה.

מכבי, שמאמנו אריק שיבק התפטר בשבוע שעבר, הודרך על ידי ראש הקבוצה ייזיד בלאס. יוז ובראון, במישחק הפרידה, קלעו יחד 50 נק' מתוך 78 של קבוצתם.

חנן מאירי

כדורסל

הנבחרת מתכנסת ומתאמנת היום

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורסל של ישראל מתכנסת היום לשלושה ימי אימונים, לפני שתצא ביום שישי לטורניר בין־לאומי בפאריס. הנבחרת תשחק במוצאי שבת באולם ברסי מול נבחרתה הלאומית של צרפת. עוד משתתפות בטורניר: הנבחרות הלאומיות של אוסטרליה ויוגוסלביה.

היום תקיים הנבחרת פגישה ותתאמן באולם אוסישקין. 12 שחקני הנבחרת למסע: דורון ג'מצ'י, מוטי דניאל, איציק כהן (מכבי ת"א), לאוהאן מרסר, האודי לאסוף, עמוס פרישמן (הפועל ת"א), ארי רוזנברג, עדי גורדון, תומר שטיינהאואר, אסף בינע (מכבי חיפה), דרב הנפלד, עופר פליישר (גליל עליון).

הליגה בכדורסל מחזור 11

מכבי תל־אביב — מכבי רמת־גן 91—84 (32—53)

● המצטיין: קווין מגי
● לתל־אביב קלעו: מגי 28, בארלו 27, ברקוביץ' 19, דניאל 7, ג'מצ'י 6, סימס 2, ליפין 2.
● לרמת־גן קלעו: מאיו 25, כינר 17, אדידיי 15, קילינג 13, נאורי 8, ריכליס 6.
● שפטו: טוד וורניק וצבי שגב, 1,600 צופים בראשון לציון.

הפועל תל־אביב — הפועל חולון 84—68 (41—27)

● המצטיין: לאוהן מרסר
● לתל־אביב קלעו: טאונס 27, מרסר 26, דלזל 19, זלר־טיקמן 8, איימוס 2, פרישמן 2.
● לחולון קלעו: זיסמן 20, אוראנג' 17, ראוסון 11, בארמור 10, בוגין 10.
● שפטו: ברוך ולינגר ואסא קמינר, 1700 צופים באולם אוסישקין.

מכבי חיפה — בית"ר תל־אביב 109—106 (63—51)

● המצטיין: ג'ף ביניון
● לחיפה קלעו: ביניון 30, רוזנברג 29, גורדון 20, פלאוארס 13, ברנע 9, שטיינהאואר 6, אופיר 2.
● לבית"ר קלעו: סימפסון 37, יעקובי 23, מרוז 17, הבאורד 12, מוסקוביץ' 8, שטיין 4, סלינס 3, קולהס 2.
● שפטו: נפתלי עובדיה ורמי פישר, 500 צופים בערד.

הפועל חיפה — הפועל ירושלים 97—95 (88—88, 47—45)

● המצטיין: הדורון קסקי
● לחיפה קלעו: יוסטון 34, קסקי 29, חולם 14, שמרטוב 10, רובינסון 8, גודס 2.
● לירושלים קלעו: בקראון 24, בדיארי 21, חזו 14, קגו 14, אטהלס 8, הריסון 6, בנם 4, מילר 2, סלימי 2.
● שפטו: ראובן וריבניק ועזרן עמית, 1,500 צופים בהיכל הספורט ברוממה.

הפועל גליל־עליון — אליצור נוה־דוד רמלה 96—70 (51—33)

● המצטיין: ויין פרימן
● לגליל קלעו: הנפלד 22, ליף 22, פרימן 19, פרימן 15, פליישר 9, ש. כהן 4, בר־עשר 3, מטלון 2.
● לרמלה קלעו: וובסטר 34, ויליאמס 19, מקבוי 13, חזיז 4.
● שפטו: דוד רגן ואבי זגול, 1,300 ברמלה.

אליצור נתניה — מכבי נתניה 99—78 (43—35)

● המצטיין: חוסה וייטמן
● לאליצור קלעו: גורן 31, וייטמן 26, גודסון 17, מאלוביק 8, קרמן 7, פייד 6, לוקס 2, ברכה 2.
● למכבי קלעו: בראון 26, יוז 24, בלאס 14, קארטר 7, שלכטר 3, רוס 4.
● שפטו: מנשה הרמן ויצחק רמות, 250 צופים באולם "ישורון" בנתניה.

הטבלה

(אחרי 11 מישחקים)

1.	מכבי ת"א	1079—925	22
2.	הפ. ת"א	1009—898	19
3.	הפ. חולון	964—911	19
4.	גליל	983—903	18
5.	אל. נתניה	971—941	18
6.	מכבי ר"ג	957—984	18
7.	הפ. חיפה	899—893	16
8.	מכ. חיפה	1025—1030	16
9.	אל. רמלה	917—1008	15
10.	הפ. ים	950—998	13
11.	בית"ר ת"א	974—1036	13
12.	מכ. נתניה	814—1018	11

מלך הסלים

● סימפסון (בית"ר ת"א)	356
● ראוסון (חולון)	289
● יוסטון (הפ. חיפה)	287
● ליף (גליל)	271
● טאונס (הפ. ת"א)	266
● ביניון (מכ. חיפה)	258

במחזור הבא

● ביום ב', 11.1: הפועל חיפה — מכבי תל־אביב, הפועל תל־אביב — מכבי חיפה, מכבי רמת־גן — הפועל גליל־עליון, בית"ר תל־אביב — אליצור נתניה, אליצור נוה־דוד רמלה — הפועל חולון, מכבי נתניה — הפועל ירושלים

המשכים מעמוד 1

שלושה נהרגו בגדה

(סוף מעמוד 1)

ישימו קץ להשתוללות האספסוף שיצא משליטתם, ויחזרו לחיים תקינים, שאם לא כן, ניאלץ להשתמש בשיטות קשות כדי להחזיר הסדר על כנו ולאפשר לרוב האוכלוסיה לחיות חיים תקינים".

"הפרות סדר המוניות"

השביתה הכללית בשטחים אתמול הוגדרה בפי גורמים במערכת הביטחון "הפרת תקדים בהיקפה".

מקורות צבאיים, שהגדירו את אירועי אתמול ביהודה ושומרון "הפרות סדר המוניות", מסרו: "נפעל באמצעים השונים שברשותנו, כדי לטפל בכל מי שעמד מאחוריהן". המקורות הצבאיים ציינו כי אירועי יום אתמול התאפיינו בספונטאניות שלהם, וגם בעיירות נידחות ביהודה ושומרון היתה שביתה כללית, נחסמו כבישי הגישה, ומיגזרים רחבים באוכלוסיה השתתפו בהפרת מהלך החיים התקין — ולוא גם באורח פסיבי.

מעצרים גירוש ועוצר

בתשובה לשאלה אמרו המקורות כי יש כוונה לנקוט אמצעים במישור המבצעי ובמישור המינהל האזרחי. בין היתר ייעשה שימוש במעצרים רגילים ומינהליים, בגירוש ובעוצר. היקף הרחוב של כוחות צה"ל ומשמר הגבול בגדה המערבית יתוגבר בכוחות נוספים, שיקיימו "שליטה הדוקה יותר, ויגיבו במהירות רבה יותר במבסיסים של נקודות", כדברי המקורות.

מקורות צבאיים מסרו כי במערכת הביטחון היו בימים האחרונים התלבטויות ויכוחים קשים כיצד יש להתנהג. בכמה מישורים, הוחלט על נקיטת קו מאופק. מדיניות זו היתה לזרא בעיניהם של גורמים בכירים במערכת הביטחון, שטענו כי הדבר יתפרש כחולשה. "באופן חלקי, אנשים אלה צדקו", אמרו אתמול מקורות צבאיים. "צריך כנראה לעשות כל מיני דברים שלא עשינו עד עתה. נשנה את הכיוון", אמרו.

פגיעות בנפש

● אירועי יום אתמול בגדה המערבית התאפיינו בהשבתה כללית של כל מערכות החיים — בינוי מסחר, שירותים, תחבורה, עבודה בישראל, ולימודים — וכן בהסיתות רבים, חוזרים ונשנים, לחסום כבישים. כן אירעו כמה תקריות שהוגדרו כחמורות, שבהן ניסו תושבים ערביים לפגוע בכוחות הביטחון. בתקריות אלה השיבו כוחות הביטחון באש חיה, וגרמו לפגיעה בנפש.

בשתי התקריות הבולטות שאירעו בגדה, בג'נין ובטובאס שבשומרון, נהרגו שלושה צעירים פלשתינאים. בתקריות אלה ובתקריות אחרות באיזור השומרון, נפצעו 16 תושבים מירי של כוחות הביטחון.

● בג'נין התקיף ג'יפ סיור של משמר הגבול כ־20 בקבוקי תבערה, לפי דיווחי מקורות צבאיים. שוטרי משמר הגבול פתחו באש, הרגו צעיר מקומי בן 25, יוסף אל־ערעאוי, ופצעו שמונה. אחד מהפצועים נפגע בראשו. מצבו מוגדר "קשה", והוא מאושפז בבית החולים רמב"ם בחיפה. מקורות צבאיים מסרו כי הצעירים שנפגעו מהיריות היו בתוך הקבוצה שממנה הושלכו בקבוקי התבערה.

בג'נין היו עוד שני נסיונות פגיעה בכוחות הביטחון, שבהם נאלצו החיילים לפתוח באש.

● בטובאס (שבדרך כלל אינה מהווה מוקד של פעילות אלימה) התארגנה הפגנה סוערת. מקורות צבאיים מסרו כי כוח מיוחד מבחרת של צה"ל נקלע שם ל"מהומה רבתי", ונאלץ לירות. בתקרית זו נהרגו שני תושבים מקומיים, באסל סוואפטה (18), ובדרווה באוק סוואפטה (22). תושב אחר נפצע קל.

● הפגנה סוערת התקיימה גם במחנה הפליטים פארעה שליד שכם. שם יצאו צעירים ממחנה אל הכביש הסמוך, וחסמו אותו באבנים. אף ניסו לתקוף את השוטר בשער מחנה המעצר פארעה הגובל עם מחנה הפליטים. החיילים ניסו לפזר את המפגינים בגז מדמיע ובכדורי גומי, ומשלא הצליחו לפזר את המתקהלים, נאלצו לירות לעבר רגליהם. ארבעה נפצעו קל.

כל ריכוזי האוכלוסיה בגדה המערבית, בתוכם ערים, עיירות, מחנות פליטים ואף כפרים מבודדים השתתפו כליל. בערים הגדולות שררה אווירה של כעין "עוצר מרצון". מכוניות בודדות נראו ברחובות והתושבים נמנעו בדרך כלל מלצאת מבתיהם. פה ושם התגודדו קבוצות של צעירים, הבעירו צמיגים והניחו מחסומי אבנים. במקומות רבים מאוד לאורך כבישים ראשיים וצדדיים בגדה המערבית הוצבו מחסומי אבנים ומתרסים. צעירים ארבו לכלי רכב ישראליים והשליכו עליהם אבנים. כלי רכב רבים מאוד נרגמו באבנים וניזוקו.

אבנים בבית לחם

גם בבית לחם, שבה נערכות הכנות אחרונות לחג המולד, השבתה כליל. רחובותיה המרכזיים היו זרועים באבנים גדולות ששיבשו את תנועת כלי הרכב. במערכת הביטחון אין מטילים ספק בכך שאירועי חג המולד בבית לחם ובירושלים המזרחית יפגעו השנה בתנועת הצליינות. מקורות צבאיים מסרו כי יעשו כל שביכולתם כדי שלא תהיה פגיעה באירועי חג המולד.

עם זאת, הודיע אתמול ראש עיריית בית לחם אליאס פרייג' כי לא יקיים השנה את קבלת הפנים המסורתית לרגל חג המולד שאליה מוזמנים בדרך כלל ראשי המערכת הפוליטית בישראל ובמערכת הממשל הצבאי ביו"ש.

איתן רבין, סופר "הארץ", מוסר כי תקרית חמורה אירעה אתמול אחר הצהריים במהומות במחנה הפליטים ג'יבליה שברצועה. במהלכן נורו צעירים מקומיים ועל פי דיווחים נפצעו בין 8 ל־10 אנשים.

אחד הפצועים הובא במצב אנוש לבית החולים סורוקה.

מקורות צבאיים מסרו כי המון סוער תקף סיור צה"ל בג'יבליה. הסיור ירה באוויר ולאחר מכן באיזור הרגליים כתוצאה מכך כאמור נפצעו כמה צעירים.

אתמול מת מפצעיו ראיד שחדה תושב הרצועה שנפצע לפני ימים מספר בהפרות הסדר ואושפז בסורוקה.

60.000 פועלים מהרצועה לא יצאו אתמול לעבודתם בישראל והסתגרו בבתיהם.

נפצעו מירי

שני חיילי צה"ל נפצעו אתמול באורח בינוני בהפרות סדר שהיו במחנה הפליטים ג'יבליה. מקורות צבאיים מסרו כי שני החיילים נפצעו בעיניהם בעקבות ידוי אבנים. החיילים פונו לבית החולים ברזילי באשקלון. מקור צבאי בכיר אמר אתמול "התחלנו לנקוט ביד קשה נגד מפירי הסדר ואנו נפעל מהבוקר להרגעת הרוחות בכל שטחי הרצועה".

קולק נועד עם נכבדים

צבי שרגאי, סופר "הארץ" בירושלים, מוסר כי ראש עירית ירושלים טדי קולק נפגש אתמול אחה"צ עם 40 נכבדים ערבים ממזרח העיר ודן עמם באירועי הימים האחרונים בעיר ובסביבתה. קולק דרש מהם להפעיל את השפעתם, כדי שיפסקו ההתפרעויות והפרות הסדר ע"י האוכלוסיה הערבית.

הנכבדים השיבו, כי מדובר בצעירים חמומי מוח, שאין להם שליטה על מעשיהם. אחד הנכבדים אמר: "לא רק לנו אין שליטה על חמומי המוח גם להורים הם אינם שומעים ובוודאי שלא למוריהם. מדובר בצעירים בני 13, 14, ו־15 המתארגנים ביוזמתם בבתי הספר ומשם יוצאים לרחובות. אין אירגון מבחוץ".

גאולה כהן: לשלול רשיון עבודה ממפירי סדר

(עש"ת). ח"כ גאולה כהן קוראת לשר הביטחון להוציא צו לפיו כל פועל מהשטחים שחשוד על פי שיקול דעת הממשל הצבאי בסיוע להפרת הסדר נגד כוחות הביטחון או לפעילות עויינת כלשהי, יישלל ממנו רשיון העבודה בישראל.

רבין חזר

(סוף מעמוד 1)

את המצב באומרו: "לפי הערכתי, מה שמתרחש, הפרות הסדר והאלימות, מתבצעים תוך מגמה פוליטית ברורה שמאחוריה עומדים אירן, עיראק וסוריה ובראש וראשונה אש"ף".

רבין אמר, שלדעתו יש כאן נסיון להחזיר את הסכסוך הישראלי־ערבי לתודעת העולם, מצד הגורמים העויינים, ואין טעם לטשטש את משך המהומות והיקפן.

"באלימות לא יושג דבר"

"אנחנו חייבים לעשות מה שדרוש להחזיר את הסדר על כנו, וללא כל קשר להליכי הדעות על הפיתרון, הקיימים בינינו, צריך להבהיר לערבים, הן במעשים והן במילים, שבאלימות לא יושג דבר".

"עם כל הצער והכאב על אבידות בנפש, היה עליהם להבין, שמי שמפעיל אלימות לוקח על עצמו סיכונים המורים", אמר שר הביטחון.

להלן אמר בתשובה לשאלות, שגם אם הצעדים שאנו נוקטים אינם נראים סימפטיים בעיני העולם, אנחנו חייבים להשליט סדר גם על ידי אמצעים כאלה, כדי להוכיח שבהפרות סדר האלימות לא יושג דבר.

"מחובתנו לשנות את המצב גם על ידי שימוש באמצעים שלא ימצאו חן בעיני העולם".

רבין דחה את הטענה שצריך היה להקדים את שובו ואמר שאפשר היה לסמוך על המערכת — הרמטכ"ל המטכ"ל וראש הממשלה שמילא את מקומו.

בסכמו את שיחותיו בארה"ב, אמר שבעקבות ביטול פרוייקט הלביא מוכנה ארה"ב כיום לאפשר לתעשיות הבטחוניות שלנו מעמד נוח יותר בתחרות הבינלאומית. הדומה למעמד של ארצות נאט"ו.

כמו כן הוזל עבור ישראל מחיר האף 16 שאנו רוכשים והוא יסופק במועד קצר יותר מכפי שתוכנן מראש. נושאים אחרים שנדונו לטיפול אחר בארה"ב — שותפות ישראל בפיתוח טילי "החץ" נגד טילים בליסטיים שלפיתוחם תקבל ישראל 145 מליון דולר ביחס של 2 דולר אמריקאיים עבור 2 דולר שלנו. בסך הכל, סיכם רבין, זכינו הפעם בתמיכה בפועל, תמיכה תכליתית שתסייע לנו מאוד.

ארה"ב לאזרחיה

(סוף מעמוד 1)

דוברת מחלקת המדינה פרסמה אתמול אזהרה רשמית למי שמתכוון לבקר בירושלים המזרחית והשטחים, ובה נאמר כי "המצב באיזורים אלה אינו יציב, משתנה מיום ליום ואינו בטוח". הדוברת הדגישה אמנם כי אזהרה זו נמצאת בתוקף עוד משנת 1982 ואין בה המלצה שלא לבקר באיזורים אלה, אולם המחלקה למידע לתיירים במחלקת המדינה הבהירה: "אנו קוראים לתיירים להמנע מביקורים במזרח ירושלים בעיר העתיקה בגדה ובעזה. [illegible] האמריקאית במזרח ירושלים תתקשה "עד להודעה חדשה".

בעקבות הודעת מחלקת המדינה המזהירה מפני ביקורים בשטחים ועקב הדיווחים על המהומות, נמסר כי אלפי תיירים וצליינים שתכננו להגיע לארץ, לרגל חג המולד ביטלו את נסיעתם. מקורות ישראליים מעריכים את הנזק לתיירות במליוני דולרים.

גרומיקו: אין סיבה

(עי"ד ועי"ג). נשיא בריה"מ אנדריי גרומיקו, אמר אתמול בפגישה עם המלך חוסיין במוסקווה, כי אין סיבות ל"מדיניות אגרוף הברזל" של ישראל בשטחים, והוא קרא ל"תחבולת מכרעת ונועזת וחיפוש קולקטיבי אחר שלום צודק וכו'".

גרומיקו שיבח את "ההתנגדות האמיצה של העם הפלשתיני". חוסיין אמר כי התסיסה בשטחים היא "תגובה טבעית של העם הפלשתיני הנתון במשטר כיבוש זה 20 שנה".

בסעודה לכבוד המלך הדגיש הנשיא גרומיקו כי ועידה בינלאומית צריכה ליישב את "כל הבטים של הסכסוך הישראלי־ערבי, ובייחוד להביא לפתרון משביע רצון של הבעיה הפלשתינית". הוא הוסיף כי בריה"מ מוכנה, כדי להכין ועידה כזו, "לכונן קשרים עם כל הצדדים הנוגעים בדבר, כולל אש"ף וישראל".

פיקוח בינלאומי

יואב טוקר, סופר "הארץ" בבריסל, מוסר כי מקורות דיפלומטיים אירופיים העלו את האפשרות של "אכיפת פיקוח בינלאומי" על ישראל, אם "תימשך שפיכות הדמים" בשטחים.

המקורות המצויים בפרטי ההתייעצויות הבינאירופיות שנערכו על המצב בשטחים, הזכירו את "הבסיס החוקי" שמאפשרת בהקשר זה אמנת ז'נבה הקובעת כי זכותה של הקהילה הבינלאומית להתערב ולכפות פיקוח על מדינה שתימצא "כושלת בחובתה להבטיח את שלומם ובטחונם של האוכלוסיה הנתונים בשלטונה".

בראג', שהתבטאויות האירופיות האחרונות משקפות לחץ כלל־ערבי זה, המאוחד זו הפעם הראשונה מזה שנים רבות סביב "קידומו המדיני" של אש"ף.

קאפוצ'י שובת רעב

רומא (ע"ג). הארכיבישוף הילריון קאפוצ'י, ראש הכנסיה היוונית־הקתולית לשעבר בירושלים, פתח אתמול בשביתת רעב במחאה על הטיפול הישראלי בתסיסה בשטחים הכבושים.

מנהיג האחים המוסלמים במצרים קורא לג'יהד

המנהיג הרוחני של "האחים המוסלמים" במצרים, שייך מוחמד אבול נאצר, הכריז כי ג'יהד הוא "הדרך היחידה לשחרר את פלשתין" וקרא למדינות הערביות השכנות של ישראל לאפשר "מאבק עממי מזויין".

כאות סטודנטים מצרים שרפו אתמול דגל ישראלי בהפגנה באוניברסיטת עין שאמס, בפרבר של קהיר.

מנהיג ששת מליוני הקופטים הנוצרים במצרים, שאנודה, קרא לכל הנוצרים להחרים את חגיגות חג המולד בבית לחם במחאה על המתרחש בשטחים.

מועצת הבטחון

(סוף מעמוד 1)

הצעדים שהיא נוקטת המהווים הפרה של זכויות האדם של העם הפלשתיני בשטחים, בעיקר פתיחת ירי על ידי צה"ל שכתוצאה ממנה נהרגים ונפצעים אזרחים פלשתינים". האמריקאים הבהירו כי נוסח הכולל גינוי לישראל וקריאה לשיגור שליח מיוחד לשטחים — נוסח שהוצע על ידי אש"ף — יתקל בווטו מצידם. אך נציגי אש"ף בתמיכת נציגי מדינות ערביות ורדיקליות התעקשו לנוסח חריף יותר הכולל גינוי מפורש לישראל וקריאה למועצה לשגר שליח מיוחד לשטחים. האמריקאים הבהירו כי לא יסכימו לניסוח כזה. האמריקאים גם דורשים למחוק את המילים "תחת חסות האו"ם" מהקריאה "על הצורך הדחוף להגיע להסדר שלום הוגן וקיימא של הסכסוך הישראלי־ערבי".

במקום שליח מיוחד מציעים האמריקאים פניה למזכ"ל שעד ל־20 בינואר יגיש דין וחשבון על האפשרות להבטיח את בטחונם והגנתם של הפלשתינים על רקע אי־נכונות הערבים לוותר על הנוסח התקיף, הכולל גינוי, לא הגיעו הצדדים לפשרה והמועצה התפזרה בלי שהדיון נפתח והוא נדחה להיום.

עקיבא אלדר, מתפיר המדיני של "הארץ", מוסר כי שעות ספורות לפני ההצבעה החשובה במועצת הבטחון בעניין ההצעה לגנות את ישראל יצא שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו, מניו יורק בטיסה חפוזה לארצה. פקידים בכירים במשרד החוץ בירושלים, שסיפרו על כך, הביעו תרעומת על כך שלמרות שיציאתו של נתניהו לארץ היתה מתוכננת מראש, לא דחה השגריר את הנסיעה על מנת לעמוד בראש משלחת ישראל באו"ם בפעילות המאומצת שלהם להקטין הפגיעה בישראל נוכח המתרחש בשטחים.

ראש הממשלה יצחק שמיר הסתייג אתמול מכוונת משרד החוץ לנזוף בשגריר נתניהו, בעקבות דבריו במועצת הביטחון שפגעו במצרים. שמיר אמר, כי "זו מציאות מעוותת שבה נוזפים בשגריר מצטיין המעז לעמוד ולהגן על שמה של המדינה". מנכ"ל משרד החוץ אברהם תמיר סירב לנזוף בנתניהו ולפיכך הסתיימה הפרשה במכתב ממנהל האגף לארגונים בינלאומיים שבו הופנתה תשומת ליבו של נתניהו לתלונה המצרית נגדו ולפגיעה ביחסי ישראל מצרים עקב דבריו.

אתמול נודע, כי נתניהו עורר גם את זעמה של הודו, כאשר באותו נאום אמר שההודים השתמשו באמצעים אלימים בהרבה מאלה שבהם משתמשת ישראל. כאשר אינדירה גנדי שיגרה כוחות לפיזור הפגנות במקדש אמריצר.

ידוי האבנים הגיע ליפו

(סוף מעמוד 1)

המשטרה תמשיך גם היום בהיערכותה המיוחדת לשמירה על הסדר בכל רחבי המדינה. במקביל תימשך החקירה בקשר לאירועי יום אתמול וצפויים מעצרים נוספים. בין השאר של מיידי אבנים וחוסמי כבישים. ושל כאלה שהשמיעו קריאות נאצה והסתה. אף שהפרות סדר ניצפו מלכתחילה בריכוזי הערבים בגליל, מתברר כי גם במרכז הארץ היו התפרעויות אלימות של ערבים.

אבנים ביפו

ביפו, בעיקר באזור רחוב יפת במערב העיר, דווח במשך היום כמה פעמים על יידוי אבנים על כלי רכב. בין השאר נזרקו אבנים על ניידת משטרה ועל אוטובוס ומונית. מספר פעמים היו התנגשויות בין שוטרים לבין מפגינים ערבים שחסמו את הכביש ברחוב יפת.

המפגינים פוזרו בכוח ונעצרו 19 אנשים, מהם שלושה קטינים. האירוע החמור ביותר נרשם סמוך לשעה 6 בערב. אוטובוס שהסיע ילדי מקהלת "צ'יקובל" מהופעה בבית "ברנר" בתל אביב לבת ים, הותקף באבנים ברחוב יפת ליד "הבית הירוק". משמשת שני חלונות נותצו וארבע ילדות נפצעו, משיברי זכוכית. חמישה ילדים אחרים לקו בהלם. כולם הועברו לקבלת טיפול רפואי בבית החולים "וולפסון". ילדה אחת נשארה להמשך טיפול רפואי בבית החולים.

התפרעויות בנצרת

אחד ממוקדי ההתפרעויות היה בנצרת. בשעות הצהריים חסמו אלפי מפגינים את הרחוב הראשי בעיר. מאות מהם תקפו באבנים את תחנת המשטרה. המשטרה נתנה זמן למארגני ההפגנה להשתלט על המתפרעים. אך משאלה נכשלו במשימתם הופעל כוח, השוטרים ירו רימוני גז, הפעילו אלות ופיזרו בתקיפות את ההמון.

הכביש הראשי בוואדי ערה, העובר בין ישובים ערבים צפופים, נחסם בשעות הצהרים למשך כשעתיים, לאחר שאלפים מתושבי אום אל־פאחם, התגודדו בצידי הכביש, הבעירו צמיגים והשליכו אבנים על מכוניות שעברו בכביש, ועל שוטרים.

המפגינים קראו קריאות לאומניות, בין השאר "איטבאח אל יהוד" ("בכוח הדם נפדה את פלשתין"). לאחר נסיונות הידברות איתם ושידול בדרכי נועם להתפזר, הפעילה המשטרה כוח, ירתה גז מדמיע ופתחה את הכביש לתנועה. אלפים המשיכו להתגודד על הגבעות משני צידי הכביש ולקרוא קריאות לאומניות. עשרים מהמתפרעים נעצרו.

בעכו היו גם כן הפרות סדר ומספר מקרים של התגודדויות וידוי אבנים.

בכמה מקומות בעיר הונפו דגלי פלשתין, בכפר הגדול אבו־גוש ממערב לירושלים היו מקרים של ידוי אבנים על כלי רכב. הרכבת לירושלים נרגמה באבנים בתחומי הכפר ביתר צפפה. בישוב הבדואי רהט בנגב שובשה התנועה, הובערו צמיגים והושלכו אבנים על מכוניות. גם בכפר טייבה במשולש היו התקהלויות בלתי חוקיות, הפרות סדר וזריקות אבנים.

במזרח ירושלים ובעיר העתיקה שרר אתמול שקט בדרך כלל, בעקר בגלל התגבורת הגדולה של כוחות המשטרה ומשמר הגבול. הפרות סדר היו בכפרים וביישובים סביב ירושלים. בעיסוויה, במחנה הפליטים בשועפט ובכפר תיומה חסמו מידי פעם מפגינים את הכבישים, יידו אבנים בכלי רכב ובשוטרים והבעירו צמיגים. בשכונת אבו־טור הושלכו שני בקבוקי תבערה. אחד המשליכים נתפס בשעת מעשה.

הופעלה היחידה למלחמה בטרור

למוקדי ההתפרעויות מסביב לירושלים הוחשו בשעות הצהרים לוחמי היחידה המיוחדת למלחמה בטרור של משמר הגבול שסייעו בהשלטת סדר וביצעו מעצרים של מתפרעים. באזור נעצרו כשלושים חשודים בהפרות סדר.

נורית אמתי, סופרת "הארץ" מוסרת כי גם בעיר לוד ורמלה נרשמו הפרות סדר ונעצרו 21 אנשים. בשעה 5 אחר הצהרים התקיפו באבנים ברחוב קצנלסון בלוד אוטובוס שהסיע עובדים של התעשיה האווירית. במשך היום נזרקו בכמה מקומות בעיר אבנים על מכוניות והיו התקהלויות בלתי חוקיות. באחד המקרים הקיפו כמאה מפגינים ניידת משטרה וצעקו "איטבאח אל יהוד" ו"המדינה שלנו".

איתן רבין, סופר "הארץ", מוסר כי 11 תושבים ביניהם 4 סטודנטים נעצרו אתמול לחקירה במשטרת באר שבע, בעקבות הפרות סדר חמורות שהיו אתמול בעיירות הבדוויות רהט ולגיה.

הפועלים מהשטחים הגיעו לעבודה חלקית בבאר שבע, אך לעומת זאת בעיירות נתיבות, אופקים ושדרות, נערמו ערימות אשפה לאחר העובדים הערבים לא הגיעו לעבודה.

גם בקיבוצים ומושבים בדרום הורגש חסרונם של פועלי השטחים דבר ששיבש במעט את העבודה. באשדוד ובאשקלון הגיעו מספר מועט של פועלים ערבים לעבודתם במפעלים, אך רובם נשארו בבית.

(ע). "אנחנו לא קיצוניים ורוצים רק להביע את הרגשתנו נוכח מה שנעשה בקרב אחינו בגדה המערבית וברצועה", אמר נוריאל עוקבי, המשמש ראש האגודה להגנה על זכויות הבדואים בנגב.

תחושת חג מולד חדש

אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינאוויה, מוסר כי כתבים זרים רבים נהרו היום לנצרת לסקר את הפגנת תושביה הערבים. מוקף נוער צוהל חוגג ומניף סימני "וי" אמר ראש עירית נצרת לכתב הטלוויזיה השוודית: "אני חי בתחושה של ימי חג מולד חדש — חג הולדתה של מדינת פלשתינה".

עקיבא אלדר, מתפיר המדיני של "הארץ", מוסר כי ראש הממשלה יצחק שמיר הסתייג אתמול מהצעתו של ח"כ חיים קופמן מהליכוד, להחזיר את הממשל הצבאי לכפרים הערביים בישראל. שמיר אמר כי אין מקום להחזיר את הגלגל 40 שנה לאחור וציין כי ההצעה לא נדונה בשום פורום ואין כוונה להביאה לדיון בממשלה.

כהנא חדר לבית כנסת

נורית כהנא, סופרת "הארץ", מוסרת כי הרב כהנא, יחד עם 22 מאנשי תנועת כך, גרמו אתמול להתפרעויות קשות, שלוו בזריקת אבנים בשפרעם. לאחר שחדרו לבית הכנסת העתיק במקום. 60 חברים נוספים של התנועה, שנסעו באוטובוס נפרד לא הגיעו למקום.

אנשי "כך" הסתגרו בבית הכנסת, הדליקו חנוכיה ושרו שירי חנוכה. כאשר נודע הדבר בעיירה החלו לנהור למקום תושבים שניסו להתקיף אותם. קרבות אבנים התחוללו בין תושבי שפרעם לאנשי "כך", עד שבשעה 9 בערב הסתערו כוחות המשטרה על אנשי "כך", הובילו אותם לתחנת משטרת שפרעם, חלק שני פיזר את התושבים שנתקהלו והניס אותם לסימטאות. במהלך המבצע נפצעו מפקד משטרת מרחב הגליל ניצב משנה יעקב גנות, ו־7 שוטרים. אחד מהם הועבר לטיפול בבית החולים רמב"ם. 3 מתושבי שפרעם נעצרו, וששת חברי "כך" הובאו לחקירה במשטרת שפרעם.

קופת חולים פתחה במסע הסברה נרחב בנושא נזקי חורף אצל ילדים. בין היתר נערך "קו פתוח" בנושא והוזמנו עלוני הסברה לאמהות הכוללים כללי שמירה על חום הגוף של התינוק וצעירי התנהגות במקרים של שפעת, צינון ועוד. בתמונה: אם ובתה שהגיעו אתמול לפסטיבל שירי הילדים בהיכל התרבות, קיבלה את העלונים. עלונים נוספים אפשר לקבל חינם במוקד קופ"ח בטלפון: 03 433300 (צילום יונתן סלינגר "ישראל סאן")

נהג המיכלית ביקש מהשומר להדליק אש והמיכלית נשרפה

משה פיטוסי, שניצל מהתנקשות סכינאים בעזה לפני שנתיים, נקנס אחרי שגרם לשריפת מיכליתו, כאשר ביקש משומר חניון להאיר לו את תא המיכלית באש מצית

(עט). משה פיטוסי, בן 30, נהג מיכלית הדלק מבאר שבע, שנדקר לפני כשנתיים בכיכר פלשתין בעזה בידי שני תוקפים מרפיח, הורשע אתמול בבית משפט השלום בבאר שבע בהצתת מיכלית הדלק שלו שב־תוצאה ממנה נכוה הוא ואדם נוסף. הוא נקנס ב־1500 ש"ח.

פיטוסי הועמד לדין יחד עם פאיז תאבעת, בן 18 מהעיירה הב־דואית חורה והורשע על פי הודאתו. התביעה טענה, כי ביום 1.1.87 הגיע עם המיכלית שלו לחניון הציבורי ליד השוק העיר־וני בבאר שבע. הוא פנה לשומר החניון, פאיז תאבעת, וביקש ממנו להאיר לו את אחד מתאי המיכלית במצית סיגריות. אש המצית גרמה להתלקחות, המיכ־לית נשרפה כליל ופיטוסי והשומר ניכוו והועברו לאשפוז במרכז הרפואי "סורוקה" בעיר.

השופט קבע לגבי השניים, שמעשה פזיז שלהם גרם להתלקחות המיכלית והטיל — כאמור — על פיטוסי תשלום קנס של 1,500 שקל.

ערבי תקוע ברפיח: מצרים לא מניחה לו להיכנס וישראל לא מרשה לו לחזור

עקב בעיות־זיהוי נשאר התייר, תושב רפיח, בשטח המפורז בין ישראל למצרים במסוף הגבול

(עט). תושב רפיח שיצא לטייל בארצות ערב, "תקוע" מאז יום א' בבוקר במסוף הגבול בין ישראל למצרים ברפיח. עקב קשיים ביו־רוקרטיים, אין מתירים לו לחזור לשטח ישראל ושלטונות מצרים אינם מאפשרים לו לחזור למצרים. כיוון שכך, נשאר התייר בשטח המפורז בין ישראל למצרים, שבמסוף הגבול ברפיח.

התייר יצא בתחילה מרפיח לירדן דרך גשרי הירדן. לאחר סיום ביקורו שם, החליט לבקר בסעודיה ובמדינות ערביות אחרות, שלא ניתן להגיע אליהן עם תעודות זהות או דרכונים ישראליים. לפיכך השאיר התייר את תעודת הזהות הישראלית שלו בירדן ויצא לביקור בסעו־דיה. לאחר מכן הגיע למצרים ומשם פנה לאחר טיול, למסוף הגבול ברפיח כדי לשוב למשפחתו בחלק של רפיח, שבריבונות ישראלית.

עם הגיעו בתחילת השבוע לנקודת ביקורת הגבולות של משטרת ישראל במסוף הגבול ברפיח, הוברר שאין בידיו מסמכים מזהים ונאסר עליו לעבור לשטח ישראל. גם המצרים סרבו לאפשר לתייר לחזור למצרים ומזה יומיים הוא "תקוע" במסוף הגבול, בלא שיהיה בי־כולתו לצאת מהמסוף לישראל וגם לא למצרים.

מקור צבאי מסר כי בימים אלו נעשים מאמצים לסייע לאיש בדי־חיו המלא, על אף שאין בידו תעודת זהות.

פרס וולף 88' לרפואה לפרופסורים הנרי ג. הרס ולאליזבת פ. נויפלד

המדען הבלגי והמדענית האמריקאית יקבלו את הפרס על פיענוח תהליכים ביוכימיים של מחלות אגירת ליסוזומיות

מאת עדנה ארידור
כתבת "הארץ"

פרס קרן וולף (ישראל) לקידום המדע והאמנות לטובת האנושות לשנת 1988 בתחום הרפואה, יוענק לפרופ' הנרי ג'רי הרס, מהאוניבר־סיטה הקתולית של לובן בבלגיה ולפרופ' אליזבת פ. נויפלד, מאוניברסיטת קליפורניה, לוס אנג'לס, בארה"ב.

שני המדענים יקבלו את הפרס על פיענוח תהליכים ביוכימיים של מחלות אגירת ליסוזומיות. זוהי קבוצה של למעלה משלושים מחלות גנטיות שונות, הקשורות בתקלות בפעולות האברונים הזעירים בתא החי, אלה האחראים לסילוק חומרי הפסולת מהתא.

רעיונותיו של פרופ' הרס, הביאו לגילוי מקורות של פגמים גב־סיים הקשורים לגורמי מחלות אלו. פרופ' נויפלד גילתה כי תאים שמוצאם משני חולים הסובלים ממחלות שונות, "מתקנים" אלה את אלה, כאשר מגדלים אותם יחד בתרבית אחת. בתגליתה הובילה פרופסור נויפלד להכרת "גורמי התיקון" והצביעה על הפגמים המדויקים בפעולת האנזימים. כמו כן גילתה את "סמן הזיהוי", המנחה אותם למטרתם הנכונה.

פרופ' אליזבת פ. נויפלד

פרופ' הנרי ג'רי הרס

מנקודת ראות רפואית מאפשרות תגליות אלו מתן ייעוץ בדבר גי־לויין המוקדם של המחלות ועשיית דיאגנוזה בזמן המתאים להפסקת הריון מוקדמת מטעמים רפואיים ובכך למנוע סבל רב וטרגדיות לאין ספור.

מסתמנת אפילו האפשרות, שתגליות אלו יסייעו בסופו של דבר למציאת שיטות ריפוי למחלות אלו.

הפרסים לזוכים יוענקו בטקס שיתקיים במשכן הכנסת בחודש מאי 1988. קרן וולף מחלקת פרסים זו השנה האחת עשרה, בתחומי מתימטיקה, פיסיקה, חקלאות, רפואה, כימיה ואומנות. הזוכים נבחרים באמצעות ועדות בין לאומיות.

"לחתול הפרסי שלי רצון חזק ללמוד"

תערוכת החתולים הלאומית הראשונה ע"ש מוריס החתול האמריקאי נערכה במלון קרלטון

עדות ראיה / נורית אמיתי

"לחתול הפרסי שלי יש רצון חזק ללמוד, הוא ממש מקסים, מותק אמיתי". זה נוסח השיחות שאפשר היה לשמוע אתמול באולם האירועים של מלון קרלטון בתל אביב, שם נערכה תערוכת החתולים הלאומית הראשונה בישראל על שם "מוריס" החתול.

מוריס הוא חתול רחוב, ג'ינג'י ממוצא אמריקאי, פופולרי מאוד ביבשת הגדולה ומפרסם מזון לחתו־לים של חברה ידועה. מוריס שהיה בעבר חתול רחוב במעון צער בעלי חיים, סלל את דרכו לצמרת התקשורת ונחשב היום כמקדם המכירות הטוב ביותר בכל הנוגע למזון לחתולים.

150 חתולים התחרו אתמול על תואר החתול בעל הזנב הארוך, בעל העיניים היפות, החתול שדומה למוריס ואפילו חיפשו חתול שדומה לבעליו. סוללת השופטים עמדה אל מול שולחן ארוך ובחנה את החתו־לים. השופטים פישפשו בערימת שערם של החתולים לוודא שחס וחלילה לא שורצת שם קרציה, ובעזרת הסטטוסקופ הקשיבו לרחשי ליבם של החתולים. לאחר בדיקת פנקס החיסונים (של החתול כמובן) הם מאשרים את השתתפות בעל החיים בהפנינג היוקרתי לבע־לים כמובן.

בעלי החתולים מתרגשים לא פחות. משפחות שלמות כולל סבא וסבתא מתגייסות לטיפוח החתול: לקשט הכלוב, לכרוך פרס אדום סביב הצואר ולאחר כל אלו נשלפת מברשת והאישה לופתת את החתול ביד אחת ובשניה מסרקת את שערו.

בתואר החתול שדומה למוריס זכה חתולו של מיסטר גורדון מאנג־ליה ויחד עם בעליו יטוס לאירופה. ככוכב התחרות זכה החתול "ישנוני", והוא גם יקבל מזון מיוחד לחתולים בחינם במשך שישה חו־דשים. כן זכה בסוף שבוע בפנסיון לחתולים "קיטי־אין".

הגברת המאושרת בתמונה היא הבעלים של החתול המאושר בתחרות החתולים שנערכה אתמול בתל אביב. (צילום "הרשות")

שירות המבחן לא הכין דו"ח והשופטת עצרה את הנאשם עד סוף ההליכים

מאת נורית אמיתי
כתבת "הארץ"

שופטת שלום בפתח תקווה, שרה פריש, הורתה השבוע לעצור עד תום ההליכים את שמואל עזרי, שהורשע בזיוף מסמך, גניבה מרכב והריסת נזק בזדון. השופטת ציינה כי היא נאלצת לעצור את הנאשם מעבר לתקופה המתחייבת בנסיבות, מאחר ששירות המבחן לא הכין דו"ח, כפי שהוטל עליו.

קצינת המבחן הסבירה בבית המשפט, כי עקב מחסור כללי בכוח אדם לא עלה בידי שירות המבחן לבצע את המוטל עליו. השופטת דחתה את נימוקי שרות המבחן והד־גישה: "כשמדובר בדיני נפשות ובמקרים בהם נשללת חירותו של אדם, הדעת אינה נותנת נימוק כזה".

עוד נאמר בהחלטת השופטת כי על הגורמים הממונים על שירות המבחן, לתת את הדעת כדי למנוע הישנות של מצבים אלו. השופטת הורתה להעביר את העתק החלטתה בנדון לרשויות המתאימות.

גזר הדין במשפט נדחה לסוף ינואר 88.

ילד בן 7 נדרס למוות כשחצה הכביש באופניו

(עט). ילד בן 7, תושב כפר גדעון הסמוך לעפולה, נדרס למוות אתמול בבוקר. מכונית מרצדס פגעה בילד שחצה את הכביש כשהוא רכוב על אופניים.

הילד נהרג במקום. אנשי מד"א שהוזעקו למקום העבירו את גופתו לבית החולים המרכזי של קופ"ח בעמק, בעפולה.

ערך את העמוד יצחק לאור

טוס ללונדון וחזרה חינם!

ורכוש פקסימיליה PANASONIC
מהמשוכללות מסוגה וקבל גם:
שנתיים אחריות וגם תשלומים ללא ריבית.

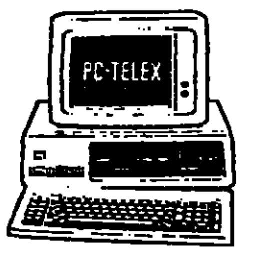

או מערכת טלקס PC TELEX
הכוללת כרטיס PC TELEX -
הכרטיס הממוחשב המשוכלל ביותר
PC/XT מחשב FUJITECH
כולל דיסק קשיח 20MB
PANASONIC - מדפסת רב שימושית.

אלפא את
אלפא את מחשבים ... תל אביב ... 284745, 284084 ... ירושלים ...

כהנא לחקירה משטרתית על הסתה בגבעתיים

מאת ראובן שפירא
כתבר "הארץ"

מנהיג "כך", ח"כ מאיר כהנא, יוזמן בקרוב לחקירה במשטרה, בעק־בות תיק פלילי שנפתח נגדו בקשר להתבטאויותיו בעצרת שנערכה בתחילת החודש בגבע־תיים. ח"כ כהנא חשוד כי בדבריו בעצרת, הסית לאלימות ולפגיעה פיסית מיידית במפגינים מבני תנועות הנוער שהפגינו נגדו.

על פי החשד, כהנא זעק מעל הבמה לאוהדיו להכות במפגינים ו"להרביץ בהם מכות רצח". הוא חזר על קריאתו זו כמה פעמים ועודד את אוהדיו להכות במפגינים. אנשי "כך" אכן החלו להכות את המפגינים, עד שהתערבה המשטרה ומנעה את המשך התקיפות האלי־מות.

בימים הקרובים יוזמן כהנא לחקירה במשטרת מרחב דן ויתבקש למסור גירסה, תחת אזהרה, כחשוד, על ההוראות נגדו.

משרד הבינוי העסיק קבלנים לא רשומים

מאת אריה לביא

משרד הבינוי והשיכון העסיק קבלנים לא רשומים והיקף העבודה שהמשרד ממנה על פעולתו של רשם הקבלנים, העוסק ברישום קב־לנים ובסיווגם על פי יכולתם הכספית והמקצועית.

העבודות נמסרו לקבלנים הלא רשומים על ידי קבלנים רשומים בחוזק שזכו בעבודות מטעם המשרד. חלק מהקבלנים הלא רשומים אינם מדווחים על הכנסותיהם ולטענת העוסר המאוחד לענף הבניה, חלק מהם אף אינם כשירים לשמש כקבלנים.

ממכתב של מ. מרחב, סגן מנהל אגף התכנון וההנדסה במשרד הבינוי והשיכון, מתברר כי המשרד העסיק קבלנים לא רשומים בעיקר בביצוע עבודות כבישים.

אגף התכנון וההנדסה במשרד הבינוי הפנה בעקבות זאת את מנהלי המחלקות הטכניות, לסעיף בחוזה שבו מתחייבים מקבלי העבו־דות שלא למסור עבודות לקבלנים בלתי מורשים.

קבוצת אי די בי
חברה לאחזקות בנקאיות בע"מ

מנפיקים
חלפיקים חברה להנפקות של בנק דיסקונט בע"מ

ניתנת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 בדבר פרסום תשקיף להנפקת סדרה של אגרות חוב רשומות על שם 1993-1997 בערך נקוב כולל של 10,000,000 שקל חדש (סדרה 170 א') נושאות ריבית בשיעור של 7% לשנה, החל מן 26.11.87, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן שפורסם בגין חודש אוקטובר 1987 (184.1 נק') כמפורט בסעיף 4.1 לתשקיף.

בנק דיסקונט התחייב לרכוש מאת החברה אגרות חוב מהנפקה זו בסך 150,000 ש"ח ע.נ. במחיר המכירה בהגדרתו בסעיף "הצעות בדרך של מכרז" בעמוד 3ב בתשקיף, כפי שייקבע במכרז, וזאת לצורך הבטחת מסחר סדיר באגרות החוב (כמפורט בסעיף 4.5.6 לתשקיף). לפיכך מוצעות לציבור אגרות חוב מהנפקה זו בסך 9,850,000 ש"ח ע.נ. בלבד.

אגרות החוב מסדרה זו מוצעות לציבור במכרז שיתקיים ביום 27.12.87 במחיר החל מ־102.18% המהווה את ערכן הנקוב של אגה"ח בתוספת ריבית והצמדה מ־26.11.87 עד יום המכרז. (ר' "הצעות בדרך של מכרז" בעמ' ב-3 בתשקיף).

אגרות החוב שלא תמכרנה ביום המכרז, אם תהיינה כאלה, תוצענה לציבור החל מיום 5.1.88 במחיר ערכן הנקוב, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שיצטברו מיום המכרז עד ליום הגשת הבקשה, אך לא פחות מ־102.18% כמפורט בסעיף "הצעה בדרך רגילה" בעמוד ב-4 בתשקיף.

בנק דיסקונט ובנק לאומי החתמים להנפקה מתכוונים להחזיק 10% כל אחד מאגרות החוב המוצעות על פי תשקיף זה.

הריבית תשולם בתשלומים חצי שנתיים ביום 30 בנובמבר וביום 31 במאי של כל שנה עבור התקופה החצי שנתית שקדמה לתאריכים אלה, התשלום הראשון של הריבית ביום 31 במאי 1988 (עבור התקופה מיום 26.11.87 עד 31.5.88).

תמורת ההנפקה תופקד בבנק דיסקונט שישתמש בה על אחריותו, להלוואות במסגרת העסקים הרגילים של הבנק.

בנק דיסקונט התחייב כלפי הנאמנים לשלם ישירות לבעלי אגרות החוב את הקרן, הריבית והפרשי ההצמדה בהתאם לתשקיף זה. (לפרטים נוספים ראה עמ' דו).

אגרות החוב תרשמנה למסחר בבורסה בסמוך לאחר סגירת רשימת החתימות.

המסחר בבורסה של אגרות החוב מסדרה זו, שתנאיהן זהים לתנאי אגה"ח מסדרה 170, יאוחד עם המסחר באגרות החוב מסדרה 170 ויופיע תחת אותו מספר (170).

יחס ההון העצמי המתואם של החברה לתאריך התשקיף לעומת התחייבויותיה על פי אגרות החוב שלה במחזור, כולל התחייבויות על פי אגרות חוב המוצעות בתשקיף זה, לפי שער הדולר היציג והמדד הידועים ביום 16.12.87 הוא 1:314.

כל תמורות ההנפקות שהונפקו ע"י החברה עד כה וכן התמורה שתתקבל מההנפקה הנוכחית מופקדות בבנק דיסקונט לישראל בע"מ ואין לחן עדיפות על יתר הפקדות בבנק. הבטחון היחידי לטובת מחזיקי אגרות החוב הוא שעבוד שוטף על נכסי החברה (לא של הבנק) ושעבוד זה הוא בדרגה שווה עם השעבודים השוטפים לטובת המחזיקים ביתר אגרות החוב שבמחזור שסכומן ביום 16.12.87 הוא 1,168 מליון שקל חדש.

אין החברה רשאית להבטיח את מחזיקי אגרות החוב בשעבוד ספציפי עקב התחייבויות קודמות למחזיקי אגרות חוב קיימות שלא להעדיף נושים אחרים עליהם.

סך כל ההוצאות הקשורות בהצעת אגרות החוב והנפקתן הוא כ־6% ממחיר ההנפקה.

הבקשות תוגשנה לחברה באמצעות בנק דיסקונט, אגף ניירות ערך, רח' יהודה הלוי 38 ת"א, ע"י כל אחד מסניפי בנק דיסקונט או ע"י הבנקים והחברים האחרים בבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ (להלן — "המורשים לקבלת בקשות") על גבי ספסים הניתנים להשגה אצל המורשים לקבלת בקשות. הבקשות תוכנסנה ע"י המורשים לקבלת בקשות במעטפות סגורות לתיבה סגורה ונעולה.

עותק מהתשקיף הנ"ל והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף הנ"ל ניתן להשיג במשרדי החברה ברח' יהודה הלוי 31/27 תל־אביב ואצל המורשים לקבל בקשות.

הנאמנים:

חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ
(בעלת ענין בחברה)

החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ

החתמים להנפקה זו:

בנק דיסקונט לישראל בע"מ (חברת האם של החברה)

בנק לאומי לישראל בע"מ

אין לראות בהודעה זו הזמנה לציבור לרכוש את אגרות החוב המוצעות.

22 בדצמבר 1987 — א' בטבת תשמ"ח

שיטת המחיר הקצוץ

ירקות ופירות טריים יום יום ישר מן השדה במחיר מוזל, לדוגמא:

תפוחי עץ 1 ק"ג	עד 2.29 ש"ח	
תפוחי אדמה 1 ק"ג	עד 0.79 ש"ח	
קלמנטינות 1 ק"ג	עד 2.29 ש"ח	
בצל יבש 1 ק"ג	עד 0.59 ש"ח	
אבוקדו 1 ק"ג	עד 2.59 ש"ח	

מחירים בתוקף עד 23.12.87

היפרכל
לקנות וליהנות מכל היתרונות

ישראכרט
כלעשק

קינג בע"מ

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים במפעל החברה, ברח' אליהו איתן 20, אזור התעשיה החדש ראשון לציון, בתאריך 13.1.88 בשעה 15.00, במטרה לדון ולאשר הנושאים הבאים:—

1. דו"ח מנהלי החברה המסיימים כהונתם בדבר עסקי החברה בשנה שהסתיימה ביום 31.12.86
2. אישור מאזן ודו"ח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86
3. בחירת מנהלי החברה.
4. מנוי רואי חשבון לחברה.
5. לקבל כהחלטות מיוחדות את ההחלטות הבאות:

החלטות מיוחדות
1. לאחד את ההון הקיים של החברה ולחלקו מחדש על ידי הפיכה של—
א. כל 1000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע.נ. כ"א — למניה רגילה אחת בת 1.- ש"ח ע.נ.
ב. כל 1000 מניות רגילות בנות 0.005 ש"ח ע.נ. כ"א — למניה רגילה אחת בת 5.- ש"ח ע.נ.
(בהקשר לכ"ל—
להקצות מניות לבעלי המניות בחברה על מנת לעגל את ההחזקות במניות כך שניתן יהיה לקבל את ההחלטה בדבר איחוד וחלוקת ההון מחדש.
2. להגדיל את ההון הרשום של החברה ב־8,800,000.- ש"ח ע"י יצירת—
4,280,000 מניות רגילות בנות 1.- ש"ח ע.נ. כ"א.
904,000 מניות רגילות בנות 5.- ש"ח ע.נ. כ"א.
3. לשנות את תקנות ההתאגדות של החברה כדלקמן:—
3.1 לבטל את תקנה 4 א. לתקנות ההתאגדות של החברה ולהחליפה בתקנה כדלקמן:—
"4.א — ההון הרשום של החברה הינו 10,000,000 ש"ח והוא מחולק ל—
5,000,000 מניות רגילות בנות 1.- ש"ח ע.נ. כ"א
1,000,000 מניות רגילות בנות 5.- ש"ח ע.נ. כ"א
3.2 בתקנה 80 לבטל את המילים "בהחלטה רגילה" ולהחליפם "בהחלטה מיוחדת".
3.3 לאחר תקנה 80 להוסיף את תקנה 80 א. כדלקמן:—
"80 א. על אף כל האמור בתקנות אלה יהיו מינויים, בחירתם כהונתם ומלוי תפקידם של דירקטורים מקרב הציבור, על פי הוראות סימן א' בפרק ד' לפקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג — 1983."
4. שונות

המאזן והדוחות הכספיים של החברה לשנה המסתיימת ב־31.12.86 עומדים לעיון הציבור במשרדי החברה במנהלה ובמשרדי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

בפקודת מועצת המנהלים
ג. ריקמן

هكذا من الاصل

הלוח הארצי הארץ חדשות

למוסד ציבורי ברמת־אביב
דרוש/ה
קלדן/ית
לשעות עבודה גמישות. יועדף בעל ניסיון בעבודה על קומפיוטר IBM או אבמת (מילולית).
התשלום לפי שעה. העבודה ברמת־אביב.
בדבר פרטים להתקשר לטל' 03-410461 עד שעה 12.00

סולוג

דרושים:
- מנהל מחלקת סריגה ואשפרה
- אחראי מחלקת מכונות סריגה שטוחות
- עובדי/ות ביקורת טיב

סולוג-מפעלי סריגה בע"מ
רח' הפלך 3, ת"א, טל': 824121 ליד איצטדיון בלומפילד

גדות, תעשיות פטרוכימיה בע"מ
למשרדנו בתל־אביב
דרושה
מזכירת הנהלה ראשית
נסיון קודם הכרחי
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים למנהל כח אדם, רחוב שלום עליכם 22, תל־אביב

חגור
דרושה
מזכירת מחלקת שיוק
- ★ יוצאת צבא, בוגרת תיכון.
- ★ בעלת חשיבה עצמאית ויוזמה.
- ★ הדפסה בעברית - הכרחית.
- ★ מגורים באזור המרכז.

נא לפנות בכתב יד, בציון קורות חיים ונסיון קודם, ל"חגור" - רח' הקישון 11, בני־ברק 51203 עבור מחלקת השיווק.

DIATECH
דיאטק דיאגנוסטיקה בע"מ
אנו מפתחים מוצרים עתירי־ידע בתחום הדיאגנוסטיקה הרפואית
לרגל התרחבות והגדלת פעילותנו
דרושים

1. חוקר בכיר
בעל/ת תואר Ph.D. באחד מתחומי מדעי החיים, לעבודה מגוונת בנהול פיתוח וייצור תכשירים דיאגנוסטיים.
עדיפות:
– נסיון בחברות תעשייתיות בתחום הדיאגנוסטיקה או הפרמצבטיקה.
– נסיון בשיטות אימונולוגיות ומיקרוביולוגיה.

2. מנהל כספים ואדמיניסטרציה
רואה־חשבון או כלכלן. רצוי עם נסיון של 2־3 שנים בחברה תעשייתית.

3. מנהלת משרד
הכרחי:
– הדפסה במעבד תמלילים בעברית ובאנגלית
– שפת אם אנגלית או שליטה מלאה.
מקום עבודה מיועד: פארק המדע - קרית ויצמן

נא לשלוח קורות חיים למשרדי החברה – "דיאטק" רח' בנימין 40, רחובות 76241
– סודיות מובטחת –

לבנק ישראל בתל־אביב
דרושים
שומרים ליחידת הביטחון
העבודה המוצעת היא במשמרות על בסיס שעות ומתאימה לסטודנטים.
- הכישורים הדרושים:
1. משוחררי צה"ל (עדיפות ליוצאי יחידות שדה, בוגרי קורס מכ"ים)
2. השכלה תיכונית
3. כושר בריאות תקין

המעוניינים בעלי הכישורים המתאימים, יפנו למשרדי בנק ישראל בתל־אביב, רח' לילנבלום 37, בימים ג' ־ד' 22־23.12.87 בין השעות 09:00־12:00.
על המועמדים להביא עימם תעודת זהות, תעודת שחרור מצה"ל, פנקס מילואים, קורות חיים ושתי תמונות

למרכז להכשרה ולשיקום מקצועי ברעננה
דרוש/ה
מרכז(ת) השירות הסוציאלי
פרטים בטל' 052-910871, 910134

עיריית תל־אביב־יפו
מכרז פומבי
בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תשל"ט-1979 מכריזה בזה עיריית תל־אביב־יפו על משרות פנויות במרכז הרפואי תל־אביב־יפו.

א. מכרז מס' מח' 136/87
תואר המשרה: רופא מתמחה בכירורגיה כללית בביה"ח איכילוב.
דרגת המשרה: 2־3 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: משרה אחת.
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.

ב. מכרז מס' מח' 137/87
תואר המשרה: רופא מתמחה ביילוד ובגניקולוגיה בביה"ח ליולדות ע"ש סרלין.
דרגת המשרה: 2־3 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: 2 משרות.
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.

ג. מכרז מס' מח' 120/87
תואר המשרה: רופא מתמחה ברפואה פנימית בביה"ח איכילוב.
דרגת המשרה: 2־3 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: משרה אחת.
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.

ד. מכרז מס' מח' 121/87
תואר המשרה: רופא מתמחה בהרדמה בביה"ח איכילוב.
דרגת המשרה: 2־3 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: משרה אחת.
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.
* הערה: במשרות מעסקים עובדים.

בקשות למכרז יש להגיש במעטפה סגורה למשרדי העיריה במגנון, על גבי 2 שאלונים אישיים "בקשה למשרה פנויה", טופס מס. 2025, ולציין על המעטפה את מספר המכרז.

תיאור תולדות החיים, תעודות המעידות על כישורי המועמד ומסמכים אחרים המצורפים לבקשה יוגשו ב־2 עותקים.

טפסים להגשת בקשות אפשר להשיג במגנון באופן אישי או ע"י הדואר.

בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.

התאריך האחרון להגשת הצעות הוא: יד טבת תשמ"ח 4 בינואר 1988.

אלי עשת
מנכ"ל העיריה

כה בכסלו תשמ"ח
15 בדצמבר 1987

לוז
חברה תעשייתית לתכנון ולבנית מערכות הפקת חשמל מאנרגית השמש.

עבור מחלקת החשב דרוש/ה:
קלדן/ית
הכישורים הנדרשים:
- ■ נסיון/ידע בהקלדת נתוני הנהלת חשבונות
- ■ ידע בסיסי באנגלית.

מקום העבודה - ירושלים.
נא לשלוח פירוט קורות חיים,
(לציין מספר טלפון) למחלקת כח־אדם,
לוז תעשיות ישראל ת.ד. 7929, ירושלים 91079 -
סודיות מובטחת -

האור של המחר. היום. LUZ

עירית אשקלון

הצעת החלטה לרישוי עסקים באשקלון (איסורים והגבלות רוכלות), התשמ"ח־1987
בתוקף סמכותי לפי סעיף 2 א (א) לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח־1968, לשם מניעת פגיעה בפרנסתם של רוכלים ובעלי עסקים אחרים, ובהתחשב בצרכי הסדר הציבורי, ולאחר שהתייעצתי עם הרופא המחוזי, מפקד משטרת המחוז ומנהל המחוז של משרד המסחר והתעשיה, אני מחליט לאמור:

תחולה	1.	החלטה זו תחול על כל מי שרוכל בתחום העיר אשקלון על־פי חוק רישוי עסקים, תשכ"ח־1968.
צמצום מתן רשיונות	2.	רשיונות לרוכלות יינתנו בצמצום ובמקרים חריגים בלבד.
הזכאי לרשיון	3.	בכפוף לאמור בסעיף 2 לעיל, רשיון לרוכלות יינתן רק למי שממלא התנאים המצטברים שלהלן: א. הוא תושב העיר אשקלון (להלן: "אשקלון"). ב. אגף הרווחה של עירית אשקלון המליץ לתת לו רשיון רוכלות בשל היותו נזקק שאינו יכול לכלכל עצמו בעבודה אחרת.
מקומות אסורים ברוכלות	4.	לא יינתנו רשיונות לעסוק ברוכלות בתחום אשקלון במקומות המפורטים להלן: א. בשכונת מגדל. ב. בתחום הגן הלאומי. ג. בתחום האצטדיון העירוני. ד. בתחום שטח שייקבע ע"י עירית אשקלון (להלן: "העיריה") כשטח שמערך בו ארוע ציבורי כלשהו (כגון: פסטיבל, חגיגה, תערוכה, מרוץ, באזר וכד') ובזמן עריכת הארוע. ה. בתחום שטח "שפת הים" כהגדרתו בחוק עזר לאשקלון (הסדרת מקומות רחצה), תשכ"ו־1966.
יוצאים מן הכלל	5.	על־אף האמור בסעיף 4 לעיל: א. ינתנו רשיונות לרוכלות, לאותם אנשים שבידם רשיון רוכלות תקף בעת פרסום הודעה זו ושמצויין בו במפורש אחד המקומות המפורטים להלן: (1) ברח' הרצל, בשכונת מגדל. (2) ברח' העבודה, בשכונת מגדל. (3) בתחום האיצטדיון העירוני. (4) בחופי הרחצה המוכרזים. ב. בארוע ציבורי כאמור בסעיף 4 (ד) לעיל יכולים להינתן רשיונות רוכלות מיוחדים בלבד לאותו ארוע.
קביעת אזור הרוכלות	6.	בכל רשיון רוכלות ייקבע האזור ו/או המקום בו מותרת הרוכלות עפ"י הרשיון.
רוכלות אבטיחים ומילונים	7.	אסורה רוכלות באבטיחים ובמילונים פרט לרוכלות בשטח מיוחד שיוקצה לכך מדי שנה ע"י מנהל מחלקת הפיקוח בעיריה באשור רשות הרישוי. על־אף האמור בסעיף 4 לעיל יכול השטח המיוחד שיוקצה להיות בשכונת מגדל.
רוכלות ועסקים	8.	רוכלות אסורה במקום או בקרבה למקום בו מתנהל עסק המוכר סחורה מסוג דומה.
רוכלות חד פעמית	9.	א. בערב חג יינתנו רשיונות לרוכלות חד־פעמית שתוקפם לערב החג בו הוצאו. ב. רשיון לרוכלות חד פעמית ינתן רק לרוכלות בסחורה המאפיינת את החג שבערבו מבוקש הרשיון. ג. עדיפות לקבלת רשיון רוכלות חד־פעמי תינתן לבעל עסק המוכר אותה סחורה משך כל ימות השנה.
רוכלות מזון	10.	רוכלות במזון תיעשה בכפוף לתקנות רישוי עסקים (תנאי תברואה נאותים ברוכלות מזון), התשל"ד־1973.
הגבלת רוכלות	11.	כל רוכלות תהיה מוגבלת גם בתנאים ובאיסורים המוטלים על אותו סוג רוכלות ע"י משרדי הבריאות והמשטרה.

אלי דיין
ראש עירית אשקלון
רשות הרישוי

1. ס"ח תשכ"ח, עמ' 204
2. ק"ת תשכ"ו, עמ' 2471
3. ק"ת תשל"ד, עמ' 405

דרוש
מנהל עבודה
בעל נסיון רב
בעבודות שלד וגמר
עומר בנייה ושפוצים 1986 בע"מ
טלפונים: 03-218079, 266563, 210591

למשרד פרסום
דרוש/ה
גרפיקאי/ת רציני/ת ומנוסה
מנהל/ת חשבונות לחצי משרה
"פרסום לידור"
02-231461/2/3

לחברה גדולה בענף הכימיה
דרוש/ה
עובד/ת מעבדה
בעל/ת תואר הנדסאי/ת, B.Sc. או M.Sc.
ונסיון בסינתיזה אורגנית
למשרה מלאה באיזור תל־אביב
קורות חיים נא לשלוח לת.ד. 560
רחובות 76103 עבור צל/52

עיסוקית
בע"מ, חברה לשרותי כח אדם
עבור אחד מלקוחותנו
המעוניין להרחיב את מערך השיווק
מנהל שיווק
אנשי ונשות שיווק
תקיים "עיסוקית" קורס
אומנות המכירה
למתאימים עבודה מובטחת בתנאים מצוינים
לפרטים וראיון 444432, 915916 - 052

ר/ש/ת/ ז/ה/ב/
שרותי מידע ותקשורת
אם יש לכם
- ★ מוטיבציה גבוהה
- ★ יכולת עבודה עם אנשים
- ★ נסיון בעבודה עם מחשבים אישיים
- ★ ידיעת השפה האנגלית

אתם מתאימים
למחלקת סיוע ללקוחות של "רשת זהב"
תנאים מצוינים למתאימים
נא לפנות בכתב אל:
מנהלת מחלקת סיוע בשיווק
רשת זהב
מקבוצת עודק – דפי זהב
רח' קהילת סלוניקי 7, תל־אביב
ת.ד 24049, מיקוד 61240

Maquette Leather Fashions **מקם**
למפעלנו בעכו
דרושה
מזכירה אחראית
כשורים:
- ★ כשר ארגון ויכולת להפעיל אנשים.
- ★ עמידה בתנאי לחץ.
- ★ נסיון בייצוא ויבוא – יתרון.
- ★ נסיון מוכח 5 שנים בעבודת מזכירות הכרחי.
- ★ תנאים טובים למתאימים.

טלפון 04-919321, או בכתב לת.ד. 2226 עכו
– סודיות מלאה מובטחת –

לחברה צעירה ודינמית
דרוש לפרויקט מחקר ופיתוח בתחום הביוטכנולוגיה
בקטריולוג קליני
בעל נסיון של 5 שנים לפחות בעבודה במעבדות קליניות ובעל יכולת עצמאית להוביל ולבצע "מופ"
נא לטלפן 03-457853 (גם בשבת)

המועצה המקומית ק. מלאכי
המחלקה לנוער
דרושים
1. מנהל בית נוער
הכישורים הנדרשים:
נסיון בהפעלת ילדים נוער ומבוגרים במשרה מלאה
2. רכז הדרכה עירונית
מדריך או מורה מוסמך בעל ותק בהדרכת נוער
3. מדריכים חברתיים
ומקצועיים לעבודה במועדונים שכונתיים וחוגי אומנות ויצירה
המעוניינים יפנו למחלקת הנוער 08-581313 מר יעקב טולדנו

למפעל תעשייתי בראשון־לציון
דרושים
צעירים יוצאי צבא
לעבודת כפיים
יצרנית אפשרויות קידום למתאימים
טל 03-948517

ויטקו יצרני קלין
דרוש:
מפיץ לשווק מוצרי ניקוי וחיטוי
למוסדות ותעשיה לאזור ירושלים
"המפיץ יהיה בלעדי באזור וייצג את חברת ויטקו בכל מגוון המוצרים התעשייתיים והאריזות הגדולות של חומרי הניקוי והחיטוי.
דרישות:
1. מחסנים. 2. רכבים. 3. צוות של אנשי מכירות.
המעוניינים יפנו בכתב בלבד לת.ד. 45 ... חיפה 26112 מר שוקי כימיקליים תעשייתיים.
– סודיות מובטחת –

אימפריה
למשרדי החברה בירושלים
לעבודה מעניינת ורבת אתגרים
דרושה:
מזכירת מנכ"ל
- בעלת יכולת לעבודה עצמאית בנושאים מגוונים
- ידיעה טובה מאוד של השפה האנגלית כולל הדפסה.
- נסיון מוכח בעבודה כמזכירה בכירה.

– העבודה היא במשרה מלאה – 6 ימים בשבוע
– תנאי עבודה טובים למתאימה –
נא לפנות בצירוף קורות חיים ל"אימפריה" רח' המלך ג'ורג' 16, ירושלים.

זמיר

למחלקה הטכנית
- **כרסמים/חרטים קונבנציונליים, 3־4** שנות נסיון במפעל תעשייתי, לתקופה ממושכת, הסעות וארוחות, 5 ימי עבודה בשבוע
- **מסגרי קונסטרוקציות** בוגרי בי"ס מקצועי, בעלי ידע בקריאת שרטוט, לעבודה קבועה.
- **רתכים 3־4** שנות נסיון, פרופיל גבוה, לעבודה ממושכת.
- **עובדי ייצור** למידה תוך כדי עבודה, נכונות לשעות נוספות ומשמרות.
- **חשמלאים מוסמכים** נסיון מוכח במפעל תעשייתי, רצוי ידע באלקטרוניקה.

- **מכונאי תעשיה** בוגרי בי"ס מקצועי, רצוי שרות צבאי במכונאי מסוקים/טנקים, נכונות למשמרות, הסעות וארוחות.
- **שומרים** עבודה במשמרות, מאיזור רמלה, לוד, יהוד והסביבה
- **מלחימות/מרכיבות** נסיון מוכח, לעבודה ממושכת.
- **לבורנטים/ות** בעלי תעודה או נסיון מוכח, מאיזורים: ראשל"צ, נס־ציונה, רחובות, לעבודה במשמרות.
- **מחסנאי** מנוסה + רשיון נהיגה, לעבודה פיזית.
- **טכנאי קירור/קירוורניקים** לתפקידים ברמות שונות, מאיזור חולון, בת־ים, ראשל"צ, אשדוד והדרום.
- **מכונאי דיזל** עם נסיון מוכח, לעבודה קבועה באשדוד.
- **טרקטוריסט** ידע מוכח בהפעלת ציוד הקלאי לתקופה ממושכת.
- **מלגזן** מנוסה, לעבודה במשמרות, באשדוד.
- **מפיק דוחים** נסיון תעשייתי או בוגר קורס מקצועי, נכונות למשמרות, לעבודה באשדוד.
- **מהנדס מכונות** רקע באלקטרוניקה, עדיפות ליוצא חיל אוויר/קשר. מגורים באיזור באר־שבע.
- **מהנדס כימיה** נסיון מוכח בתעשיה, מגורים באיזור באר־שבע.

- **חשמלאים מוסמכים/חשמלאים עוזרים** לאחזקה + רשת. עבודה במשמרות כולל שבתות וחגים, פרופיל גבוה, עבודה באיזור הדרום, למתאימים תינתן עזרה בדיור.

למחלקה משרדית
- **פקידת יבוא/יצוא** הכרות מסמכי יבוא/יצוא, שליטה בשפות עברית/אנגלית, רצוי גם צרפתית, יתרון למפעילי טלקס, הדפסה ועיבוד תמלילים.
- **מנהלת משרד** נסיון מוכח בהדפסה ועיבוד תמלילים עברית/אנגלית ושליטה בשתי השפות, רצוי רקע בשיווק או בהנהלה, יתרון לבעלי רכב פרטי מאיזור השרון.
- **קלדניות** לעבודה זמנית, רצוי מאיזור חולון, ראשל"צ, נס־ציונה ורחובות.
- **מזכירה עברית/אנגלית** ברמה טובה, בעלת נסיון מוכח של 3־4 שנים.
- **מעבדות תמלילים** עברית/אנגלית/ספרדית, בעלות נסיון קודם
- **פקידת שיווק** נסיון מוכח + ידע בעיבוד תמלילים, להוצאת הזמנות, מעקבים והזרמת נתונים למחשב, רצוי מאיזור בת־ים וחולון.
- **פקידה מנוסה** לעבודה משרדית מגוונת וכוללת כולל מגע עם קהל, נסיון מוכח בהדפסה ועיבוד תמלילים, רצוי ידע בקלטות, נכונות לעבודה בשעות נוספות.

שכר גבוה ותנאים מצוינים למתאימים!

ת"א: בן־יהודה 26, טל. 03-284494 03-289505
רחובות: הרצל 202, טל. 08-473832
אשדוד: רוגוזין 22, טל. 08-535455
באר־שבע: ההסתדרות 73, 057-73118

שרותי כח אדם בע"מ

המחלקה הטכנית חבר
מהנדס/הנדסאי תפ"י
נסיון רב במפעל תעשייתי הכרחי
לעבודה בכירה ואחראית
מיידי
לעבוד בחבר · להרגיש בבית
חברה לשרותי כח אדם
רח' ינאי, ירושלים
02-234265/6/7/8

לבנק ישראל בירושלים
דרושים
שומרים ומאבטחים ליחידת הביטחון
העבודה המוצעת היא במשמרות על בסיס שעות ומתאימה לסטודנטים.
- הכישורים הדרושים:
1. משוחררי צה"ל (עדיפות ליוצאי יחידות שדה, בוגרי קורס מכ"ים) לתפקידי שומרים
2. קציני צה"ל משוחררים יוצאי יחידות שדה – לתפקידי מאבטחים
3. השכלה תיכונית
4. כושר בריאות תקין

למעוניינים בעלי הכישורים המתאימים, תתקיים ועדת קבלה במשרדי בנק ישראל בירושלים, קרית בן־גוריון בימים ג' ד' 22־23.12.87, בין השעות 09:00־15:00.
על המועמדים להביא עימם תעודת זהות, תעודת שחרור מצה"ל פנקס מילואים, קורות חיים ושתי תמונות

למכון הדסה ליעוץ
דרושות
צעירות
בעלות תעודת בגרות לאחר שירות צבאי לתפקיד בוחנות פסיכומטריות במשרה מלאה ובשעות משתנות כולל נסיעות מחוץ לירושלים
לעבודה עד אוקטובר 1988
02-244572

לחברה ארצית לשירותי כוח־אדם
דרוש
מנהל סניף לטבריה
ניסיון באיוש, מיון והשמת עובדים. ניהול מרמ עם לקוחות. קשרים עם מפעלים.
בעלי רכב פרטי.
03-296846

האם את/ה
צעיר/ה דינמי/ת כישרוני/ת!?
ירו־דבנוה שלך לנצל את כשרונך האישי בבקים שיגמול לך על הצלחתך בשכר בסיסי גבוה. יום עבודה קוצר. בונוסים כפתים 5 ימים בשבוע
מסע השתלמות לחו"ל (לאחר כ־6 חודשים)
צלצל/י מיום א'

ת"א - 03-812193	חיפה - 04-660575
ת"א - 03-814904	ב"ש - 057-74051
י-ם - 02-244279	רם - 02-246044

מכון דור
מיון · אבחון פסיכולוגי
לחברה בינלאומית
דרושות בירושלים
מוכרות לאולם תצוגה לתכשיטים
- ★ גיל 30-60
- ★ ידיעת גרמנית
- ★ שעות גמישות – 6 שעות מינימום ליום, 5 ימי עבודה בשבוע

– תנאים טובים למתאימות –
לפנות טלפונית למכון דור
03-293116, 203652

לחברת יבוא ושיווק
חומרים לתעשיה
דרוש
מהנדס
כישורים נדרשים:
- ★ בוגר הנדסת חומרים או מכונות
- ★ רקע בשיווק ומכירות

נא לפנות בכתב בפירוט קורות חיים, השכלה ונסיון לת.ד. 4660 ת"א עבור "מהנדס"

Cimatron
דרושה
מרכזנית פקידה
לשעות אחה"צ
נא לפנות לאסנת
טל' 052-551633

הצע ביקוש
במחיר 50 ש"ח תופיע מודעתך 4 פעמים ברציפות בגלובס ופעם אחת בלוח הארצי. פרטים בטלפון 03-254227. ראה.

מ.א. מימון אשראי בע"מ
- הלוואות למפעלים בערבויות גמישות
- ניכיון שיקים מסחריים לחברות – מסחר ועסקים
- מימון לבואנים/ערבויות ליצואנים

טלפונים:
ת"א – 03-659540, 659564
חיפה – 04-531241/2/3/4/5

מקומט
מקומט סחר בע"מ
ברקפרס – גילוטינה–
כיפוף צינורות ופרופילים משורי ניסור סרט/דיסקה – מכונות לעירגול – קווי ייצור לעיבוד פח.
ת"א – צלנוב 40
טל. 03-383904
חיפה, טל. 04-724093

בעל עסק מנהל חברה זקוק להנהלת חשבונות?
משרד אנם לשותך לנו:
- 10 שנות וותק
- צוות עובדים מקצועי
- עשרות לקוחות מרוצים

אנם
רח' היצירה 28 רמת־גן
טל. 03-7619614/6/7
– לעסק טוב –
– דרושה חשבנאות טובה - קח אותם

למכירה סככה קשתית
עשויה מקונסטרוקציה וברזנט מתות, ללא צורך ברשיון בניה.
המידות: 16 א 18 מ'. ג' 4 מטר בשיא הגובה.
לפרטים: נא לפנות לטלפונים בשעות העבודה
08:00 – 14:00
03-912097
03-903349

אנגלו סכסון מגדי משרדים
להשכרה/מכירה משרדים מפוארים בסמוך לנתיבי איילון וציר תנועה מרכזיים בת"א
300 – 6000 מ"ר מסודרים ברמת גימור גבוהה מותאמים לצרכי הלקוח.
אנגלו סכסון ת"א.
03-288181

בהזדמנות למכירה אולם לתעשיה,
בקרית־אריה, סטנדרט גבוה, 400 מ"ר + 3 קווי טלפון.
טלפון:
03-732366
03-771347

דרוש מגרש במפרץ חיפה
5־ 2 דונם. אפשרי עם מבנה להתקשר לטלפונים
04-333302
בערב:
04-244381

למכירה בהזדמנות
תוכנת "חשבשבת" להנה"ח + שיווק ומלאי.
לפנות לטל'
טל. 03-201001

אוסכם
מוצרי שר
אתקים לקידום מכירות (סוף שנה)
אתקים לסוף הלוח.
אתקים ליום האם.
אתקים לאירועים, מפעלים. עם הקדשה או סמל החברה מוטבע בזהב.
גבעתי–גם צוונה 08-467303

אופקים חדשים לעסקים
1. בידינו הצעות עסקיות לשותפות, קניה, מכירה בסכום מ־30,000 $.
2. כמו כן פרויקטים עסקיים מעניינים ומשקיעים החל מ־200,000 $.
"הכוון"
374527
372629

"תקשורת" מציעה!! לרגל סוף שנת הכספים!!! טלפונים – חייגנים – מזכירות אלקטרוניות.
מערכת G.M.X 616 בהרכבה מיידית!
הכל במחירים נוחים ובתשלומים
פנה אלינו עוד היום:
03-720884, 03-320869
"תקשורת" – זה אנחנו! להתראות!!

א. גולן תקשורת בע"מ מציעה:
- מערכת טלפון משומשות וחדשות.
- בזיה, אינטרקום וסלולרית במעגל סגור.
- 12 שנות נסיון.
- תנאי תשלום מצוינים (התקנה היום התחלת תשלום בעוד חצי שנה).

טלפון:
6447767 (10 קווים)
לפנות לסמי.

להשכרה במרכז ת"א ליד כל-בו שלום
במבנה בוך 1400 מ"ר, 450 מ"ר בק"ק + 280 מ"ר גלריה + 700 מ"ר מרתף. ניתן לחלוקה (גם לחנויות).
לפרטים גימל נכסים
03-5412005, 03-5411988

כתב וכסים והשקעות מציעים –
- במרכז השקט בר"ג 500 מ"ר לולה.
- בבעליה אולמות להשכרה בבנין מפואר 1600 מ"ר.
- בהרצליה ב' דירת קוטג' וגן מפואחת.

03-5448112

במרחק הליכה מהבורסה בר"ג
דירת גג (2 קומות) מפוארת אפשרות לתשלומים וגיוני גמיש.
טלפון 258375
08:30 – 18:00

אספקת עובדי שטחים ע"י מארגן אחראי
נאסין
03-622960

גלגל הבורסה / אריה לביא

מגמה חיובית

המגמה החיובית בשוק המניות נמשכה גם אתמול. אך בניגוד לצי־פיות המקורבים, הפעילות הזהירה, שהחלה שלשום, לא הביאה להת־רחבות מספר המשקיעים במניות.

המחזור לא השתנה מהותית, לעומת היום הקודם והסתכם — במניות הנופשיות — ב־11.7 מיליון שקל. זהו גידול לעומת המחזורים בשבוע המסחר הקודם אך אין בו משום פריצת דרך.

נראה שהאירועים הפוליטיים ס־ביב המהומות בשטחים לא מעודדים משקיעים חדשים לפנות לשוק המניות למרות הנתונים הבסיסיים שהביאו למגמה הנוכחית כמו ירידת שערי הריבית, הירידה במחירי הנפט, והעובדה ששוק המניות שרוי באחת מרמות השפל שלו עקב הש־חיקה הניכרת בשערים בתקופה האחרונה.

ביקושים למניות עם דו"חות חיוביים

דו"חות חיוביים שפורסמו ל־אחרונה הביאו לכך שבימים ה־אחרונים נכנסו לשוק גורמים חדשים שלא פעלו בשוק בתקופה האחרונה אך פעילותם של אלה מצומצמת בשלב זה ואין בה כדי להצביע על תפנית מהותית. עם זאת ניתן להבחין בפעילות חיובית בשורה ארוכה של ניירות־ערך, בעיקר אלה ששעריהם נשחקו תרות וכן בניירות־ערך של חברות ש־פירסמו דו"חות כספיים חיוביים. דוגמא לכך היא הפעילות בציקלון שעלתה 12.4 אחוז, ולבידי־אשקלון שעלתה 8.7 אחוזים.

לצד אלה יש גם פעילות ספקול־טיבית בשורה של ניירות. בלטה אתמול הספקולציה בחברת לומיד שמניותיה עלו ב־63 אחוז עקב מאבק של שתי קבוצות קבלנים מחולן על השליטה בחברה, מאבק שהוזכר כאן אתמול. גם השינויים בבעלות על בנק יעסוד מביאים להמשך העליות במניות החברה.

ביקושים של קרנות הנאמנות

הפעילות של קרנות הנאמנות בשורה ארוכה של מניות נמשכה גם אתמול אף כי היתה מתונה יותר. שוב בלטה פעילות מצד קרנות בנקהפועלים וחברת הברוקרים ב־סוהה.

מנהלי הקרנות מרוויחים על יצירות, אף כי בהיקפים קטנים, בקרנות המתמחות במניות.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	122.80	0.66
כללי ללא בנקים	124.17	1.14
מדד אג"ח כללי	124.00	0.04
אג"ח צמוד מדד	124.43	0.00
אג"ח צמוד מט"ח	117.31	0.40

מגמה מעורבת במניות הבנקאיות

בחלק ממניות הבנקאיות נרשמו עליות של עד חצי אחוז ואילו באחרות נרשמו תנודות קלות. המחזור בבנקאיות גדל ל־3.2 מי־ליוני שקלים.

אגרות החוב ללא שינוי מהותי

בשוק הצמודים לא נרשמה פעי־לות יוצאת דופן. המחזור גדל ל־8.7 מיליוני שקלים ובמרבית הסדרות נרשמו עליות מזעריות.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1247	1	99.96	15.50
1257	8	99.69	15.30
118	15	99.42	15.20
128	22	99.13	15.55
138	29	98.85	15.70
148	36	98.56	15.80
218	43	98.31	15.60
228	50	98.00	15.90
238	57	97.71	16.00
248	64	97.34	16.65
318	71	97.07	16.50
328	78	96.79	16.50
338	85	96.49	16.60
348	92	96.18	16.70
358	99	95.90	16.70
418	106	95.59	16.80
428	113	95.27	16.95
438	120	94.96	17.05
448	127	94.67	17.05
518	134	94.35	17.15

חסכון+מהירות+יעילות = (X)+(Y)+(Z)

לאילת אוברסיז

הנוסחה לפתרון הנכון

אילת אוברסיז

אילת אוברסיז בע"מ

רח' ביאליק 131, רמת גן טל' 7519161־2, 7510810

אילת אוברסיז - שיטות חסכון בהובלת מטענים בינלאומיים

תשואה שנתית דולרית ב"ר

	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	11.81	9.18
הפועלים ש	12.33	9.08
אי.די.בי. רג	12.21	9.08
דיסקונט א	12.15	9.55
המזרחי ש	11.93	9.12

232 ניירות עלו 40 ירדו

בסיכום המסחר עלו 232 ניירות־ערך בזה 18 בשיעור של 5 אחוז ויותר. ירידות נרשמו רק ב־40 ניירות מהן בשלושה ניירות ביותר מ־5 אחוזים.

אינטר ישראל סוכנות לנכסים בע"מ

להשכרה

משרדים מפוארים ביותר בקומה 17, מגדל רסקו ת"א.

03 5103030-5 בית מגדלור ת"א בן־יהודה 1, (ק־14)

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5589.26	5509.63	22.61	0.41
אבוקה	485.56	476.06	5.00	1.06
אגוז	260.95	256.00	0.58	0.23
אגם	103.12	101.12	0.09	0.09
אדיר	1752.52	1718.32	4.57	0.27
אדום	2459.69	2412.20	23.30	0.98
אופיר	2081.41	2041.30	2.95	0.14
אור	431.17	422.16	1.14	0.27
אורין	141.76	139.01	0.31	0.22
אורליי	289.08	286.98	0.53	0.19
אורן	827.26	811.28	1.76	0.22
אייל	5225.24	5124.41	15.90	0.31
איריס	5554.09	5432.28	15.34	0.28
איתן	784.84	769.33	1.32	0.17
אלון	640.11	627.17	1.21	0.19
אלמוג	687.17	673.68	−6.90	−1.01
אליטפס	101.91	99.50	0.43	0.43
ארז	357.86	350.95	3.87	1.12
אש	167.60	163.96	1.81	1.12
אשל	188.06	184.42	0.19	0.10
אתגר	101.20	99.27	0.82	0.83
איתנות	257.13	254.66	0.88	0.35
ברוזה	2319.97	2275.65	20.70	0.92
ברוש	551.86	541.24	2.94	0.55
ברק	517.11	506.90	3.63	0.72
בריכה	309.89	308.45	0.49	0.16
גביש	1586.31	1556.17	5.55	0.36
גבע	113.36	111.68	0.25	0.22
גורן	456.73	448.15	0.86	0.19
גיא	102.57	101.05	0.39	0.39
גיל	3491.98	3424.45	13.41	0.39
גלית	639.64	632.06	0.88	0.14
דובדבן	377.35	373.32	1.84	0.50
דוכיפת	522.64	512.45	2.15	0.42
דולב	247.78	242.71	1.21	0.50
דורון	1563.50	1534.54	1.01	0.07
דותן	268.42	263.25	0.45	0.17
דליה	613.34	603.00	3.10	0.52
דרור	359.23	352.76	1.48	0.42
דקל	417.34	409.52	4.34	1.07
הדס	410.74	406.79	3.12	0.77
הילה	414.44	410.60	1.06	0.26
ורד	562.40	553.00	1.89	0.34
זהבית	2779.71	2711.94	25.37	0.94
זוהר	108.15	106.56	0.26	0.24
זיו	133.28	131.33	0.34	0.26
זמיר	521.16	511.06	5.67	1.12
חוויה	159.90	157.74	−0.71	−0.45
חליפין	142.49	141.89	0.40	0.28
חלמיש	216.04	215.12	0.22	0.10
חן	149.54	148.94	0.16	0.11
טופז	1476.52	1445.09	5.84	0.41
טל	6572.01	6484.43	16.82	0.26
יבול	463.78	454.85	0.49	0.11
יהלום	2451.97	2405.48	17.90	0.75
ימרות	409.15	405.76	2.30	0.57
יערה	450.48	440.73	−7.77	−1.73
כוכב	347.47	343.29	3.92	1.16
כחל	133.76	131.13	−1.01	−0.76
כלנית	676.23	664.76	3.93	0.59
כספית	260.85	259.67	0.54	0.21
כרמל	150.01	147.63	0.72	0.49
כתר	1236.35	1218.58	−0.46	−0.04
להב	5006.47	4910.07	10.95	0.22
למשקיע	127.65	126.18	0.08	0.06
לפיד	401.84	393.99	3.89	1.00
לקט	1896.75	1858.63	2.58	0.14
לשם	370.97	369.45	−0.31	−0.08
מבחר	1355.39	1329.60	2.26	0.17
מבטח	3931.53	3896.79	5.14	0.13
מגד	252.44	248.82	0.96	0.39
מגוון	3767.28	3733.60	10.34	0.28
מור	1847.36	1821.23	16.92	0.94
מורן	900.11	891.62	4.91	0.55
מטח	26070.88	25672.85	101.81	0.40
מיתר	1026.21	1006.39	1.42	0.14
משוב	4777.38	4686.80	26.28	0.56
מעיין	771.56	757.24	1.01	0.13
מקשה	377.27	375.71	0.08	0.02
מרגלית	1400.39	1373.18	11.43	0.84
מרווה	123.80	123.31	0.09	0.07
מרום	1344.58	1319.41	1.85	0.14
נווה	147.80	145.63	0.43	0.30
נטיף	317.21	315.94	2.53	0.81
נטע	508.15	500.30	−1.66	−0.33
נילי	157.09	154.81	2.13	1.40
סביון	697.70	685.73	4.75	0.70
סגולה	140.45	137.68	0.45	0.33
סלע	367.27	365.73	0.24	0.07
סנונית	535.67	525.17	0.19	0.04
סער	409.61	401.88	2.49	0.62
ספיר	176.56	176.55	0.18	0.10
עדיף	389.93	382.59	2.68	0.71
עדית	803.11	799.88	3.08	0.39
עידן	492.00	484.84	1.54	0.32
עוגב	1253.41	1227.43	3.32	0.27
ענת	2635.06	2614.67	22.56	0.87
עפרוני	498.79	492.11	−3.24	−0.65
ערמון	135.07	132.57	0.24	0.18
פיא	1706.58	1673.74	8.56	0.51
צבר	556.99	546.04	−3.65	−0.66
צופית	501.63	491.79	3.12	0.64
צוק	124.64	124.64	0.01	0.01
צמיר	1121.15	1098.62	3.04	0.28
צמיחה	552.71	544.86	3.27	0.60
צמרת	1895.59	1859.36	5.44	0.29
קלע	2308.32	2296.80	12.41	0.54
קשת	104.95	102.93	0.19	0.18
רונית	19716.45	19557.65	90.91	0.47
רימון	132.83	132.63	0.16	0.12
רקפת	905.13	889.02	11.24	1.28
רשף	420.22	411.69	1.15	0.28
שבלים	457.42	448.56	0.50	0.11
שחם	340.53	338.31	0.68	0.20
שחף	103.38	101.38	0.15	0.15
שירה	463.73	460.48	1.89	0.41
שמיר	409.79	401.82	1.08	0.27
שנהב	791.37	780.09	7.92	1.03
שקד	858.45	837.85	10.08	1.22
שקף	188.49	184.85	0.26	0.14
תאנה	263.72	261.33	1.56	0.60
תדהר	560.07	557.28	4.03	0.73
תירוש	544.50	538.10	0.71	0.13
תנופה	104.43	102.43	[illegible]	0.21
תפוז	246.94	242.22	0.02	0.01
תפוח	198.44	197.07	0.26	0.13
תרשיש	1512.42	1483.40	−2.92	−0.20
תשרי	538.40	530.81	0.03	0.01

שערי אגרות החוב

4.25% שג"א

סדרה	שער	שינוי בנק
4101	395.1	+0.7
4102	159.5	−−
4103	153.2	−−
4104	148.5	+0.1
4301	148.5	+0.1
4302	140.5	+0.2
4303	139.5	+0.1
4304	137.5	+0.1
4105	122.9	+0.3
4106	119.8	+0.5
4107	116.2	+0.3
4108	114.1	+0.2
4109	114.6	+0.1
4110	113.3	+0.1
4201	142.4	+0.6
4204	132.7	+0.6
4205	130.3	+0.6
4206	127.3	−0.1
4207	127	−0.1
4208	125.5	−0.2
4209	122.7	−−
4210	119.6	−−
4211	116	−−
4212	114.2	−0.8
4213	114.7	−0.7

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	42895	+190
3602	39548	+175
3603	36793	+168
3604	32989	−179
3605	30111	−169
3606	28367	−164
3607	26177	−188
3608	25260	−181
3609	24055	−178
3610	21830	+10
3611	21087	+10
3612	20475	+10
3613	19218	−4
3614	18447	−4
3615	17029	−4
3616	15972	+470
3617	14955	+385
3618	14032	+6
3619	12886	+5
3620	12506	+6
3621	11785	+6
3622	10691	+119
3623	9987	−69
3624	9369	−15
3625	8648	+4
3626	8049	+24
3627	7468	+24
3628	6861	+3
3629	6431	+3
3630	6081	+2
3631	5514	−76
3632	5296	−75
3633	5003	−70
3634	4460	+2
3635	4218	+2
3636	4064	+2
3637	3819	+1
3638	3557	+2
3639	3257	+1
3640	2735	+48
3641	2372	+42
3642	2078	+1
3643	1805	−−
3644	1637	−42
3645	1476	−39

4.25% גליל

סדרה	שער	שינוי
3701	1249	−2
3702	939.5	−24.4
3703	858	+15.5
3704	735.5	+13.4
3751	379.5	−9.6
3752	151.3	−−
3753	145.2	−−
3901	141.3	−1.6
3902	134.6	−1.5
3903	133.7	−1.5
3904	131.6	−1.6
3754	135.8	−0.9
3755	130.9	−0.8
3756	126.5	−0.9
3757	124	−0.8
3758	121.5	−0.5
3759	120.9	−0.3
3760	119.3	−−
3761	116.7	−0.3
3762	113.7	−0.3
3763	110.2	−−
3764	108.5	−−
3765	109	−−
3766	107.7	−−
3791	111.1	−0.7
3792	109	−0.8
3826	135.1	−0.4
3827	132.6	−0.4
3828	128	−0.4
3829	125.6	−0.4
3830	125.6	−0.4
3831	123.2	−0.5
3832	121.6	−0.4
3833	119	−0.4
3834	115.9	−0.4

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3505	170200	−−
3521	169700	+100
3522	164600	+100
3523	155500	+300
3524	155100	+100
3525	152200	+200
3526	151700	+200
3527	148500	+200
3528	145240	+340
3529	144500	+100
3530	141100	+100
3531	140500	+100
3532	136400	+200
3533	136200	−−
3534	128500	+100
3535	128300	+100
3536	128300	+100
3537	128100	−1000
3538	120800	+100
3539	120850	−−
3540	120510	+100
3541	116500	+100
3542	116740	−300
3543	110600	+200
3544	117866	−−
3545	114700	−−
3546	114400	+100
3547	114500	−−
3548	114300	+100
3549	108300	+100
3550	108200	+100
3551	108000	+100
3552	99270	−−
3553	98800	+150
3554	99091	−−
3555	98200	−600
3556	94400	−−
3557	95100	−−
3558	94100	−−
3559	90800	+100
3560	86000	−−
3561	85400	+100
3571	85000	−400
3572	86300	−−
3573	85700	−−
3574	80600	−−
3575	79776	−−
3576	79610	+286
3579	73641	−−
3577	78920	+35
3578	72945	+31
3580	68657	+1063
3581	62561	+1032
3582	57819	+997
3583	52972	−−
3584	52608	−−
3585	49953	+21
3586	45515	+19
3588	45508	+19
3589	41556	+17
3587	46681	+1323
3591	42638	+1252
3592	42604	+1255
3593	42552	+1257
3590	41000	+18
3595	39117	+17
3594	39891	+17

5% מלווה פיתוח (בריבה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	166800	−−
2002	165450	+100
2003	160200	+100
2004	160800	+1100
2005	151400	+300
2006	152000	−−
2007	149700	+120
2008	146800	−−
2009	149300	+200
2010	148300	−−
2011	144951	−69
2012	143400	−−
2013	145301	−−
2014	142100	+100
2015	142458	−−
2016	142500	+100
2017	137400	−−
2018	138500	+100
2019	137900	−−
2020	133900	−−
2021	134300	+100
2022	126000	−−
2023	126600	−−
2024	118600	−−
2025	118800	−−
2026	118800	+100
2027	113300	−−
2028	115050	+100
2029	110300	−−
2030	109758	−−
2031	109600	+300
2032	110500	−200
2033	105000	−−
2034	103300	−−
2035	94800	−−
2036	96600	+2100
2037	90400	−1016
2038	90100	−−
2039	88300	−−
2040	87400	−−
2041	84100	−−
2051	81900	−1000
2052	75858	−−
2053	79562	+31
2055	73484	+29
2054	72223	+30
2056	66947	+28
2057	65852	−1826
2059	39912	−1743
2058	70439	+13
2060	65532	+13
2061	44057	−81
2062	48247	−76
2063	38418	−76

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יוד	126.3	−3.9

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	191.5	+0.5
7007	178.2	+0.5
7008	169.3	+0.5
7009	164.1	−0.5
7010	155.9	+0.3
7011	146.3	−−
7012	141.2	−−
7013	133.7	−1
7014	116.5	+0.3
7015	99.6	+0.7
7016	98.8	+0.7
7017	98	+0.7
7018	97.8	+0.7
7019	98.2	+0.7
7020	98	+0.6
7021	97.1	+0.6
7201	95.5	+0.6

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13576	+179
6102	8044	+25
6103	7198	+22
6104	6600	+20
6105	6267	+20
6106	6067	−−
6107	5845	−−
6108	4222	+11
6109	4028	+15
6110	3959	+12
6111	3308	−−
6112	3215	−−
6113	2149	+7
6151	829.6	+12.3
6152	795.2	+11.8
6153	682.5	+2.2
6154	670.8	+2.2
6155	437	+4.1
6156	355	+3.6
6157	264.4	+2.5
6158	250.1	+2.4
6159	217.3	+6.9
6160	197.4	+0.8
6161	190.7	+0.7
6162	174.4	+0.6
6163	161.7	+1.6
6164	155.6	+1.5
6165	146.1	+1.1
6166	138.1	+0.7
6167	134.6	−−
6168	132.5	−−
6169	127.7	+4
6170	119.2	+0.9
6171	84	+0.2
6172	82.9	+0.2
6801	90.9	+0.5

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אום	1552	−−
אלבים	219.9	−−
אלתא	1155	−−
אלסטם	2450	+45
טאריסקו	1057	+5
תדר 84	185.5	−0.5
תדר 85	391	−−
הב הים	269	+1.5
דים הכ	186.9	−−
כור	171	−−
כלל	456	−−
מבנ ד	194.6	−−
כבנ מ	273.3	−−
מבנ י	306	−−
דן	146.6	+0.6
סול בנ	188	−−
תיעש	263.2	−1.8

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת.	149.5	+0.1
רים הס	154.4	+0.2
סר	143.5	+0.1
כלל	184.4	−−
בנ ריס	149	+0.4
כ"ה	146	−−
מבנא כו	140.5	−3.8
כבנא כו	134.5	−−
לאומי	138.6	−0.4

שערי המניות 21.12.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח על בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח על
אגחה ש	28200		6	+800	+3.6	+44
הטפחות 0.1	1541		1286	+55	+3.7	+616
הטפחות א 0.5	869		405	+1	+0.1	+7
כללי לא מוסדר	15600		67	+150	+1	+11
טפחות 0.5	8825		2643	+125	+1.5	+8357

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	101800		292	+200	+0.2	+756
אידיבי ב 100.0	102700		25	+2000	+2	+40
אידיבי בנ א	614000		1			
אגוד 0.1	75850		40			
דיסקונט ב	138000		45			
דיסקונט א	150000		19			
דיסקונט שה ב	15110	שר				
המזרחי ש	41900		300	+220	+0.5	+1078
המזרחי ב	42100		50	+300	+0.7	+196
הפועלים מבנ	90000	שר				
הפועלים ש	69100		2041	+110	+0.2	+955
הפועלים ב	69100		184	+200	+0.3	+507
כללי א 1.0	176050		42	+500	+0.3	+138
כללי שה ד	8448	שר				
בלל 0.1	44070		1560	+219	+0.5	+964
בלל שה 11	16400		35	+80	+0.5	+587
מימון המד 1.0	58000		11			+11
מימון המד 5.0	29550			+150	+0.5	+20

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	123200		30	+199	+0.2	+201
אידיבי ב 100.0	122210	לג				−1
אידיבי בנ א	740570	לג				
אגוד 1 ש"ח	91758		12			−12
דיסקונט ב	154000	לג				−2
דיסקונט א	156000		4	−1500	−1	−4
מזרחי ש	50650		91	+50	+0.1	+137
מזרחי ב	50100	לג				+60
הפועלים ש	83700		137	+200	+0.2	+270
הפועלים ב	83652			+200	+0.2	+50
כללי א	212000		2			−1
בל"ל טוק	53100		203			+253

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אדנים 0.1	25301		19			+11
לאומשכנ ש	8701		228			−231
לאומשכנ ב	8800		40			+40
כרמל ש			—	הפסקה	מסחר	—
כרמל שה 1			—	הפסקה	מסחר	—
מש מכב ש	2360		1640	+57	+1.6	+2105
משכן ב ש	3620		800	+40	+1.1	+1150
עצמאות 0.1	20200	שר				
טפחות מבכ ש	22480					
טפחות רג ש	22980		8			−8
טפחות שה 1			—	הפסקה	מסחר	—
טפחות שה 2	5440		100			
יעסוד 1.0	2806	כה	182	+255	+10	+917
יעסוד 5.0	1651	כה	329	+130	+8.5	+1990
טירב 1.0	8175		79			−91

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
שלמון אש	880		7701	+29	+3.4	+8147
התקלאות מבכ א	309996	לג				
התקלאות מבכ ב	204001	לג				
לאומי תעש' א ש	12701			+145	+1.1	+90
פתוח תעש' מבנ	128069	לג				
פת תעש' בנ 3	467000	לג				
פת תעש' בנ בנ	269000	לג				
פת תעש' בנ 131	274000	לג				
פת תעש' בנ ד	282206	לג				
פת תעש' בנ דד	66094	לג				
מרכז קבלנים 5.0	901		1392	+11	+1.2	+2599
תיירות בב	218500	לג				
כלל ליסינג 0.1א	25100		50	+1200	+5	+100
כלל ליסינג 0.5ב	22800		43	+652	+0.1	+287

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אילון	121.5		3450	−5	−4	−4850
איתן	145	כה	2579	+7	+6.1	+23028
אררט 0.1	1590		2109			−509
אררט א 0.5	1070		6369			−619
כנות מסנה 0.1	318		1290			
כנות מסנה 0.5	222		600	+7	+3.5	+6980
מסנה אש	224		2500			−500
מסנה הס	106	שר				
הדר 1.0	165		8770			+80
הדר 5.0	128		5000			+1000
הדר אש מר 2	149.5		30400	+5	+1	+400
הפניקס 0.1	762		1400	−8	−1	−2927
הפניקס 0.5	590					
המשמר־הראל 1.0	5400	שר				
המשמר־הראל 5.0	4450		625	+20	+0.5	+223
מנורה 1.0	1371		301			−84
מנורה 5.0	920					
סהר 3 1.0			4540	+6	+1.6	+8846
סקוריטס 0.1	1030		3700			+88
צור ש			—	הפסקה	מסחר	—
ציון השקעות 1.0	4450	שר				
ציון השקעות 5.0	1250	תב	1410	+100	+0.7	+1490

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אינטר גאס 1 ש	790		1231	+22	+2.9	+1131
אינטר גאס 5 ש	584		3410	+15	+2.6	+4762
מפיר עזרא 1.0	780		2836	+35	+4.3	+9460
מפיר עזרא אש	415		1100	+20	+5.1	+851
כלל אש 4	406		14541	+7	+1.8	+20496
כלל אנח 2	172		4910	+2	+1.2	+8898
קריסטל 1.0	785		770			−526
רמק 0.1	18500			−518	−2.7	−2
רמק 0.5	19000	שר				
שופרסל א 2.0	11289		323	+300	+1.8	+883
שופרסל אש	3470		1073	+50	+0.9	+1209
שופרסל אנח	109.5		68900	+5	+8.5	+58222

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אסותא	389		4812			−1743
טמכות הספקה 0.1	745	כה	530	+30	+4.2	+1577
טמכות הספקה 0.5	259		1171	+10	+4	+934
קידר 0.1	850	תב	3492	+49	+6.1	+3085
קידר 1.0	257		11482	+6	+2.3	+19816
מור' עיבוה 0.1	1600	שר				
מור' עיבוה 0.5	965		402	+10	+1.1	+990

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
גלי זהר 1.0	2536	לג				
גלי זהר 5.0	1650	לג				
מלונות דן 1.0	1675		195	+25	+1.5	+123
מלונות דן 5.0	1459		27			−27
חוף השלום 1.0	7466		100	+216	+3	+120
מלונות הדרך	2900		190	−100	−3.3	−215

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
תגלג. 1.0	216		31829			−8829
תגלג אש	98		8774			−3326
תגלג אג"ח	102.5		10712			−9717
יעסא 1.0	5600		195	+260	+4.9	+519
מ.ל.ל. 1.0	11700		20	+50	+0.4	+18
מ.ל.ל. 5.0	2500					
ניקוב מחשבים 1	1210		1618			−196
ניקוב מחש' 5	450		5901	+1	+0.2	+1067
ניקוב אש מר 2	1320		2696	+90	+7.5	+3571
תים מחשבים 1.0	825		8900			−583

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אזורים אש	800		6988	+15	+1.9	+9195
אזורים אנח	149		4451	+3	+2.1	+44000
אילון 1.0	288		4964	+3	+1.1	+2634
אל־רוב 1.0	337		2041	+6	+1.8	+2295
אפריקה 0.1	43900		60	+600	+1.4	+60
אפריקה אש	24900		22	+1000	+4.2	+22
ארזים	8019		191			
אלרן 0.1	2862		534	+60	+2.1	+434
אלרן 0.5	2122		650	+80	+3.9	+481
ברנבוים 1.0	2040		86			−60
ברנבוים 5.0	2194		118			−148
דנקנר 1.0	6400		20	−100	−1.5	−59
דיקר 0.1	170.5			+5	+1.5	+985
דיקר 0.5	141.5			+5	+1.8	+1400
המשלל 1.0	790		148	−18	−2.2	−148
המשלל 5.0	460	תב	780	+26	+6	+798
חלב. 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
חלב. 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
חברה לירושלים	320		8520	+6	+1.9	+8455
ירושלים אש	105		17963	−5	−3.2	−13963
נבים 0.1	4445		1234	+110	+2.5	+3874
נבים 0.5	3750		823	+45	+1.2	+1186
ישפרו 0.1	5400	תב	1440	+199	+4.2	+2978
ישראלום 1.0	1200		660	+5	+0.4	+1025
ישרס 10.0	18700		150			−66
כת פיתוח 1.0	8660	שר				
לומיד 1.0	14470	כה	1903	+5600	+63.1	+5199
לומיד 5.0	3509	כה	1772	+319	+10	+6163
מתנ. 1.0	307	לג				−498
מתנ. אש 2	162	לג				
מתנ. אנח	115	לג				
מטרי בניה 1.0	516	לג				−1786
מישאל 5.0	167		7315	42	+1.2	+6051
מישאל אש	139.5		5272			−2845
מנרב 6.0	1215		122			−108
מרלין 1.0	1890		860			
לוינשטין 1.0	435		1761			−1761
לוינשטין 5.0	178.5		43463	+5	+1.4	+26906
ליפשיץ 1.0	363	כה	4992	+33	+10	+10472
ליפשיץ 5.0	200		9800	+5	+2.8	+10084
ליפשיץ אש 1	130		7500	+5	+4	+3742
ליפשיץ אנח	100		18400			−15300
נאות אביב 0.5	3470		297	+150	+4.5	+857
נכסי אזורים	330		6181	+10	+3.1	+20919
מבני תעשיה 1.0	745		600	+15	+2.1	+552
קסר 1.0	6300		62	−100	−1.6	−75
עמי ובלע מר 1 ש			—	הפסקה	מסחר	—
קרטרה 0.1	3000		515	+71	+2.4	+767
קרטרה 0.5	1530	תב	2760	+80	+5.5	+5421
רסטבין 1.0	350	תב	10866	+24	+7.4	+6408

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
רזנבין 5.0	199		1591	+6	+5.1	+2790
רזנבין אש	890		844	+83	+3.9	+2796
רזנבין אג"ח	126	שר				

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2600		450	+84	+3.3	+700
מטעי הדר 0.5	2215			+63	+2.9	+500
מהדרין 0.1	6630		331			−31
מהדרין אש	3909		98			+102
נכסי הדרים 1.0	1740		1900	+30	+1.8	+903
פריאור 0.5	2500		70	+60	+2.5	+105

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
דובק מב ש	3500		390			−246
דובק מב ב	3600		176			−176
טלכל 1.0	341		800	+2	+0.6	+1992
טלכל 5.0	342	שר				
טלכל אנח	103.5	שר				
ממר בירה 1.0	33000		8			−18
ממר בירה 5.0	27900		24			−31
יבור 1.0	930		1600			
יבור א 5.0	595		2821			−1021
יבור אש 2	350		1284	−3	−0.9	−861
כדן 1.0	480			+20	+4.4	+3424
כדן 5.0	360		865			
סוגת 1.0	16500	תב	15	+1100	+7.1	+240
עסיס ב 0.5	354		1743	+6	+1.7	+4479
אבגל שקל 1	1400					
שקן מבנ א	1682		915			−871

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אתא מר 1 ש	515		5326	+15	+3	+8485
אתא אש	270		2000			−686
אתא אנח	108		467	+1	+0.9	+1467
אופים 1.0	800	תב	270	−35	−6.5	−270
אופנת בזיק 1.0	398		429			−159
אופנת בזיק 5.0	280		830	−8	−2.8	−2170
אק א	327		1500	−5	−1.5	−1000
ארגמן רג ש	10800		46	+200	+2	+212
דלתא־גליל 1.0	1660		2005	+35	+2.2	+5095
דלתא־גליל א 5.0	1330		4500	+30	+2.3	+5062
כיתן מאוחד 1	1650	שר				
כיתן מאוחד 5	824		100	−1	−0.1	−100
ויסלר 1.0	301		500			+167
ויסלר 5.0	209			+4	+2	+1000
חדין 1.0	5012	תב	215	+456	+10	+265
	1990		720			−151
	1720		2170	+13	+0.8	+2286
	755	תב	1806	+50	+7.1	+2021
	190		1758			−627
	121		1175	+4	+3.4	+2585
לודזיה 0.1	899		374	+24	+2.7	+441
לודזיה 0.4	570	תב	1169	+28	+5.2	+8274
ליבנת 1.0	225		1357	+6	+2.7	+1056
עיט 1.0	346		1920			−872
עיט 5.0	281		2658	+1	+0.5	+2858
עיט אש	171		1000			−1000
עיט אנח	116		3000	+1	+0.9	+8000
עמק 1 ש	266		5988			−948
עמק אש	142		8941			−2291
פולגת א	1060		2929	+30	+2.9	+1828
פולימן 0.5	9880		238	+250	+2.6	+182
	796		660			−760
			—	הפסקה	מסחר	—

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
כור בנ ש	7830		238.5	+230	+3	+18.8
תעשיות אש	186		29657	+5	+2.8	+52958
תעשיות אנח	111		6863			+8365

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אמיק ש	6800		160	−150	−2.3	−144
אלנר ש	1200		365	+39	+3.4	+915
בזלת 1.0	1035	שר				
בזלת אש	785	שר				
בזלת אנח	104		7500			−7500
דנבור 1.0	457	כה	250	−5	−1.1	−814
דנבור 5.0	380	שר				
חברה לישראל 5.0	4040		1681	+90	+2.5	+2906
הלפטון 0.1	120000	תב	3	+6500	+6.7	+8
הלפטון 1.0 ש	22600		36			−22
הלפטון א 0.5	22000		75	+600	+2.8	+69
מפעלים השק ש	845		2735			−257
דיסקונט השק אש	1075		1955	+17	+1.6	+1165
דיסקונט השק אנח	109		6000			−1500
מגדיר השק ש	31450		34			+10
כך השקעות	13455	שר				
חידו 1.0	2100		556	+11	+0.5	+157
חידו 5.0	940		647			−163
יצא ש	12430		47			−47
קידן א 0.1	1321		100	+10	+0.8	+253
כלל 30.0	1258		1119	+55	+4.7	+2292
מטר 0.1	469			+1	+0.2	+580
מטר א 0.5	430		500			−500
מטר אש	185			+5	+0.8	+1000
אנח 1	124.5	שר				
פו השק ש	2828	כה	772	+28	+1	+68
מטר א 0.1	7980		170	+380	+5	+95
מטר 0.5	3600		240	+141	+2.6	+571
מרין ב 2.5	13530		465	+380	+2.9	+1143
קידן 1.0	106		12215			−11657
קידן 5.0	66		15000	+5	+2.5	+31000
קידן אש	51		28666			−28590
קידן אנח	105		12450			−11680

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
ביתה ב	205	לג				
בנין ב 5.0	10895		47.4	−105	−1	−2

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
הראל 1.0	1400	לג				
יסקל	237	תב	5450	+22	+10.2	+6150
קונסורציום 0.1	1134		607			−665
קונסורציום 0.5	316	כה	1500	−85	−10	−2480
קונסורציום אש	120		1735			+1498
קופל 1.0	740	תב	100	+63	+9.5	+400
תבל	246		500	+2	+0.8	+1500
גני הדר	148		20779	+6	+4.2	+22594
גני הדר אש 1	101		13538			
החברה הישראלית	69		5149			−5149
כמ מר 1 ש	1871	קב		+89	+5	+1871
אוכות מחשבים	381		720	−1	−0.2	−373
דשא מכון 1.0	5000		268	+15	+0.5	+188
כלל מחשבים 1.0	6800		13			
מחשב מחשבים 1.0	300		600	+1	+0.3	+751
רשף	482		1906	+12	+2.6	+2122

נדל"ן בינוי חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אורן 1.0	672	לג				
אורן 5.0	319	לג				
אמנונים 1.0	677	כה	1170	+60	+9.7	+4109
בן־יקר 1.0	3540		24	+35	+1	+5
דוקר 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
דוקר 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
עוד 3.0	1759		251	−1	−0.1	−26
רסקו מבנ	2507	כה	216	+100	+4.5	+426
רסקו רג	1770		300			−87
רסקו 5.0	1260		1827			−339
שכוד אש	418	תב	455	−62	−12.9	−458
אנומ	1870		666			
גולדפרוסט 1.0	1310		90	−40	−3	−90
גולדפרוסט 5.0	741	שר				

תעשייה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
מיס גליק			—	הפסקה	מסחר	—
מקס 0.1	8742	קב		+178	+5	+1313
מקס 0.5	1830	כה	1800	+239	+15	+4184
תעש רמזון 1.0	2410	כה	300	+25	+1.1	+100
אקסון 5.0	1080	לג				
אורון 1.0	634	לג				
משמרת סלע	151		1	+1	+0.8	+1
מתכת מרום 1.0	102		13133			−7084
מתכת מרום אש	39.5		17798			−29502
אלקל	155		16272			−7628
אלקל אש 2	48		40470	−3	−5	−79929
בר־און 1.0	1915		1570			−104
בר־און 5.0	1150		1596			−550
מרומטקס 1.0	5670		9.5	+270	+5	+7.5
מרומטקס 5.0	1795		172			−172
מלב. 1.0	1040		607			+15
מלב. 5.0	578	שר				
אלדן־טק	382		2000	+2	+1.1	+461
בקסטר 1.0	2132	כה	12	+24	+1	+24
נקה כימיקל 1.0	4691		50	+96	+2.1	+138
תגבל. 1.0	3230	תב	565	+196	+6.5	+420
תגבל. 5.0	2225		685	+100	+4.7	+576
הדר א 5.0	6480	שר				
אורדע מיכון	664		5566	−35	−5	−6856
קטפרה 1.0	3500		255			−21
מלן	546		960			−460
זי זון	372		628	−14	−3.6	−1628
מעדי טכנולוגיה	155		9228	−8	−5	−18568

משתנים

בנק בינלאומי 05	3796	7988	7869	1.5	11
ש	18753	271	271	1.12	2
כלל סחר	31626	491	485	1.34	31
ישראל ב 10.0	1175	10104	10105	0.75	6
דלק 1 ש	10061	2481	2500	0.24	10
אמפיקה 1.0	98	37718	37345	1	3
אורים 1.0	13579	1144	1144	0.97	11
נכסים ובנין	12220	3818	3818	1.01	12
השקעות דיסקונט	411	71068	71156	1	11
כלל מלון	17356	863	861	1.29	6
עלית	452	14629	14403		4
פלוח ב 4	6268	786	780	0.77	6
קומפוג 1.0	2028	4261	4240	1.5	4
אלקון 5.0	192	288727	285688	3	48
מבט ש	2077	9618	9666	0.25	27
ים המלח	6755	2732	2705	1	9
מבולטקים 10.0	24795	912	925	0.76	14
מגדל נר 10.0	74	322806	328985	1.75	16
ירושלים ב 0.1	248	15697	15697	0.75	2
כלל תעש' 1.0	576180	249	247	0.81	35
אידיבי הזמ 2.0	3772	7905	7906	0.5	34
אלון ש	4241	1008	998	1.51	4
חברה לישראל 1.0	11573	4571	4571	1.25	33
דיסקונט השק ש	18888	2175	2173	1.82	20
כלל 10.0	15725	1365	1362	1.49	12

שערים בין־בנקאיים

אתמול, צהריים, 21.12.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.8327/1.8337	ל"י שטרלינג
מרקים גרמניים	1.6265/1.6275	ל"י ארה"ב
פלורינים הולנדיים	1.8320/1.8330	"
פרנקים שווייצריים	1.3218/1.3228	"
פרנקים בלגיים	34.05/34.06	"
פרנקים צרפתיים	5.5050/5.5080	"
לירטות איטלקיות	1196.00/1197.00	"
יינים יפניים	126.50/126.60	"
$ ארצות הברית	1.3561/1.3566	ליש"ט

שער הזהב $ 481.00 ארה"ב־אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ל"ש	פר"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.8319/1.8331	1.3161/1.3175	1.6202/1.6214
3 ח'	1.8285/1.8297	1.3075/1.3090	1.6098/1.6111
6 ח'	1.8222/1.8236	1.2935/1.2953	1.5940/1.5955

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שף נאמנות

בטחה כלל

ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

תוצאות הצעת רכש

שבה חברה ישראלית להשכרת מבנים בע"מ

(החברה)

בהתאם להצעת הרכש לרכישת מניות החברה מיום 6.12.87, רכשו נכסי הדרים בע"מ וחברת גב ים לקרקעות בע"מ יחדיו, 23,253 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א של החברה המהוות 8% מההון המונפק והנפרע שלה (לפי השער של 3190%). לאחר הרכישה האמורה לעיל, מגיע שעור אחזקתן הכולל של נכסי הדרים בע"מ וחברת גב ים לקרקעות בע"מ בחברה (בחלקים שווים ביניהן) לכ־59%.

נכסי הדרים בע"מ — חברת גב־ים לקרקעות בע"מ

רשות שמורות הטבע

מכרז להפעלת מסעדה ומזנון — ליד מרכז המבקרים במצפה רמון

הוועדה המקומית במצפה רמון ורשות שמורות הטבע מודיעות בזה על פתיחת מכרז להפעלת מסעדה ומזנון בסמוך למרכז המבקרים שעל שפת מכתש רמון.

על המציעים לצרף ערבות בנקאית להצעה וכן לקיים שאר תנאי המכרז.

ניתן לרכוש את מסמכי המכרז במרכז המבקרים במצפה רמון, במשרדי רשות שמורות הטבע בבאר שבע רח' האבות 19, וכן במשרד מנהל חטיבת פיתוח ומקרקעין ברשות שמורות הטבע בירושלים רח' ירמיהו 78. תמורת 300 שקל שלא יוחזרו. סיור קבלנים יערך ב־6.1.88 שעה 11.30.

המועד האחרון להגשת הצעות 18.1.88 שעה 12.00 במשרד מנהל חטיבת פיתוח ומקרקעין ברשות שמורות הטבע רח' ירמיהו 78 ירושלים.

صكدا من الاجل

صكا عن الاحتلال

כלכלה ועסקים

פתרון נוסח סדן

באחרונה התבשרנו על הצטרפותו של פרופ' עזרא סדן לתחייה. חלק מהשקפותיו שמענו השבוע בדיה. סדן מציע לפטור את בעיית היצוא לגוש הדולר באמצעות "טיפול פרטני". במלים מפורשות יותר: סבסוד מיוחד לגוש הדולר.

סדן — "לזרוק על הערבים"

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

אין זה מפתיע לשמוע רעיונות הבל כאלה מסדן, הרי זו בדיוק הגישה שהפכה את השנים 1981–1983 לשנים הגרועות ביותר בתולדות כלכלת ישראל. גם אז שמרו על שער החליפין נמוך באופן מלאכותי, ומצד שני נתנו סבסוד גבוה ופיצוי מיוחד ליצואנים לאירופה, מדיניות שהובילה בסיכומו של דבר לגרעון עצום במאזן התשלומים, להיפר־אינפלציה — וגם למשבר בשוק ההון. ומי היה אז מנכ"ל משרד האוצר? עזרא סדן כמובן.

בתחילת מלחמת לבנון התבטא סדן, שלמעשה אין למלחמה מחיר — "בין כה וכה היה צורך לחדש את מלאי הפגזים, או במקום לזרוק אותם לים זרקנו אותם על הערבים". כך שגם לא מפתיע שאת עצותיו הכלכליות ייתן סדן לגאולה כהן.

נ.ב. מעניין שאותה תוכנית בגלי־צה"ל שנתנה בעבר הלא רחוק במה ליקיר פלנסר, נותנת היום במה לעזרא סדן. רק אריאור חסר.

תנו יותר אינפורמציה

עם הכנסת שיטת המכרזים לתוקף, סיגל לעצמו בנק ישראל מינהג טוב — לפרסם את שער הריבית שבו נסגר המכרז. אך אליה וקוץ בה. בפרסום האחרון נכתב בהאי לישנא: "שיעור הריבית נקבע ל־16% לשנה, כאשר הריבית הממוצעת היתה 17.2 אחוז לשנה". מה ניתן ללמוד מכך, האם שער הריבית של המכרז הוא 16% או 17.2%?

ההסבר לחוסר הבהירות נובע משיטת המכרז. בנק ישראל מנהל את המכרז המוניטרי מול הבנקים כאילו הוא מונופול מפלה — שיטה שהועתקה מהבנק הפדרלי האמריקאי. כל בנק מסחרי מבקש כמות מסוימת במחיר מסוים — והוא מקבל את הכסף במחיר שביקש, או לא מקבל כלום, תלוי בריבית שהציע.

בדוגמא שלעיל היו בנקים שקיבלו כסף במחיר של 18%, היו שקיבלו ב־16% והיו שקיבלו בכל הטווח שבין שני גבולות אלו. הממוצע המשוקלל עמד על 17.2% — כלומר זה המחיר הנכון ולא 16%.

יש בבנק ישראל הטוענים שיש לראות ב־16% את מחיר המכרז כי במחיר זה "נוקה השוק". לדעתנו אין זה כך, כי המדובר כאן במונופול מפלה. לדוגמא, מונופול מפלה של סיגריות יכול למכור אותה חפיסה במחירים שונים בשני אזורים. מה המחיר אז? זה הנמוך או זה הגבוה?

הפיתרון לכך הוא שהבנק יפרסם הן את טווח הריבית והן את הריבית הממוצעת שתיקרא "שער הריבית". היתרון לציבור בפרסום טווח הריבית הוא ברור. אפשר ללמוד מכך משהו על הבנקים. אנו יודעים למשל שחוץ מהמכרז האחרון, בכל יתר המכרזים, ביקש בנק הפועלים כסף בריבית גבוהה מזו של בנק לאומי. השינוי במכרז האחרון נבע עקב מחשש לשביתה ממושכת בבל"ל.

אינפורמציה על טווח הריבית משכללת את השוק, בדיוק כמו כל אינפורמציה אחרת, ובכך תורמת ליעילותו.

מנתוני מרכז ההשקעות עולה:

ירידה חדה של כ־60 אחוז בהשקעות זרות בישראל ב־87'

מאת יונתן שרמן

ירידה חדה של כ־60 אחוזים בהשקעות זרות בארץ נרשמה במהלך שנת 87' — כך עולה מסיכומים ראשונים שנערכו במרכז ההשקעות.

במרכז נמצא, כי רמת ההשקעות הזרות השנה נמוכה בהרבה מרמת ההשקעות המקובלת בשנים האחרונות והירידה היתה תלולה עוד יותר בהשוואה לשנת 86'. בשנת 86' נרשם גידול חד בהשקעות של חברות זרות בארץ בשל השקעה גדולה של חברת "אינטל" במפעלה בירושלים. השקעה של כ־60 מיליון דולר.

בשנים הקודמות — הממוצע של אישורי השקעות זרות בארץ היה בין 150 ל־200 מיליון דולר, מזה 30 אחוזים לפחות השקעה בהון הנפרע של חברות בארץ. השנה יגיעו אישורי ההשקעות, לסכום של 70 עד 80 מיליון דולר בלבד, מזה רק כ־15 מיליון דולר בהון של חברות מקומיות.

במרכז ההשקעות מייחסים מגמה זו לקשיים שבהם נתונה תעשיית האלקטרוניקה בארץ, ולהאטת קצב ההשקעות של יזמים במפעלים קיימים, בגלל בעיות היצוא לגוש הדולר.

יצוין, כי בעת האחרונה הוזהרו כמה אנשי עסקים יהודיים, כי ההשקעות הזרות בארץ ייפסקו בגלל המדיניות הממשלתית, אשר אינה מעודדת את היצוא לארה"ב ואת ניצול יתרונותיו של אזור הסחר החופשי. ברוח זו גם החליטו ראשי כוח המשימה שלא לעודד יזמות תעשייתיות חדשות, עד אשר הממשלה לא תקים רשות השקעות מרכזית לריכוז הטיפול בכל נושא ההשקעות הזרות בארץ.

"גדות תעשיות" תסיים את שנת 87' ברווח

מאת יונתן שרמן

"גדות תעשיות", המשמשת יעד להשתלטות של חברת "דליק" ובתי הזיקוק, תסיים את השנה במכירות של 75 מיליון דולר וברווח — כך נודע ל"הארץ".

רמת המכירות של החברה משתווה לרמת המכירות בשנת 86', והיצוא יגיע לכ־60 מיליון דולר מסכום זה — נמוך במקצת מבשנה קודמת.

החברה תסיים את השנה ברווח, לאחר שבמהלך השנה פתרה את בעיית החובות קצרי־הטווח שהעיקו על פעילותה בשנה שעברה.

"גדות תעשיות" היא בשליטתם של האחים יהונתן, ואלה מבקשים למכור שליטה זו בתמורה להגדיל את נזילותם, שהידלדלה בעקבות הבוררות הארוכה והיקרה שנערכה ביניהם.

על־פי ההסכם המתגבש, בתי הזיקוק יגדילו את החזקתם ב"גדות תעשיות" מ־26 אחוזים כיום ל־39 אחוזים, ו"דליק" תרכוש אף היא 39 אחוזים. כך ייוותרו האחים יהונתן עם 22 אחוזים במניות החברה.

כי"ל מתכננת הכפלת כושר הייצור של "רותם דשנים"

מאת יונתן שרמן

"כימיקלים לישראל" מתכננת השקעה של 25 מיליון דולר בתוכנית רב־שנתית, אשר תביא להכפלת כושר הייצור של חברת "רותם דשנים".

רפי איתן, יו"ר כימיקלים לישראל", שמסר פרטים אלה ל"הארץ", אמר כי בשלב זה מדובר על פריסת ההשקעה על פני שלוש שנים, והיעד שכי"ל חותרת אליו הוא בעיקר הגדלת תפוקת הדשנים.

"רותם דשנים", שמחזור מכירותיה הוא כ־80 מיליון דולר בשנה, מייצרת כיום בין 300 ל־350 אלף טונות דשנים ו־180 אלף טונות חומצה זרחתית.

תוכנית השקעות זו תביא גם לגידול במספר מקומות העבודה ב"רותם". התוכנית היא לקלוט 150 עובדים נוספים במהלך השנים הבאות. כיום מועסקים בחברה 250 עובדים.

איתן ציין עוד, כי אפשר שיוחלט כשלב־ביניים על הקמת מתקן גרעין נוסף ב"רותם", לפני תחילת ביצוע תוכנית ההשקעות. מתקן זה הופך תוצרה לדשן ועלותו כשני מיליוני דולר.

מבצע! עד ‑ 31.12.87!!!

10,000 צילומים חינם

כולל נייר A4

וגם 6 תשלומים שקליים!

16 דגמים של מכונות צילום ממכונה אישית ועד זום, צבע והפלקס.

ואת השרות של מעתק אי־אפשר להעתיק..

מעתק maatak

רח' האחים מסלויטה 15 ת"א, טל. 03-337539, 03-336156/7

נציגות בלעדית בירושלים:

צילומית

רח' ... 19, טל. 221169, 02-245662

הופיע "ירחון חשב" דצמבר 87

לפרטים והזמנות נא להתקשר 03-216291

חשב

אנשים ועסקים

יאיר רבינוביץ' יקל על קבלנים

נציב מס הכנסה יאיר רבינוביץ, הבטיח לראשי מרכז הקבלנים להקל עליהם בכל הקשור לביצוע עסקות קומבינציה. המדובר בעסקות בהן בעל המגרש נותן את המגרש לקבלן תמורת חלק מהפרויקט שיבנה.

באוגוסט 1987 הוציא בית המשפט העליון פסק דין בעניין עסקת קומבינציה ובו נקבע כי תשלום המיסים יתבצע בשלב חתימת החוזה במקום בגמר הבנייה. הקבלנים טוענים כי בשלב זה עדיין אין להם כל הכנסה ואין מקור לתשלום המס.

רבינוביץ' הבטיח לקבלנים כי הצעותיהם תוצא העזרות מקלות בנושא.

אריה לביא

גליה מאור לבל"ל או לכלל

מתרבים הסימנים שגליה מאור תעזוב בתחילת 1988 את בנק ישראל. כאשר רצתה לפרוש, לפני כמה חודשים ביקש ממנה נגיד בנק ישראל מיכאל ברונו להישאר עוד תקופת מה, כדי שיוכל ליהנות מנסיונה. לכן מינה אותה להנהלת הבנק כאחראית על הפיקוח של הבנקים.

מאור עוסקת כיום בניסוח חוק הבנקאות וכאשר תסיים מטלה זו תוך כמה חודשים היא תעבור לשוק הפרטי. קיימות שתי אפשרויות: מעבר לבנק לאומי לניהול החטיבה הבינלאומית במקום זלמן סגל שרוצה לקבל את ניהול בל"ל ניו־יורק, או לתפקיד בכיר בקונצרן כלל.

אריה לביא

שמעון קדם: הסבלנות משתלמת

איש העסקים שמעון (צ'פאי) קדם, הינו בעליו של מבנה בשטח של 850 מ"ר בקרית אריה. בעבר השכיר מבנה זה לחברת "חשק" המייצרת שקי קמח, אך בשמונת החודשים האחרונים היה המבנה ריק.

קדם ניסה להשכיר את המבנה תמורת 5000 דולר ואף היה מוכן להתפשר מעט, אך המחירים שהוצעו לו היו נמוכים לטעמו. קדם החליט להתאזר בסבלנות, שיפץ את המבנה ובשבוע שעבר הצליח להשכיר אותו לתקופה של 5 שנים לחברת מוניות מרכיבה מזגני רכב, תמורת 5500 דולר לחודש, שהם קרוב ל־6.5 דולר למ"ר.

אריה לביא

אריאל וינשטיין: מבקשים להשקיע

מרכז סיעת הליכוד בוועדת הכספים ח"כ אריאל וינשטיין, ששב בשבוע שעבר מסיור במדינות דרום אמריקה, קיבל פניות מיהודים עשירים במדינות אלו, שביקשו לבוא ולהשקיע בישראל.

וינשטיין אומר כי הדבר נעוץ בהצלחת המדיניות הכלכלית להפחית את האינפלציה, ולשמור על ייצוב המשק. בהרצאות שנשא וינשטיין בארגנטינה, צ'ילה, ונצואלה, ועוד שררה השתאות לנוכח הצלחתה של ישראל להפחית את האינפלציה, כאשר אותן מדינות דרום אמריקה שהפעילו תוכניות כלכליות דומות לזו שהופעלה בישראל — נכשלו.

צבי זרחיה

מי תורם לקטל בדרכים

מספר חברות ביטוח הוציאו באחרונה לשוק פוליסות לביטוח מקיף לרכב הכוללות הספקת רכב חלופי למקרה של תאונה, באמצעות אחת מחברות השכירה. פוליסה זו מעוררת זעם רב בענף הביטוח. המקטרגים אומרים שבתקופה כה קשה מבחינת מצב התאונות יש בפוליסה זו מעין מתן פרס למי שמעורב בתאונות דרכים ובכך תורמות חברות הביטוח, בעקיפין כמובן להגברת הקטל בדרכים.

ד"ר איתמר בורוביץ, סמנכ"ל חברת הפניקס, שמפעילה ביטוח כזה דוחה את הטיעון האומר שהלקוח משלם עבור הסיכון ואין בפוליסה כדי לעודד נהיגה לא זהירה. דובר קבוצת הסנה שמפעילה גם כן הסדר זה, אומר שיש בכך אולי מעין בונוס לנהג שמעורב בתאונה אך הנהג משלם עבור הבונוס בפרמיית הביטוח.

אריה לביא

ישראל תייצא תוכניות מיסוי

זאב פלדמן, סגן נציב מס ההכנסה, טרוד בימים אלה בגיבוש תוכנית להתאמת מערכת המיסוי לתקופות אינפלציה גבוהות עבור הדרך הפיליפינית. נציגי המדינות הללו ביקשו מפלדמן עצות במהלך השתלמות בת שלושה חודשים בעניני מיסוי, מטעם קרן המטבע הבינלאומית.

נציגי ארה"ב בכינוס גילו עניין בהפעלת שנת המס האחידה בישראל והדרך כי [illegible] ליהנו להנהיג שיטה זו [illegible] הדבר מאפשר הקלות מס בשיעורים גבוהים.

צבי זרחיה

"עיצוב 88" לראות ולא לקנות

ב"עיצוב 88" שיזם איגוד לשכות המסחר לא יוכל הקהל לבזבז, שכן המוצגים שהוצגו שם נועדו לתצוגה בלבד.

צבי עמית, מנכ"ל איגוד לשכות המסחר אומר שהרעיון לקיומה של תערוכה הוא אכזב. רעיון מטורף, שכן בשנות השגרה [illegible] הן יחסית חלשות. "צריך להגן את הציבור הישראלי שלא כל תערוכה — היא באזאר" אומרים המארגנים. כשנשאלו הכתבים על משקלם הרב יחסית של מוצרי היבוא לעומת המוצרים מהשוק המקומי בתערוכה, השיב עמית "אנחנו לא נגר יבוא".

אבי בנאור

ראשי המשק יופיעו בוועידת להב

בארגון העצמאיים "להב" מתכונים במרץ רב לקראת הוועידה השנתית שתתקיים ביום חמישי בבנייני האומה שבגני התערוכה בתל אביב. אלפי בקשות, העומד בראש ארגוני העצמאיים בישראל, ינהל את האסיפה השנתית שבה ישתתפו 180 צירים מ־30 ארגוני עצמאיים בישראל, חברי כנסת ואנשי עסקים מכל מגזרי המשק.

אורחי הכבוד של האירוע יהיו שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי שיפתח את האסיפה ושר האוצר משה נסים שינעל אותה בנאום שישא בארוחת הערב.

ומה באשר להיעדרו של נודי, יו"ר ארגון הסוחרים בתל אביב? קשה להניח שהוא יופיע שכן הוא תלה באחרונה אצבע מאשימה בראשי "להב" וטען שהם עומדים מאחורי היוזמה להקמתו של ועד הפעולה הארצי של 9 מארגוני הסוחרים הגדולים הקוראים להקמתו של ארגון סוחרים ארצי. ארגון זה יבלע בתוכו את ארגון הסוחרים של נודי והוא באופן טבעי, מתנגד.

אבי בנאור

מדוע לא התקיימה ישיבת ההנהלה

הנהלת כור לא התכנסה ביום ראשון זה לישיבתה השבועית וזאת עקב היעדרו של יוסי גביש, מנכ"ל הקונצרן.

גביש השוהה בימים אלו בחו"ל, החליט לדחות עד לשבוע הבא את כינוס ההנהלה, שבה יעלה מן הכתם, גם נושא מינויו של שמעון רביד לתפקיד בכיר בקונצרן. מינוי זה עורר מספר לא קטן של הרמות גבות ב"כור" וגביש עצמו ינצל את ההזדמנות להסביר את עמדתו בנושא.

יונתן שרמן

הבונים להשכרה נגד העצמאיים

קיצפם של ראשי אגודת הבונים להשכרה יצא באחרונה על ראשי "להב" — ארגון העצמאיים, שכינסו לפני כמה שבועות מסיבת עיתונאים והכריזו על הצעתם לרפורמה חדשה בתשלומי הארנונה על בסיס הסכומים המשולמים על ידם כדמי שכירות.

נחמן לבנון, יו"ר אגודת הבונים להשכרה כינה את הצעתם של ראשי "להב" מגוחכת, והוא טוען שתשלום הארנונה על בסיס שכ"ד ייצור מצב מגוחך, בו יהיו דמי שכירות שונים לשני עסקים דומים בקומות דומות, רק משום שאחד משלם דמי שכירות מלאים והשני נהנה מדמי שכירות מוגנים.

אבי בנאור

מחכים לתקציב בוועדת הכספים

דרך קשה צפויה לתקציב המדינה לשנת 88', בטרם יאושר על ידי הממשלה, ואולם, גם בכנסת לא מצפים לתקציב חיים קלים. מספר חברי כנסת מהמערך מתכוונים להלחם בתקציב בעת הדיון בוועדת הכספים.

בשנים האחרונות הצליחו חברי ועדת הכספים למנוע הפלת אגודת חינוך וערכו דיונים מהותיים בהצעות שהגיש האוצר בנושא מס הנסיעות, והסיוע למושבים. יו"ר הוועדה, ח"כ אברהם שפירא כבר הודיע כי יילחם בהמלצה המסתמנת בוועדת ששינסקי, שתידון כבראה יחד עם התקציב, לבטל את קיצבאות הילדים.

צבי זרחיה

העורך: נחמיה שטרסלר

תעשיה עברית - שורשים

מאת ד"ר יוסי ביילין

ספורם המלא הראשון של 100 שנות תעשיה בארץ ישראל.

ספורם האנושי של חלוצי התעשיה לצד תיאור יחסי הגומלין בין ההתפתחות החברתית והפוליטית לבין התפתחותה של התעשיה בארץ.

למכירה: בחנויות "כתר" ובכל חנויות הספרים בהתו התעשיינים, אגף התקשורת טל. 650121.

עו"ד רו"ח

מציגך בחברות (R)

שרותי המפעיל —

חברת מידע ירושלים

פלא־פון (ברשם החברות) 050-23155

פקסימיליה 02-811552 (ON-LINE)

מלכודת "הסולידיות"

רוב הציבור מעדיף השקעות "סולידיות". מה יותר "סולידי" מאג"ח של ממשלה לתקופה ארוכה או אג"ח באלו המשמשות "כסוי" לקרנות פנסיה, השקעה "בטוחה". מדוע באוקטובר 87 התמוטטו שווקי המניות בכל העולם בו בזמן? מדוע מחירי אג"ח של ממשלת ארה"ב יורדים מזה כ־18 חודשים? מדוע הדולר יורד "ללא הפסק" למרות ששיעור הריבית הדולרי גבוה משערי ריבית במטבעות אחרים? מדוע עולה מחיר הזהב בדולרים לשיעור עליה בשער הריבית הדולרי? האם רצף ה"הפתעות" הזה של ההתפתחויות בשוקי ההון מראה כי [illegible] ההשקעות ה"סולידיות". התנודות פיננסיות של ממשלות בכל העולם "הלכו" בעקבות שווקי המניות ותרמו להפסדים גדולים מאוד לחוסכים בקרנות פנסיה, בתוכניות חיסכון באג"ח "בטוחות" וכו'? מה יהיו הסיכונים שכך עומד לקרות כבר בקרוב ומה יקרה אז בשווקי ההון השונים בעולם וגם בשוק ההון הישראלי? בכך דן "למשקיע" בחוברת דצמבר 87.

לכבוד

"למשקיע"

סימפלקס שירותים והשקעות בע"מ

ת.ד. 31195, תל־אביב 61311

נא לרשום אותי כמנוי לחוברות "למשקיע" לתקופה של שנה אחת תמורת 100 ש"ח (החוברות נשלחות פעם אחת בחודש). אין החזר דמי מנוי.

שם ______

כתובת ______

מצורפת המחאה על סך ______

SHARP

מכונות צילום, פקסימיליה, מחשבים, מכונות חישוב

מכונת צילום הגדלה והקטנה החל מ־2670 ש"ח בלבד (לא כולל מע"מ)

מבצע סוף השנה! שולחן למכונה חינם!

ברוקן SHARP

ירושלים: מרכז שטנר גבעת שאול טל' 02-534121

תל־אביב: דרך השלום 22 טל' 03-335421

חיפה: רח' יל"ג 2 טל' 04-642532

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

"ג'מבו רווחי" - פקדון חדשני לכל סכום מעל 100,000 ש"ח בריבית גבוהה במיוחד.

תקופה בחודשים	ריבית שנתית	ריבית מתואמת* שנתית
3	פריים+4½%	21.34%
6	פריים+5.0%	21.94%
9	פריים+5½%	22.54%
12	פריים+6.0%	23.15%

* עפ"י ריבית הפריים הנכונה להיום.

בנק הפועלים

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ 21.12.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.51	1.58	1.5424	1.5616	1.51	1.58	1.5424	1.5616	1.51	1.58	1.5424	1.5618	1.5520	0.0041
1 לי"ש	2.76	2.89	2.8241	2.8593	2.78	2.91	2.8250	2.8603	2.78	2.91	2.8267	0.8622	2.8437	0.0010
1 מארק גרמני	0.93	0.97	0.9474	0.9592	0.93	0.98	0.9480	0.9598	0.93	0.98	0.9482	0.9602	0.9526	−0.0024
1 פרנק צרפתי	0.27	0.29	0.2796	0.2831	0.27	0.29	0.2800	0.2834	0.27	0.29	0.2801	0.2837	0.2817	−0.0005
1 גילדן הולנדי	.082	0.86	0.8419	0.8524	0.83	0.87	0.8421	0.8526	0.82	0.87	0.8419	0.8524	0.8467	−0.0017
1 פרנק שוויצרי	1.14	1.20	1.1669	1.1814	1.15	1.20	1.1667	1.1813	1.14	1.20	1.1668	1.1815	1.1731	−0.0015
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2605	0.2637	0.25	0.27	0.2602	0.2635	0.25	0.27	0.2604	0.2637	0.2618	−0.0002
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2419	0.2449	0.24	0.25	0.2421	0.2451	0.23	0.25	0.2419	0.2450	0.2436	−
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2461	0.2492	0.24	0.25	0.2459	0.2489	0.24	0.25	0.2461	0.2492	0.2474	−0.0004
1 מרק פיני	0.37	0.39	0.3824	0.3871	0.37	0.39	0.3836	0.3874	0.37	0.40	0.3836	0.3874	0.3850	−
1 דולר קנדי	1.16	1.21	1.1801	1.1948	1.16	1.21	1.1794	1.1941	1.15	1.21	1.1787	1.1935	1.1865	0.0013
1 דולר אוסטרלי	1.04	1.14	1.1005	1.1142	1.06	1.14	1.0997	1.1134	1.07	1.14	1.0989	1.1127	1.1063	0.0026
1 ראנד דרא"פ	0.52	0.62	0.7928	0.8027	0.48	0.80	0.7935	0.8034	0.50	0.70	0.7954	0.8054	0.7990	−0.0018
10 פרנקים בלגיים	-	-	0.4534	0.4590	-	-	0.4535	0.4592	-	-	0.4532	0.4589	0.4558	−0.0005
10 שילינג אוסטריים	1.32	1.38	1.3461	1.3629	1.32	1.38	1.3450	1.3618	1.32	1.39	1.3470	1.3639	1.3534	−0.0035
1000 לירטות איטלקיות	1.26	1.33	1.2891	1.3051	1.26	1.34	1.2896	1.3056	1.26	1.35	1.2896	1.3058	1.2960	−0.0016
100 ינים יפאניים	1.19	1.25	1.2183	1.2335	1.20	1.25	1.2193	1.2345	1.19	1.25	1.2192	1.2346	1.2247	0.0007

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם — יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.

ELAL אל על

כלכלה עולמית

מטבעות / יונתן שרמן

הדולר מתאושש

הדולר התאושש בסוף השבוע שעבר עקב המגעים בין שרי האוצר של 7 המדינות העשירות במערב. מגעים אלו נועדו לשוב ולאשר את הסכם פברואר, ולקבוע מחדש את שערי המטבעות שכל חריגה מהם תחייב את הבנקים המרכזיים להתער־ב כדי לייצב את הדולר.

התחזקות הדולר בסוף השבוע הושגה על חולשתו בימים הקוד־מים לעומת המטבעות האירופיים, ובסיכום השבועי אף התחזקו מטב־עות אלו במקצת, חוץ מהפלורין ההולנדי.

בעולם התייחסו בספקנות רבה להתאוששות הדולר וציינו, כי אין לה בסיס כלכלי, לנוכח הגרעון המסחרי המתמשך של ארה"ב, ומפני שחוק התקציב האמריקאי אינו מביא כל בשורה בתחום זה. סבורים כי אין מנוס מהמשך המגמה של יר־ידה בשער הדולר.

בסוף השבוע פורסמו שני נתונים מדאיגים בארה"ב — עליה של 0.3 אחוז במדד המחירים בנובמבר, ויר־ידה של 0.4 אחוז בהכנסה הפרטית — אבל שני נתונים אלו לא השפיעו על המסחר.

תנודות ביחס לדולר (בשבוע שעבר ב־%)

לישט	−0.65
דולר קנדי	—
פלורין הולנדי	+0.16
פרנק בלגי	−0.44
מרק גרמני	−0.09
פזטה ספרדית	−0.09
לירטה איטלקית	−0.17
פרנק צרפתי	−0.18
ין יפני	+1.13
פרנק שווייצרי	+0.34

ריבית / יונתן שרמן

הוזלת הנפט משפיעה

הוזלת הנפט ל־15 — 16 דולר החבית, נתנה את אותותיה גם בשוקי הכספים בארה"ב.

צפו כי האינפלציה תרד עקב הוזלת הנפט, והתחזיות על עוד יר־ידה של מחירי הנפט, עקב הורד־תמים־יחסית, רק חיזקו ציפיה זו. בשל כך היה בוול סטריט ביקוש ער לאיגרות חוב ממשלתיות, לאחר שהשוק דעך במקצת בשבועות הקודמים. עליית מחירי האג"ח הביאה לידי ירידה בתשואה, עד 9 אחוזים ושמינית.

בבריטניה היתה יציבות יחסית בשערי הריבית, אך ניכר לחץ ...סוים להורדתם. גם בגרמניה היתה יציבות. בסיכום שבועי, ככל הנראה על רקע אי־היציבות בשערי המטבעות.

שערי ריבית ארה"ב

פריים רייט	8.75
טרז'רי בילס (שטרי האוצר)	
לחודש	4.08%
לשלושה חודשים	6.19%
לששה חודשים	6.70%
לשנה	7.16%

שערי ריבית בריטניה

לייבור (דולר) —	
3 חודשים (הלוואות)	8.13%
(הפקדות)	8.00%
6 חודשים (הלוואות)	8.13%
(הפקדות)	8.00%

וול סטריט / אבנר מרגלית

אופטימיות

שוק המניות האמריקאי המשיך להתחזק השבוע ורבים צופים ש־ האוירה החיובית תימשך לקראת סוף השנה. המפנה החיובי הסתמן בבירור כבר בשבוע שעבר, ונפילת מחירי הנפט השבוע העניקה תנופה מחודשת למגמה זו. בעלת המכירות בשוק הנפט הזכירה לרבים את המצב בשנת 1986 שבה ירדה רמת אינפלציה בארה"ב אל מתחת ל־2 אחוזים. הציפיות הפעם צנועות יותר, אך המשוב הוא שירידת מחירי הנפט מפיגה את החששות מפני האינפלציה, שגאו בעקבות נפילת הדולר ועליית המחירים של סחורות שונות.

בין ענפי המניות השונים מתבלטת בבירור החולשה במניות חברות הנפט ובתאום הביקושים למניות חברות התעופה, ציבוריות, והחלק... הגדולות.

ביום שישי עבר השוק בהצלחה את המבחן הרבעוני — זה היום שבו פג תוקפם של חוזים עתידיים ואופ־ציות על מדדי מניות, ואסטרטגיות שונות הקשורות בהם באות לידי מימוש.

תנודות המדד שנרשמו השבוע

יום ב'	סגירה	1932.86	+85.82
יום ג'	סגירה	1941.48	+ 8.62
יום ד'	סגירה	1974.47	+32.99
יום ה'	סגירה	1924.40	−50.07
יום ו'	סגירה	1975.30	+50.90

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'
(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	1975.30	+108.26
מדד התובלה	767.29	68.29
מדד שרותים	178.05	+2.32
מחזור שבועי בע.ג.	1,085,000	
זהב	480.00	−16.80
כסף	6.77	+0.14

מניות הדאו־ג'ונס

אלייד סיגנל	29	+2 3/8
אלומיניום אמ.	49	+8 1/4
אמ. אקספרס	23 3/4	+2
אמ. טי־טי	29 1/4	+1 7/8
בתלהם סטיל	17 1/4	+1
באינג	37 7/8	+2 1/4
שברון	38 5/8	+1/2
קוקה קולה	39 1/2	+1/8
דו פונט	83 7/8	+2 3/4
א. קודאק	50 7/8	+5 3/8
אקסון	40	+3/4
ג'נרל אלקטריק	45 7/8	+3 3/4
ג'נרל מוטורס	62 5/8	+3 3/8
גודייר	60 3/4	+7 1/2
אי.בי.אם.	117	+6 7/8
אינ. [illegible]	43 3/4	+5 3/4
[illegible] מקדונלדס	45 5/8	+3/4
[illegible]	61 1/2	+4 1/2
מינסוטה מ.	64 7/8	+3 1/2
נביסטר	4 5/8	+7/8
פיליפ מוריס	89 7/8	+1/8
פרימריקה	24 1/2	+2 1/8
פרוקטר ג.	87 1/2	+4
סירס	34 1/2	+2 7/8
טקסקו	38	+2 1/8
יו.אס.סטיל	30	−1/2
יוניון קרבייד	21 7/8	+1 1/8
יונייטד טכ.	34 3/4	+3 1/8
וסטינגהאוס	49 3/4	+4
וולוורס	33 1/2	+2 1/4

מניות ישראליות בארה"ב

נייר חדרה	19	−1/4
אליאנס	3/4	−1/8
אלק. לישראל	2 1/2	−1/4
אלרון	3 5/8	—
אלסינט	1 1/8	+1/8
עץ לבוד	6 1/4	+1/2
אמפליגנס סיס.	2 3/4	−1/8
אינטרפארם	2 3/4	—
[illegible]	6 7/8	+3/8
אופטרוטק	6 1/2	+3/4
סייטקס	2 1/2	+7/8
תאדירן	3/4	—
טשפ טכ.	1 3/4	—
ראדא	1 3/4	−1/8
מ.ת.ב.	1 5/8	−1/8
אירית	3 3/4	—
כרמל	5 5/8	+1/2
אמפל	1 7/8	+1/8
בנק לאומי	—	—
אלביט	5	−1/8
פיברונקס	2 1/4	+3/8
אי. די. בי	—	—
טבע־פארם	6 5/8	−1/4

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר בועז בזק וחברת אוסקר גרוס ובנו.

סחורות / יונתן שרמן

הנפט צולל

ירידת מחירי הנפט מיקדה אליה את תשומת הלב בשוקי הסחורות בשבוע שעבר. אי־יכולתו של אופ"ק להסכים על קיצוצים במיכסות הייצור של 13 חברותיו, גרמו הר־זלות כל השבוע.

מחיר חבית מתוצרת דובאי צלל לכ־14 דולר, והנפט משובח יותר מהים הצפוני, נמכר בקצת יותר מ־16 דולר החבית.

מחירי האלומיניום והנחושת המשיכו להאמיר עקב ביקושים גדו־לים של התעשיה, והחששות ממחסור. עליה תלולה היתה במחיר הסוכר, עקב הודעת ממשלת ארה"ב על כוונתה להגביל את יבוא הסוכר.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1987 גבוה	נמוך
אלומיניום (ליש"ט לטונה)	2020	+265	2050	1205
נחושת (ליש"ט לטונה)	1615	+95	1620	870.25
בדיל (ליש"ט לטונה,חופשי)	3815	+10	4230	3840
עופרת (ליש"ט לטונה)	359	+6	445	288.75
אבץ (ליש"ט לטונה)	469	+2	567	446
נפט (דובאי, דולר לחבית)	14.25	−2.10	20.50	14.20
זהב (דולר לאונקיה)	480.25	−12.28	500.50	390.25
פלטיניום (דולר לאונקיה)	493	−12.25	646.50	476.75
כסף (סנט לאונקיה)	677	−11	1163	613
קקאו (ליש"ט לטונה,עתידי)	1036	+6	1439.5	1030
סוכר גולמי (דולר לטונה)	199.4	+17.8	204	139.5
קפה (ליש"ט לטונה,עתידי)	1215	−12	1655.5	1201
גומי (פני לק"ג)	62.75	+0.75	71	60
גרעיני סויה (סנט לבושל)	593	+3	616	510.4
כותנה (סנט לליברה)	75.95	+1.75	87.70	62.65

רפורמות כלכליות בטורקיה

מאת אמל אניל

סופר אסושיאייטד פרס
אנקרה

בכבישים בערים הגדולות נפ־ערות תעלות כדי להתקין בהן מערכות חדשות של ביוב ומים. בתי דירות רבי קומות צומחים בכל מקום. את הפסקות החשמל היומ־יומיות כמעט אין זוכרים. אלה כמה מסימניה של גאות כלכלית בטור־קיה, שסייעה להבטיח את שובו של ראש הממשלה טורגוט אוזל לשל־טון בבחירות לפרלמנט בחודש שעבר.

אבל המדינה עומדת על סף צבע הרש, עקב נסיונו של אוזל להחזיר אל העולם כלכלה שלקתה בפגמים חמורים. בשנתיים שחלפו צמח המשק הטורקי ב־7.5% בממוצע לשנה. ואולם הצד האפל של ביצועי הממשלה בתחום הכלכלה הוא אינפ־לציה גבוהה, שצפויים כי תסתכם עד סוף השנה ב־60%, גרעון גדל בתק־ציב וחובות חוץ תופחים.

הנזק אינו בלתי ניתן לתיקון, אומרים מומחים זרים, אם יהיו הטורקים נכונים לעמוד בהידוק החגורה עוד שנה או שנתיים. בתוך כך, אוזל מוכן לנקוט מה שהוא מכנה הרפורמה הגדולה בתולדות הרפובליקה: מכירת חברות ממ־שלתיות.

"המדינה תצא מהמסחר ומהת־עשיה", אמר במסיבת עיתונאים ימים אחדים לפני הבחירות הכלליות ב־29 בנובמבר.

יומיים לאחר שזכה אוזל במנדאט לחמש שנים, הודיעה הממשלה על העלאות מחירי מוצרים ושירותים שהמדינה מספקת, ב־10% — 50%. ההודעה גרמה תגובה תואמת במגזר הפרטי, שעל פי קריאתו של אוזל עיכב את ההעלאות עד אחרי הבחירות. בתוך שבוע התייקר, למעשה, הכל, מנורות חשמל ועד ללחם ודמי נסיעה באוטובוסים.

סוקט יילמז, מנהיג ההתאחדות הגדולה ביותר של איגודים מקצוע־יים, טורק־איש, האשים את ה־ממשלה כי שדדה את העניים במי־סים לאינדוקים במסווה של ה־תייקרויות. הוא דרש להעלות את השכר מיד.

מנהיג האופוזיציה, ארדל אינונו, איים במצעדי מחאה, וקרא: "כל נפ־געי ההתייקרויות — אחדו!".

אבל החובות טורקיה נותרו סקטים. הטורקים רגילים לצעדי צנע אחרי מחזור גאות. צופים כי הממשלה תודיע בחודש הבא על העלאות שכר לעובדי הציבור, ומדרגות המס יותאמו לטובתם. לאחר מכן יבואו עוד צעדי לי־ברליזציה.

אוזל כבר הבהיר כי ינסה להאט את קצב הצמיחה ל־4% — 5%, באמצעות הפעלת הבלמים על השקעות ממשלתיות גדולות בתש־תית. "לפי שעה, לא נשקיע השק־עות חדשות אלא נתרכז בהשלמתן של אלו שכבר התחלנו".

צעד אחר הוא העמקת גביית המסים. "השתמטות ממסים שייכת לעבר הלאומי. עלינו לאחות את החורים", ארגאן קאהווג'י, היועץ הראשי של ראש הממשלה ומועמד לחברות בקבינט.

כלכלנים אומרים כי ההשתמטות ממסים שווה לכל הגרעון בתקציב השנה — 2 טריליון לירות טורקיות (2 מיליארד דולר).

גם הפריווטיזציה תכניס סכומים גדולים. בבעלות החברות הממשל־תיות בטורקיה מפעלי טקסטיל, מלט, פטרוכימיה וסוכר. הן גם חו־לשות על מלונות, מכרות, בנקים ותשלובות ברזל ופלדה, ומפעילות אותם.

אבל עלולה להתעורר בעיה איך למכור את החברות הממשלתיות, שהקטנה שבהן שווה 25 מיליארד דולר. וזה בשעה שנפח המסחר בבורסה הזעירה של איסטנבול היה בשלושת הרבעים הראשונים של השנה — 42 מיליון דולר.

טורגוט אוזל: בחו"ל-נותנים בי אמון

אפילו שמועה על המכירות הצ־פויות גרמה מפולת בשערי המניות בנובמבר. מדד המניות ירד מ־1,322 באוגוסט, ל־618.

מתנגדי הפריווטיזציה גם טוענים כי קונגלומראטים ענקיים — זרים ומקומיים — יבלעו את החברות שיימכרו. אוזל טוען כי הבעלות על ההון תפוזר, תחזק את הדמוקרטיה, תביא דינמיות חדשה למשק, ותג־ביר את יעילות החברות ואת כושר התחרות שלהן.

קאהווג'י גם תומך בייזוד שערי הריבית כדי לעודד את החיסכון ולהגדילו מ־22% מההכנסה הלאו־מית כעת ל־30%.

כעת יש ללירה שער חליפין כפול. בשוק השחור משלמים 150 יותר מהשער הרשמי, שהוא 980 לירות לדולר. צפוים כי הממשלה תגביר את הליברליזציה בסחר המטבע, ותנהיג שיטה של קביעת שערי החליפין בין הבנקים, במקום בבנק המרכזי.

שער חליפין מציאותי גם יכול לעודד את היצוא, ה"קטר" של הכלכלה הליבראלית של אוזל, אומרים מומחים. מאז עלה אוזל לשלטון ב־1983, גדל היצוא מ־5.7 מיליארד דולר, ל־10 מיליארד.

אך עדיין אין היצוא עונה על צר־כיה העצומים של טורקיה במטבע חוץ, הכללים יבוא מוצרי הון להשקעות, נשק למודרניזציה של הצבא, ופרעון החוב הקיים. השנה, פרעה טורקיה 5 מיליארד דולר חובות חוץ, וב־1988 יהיה הסכום קרוב ל־6 מיליארד.

כמה ממתנגדי אוזל צופים כי עוד משבר בעניין פרעון החובות בסך 35 מיליארד דולר שטורקיה חייבת לבנקים זרים ולמדינות.

המשבר הקודם, בסוף שנות ה־70, היה אחד הגורמים העיקריים של ההפיכה הצבאית ב־1980. אוזל, שהיה אז סגן ראש הממשלה הממונה על הכלכלה, נשא ונתן עם בנקים זרים ועם קרן המטבע הבינלאומית על פריסת החובות.

מאז, לא החמיצה טורקיה שום תשלום, ואוזל מתפאר: "בחוץ־לארץ נותנים בי אמון".

כלכלת איטליה בראי הבורסה

מאת תולדה ליברנומה

פירנצה

ב־15 בדצמבר סיימה הבורסה האיטלקית את שנת המסחר, ומב־חינתה — 16 בחודש הוא ראשית 1988.

1987 התחילה בסימן של אופטי־מיות מסויימת. מומחים יעצו בר־אשית השנה למשקיעים להתרכז במניות של חברות ביטוח, מפעלים גדולים ובנקים, והיו שדיברו על חלוקת תיקי ההשקעות בין קרנות השקעות מעורבות — 25% — (20% ניירות ערך ממשלתיים (15%) ומניות של מפעלים וחברות ביטוח. מתוך ציפיה שהבורסה תניב 25% — 20% תשואה לשנה, וניירות הערך להכנסה קבועה — 13% — 11%.

הציפיה האפת התבדתה לחלוטין. אמנם בחודשים הראשונים איטי־ התנודות זו את זו. אך מאז יוני (חוץ מבאוקטובר) ירדו מחירי המניות ב־26%.

לאחר שהכפילה את רווחיה ב־1985, וגם במחצית הראשונה של 86' השיגה שיאים, הגיבה הבורסה בראשית 87' על המצב הריאלי בשוק. היה ברור שהעליות לא יוכלו להימשך בקצב הקודם. הירידה שהסתמנה גם נבעה מיציאת הון זר, משום שהבורסה האיטלקית ה־תקשתה, מבחינה טכנית, להתמודד עם ההיקף הגדול של העסקים. כך, למשל, נמסרו מניות לבעליהן באי־חור של 6 — 5 חודשים.

במארס פרץ משבר ממשלתי והוא נמשך עד אוגוסט, לאחר בחירות כלליות מוקדמות ביוני.

אחרי 3.5 שנים של בטינו קראקסי בראשות הממשלה, שעמדו בסימן מדיניות יומנית ובחירה הומקונל באיטליה, עלתה לשלטון ממשלתו של הדמו־נוצרי ג'ובאני גוריה, שאף כי נשענה על קואליציה זהה, היא נחשבה לממשלת מעבר. ממשלה זו לא הצליחה עד כה להתמודד עם בעיות כלכליות דחו־פות, כגון גל השביתות בתחבורה הציבורית. אין הסכם מלא בין מפלגות הקואליציה על הצעות התקציב לשנה הבאה. הליברלים איימו בנובמבר לצאת מהממשלה עקב שינוי ההסכם הקואליציוני בעניין חישובי מס לשכירים.

באוקטובר אמנם חל שיפור במחי־רי המניות. עקב פירסום תחזית אופטימית על הייצור התעשייתי באיטליה, ולאחר שמשקיעים רבים סברו שהשעה כשרה לקנות במחי־רים סבירים, עלו שערי המניות ביותר מ־100 נקודות. אך דווקא נשאבה הבורסה למשבר הבינלאומי.

ביום שני השחור, ב־19 באו־קטובר, הפסידה הבורסה האיטלקית 6.2% בממוצע. השערים בנובמבר היו נמוכים ב־20.9% לעומת אוקטובר, וגם בדצמבר היתה המגמה — ירידה.

ההפסדים בבורסה שונים בכל ענף. מניות הבנקים הפסידו יותר מהממוצע (28.64%), מניות הביטוח הפסידו פחות (18.67%) ואילו מניות התעשיה נפגעו מאד (32%). בין היתר באשמת חברת "פיאט" ש־ניסתה למכור בקצב מוגזם מניות גדולות של מניות עקב רכישת חלקה של לוב בחברה (13%). מניות "פיאט", הגדולה בחברות הפרטיות באיטליה, ירדו כמעט ב־5% וסחפו עימן את הבורסה.

להידרדרות תרמו גם הבנקים, שכמה מהם הקימו בשנת השגשוג קרנות להשקעות. פירמות מוודים עודדו עוד פירמות, עד כי בנובמבר היה סכום הפירמות בקרנות אלו גדול מההון החודש שצברו ב־2,700,000 מיליארד לירטות.

אך בדצמבר הוכח שמיליוני איטלקים עדיין סומכים על הבורסה, ומוכנים להשקיע בניירות ערך, אף שימי הזוהר חלפו. מתוך כ־3 מיליון משקיעים, השקיעו רק מיליון בניירות ערך בעלי הכנסה קבועה.

עם זה, המשקיע הקטן, חוזר בהדרגה לניירות ערך ממשלתיים (10% — 11%) ולרכישת בתים, מתוך תקוה לשינוי של ממש בשוק הגנת הדירה. גם יש החוששים כי מכירות פיזיות בבורסה כעת יגרמו הפסדים גדולים.

כוויית — הצלחה בעסקים

שרות
Newsweek
מיוחד ל"הארץ"

כמעט כל דבר הקשור למשרד ההשקעות הכווייתי (קי"ז) אמור להיות סוד.

בכניסה למטה הלונדוני שלו, בן שבע הקומות, במרחק קצרצר מקתדרלת סיינט פול, אין שלט. זהותו של ראש המשרד, דיפלומט כווייתי, שמורה בסוד, "מטעמי ביט־חון". שאלות על פעילויות קי"ז נענות בתשובות לקוניות: "אנחנו פשוט לא מגיבים על ההשקעות שלנו", רוטן מנהל אחד. "זה הוא זה. נקודה. השיחה הסתיימה".

אך דבר אחד ברור: קי"ז, המנהלת על כמחצית מאגריה הכספיים של כוויית, המסתכמים ב־88 מיליארד דולר, היא אחת ממנהלות תיקי ההשקעות הגדולות והמצליחות ב־עולם. היא גם ממשיכה להיות אחת הפעילות ביותר: רק בשבועות שחלפו צברה 11.5% מהמניות של "בריטיש פטרוליום" והפכה את נסי־כות המפרץ לבעלת מניות עיקרית בחברת הנפט השלישית בגודלה בעולם.

ואולם השפעתה הגדולה של קי"ז גם העמידה את הכווייתים תחת בדיקה ובחינה מוגברות ובלתי־ רצויות להם. במפרץ זעקו עיתונים חמס על "פלישה ערבית שניה", והוקיעו את נטייתה של קי"ז לקנות מניות ולנעוץ את ענף הבנקאות הספרדי הפרובינציאלי.

בלונדון מגלים פוליטיקאים ספ־קנות כלפי הבטחתה של קי"ז שלא להתערב בניהול "בריטיש פטרו־ליום", החברה הבריטית הגדולה ביותר. יש שאפילו חוששים מנסיון השתלטות כווייתי על חברת הנפט הענקית. ניק בראון, הדובר הכלכלי של מפלגת הלייבור, מקונן כי אם יאפשרו לכוויית לרכוש נתח כה גדול בחברה, זה יהיה מעשה "בלתי אחראי ובלתי פטריוטי".

השקעותיה של קי"ז מעבר לים הן חלק מתוכנית מקיפה של כוויית לצמצם את תלותה בהכנסות מנפט גולמי. ב־5 השנים שחלפו הקים ארגון ממלכתי אחר, "כוויית פטרוליום קורפוריישן", רשת מש־[illegible] של בתי זיקוק ותחנות דלק באירופה, המוכרות דלק תחת השם "קיו 8", ("קיו אייט" באנגלית נשמע דומה מאד ל"כוויית").

קי"ז, הפועלת בחשאי ומהר, בלעה גם מקרקעין בארצות הברית ומניות תעשיה בבריטניה ובמערב גרמניה. היא אף נהפכה למשתתפת העיקרית בבורסה הספרדית, ו־למשקיעה מרכזית בשוקי הון. בר־שותה נכסים השווים מאות מיליוני דולרים.

ואולם עד כה גילתה קי"ז עניין רב יותר לפעול בשוק מלהתערב בענייני ניהול. המשרד בן 22 השנה, שרוב 120 עובדיו הם בריטים, מעוניין שרוב השקעותיו יישארו קטנות וחסויות.

בארצות הברית, שבה משקיעים חייבים למסור מידע על מניותיהם בחברה רק אם חלקם בה גדול מ־5%, הקפיד קי"ז להשאיר את חלקו מתחת לשיעור קריטי זה.

• "ב'האכסט', ענק הכימיקלים המ־ערב־גרמני, שהוא אחת החברות המעטות שבהן ביקשה כוויית מושב במועצת המנהלים, אין הכווייתים מתערבים בניהול השוטף של ה־חברה", אומר גינטר מאץ, מנהל בכיר של "האכסט".

הכווייתים הם בעיקר משקיעים לטווח ארוך, אך הם יכולים להיות גם סוחרים קלי רגליים. בשנה שעברה, למשל, הוספה קי"ז 22% מאקסקו, מוסד פיננסי חשוב בלונ־דון, ומכרה את המניות בתוך פחות מ־24 שעות, ברווח של 11 מיליון דולר. ואף כי הכווייתים לא נמלטו לגמרי מתוצאות התמוטטות הבור־סות בעולם, השכילו בקיץ שחלף למכור חלק גדול ממניותיהם ב־חברות בריטיות.

חריפות פיננסית כזאת סייעה לכוויית להתגונן מהרעות החולות של שאר המדינות חברות אופ"ק. בסוף השבוע נתגדו 13 מדינות אופ"ק שהתכנסו בוינה ממבוי סתום, בדיון על נסיון לעודד את מחירו היורד של הנפט הגלמי.

"הכווייתים תמיד היו בני מזל — יש להם כרית שעליה הם יכולים ליפול כאשר הכנסותיהם מהנפט יורדות", אומר ז'אר טאקי, הכלכלן הראשי בבנק הלאומי של כוויית, הבנק המסחרי הגדול ביותר בנ־סיכות.

בשנה שעברה הרוויחה כוויית, על פי נתונים סטטיסטיים רשמיים, 5.9 מיליארד דולר ממניות, מ־איגרות חוב ומבניינים — סכום כמעט שווה למה שהרוויחה ממכירת נפט.

עורך המדור: משה ריינפלד

ממשלת מערב גרמניה תקצץ בסובסידיות לאיזורים

ממשלת מערב גרמניה נכנעה ללחצה של מועצת השוק המשותף, והודיעה כי תקצץ בסובסידיות שהיא נותנת לאיזורים מסויימים.

השוק טען כי הסובסידיות המסויימות גורמות עיוות, בעיקר בגלל העודף הקיים כעת בתקציב של גרמניה.

גרמניה הודיעה כי תחמיר את הקריטריונים לקבלת סיוע ממשלתי: רק 38% מהאוכלוסיה הגרמנית יהיו זכאים לו, במקום 45% כעת, והסיוע לתעשיה יקטן מ־20% ל־15% — 18%.

הבורסה בטוקיו מסכימה לצרף 16 חברות זרות

הנהלת הבורסה למניות בטוקיו נכנעה ללחצים בינלאומיים כב־דים, והחליטה לאפשר ל־16 פירמות זרות להצטרף אליה. עד כה סירבה הנהלת הבורסה לתת לפירמות זרות מעמד של חברות בבורסה, חוץ מ־6 פירמות זרות שכבר פעלות בשוק היפאני באמצעות חברות שרכשו.

החברות בבורסה היפאנית תעלה לכל אחת מהמצטרפות 7.8 — 9.4 מיליון דולר.

בין 16 החברות: 1 צרפתית, 4 בריטיות, ו־4 אמריקאיות.

עקב הודעת הבורסה היפאנית, הודיע הבנק המרכזי של אנגליה כי יתיר לשני בנקים יפאנים להקים חברות בנות בבריטניה.

"סיגראם" השתלטה על יצרן הקוניאק "מארטל"

חברת "סיגראם", שבשליטת האחים אדגר וצ'רלס ברונפמן מקנדה, השתלטה על חברת "מארטל" בצרפת, יצרנית הקוניאק השניה בגודלה בעולם.

"סיגראם" רכשה ממשפחת מארטל 41% ממניות החברה, תמורת כ־300 מיליון דולר. עם חבילת מניות שכבר היו בידיה, מובטחת ל"סיגראם" השליטה ב"מארטל".

עיסקה זו טעונה אישור של ממשלת צרפת, והיא תקרב את "סיגראם" למעמד של חברת המשקאות החריפים הגדולה בעולם. כעת, תואר זה בידי "גראנד מטרופוליטן" מבריטניה, המחזיקה ב־20% ממניות "מארטל".

מאבק באינפלציה במכסיקו

ממשלת מכסיקו הודיעה על תוכנית מקפת למאבק באינפלציה, המסתכמת כעת ב־144%.

בשבוע שעבר פוחת הפסו המכסיקאי ב־22%, ובנוסף על כך הוחלט לקצץ מהתקציב סכום השווה ל־1.5% מהתל"ג, להפחית מכסים במכס, לתת תוספת שכר חד־פעמית, להקפיא את השכר עד שתואט האינפלציה ל־2% לחודש.

ממשלת מכסיקו רוצה תוכנית להקפאת מחירים, כפי שנעשה בישראל, בברזיל ובארגנטינה.

"מישלן" מקימה מפעל צמיגים בתאילנד

קבוצת "מישלן" הודיעה על עיסקה משותפת עם הקונגלומראט "סיאם סמנט" להקים מפעל לייצור צמיגים בתאילנד.

זו העיסקה השניה של "מישלן" במזרח־הרחוק השנה. לאחר שבתחילת 87' חתמה על חוזה דומה להקים מפעל בדרום־קוריאה עם חברה מקומית.

המפעל יוקם כ־100 קילומטר מבנגקוק. החברה הצרפתית תנהל אותו. על פי התכנית, יתחיל הייצור ב־89'. תפוקה המתוכננת: 1.7 מיליון צמיגים לשנה.

"מישלן" החליטה להקים את המפעל בתאילנד בגלל חומת המכס הגבוהה, המונעת יבוא צמיגים למדינה זו.

מגדלי הסויה בארה"ב: אירופה מסבסדת המתחרים

מגדלי פולי הסויה בארה"ב הגישו תלונה למשרד הסחר האמריקאי נגד מגדלי הסויה באירופה, בטענה שהממשלות האירופיות מסבסדות אותם.

המגדלים האמריקאים טוענים כי הסובסידיות הניתנות לחקלאים האירופים סותרות את הסכמי גאט"ט, וכי הם מופלים לרעה מבחינת האפשרויות לייצא פולי סויה לאירופה, לעומת האפשרויות לייבא פולים מאירופה.

לדעת החקלאים האמריקאים, השיטה של הבטחת מחיר קבוע מראש למגדלים האירופאים עומדת בניגוד לכל הסכמי הסחר.

הממשל שוקל לבטל את רכישת מטוס הקרב אי־6

הפנטאגון שוקל בימים אלה אפשרות לבטל את רכישת הטיל הנורווגי "פינגווין", ואת מטוס הקרב החדש של גרומן "אי־6".

הרקע לבדיקה זו הוא נסיונו של הפנטאגון לקצץ את תקציבו ב־33 מיליארד דולר בשנה הבאה, על פי חוק התקציב האמריקאי.

ה"פינגווין" הוא טיל אוויר־קרקע מתוצרת החברה הממשלתית הנורווגית "נורוויגן דפנס טכנולוגיס". המטוס של גרומן הוא מטוס קרב לצי האמריקאי.

קוקה קולה ופפסי קולה חשודות בקביעת מחירים

בארה"ב בודקים כעת חשדות כי שני ענקי המשקאות הקלים, "קוקה קולה" ו"פפסי קולה", תיאמו ביניהם מחירים.

עד כה הואשמו 13 חברות ו־[illegible] בתיאום מחירים בין שתי החברות, בניגוד לחוקים האוסרים קרטל, ומקצתם הורשעו.

כך למשל, הואשמו בעלי זכיונות של "קולה" ו"פפסי" במדינת [illegible] כי לפני 4 שנים קשרו קשר לקבוע מחיר סיטונאי של 5.5 דולרים לארגז משקאות קלים, ושנה וחצי לאחר מכן עדיין תיאמו מחירים.

משרד המשפטים האמריקאי בודק בימים אלו את פעילותם של רבים מבעלי הזכיונות למילוי בקבוקים בארה"ב, אך עדיין לא החליט אם ראוי לבדוק גם את פעילות החברות־האם בנושאים אלה.

חברה בריטית בינונית רוצה להשתלט על ענק

חברת "באריקר אנד הובסון" מבריטניה, המייצרת מצרי מאפה, ומכירותיה מסתכמות ב־240 מיליון דולר בלבד לשנה, הציעה לבעלי המניות של רשת החנויות "די" לרכוש אותה מידיהם ב־3.6 מיליארד דולר.

כדי לממן את הרכישה, "באריקר אנד הובסון" מתכוונת ללוות יותר מ־2 מיליארד דולר מסינדיקט של 7 בנקים.

"די" היא רשת המזון השלישית בגודלה בבריטניה. בבעלותה — 800 סופרמרקטים. באחרונה ירדה רווחיותה בגלל כמה רכישות גדולות.

קופות הגמל של בנק המזרחי

יש אנשים, שכירים או עצמאיים, שמתעודדים ב־1 בינואר וטופחים על מצחם ביאוש. הם שכחו או לא הספיקו להכניס כספים לקופות הגמל, כספים המוכרים כזכאים לניכוי ולזיכוי במס.
כחבר לקופות הגמל של בנק המזרחי זה לא יקרה. בנק המזרחי נותן לחברי קופות הגמל שלו (ולמי שיצטרף כחבר לקופת הגמל עד 31.12.87) הלוואה בגובה הסכום השנתי המותר לזיכוי או לניכוי, וזאת בתנאים המאפשרים להם בצוע מידי של הפעולה.
כדאי להזכיר שחברי קופות הגמל של בנק המזרחי נהנו בשנים האחרונות מתשואה גבוהה, לדוגמא: קופת הגמל "יסודות" נתנה ב־4 השנים האחרונות, תשואה שנתית ריאלית בשיעור של 6.4%, וקופת הגמל "גמולה" מבטיחה תשואה שנתית ריאלית בשיעור של 4.5% לכל החיים.
הכנס בחודש דצמבר לאחד מסניפי בנק המזרחי ברחבי ישראל, קח הלוואה, ותהנה מזיכוי וניכוי במס ל־1987.

קח הלוואה...
קבל גם זיכוי וגם ניכוי במס!

דימר פלוס מל

هكذا عن الأصل

חדשות כלכלה

המשא ומתן על מיזוג הבנק לחקלאות הגיע למבוי סתום

ע"פ בקשתו של מנהל רשות החברות הממשלתיות דן הדירקטוריון במכירתן של מניות הממשלה בבנק

מאת אבי גנאור

כותב "הארץ" לענייני כלכלה

המשא ומתן שמנהל האוצר עם ראשי הבנק לפיתוח התעשייה וראשי הבנקים הגדולים, לקראת מיזוגו של הבנק לחקלאות עם הבנק לפיתוח התעשייה, הגיע למבוא סתום. באוצר שוקלים מחדש את ההשלכות הכרוכות במיזוג, לאור הדרישות שמעלים הבנקים.

המחלוקת בין הצדדים מתמקדת סביב מכתב השיפוי, אותו הסכים האוצר להעמיד לטובת הבנק לפיתוח התעשייה, כנגד חובות של לקוחות הבנק לחקלאות, המסתכמים בכ־470 מיליון שקלים. באוצר הביעו נכונות למסור את מכתב השיפוי, אבל מתנים זאת בכך שהמכתב יוחזר ויבוטל מייד לאחר שיחול תהליך פריסת החובות של המושבים בהתאם למסקנות ועדת רביד. ראשי הבנקים מתנגדים לביטול המכתב.

על פי בקשת זאב רפאה מנהל רשות החברות הממשלתיות, דן אתמול דירקטוריון הבנק לחקלאות במכירת מניות הממשלה בבנק לחקלאות. בדיון זה השתתפו נציגי האוצר.

לאחר דיון קצר שבו השמעו התבטאויות קיצוניות נגד המיזוג, החליט הדירקטוריון להמליץ בפני הממשלה להמנע ממכירת מניותיה בבנק לחקלאות, להבטיח מבנה הון מתאים לבנק ולהעמיד לרשות הבנק את כספי הפריסה המגיעים לו, כדי שיוכל להשתמש בהם למתן הון חוזר ללקוחות.

באוצר סירבו להגיב על שאלות הקשורות לעתידו של הבנק.

זאב רפאה

בעקבות הסכם שותפות עם אגודת הרצליה־רמת השרון:

הריבוע הכחול — רשת השיווק הקמעונאית למזון הגדולה בארץ

בני גאון

מאת אבי גנאור

הסכם שותפות מלא הושג בין קואופ־דן השרון — הריבוע הכחול, לבין אגודת הרצליה־רמת השרון, שלה 11 סופרמרקטים באזור הרצליה, רמת השרון, כפר שמריהו ונוף ים.

ההסכם קובע כי מ־1 בינואר 88 יפעלו שתי הרשתות במדיניות מסחרית ותפעולית זהה, תוך שמירה על העצמאות המוסדית של כל אחת מהן. מנכ"ל השותפות יהיה דב קלפנר, נציג אגודת הרצליה והיו"ר יהיה בני גאון, יו"ר קואופ הריבוע הכחול.

ההסכם קיבל את ברכת ועדי העובדים והאיגוד המקצועי ואושר על ידי שתי ההנהלות.

ההסכם עדיין לא נחתם אך בהנהלת הקואופ מבטיחים כי החתימה שהתעכבה, תצא אל הפועל בתוך יומיים.

מיזוג שתי הרשתות יהפוך את קואופ דן השרון, הריבוע הכחול, לרשת השיווק הקמעונאית למזון הגדולה בארץ. היקף פעילותה יסתכם השנה בכ־350 מיליון דולר שעה שהיקף פעילותה של אגודת הרצלייה מוערך ב־32 מיליון דולר בשנה. לאחר האיחוד יפעלו בישראל שלושה גופים קואופרטיבים גדולים: קואופ דן השרון הריבוע הכחול; אגודת זבולון, הצרכן חיפה ואגודת ירושלים.

"אלסינט" תשלם לבעלי המניות שלה בארה"ב 11.5 מיליון ד'

10 מיליון ד' יינתנו במניות והיתר במזומן

מאת ירח טל

בעלי המניות של "אלסינט" בארה"ב יקבלו מניות של החברה בשווי 10 מיליון דולר ו־1.5 מיליון דולר במזומן — כך נקבע בהסכם פשרה בין היועצים המשפטיים של החברה לבין באי־כוחם של מחזיקי מניות "אלסינט" בארה"ב, שהגישו לבית־משפט פדרלי בבוסטון שש תביעות ייצוגיות נגד החברה הישראלית, בטענה שהפרה את חוק ניירות הערך הפדרלי.

התביעות הוגשו במחצית השניה של 1985 לגבי פעילות החברה בארה"ב בשנים 85־1983. הן אוחדו בהליכי קדם־משפט ובידיו הכיר בית־המשפט בבוסטון באופיין הייצוגי.

עורכי הדין של "אלסינט" הגיעו להסכם עם קבוצת עורכי־הדין המייצגים את התובעים, אף על פי שהחברה כופרת בטענות המיוחסות לה בכתבי התביעה. מטעם החברה נמסר אמש כי האישור נעשה כדי להסיר מכשול נוסף בדרך להבראתה.

באסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות, שהתקיימה אתמול אחר־הצהריים בחיפה, נמסרו בראשונה פרטי הסכם הפשרה. נוסף לחלוקת המניות והמזומנים לכל מי שהחזיק מניות "אלסינט" בארה"ב בשנים 85־1983 נקבע בהסכם כי אלסינט תשלם עד חצי מיליון דולר כמקדמה עבור העלויות המנהליות לביצוע הפשרה והוצאות הכרוכות בהתדיינות המשפטית. מחיר השוק למניה לצורך הסכם הפשרה ייקבע חמישה ימים לפני אישור ההסכם בבית־המשפט. הפשרה כפופה לתנאים שונים, ובהם שחתימת ההסכם תיעשה לפני 15 באפריל, לאחר קבלת אישור הרשות לניירות ערך בארה"ב באשר לסחירותן החופשית של מניות החברה שיקבלו התובעים. החתימה על ההסכם כפופה עדיין לאישורם של מועצת המנהלים של אלסינט, קונסורציום הבנקים בישראל המלווים לחברה ובית־המשפט בארה"ב.

דובר אלסינט מסר אמש בתום האסיפה כי עם אישור הסכם הפשרה "הוסר אלמנט מרכזי של חוסר ודאות בדרך להבראת החברה".

החברה לביטוח משנה של "הסנה" מבטחת מבנים ורכב בגוש המזרחי

בעיקר בפולין אך גם ברומניה בולגריה ויוגוסלביה ● הפרמיה הכוללת מהגוש המזרחי מגיעה לכמיליון דולר

מאת אריה לביא

החברה לביטוח משנה, הפועלת במסגרת קבוצת "הסנה" ביטחה בשנים האחרונות מבנים ורכב בגוש המזרחי. תחילה השתתפה החברה לביטוח משנה בביטוחי המשנה של החברות מהגוש המזרחי באמצעות חברות זרות אך באחרונה פנתה ישירות לברוק את התגובה. ולחברה הישראלית הגיעו הצעות ישירות מהגוש המזרחי, לעתים בשפות מקוריות ולעתים באנגלית או בצרפתית.

מדובר בביטוחי משנה לחברות הביטוח הממשלתיות בארצות אלה. ברוב הארצות מהגוש המזרחי פועלת רק חברת ביטוח אחת, ממשלתית, אך ביוגוסלביה פועלות כמה חברות ממשלתיות העוסקות בביטוח רכב. חברות הביטוח מהגוש המזרחי מבצעות ביטוחי משנה בחו"ל רק לרכוש של זרים, שאת נזקיו יש לשלם לנפגעים במטבע חוץ. במקרים אחרים אין הן מבצעות ביטוחי משנה.

עיקר העסקים עם הגוש המזרחי הם עם חברת הביטוח הפולנית. היקף העסקים עם ארץ זו מגיע לכ־300–400 אלף דולר. בסך הכל מתקרב היקף הפרמיות מהגוש המזרחי לכמיליון דולר.

שלמה ינאי

מנכ"ל החברה לביטוח משנה, שלמה ינאי, אישר בתגובה שהחברה מבצעת ביטוחים בגוש המזרחי אך סרב למסור פרטים על פעילות זו וציין שהיא חלק מהפעילות הבינלאומית של החברה ש־70 אחוז מעסקיה הם בחו"ל.

דירקטורים בחברות נסחרות בבורסה יקבלו על ישיבה בודדת 400־150 ש'

הדירקטורים מטעם הציבור יקבלו תגמול נמוך מכפי שהמליצה ועדה שמונתה לצורך זה

מאת צבי זרחיה

שר האוצר, משה נסים, קבע כי דירקטורים מהציבור, בחברות שניירות הערך שלהן הוצעו לציבור, יקבלו תגמול נמוך מכפי שהמליצה ועדה פנימית שמונתה לעניין זה.

על פי "חוק ויינשטיין" כל חברה שמניותיה נסחרות בבורסה תמנה שני דירקטורים מהציבור, שיקבלו גמול לפי תקנות שתאשר ועדת הכספים. על שר האוצר באישור הוועדה לקבוע בתקנות כללים בדבר גובה הגמול וההוצאות שתשלם חברה לדירקטור מהציבור בהתאם לעבודה שהוא משקיע ובהתחשב בהיקף הפעולות של חברות לסוגיהן.

הוועדה שהוקמה לעניין בהשתתפות השופט יעקב נבט, חיים שטסל ואריה מינטקביץ, הציעה לדרג את החברות כ־4 דרגות לפי ההון העצמי שלהן ולשלם לכל דירקטור מהציבור גמול שנתי וגמול על השתתפות בישיבות.

בבקשה לוועדת הכספים לאישור הגמול לדירקטורים מבקש שר האוצר לקבוע כי חברה ציבורית שההון העצמי שלה עד 8 מיליון ש"ח, תשלם שיעורי גמול שנתי הנעים בין 4,500 ל־2,600 ש"ח. שיעור גמול ההשתתפות עבור ישיבה בודדת יהיה בין 150 ל־300 ש"ח.

חברה ציבורית שההון העצמי שלה נע בין 8 ל־16 מיליון ש"ח, תעניק גמול שנתי בשיעורים הנעים בין 3,200 ל־5,800 ש"ח. חברה כזו תעניק לדירקטור עבור השתתפות בישיבה בודדת 150־300 ש"ח.

חברה ציבורית שההון העצמי שלה בין 16 מיליון ש"ח ל־50 מיליון ש"ח תשלם כגמול על כל ישיבה בין 225 ל־400 ש"ח.

חברה ציבורית שההון העצמי שלה מעל 50 מיליון ש"ח תעניק גמול שנתי בשיעורים הנעים בין 6,400 ל־10,400 ש"ח ועבור השתתפות בכל ישיבה בין 225 ל־400 ש"ח.

חברת "גיבור סברינה" מכרה מפעלה ברמת־החייל בנסיון לשפר נזילותה

המכירה — תמורת 3.1 מיליון דולר ● תהפוך לדירות במבנה לתקופה של 8 שנים

מאת אריה לביא

חברת גיבור סברינה שבשליטת משפחת גרשון רזוב חתמה אמש על הסכם למכירת מפעלה ברמת החייל לקבוצה של משקיעים זרים, תמורת 3.1 מיליון דולר. המכירה נועדה להקל על מצב הנזילות של החברה הסובלת מהפסדים זה תקופה ארוכה. ההפסדים של התשלובת הגיעו במחצית הראשונה של 1987 ל־600 אלף דולר.

המפעל נמצא במגרש בן 12.5 דונמים ברחוב הברזל פינת רחוב הבי חושת. על המגרש מבנה המשמש זה שנים רבות את החברה בשטח 6600 מ"ר. בהסכם עם המשקיעים, המיוצגים בארץ על ידי אדריאן בלומנטל מנכ"ל חברת "אינטר ישראל", נקבע שיוכלו לבנות מבנה נוסף בשטח של 5000 מ"ר למטרות השכרה.

חברת גיבור סברינה תהפוך מעתה לדיירת בבניין זה, מאחר שהוסכם שתשכור לשמונה שנים את השטחים שבהם היא יושבת. לפני כשלשה חודשים מכרה החברה מגרש בן 8 דונמים בנתניה שעליו מבנה תעשייתי, לחברת סחר תמורת 1.5 מיליון דולר.

התעשיינים: תחזית האוצר ל־1988 אופטימית מדי; צופים הרעה ביצוא

תחזיות האוצר לא לקחו בחשבון את ההתפתחויות במשק העולמי ואת היחלשות הדולר

מאת יהונתן שרמן

התעשיינים טוענים, כי תחזית האוצר לשנת 88' אינה מדוייקת והיא אופטימית מדי. בדיקת הצעת התקציב במחלקת הניתוח הכלכלי של התאחדות התעשיינים העלתה כי התפתחויות שונות עלולות להגביר יתר ולערער את תחזיות היצואנים.

לדעת התעשיינים, תחזיות האוצר לא הביאו בחשבון את ההתפתחויות במשק העולמי ואת היחלשות הדולר. מגמות אלה, עם הקיצוץ בתקציב האמריקאי, יפגעו קשה בהיקף הסחר העולמי וביצוא לארה"ב ולאירופה.

כן סבורים התעשיינים כי תהיה הרעה במאזן התשלומים, שכן המי־תון הצפוי בארה"ב במחצית השניה של 88' יביא להקטנת העברות הכספים משם לישראל ויפגע בביוס הבונדס.

נוסף לכך, אי קיצוץ התקציב בארץ בשיעור מספיק יביא להמשך העליה בשיעורי הצריכה הפרטית והציבורית. צופים כי הצריכה הפרטית תעלה בשיעור 6%, שעה שהצריכה הציבורית תגדל ב־3.5% בלבד.

כן צופים התעשיינים ירידה בהשקעות בגלל הירידה ברווחיות היצוא ושיעורי הריבית הגבוהים במשק. בסך הכל, צפוי לדעתם, שבשנת 88', יגדל הגרעון המסחרי ב־300 מיליון דולר ותהיה עליה בשיעור האבטלה.

מנכ"ל רשות הנמלים: הצעת שר האוצר — חיסול הרשות כתאגיד עצמאי

מאת נדירה בהנא

פירושה של הצעת שר האוצר לממשלה, לפיה רשות הנמלים תידרש להעביר אליו תוך שלוש שנים 720 מליון ש"ח מקרנותיה, הוא חיסול הרשות כתאגיד עצמאי — אמר מנכ"ל הרשות אינג' שמאל רזיאל. הצעת האוצר נוגדת לדבריו את חוק רשות הנמלים.

ההצעה הוגשה לדבריו ללא בדיקה וללא דיון מוקדם עם הרשות. מדובר בכספים שניגבו מן המשתמשים בנמלים, כדי להבטיח את פיתוח הנמלים. רובם מופקדים אצל החשב הכללי.

מנכ"ל הרשות אמר שהצעת האוצר מסכלת החלטה קודמת של הממשלה על שילובה של רכבת ישראל עם הרשות כדי להאיץ את פיתוחה. במגמה זו הוכנו תכניות, אך אין אפשרות להגשימן אם תמומש הצעת האוצר.

יו"ר רשות הנמלים צבי קינן קרא לדיון דחוף של מליאת הרשות, במסגרת המאבקים לסכל את כוונת האוצר.

עורך את העמוד יצחק לאור

באין קונה עד סוף השבוע ייסגר "פרי זה"; ההכרעה — בידי בימ"ש

מאת יהונתן שרמן

מפעל "פרי זה" בחדרה עלול להיסגר בשבוע הבא, אם לא יימצא לו קונה. כונס הנכסים של המפעל, עו"ד ליפא מאיר, ידווח בקרוב על מגעיו עם הקונים הפוטנציאליים של המפעל לבית המשפט. השופט לויט.

השופט המנמה, יצטרך להחליט אם לסגור את המפעל או להמשיך ולחפש לו קונים.

אם לא תושלם העסקה עד סוף השבוע, לא יהיה מנוס מסגירת המפעל. מאחר שיפסיד את עונת עיבוד ההדרים.

המגעים המבטיחים ביותר למכירת המפעל היו עם התעשיין יעקב צ'סקלה, שאמור היה לרכוש את המפעל בשותפות עם מפעל "צת". אך לא היו להם תוצאות מעשיות בגלל חילוקי דיעות בין הצדדים לגבי אורך תקופת ההתקשרות ביניהם, אם לשנתיים או לשלוש שנים.

ב"פרי זה" הועסקו כ־200 עובדים, שלמעשה פוטרו ב־15 בחו"ד, לקראת סגירת המפעל.

גדות ים הזמינה 2 מיכליות בכ־30 מיליון ד'

מאת יהונתן שרמן

"גדות ים" סיימה משא ומתן להזמנת שתי מיכליות להובלת כימיקלים בצובר בשווי 30 מיליון דולר. המיכליות הן בנפח של 8,000 טונות, בנויות מפלדת אל חלד.

הן הוזמנו במספנה במזרח הרחוק, כנראה בדרום קוריאה, שבה עלויות הבניה זולות מאלו שביפן, בעלת המספנות הגדולות בעולם.

"גדות ים", שכבעלות האחים יד תנעת, מפעילה כ־5 מיכליות, חלקן בבעלותה וחלקן מוחכרות. החברה מובילה כימיקלים לישראל ומובילת כחברת הובלה בינלאומית למטענים במזרח התיכון ואירופה.

איבריה תשקיע מיליארד דולר בחידוש מטוסיה

מאת א. קרן

למעלה ממיליארד דולר תשקיע "איבריה", המוביל הלאומי של ספרד, בחידוש צי המטוסים שלה. הנהלת "איבריה" החליטה לרכוש 15 מטוסים, [illegible] של חברת "איירבוס" מדגם 17 מטוס מדגם אם־די 87 של חברת מקדונלד דאגלס.

בנוסף להחלטה זו, שהיא אחת החשובות שקיבלה הנהלת "איבריה" בשנים האחרונות, החליטה החברה גם להשתתף בצורה פעיל בתכנית הפיתוח של המטוס ארוך הטווח של חברת "איירבוס" מדגם איי־340 ועל רכישת שמונה מטוסים מדגם זה ואת התקשעה נוספת של 700 מיליון דולר.

מכירת החיסול
בדניש נמשכת
כולל מלאי נוסף מהסניפים
המכירה בבית דניש
רח' ז'בוטינסקי 104 ר"ג
בכל יום בין השעות 19:00 - 10:00
התשלום במזומן או בהמחאה בנקאית
משה דרוקר, עו"ד
מפרק זמני של דניש אינטריורס (ישראל) בע"מ.

בטחון בלחיצת כפתור
לקשישים, חולים ובודדים עם לחצן המצוקה של מוקד 99 לידך אינך בודד! במשך 24 שעות ביממה אתה מקבל באופן מיידי את העזרה והסיוע הדרושים לך בכל רחבי הארץ
פרטים והרשמה
מוקד 99 רח' הנרה 15 בני ברק
מוקד 99
מקבוצת "השמירה" בע"מ

מרכז
גורדייף
אוספנסקי
052-574423

חברת **טמבור** מודיעה
שמחר יוחלפו מספרי הטלפון של החברה
מספר הטלפון הראשי יהיה
04־853611
(במקום 04־919911)
מספר הפקסימליה יהיה
04־853629
(במקום 04־919929)
כל השלוחות הפנימיות שהיו מחוברות בחיוג ישיר מהסידרה
9199xx
יהיו
8536xx
בשתי הספרות האחרונות לא יחול שינוי
לדוגמא: שלוחה: 919955
תהיה: 853655

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הוועד הפועל
הקרן לעידוד המחקר ע"ש דוד בן־גוריון מודיעה בזאת על קבלת בקשות למענק מחקר מטעם הקרן לשנת תשמ"ח 1988 בענפי המדע הבאים:
* מדעי הרוח והחברה
* מדעי הטבע
* מדעי החקלאות
* מדעי הרפואה
* הבקשות תתקבלנה אך ורק מחברי ההסתדרות
* מענקי מחקר יינתנו לעבודות מחקר בשטחי המדע העיוני והשימושי
* המענק ניתן לתלמידי מחקר לתואר שלישי
* גובה המענק הוא עד 2000 דולר
* הקרן פועלת במשותף עם קרנות מחקר ומוסדות המדע בארץ
* המענק יינתן לעבודות מחקר הנעשות במסגרת מוסדות מוכרים להשכלה גבוהה מחקר ומדע
* המענק יינתן לאחר עיון ובדיקה ע"י ועדת מומחים מאנשי המדע השונים.
לשם קבלת מידע וטפסים יש לפנות בכתב לקרן לעידוד המחקר ע"ש דוד בן־גוריון, הוועד הפועל של ההסתדרות הכללית, רח' ארלוזורוב 93, תל אביב 61002.
המועד האחרון להגשת הבקשות הוא 15/1/88

אתה אוהב את המכונית שלך. אתה מטפח אותה, בודק, מנקה, אך אל תשכח את ה"לב". המנוע שעובד עבורך נון סטופ כל הנסיעה. המנוע שלך צריך בריאות, צריך כח, צריך שמן, תן לו דלקול 20/50.
שמן בעל כושר עמידות ממושך יותר, שמן המסלק פיח וחלודה ומוריד את חום המנוע.
שמן שחודר לכל פינה ומפחית את השחיקה. שמן שעבר את כל המבחנים ומומלץ ע"י יצרני הרכב.
דלקול 20/50 - שמן החיים של המנוע. סע לשלום !...

טבריה קלאב הוטל
עמותת בעלי יחידות טיים שרינג
הדיון המשפטי שהיה אמור להתקיים בכל הבקשות ביום 23.12.87 בפני כבוד השופט לויט בביהמ"ש המחוזי ברח' ויצמן בת"א **נדחה.**
ביום 10.12.87 התקיימה ישיבה של ועד העמותה, ובה נבחרו החברים:
פאול טרימר – בתפקיד יו"ר הועד.
יעקב לוי – סגן יו"ר
אלישע יהודאי – גזבר העמותה
יו"ר הועד וסגנו מנהלים עתה משא ומתן עם בעלי המלון לאפשר הצטרפות להסדר לבעלי היחידות שטרם הצטרפו.
אנו נפרסם מודעה נוספת לגבי מועד חדש לקיום הדיון המשפטי שנדחה, או לחילופין, אפשרות הצרפות להסדר בהתאם למשא ומתן המתנהל כיום.
חותמים: **פאול טרימר** – יו"ר הועד
יעקב לוי – משפטן, סגן יו"ר

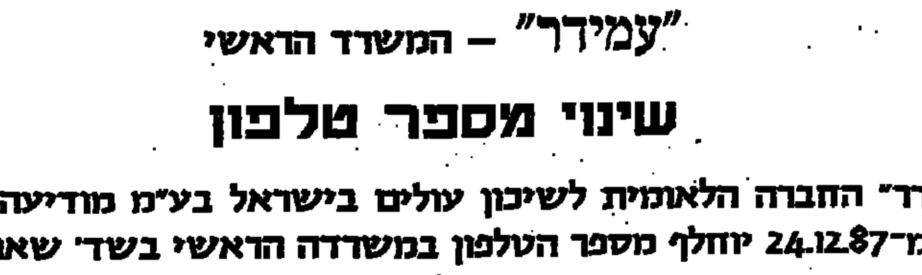

"עמידר" – המשרד הראשי
שינוי מספר טלפון
"עמידר" החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל בע"מ מודיעה בזה כי החל מ־24.12.87 יוחלף מספר הטלפון במשרדה הראשי בשד' שאול המלך 39, ת"א ל־5451545
עמידר לרווחת הדייר

הארץ

יום ג' א' בטבת תשמ"ח
22 בדצמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן. עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הורי, גרשון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233. Tel. 5121212

השביתה ומה שמעבר לה

המומחה מספר 1 של הליכוד לאמירת הדבר הלא־נכון בזמן הלא־מתאים עשה זאת שוב: חבר הכנסת חיים קופמן קרא לראש הממשלה ולשר הביטחון לשקול הטלת משטר צבאי לתקופה מוגבלת "באזורים שבהם ישנה תסיסה והתססה נגד המדינה ושלטונה", נוכח "ההתארגנות של חלק מערביי ארץ־ישראל לפעולות תמיכה והזדהות עם ערביי יהודה, שומרון ועזה".

הרעיון להטיל משטר צבאי באזורים מסויימים במדינה — מן הסתם רק על התושבים הערבים באזורים אלה — הוא רעיון נואל, אבל נואל עוד יותר עיתוי העלאתו, העלול רק להחמיר את המתיחות. קופמן אינו מסתפק כנראה במהומות הבוערות ברחובי המדינה ובשטחים — הוא מוכן להתכתב בדליקות של ממש. טוב שגם עמיתו לסיעה של המציע, ראש הממשלה יצחק שמיר, התנער במהירות מן ההצעה, מה שמעיד גם בן בן על סיכלותה.

הזבריקה הפרובוקטיבית של קופמן באה בתגובה לשביתה בת יום שעליה הכריז ועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות לאות הזדהות עם ערביי השטחים ובקריאה לשלום ישראלי־פלשתינאי שייתכם לאחר ועידה בין־לאומית בהשתתפות כל המדינות ואש"ף. המחאה שעליה החליטו ראשי האזורים הערבים שונה מהותית ממחאות קודמות, בכך שהעמידה במוצהר ובמודגש במרכז העניינים לא את קיפוחם של בני המיעוט הערבי, ואת דרישותם המוצדקות לשוויון זכויות, אלא את הנושא המדיני המרכזי העומד על הפרק שהוא שורש המחלוקת בין ישראל ושכנותיה.

יש לאזרחים הערבים זכות מלאה להביע את דעותיהם גם בנושאים שבהם אזרחים אחרים, וכנראה רוב האזרחים האחרים, יחלקו עליהם. ושביתה היא אחת הצורות הלגיטימיות להבעת דעה ומחאה. במקרה זה היה אפשר להתייחס ביתר הבנה למחאה, מכיוון שהיא באה על רקע אירועים קשים בשטחים, שכתוצאה מהם היו קורבנות בקרב התושבים הערבים. עם זאת צריך לציין בדאגה שלא התמלאה במלואה בקשתם של ראשי הציבור הערבי מן השובתים להימנע מהפרת הסדר הציבורי, ובמקומות אחרים בארץ היו אירועים חמורים. במסכת היחסים העדינה בין האזרחים הערבים ובין המדינה נשמר עד כה איזון עדין שמנע גלישות לתחומים מסוכנים. מן הראוי שכל הנוגעים בדבר יקפידו לשמור על איזון זה גם להבא.

בלי קשר לשביתה בתחומי הקו הירוק ולאירועים שמעבר לו, חייבים אנו לתת את הדעת, היום כבכל יום, לעובדה החשובה באמת — היעדר ההתקדמות בתהליך השלום. למעשה צריך לומר כי בשנים האחרונות לא זו בלבד שלא התקדמנו בכיוון הרצוי, אלא נסוגנו. מדינת ישראל קיימת באיזור רגיש וסביבתה טעונה חומר נפץ. ההיגיון הפשוט מצווה לעשות כל מאמץ על מנת לפרק את המטענים ולנטרל את הסכנות. בפועל קרה ההיפך: נקבעו עובדות המסבכות את המצב, מכבידות על מציאת פתרון ומגדילות לאין שיעור את סכנת ההתפוצצות; כדוגמה סוכל ניסיון לפתוח אפיקי הידברות עם גורמים המוכנים לשאת ולתת על הסדר. בכך כמו דנה ישראל את עצמה, במו־ידיה, למילכוד, שהמוצא היחיד ממנו עלול להיות הרה־אסון.

אין צורך בהתפרעויות בשטחים ובשביתות המיגזר הערבי בישראל כדי לידע אותנו באמת עגומה זו, אבל אם יש כאלה שלא ישתכנעו בטרם יקבלו המחשות מן השטח, הרי אירועי הימים האחרונים צריכים לשמש להם חומר למחשבה.

קרב גורלי באפגניסטאן

ההערכה [illegible] לפריצת מצור המורדים על העיר קוסט [illegible] הצבאיים והפוליטיים הסובייטיים והיא עשויה להכריע את הקצב והסיכויים של הסדר לסיום המלחמה.

בעיר קוסט נצורים כ־20 אלף חיילים זה יותר מחודש. מצבם החמיר כאשר המורדים הפעילו טילי כתף נגד הגשר האווירי של המטוסים הסובייטיים ומנעו העברת כל אספקה. הכוחות הממשלתיים, בסיוע סובייטי, פתחו בפעולה למוטט את המצור אך הם מתקשים להתקדם במעברים הצרים בשטח ההררי־התלול.

מוסקווה נחרצת בדעתה למנוע את נפילת העיר, כדי לא לעמוד במצב נחות ומביך בשיחות המתנהלות בג'נבה, באמצעות פקיסטאן, על תנאי הוצאת כוחותיה מאפגניסטאן. המורדים רואים בכיבוש העיר מפתח לשבירת התעקשותם של בריה"מ ובני חסותה בקאבול באשר לתנאי הנסיגה. מוסקווה נכונה לצאת תוך שנה, בתנאי שהאמריקאים יפסיקו לאלתר את הסיוע למורדים (בתקווה שזה יאפשר החלשת המורדים, במידה שתבטיח השארותה של ממשלה פרו־סובייטית בשלטון בקאבול). המורדים, והאמריקאים, דורשים נסיגה תוך חצי שנה עד שמונה חודשים — תקופה שבסופה, כך הם מניחים, יספיק כוחם של המורדים לכפות על קאבול לפחות קואליציה נייטרלית, לא קומוניסטית.

בעד חוק וסדר

מדינה גם אם היא יושבת על סיר רותח, אינה יכולה להשלים עם מהומות ושיבוש הסדר הציבורי, אבל יכולה לנהוג בשכל

מאת יואל מרקוס

כל העולם תוקף אותנו, וזה מדאיג. גם אנחנו לא מרוצים מעצמנו וממה שקורה לנו, וגם זה מדאיג. אבל מה בעצם הם ואנחנו רוצים מעצמנו? שחיילינו יעמדו דום ושלובי־ידיים ובשלוות־נפש כשהסלעים הללו — המכונים בעיתונים "אבנים" — מומטרים לעברם? שכוחות הביטחון ינטשו את השטחים שאין בהם שום מנגנון לאכיפת החוק והסדר, כדי שמיעוט קיצוני ופעילי אש"ף ישתלטו עליהם? שירושלים המזרחית תהיה סגורה למעבר ולמסחר בפני יהודים? שנמסור את עזה באופן חד־צדדי לנאמנות מצרית ונמצא פתאום את המצרים — אחרי כל סידורי ההפרדה והפירוז שעשינו כדי להרחיקם ככל האפשר — יושבים בגבול ישראל רותחת?

אפשר לשאול שאלות גם בכיוון ההפוך: מה אנחנו מתארים לעצמנו, שהערבים בשטחים יישבו בידיים שלובות ובאפס מעשה כשהם אינם רואים את האור בקצה המנהרה ואף לא את המנהרה עצמה כדי לחפש בה אור? שישלימו עם היותם שואבי־מים וחוטבי העצים שלנו, בלי מעמד אזרחי, בלי כל גאווה לאומית, בלי זכויות? מה אנו מעלים בדעתנו שמה שצעירינו עשו לבריטים לפני תש"ח לא יעשו צעירי השטחים כדי להגיע למדינה משלהם? ומה אנו חושבים, שבגלל עיניה היפות של טדי קולק ונועם הליכותיו על החבל הריק, ינהגו ערביי ירושלים בצורה שונה מערביי עזה? והאם זה ריאלי לחשוב שערביי ישראל יהיו מנותקים לגמרי מבר־סדי התיסכול או משאיפות ערביי השטחים?

* * *

לא שאלות חסרות אלא פתרונות. גם הם וגם אנחנו במילכוד. שבעתיד הנראה לעין לא נראה שום מוצא ממנו. לא להם ולא לנו. זה עצוב אך זו המציאות. אין ברירה לשני הצדדים אלא לנסות לחיות בגבולות הצרים של המילכוד הזה. כולנו מטיפים לפתרון מדיני, אך פתרון כזה אינו נראה באופק. לא רק שמיר אלא גם הסובייטים שמים מכשולים בפני הוועידה הבין־לאומית. אפילו היתה מתקיימת, כלל לא ודאי שחוסיין היה מגיע באמת למשא ומתן ישיר. ואם כל כך רצה, מדוע לא נענה כשפרס היה בראשות הממשלה? אפילו היה חוסיין בא, לא בטוח אם היה לנו על מה לדבר עמו.

שכן ערביי השטחים רוצים מדינה, ואין בישראל רוב להיענות למשאלה זו. לא היינו צריכים להמתין לאמירתו הבוטה של יונה כהן בר"ל בראשית השבוע ("הם לא יקבלו מדינה פלשתינאית"), כדי לדעת שגם במפלגת העבודה אין רוב לכך. זו לא אשמתה של ישראל (סליחה שאני מעלה גירה היסטורית), שהערבים לא רצו את החלוקה לפני 40 שנה אלא רצו את שטחה של ישראל כולה לעצמם — והפסידו בגלל זה את המדינה שניתנה להם. זו לא אשמתה של ישראל שירדן הצטרפה לפני 20 שנה ל"חגיגה" של נאצר כדי להגשים חלק ממטרה זו — ובגלל זה הפסידה את הגדה המערבית. על שגיאות משלמים, והערבים משלמים על שגיאותיהם. אין זה מתפקידה של ישראל לבכות על תחושת הייאוש והתיסכול שלהם, ולא צריכים להיות לנו כל רגשי אשמה. ובוודאי שאין זה מתפקידם של הישראלים להאבק על זכויות הערבים.

* * *

זה יפה מאוד שאנשי "שלום עכשיו" מפגינים אצלנו. אך היה עוד יותר יפה (והפתרון היה יותר קרוב) אילו גם בצד הערבי היה "שלום עכשיו" שמפגין למען הידברות ושלום עם ישראל. אך כמי שהשלום ואופיה היהודי של המדינה יקרים לו, לא אתעייף מלהטיף בפעם האלף שצריך לחתור להידברות ולפשרה, אך לא לפשרה חד־צדדית. גם הערבים חייבים להתפשר. לא מגיע להם שום פרס על זה שרצו למחוק את ישראל. הם לא יכולים לקבל היום מה שיכלו לקבל לפני ארבעים שנה. ככה זה כשעושים שגיאות.

אך עד שתהיה הידברות ויתחיל התהליך המדיני — שגם הוא לא יהיה תהליך קצר — על ישראל להבטיח את בטחונה וגם את החוק והסדר בתחום שליטתה. היא השלטון ואלה מתפקידה. אבל חוק וסדר אין פירושם שבירת כלים אלא מציאת דרך חיים סבירה במצב של מילכוד לשני הצדדים. קיימות צורות שונות ומגוונות ביותר להשליט חוק וסדר בתקופת המעבר של אי־פתרון זמני, בלי שהם ואנחנו נאבד שליטה במצב, ובעיקר שלא ישראל ולא הערבים יאבדו צלם אנוש. יש למשל, הרבה מה לעשות לשיפור תנאיהם של ערביי ישראל כדי להקנות להם יותר תחושה של השתייכות למדינה, לקשור אותם יותר לזכויות אך גם לחובות האזרחיות. שיפור תנאים — חשמל, ביוב, חינוך, פיתוח ובעיקר דיור אנושי לפליטי המחנות בשטחים — גם הוא חיוני לשחרור הלחצים. המהומות במזרח ירושלים, בדומה לאלה בשטחים, מאשרות מחדש עד כמה רותח הסיר שאנו יושבים עליו. צריך להקטין את האש, ולא ללבותה.

* * *

להשליט חוק וסדר ניתן גם בלי להרוג. עובדה היא, שלא נהרג אף לא יהודי חרדי אחד, למרות שגם הם זורקים אבנים, מציתים תחנות וצמיגים וחוסמים כבישים. היו לא־מעט הפגנות אלימות בארץ, ומעולם לא נסתיימו אלה עם הרוגים ופצועים. מסקנה: אפשר גם בלי ירות. כל עוד המפגינים עצמם אינם משתמשים בנשק חם, אין סיבה שאנו נעשה זאת. יש אלף ואחת דרכים ואמצעים להבטיח את החוק והסדר. אפשר להוסיף באמצעים מודיעיניים את אנשי אש"ף ואת ראשי המסיתים בעזה וללכדם במסגרת המלחמה בטרור. עם זאת צריך להיות ברור שלא על כל הפגנה ולא על כל שביתה צריך להגיב בכוח ברוטאלי. הסלמה מולידה הסלמה.

מאחר שמוסכם על הכל שהידברות הוא סיפור ארוך, אזי הורדת השכרים הגבוהים הוא הדבר הטוב ביותר שאפשר לעשותו. באין משהו טוב יותר, מדינה אינה יכולה לוותר על השלטת חוק וסדר. אך בלי קצת איפוק וקצת היגיון היא משיגה את ההיפך.

הטילים באירופה: אווירה טובה אך רוויה חרדות

אירופה: חשש מההסכם

מזהירים מפני נפילה בפח הסובייטי

מאת א. שוייצר

ביקור קצר בגרמניה המערבית בתר־פסגה מאשר את הרושם, כי אירופה — גרמניה, בתור ארץ־חזית בה"א הידיעה של תרחישי מלחמה בין מזרח ומערב, משמשת דגם רגיש במיוחד ליבשת כולה. שבעת רצון, כי אין לה ברירה אחרת. לא שאין שם רבים השמחים בכנות על סילוק הטילים, יהיו אשר יהיו. אך יש המזהירים מפני אופוריה, או בלשון פחות זהירה, מפני נפילה בפח שטומנים הסובייטיים הערמומיים. בקיצור האווירה טובה אך רוויה חרדות, שלא את כולן יש לזקוף לחשבון הנטייה הגרמנית להיתפס להן.

ערב הריצה המבוהלת למינכן ב־1938, טבע אדוארד בנש, מי שהיה אז נשיא הרפובליקה הצ'כוסלובקית, מטבע לשון, בדברו על מצב ארצה: "עלינו, בלעדינו, נגדנו", כדי לתאר את מה שיתרחש במפגש הפסגה דאז בין היטלר, מוסוליני, צ'מברליין ודלדייה. עיתונאי ממוצא צ'כי, באחד מחשובי העיתונים בגרמניה, סיכם במלים דומות את שחשים גרמנים לא מעטים באשר לתוצאות שהיו, ועוד יהיו, במגעים בין ארה"ב והסובייטים. כלום צדק, או צדקו יותר ממנו בעלי שיח גרמנים, פוליטיקאים מדעני מדינה ופקידי ממשל יודעי דבר?

ההסכם מסולק טילים

חלק, אולי חלק הארי, של החששות האירופיים, מתמצה בהערכה הפסימית של כושר ההגנה של נאט"ו ללא הטילים שעל סילוקם הוסכם בוואשינגטון. הנרי קיסינג'ר משקף במאמרים ובראיונות, במידה רבה של דיוק, חששות אלה, לרבות תוצאותיהם הפוליטיות הדראגיות אותן. ואולם, המטות המשולבים של ארה"ב סבורים אחרת: במה שקרוי "הערכה נטו־פנימית", קובעת עבודה של המטות, שאף כי ניצבים מול כוחות סובייטים עודפים, יש לצבאות נאט"ו מספיק כוח קונוונציונלי כדי להפוך התקפה סובייטית למאד בלתי סבירה. בהתחשב בחלקה של ארה"ב בכוחות־בעין של נאט"ו, יש להערכה הנ"ל הנגעות גם להם, משקל ניכר ללמוך שפירוק הטילים לטווח בינוני (הטילים האסטרטגיים אינם נוגעים לאירופה במישרין) אינם צריכים להיחשב כ"נגד" על משקל המימרה המוכרת.

אך ה"בלעדינו" תקף: הגם שקדמו לפסגת מוסקווה התייעצויות לרוב בין האירופים ובין ארה"ב, ניהלה זו את המשא ומתן באופן סוברני, כלומר על דעתה. היו מזולים, שנזדקרו לעינו של עיתונאי הבא מן החוץ: בשיחה טלוויזיונית שנמשכה שעה עם מיכאיל גורבצ'וב ימים אחדים טרם בואו לוואשינגטון, לא הוזכרה (מצד המראיין האמריקאי) אירופה. כך היה במספר ראיונות, שנערכו עם מזכיר המדינה שולץ, הכי נוטה לאירופה בממשל רייגן. בדברי הברכה הטקסיים הספיק נשיא ארה"ב לאזכר את חג ההודיה כסמל למאבק לחירות; הוא לא מצא מבואה מזמינה לאירופה, עברה המפואר וצרכיה הנוכחיים, אף על פי שנושא הטילים המועמדים לפירוק מוצבים בה. מאליו מובן, שהמזכיר שולץ נחפז מייד בתום המפגש בוואשינגטון לעלות למטוס שהביאו לבריסל, ולאחר מכן לבירות אירופה המערבית. אך הוא בא לשם לברך על המוגמר ולהתברך בו, ממש כפי שעשה גורבצ'וב במזרח ברלין. הרי איש לא חשד בולה, כי בא לשם כיוון שמוכרח היה לבוא.

הצרפתים אינם תחליף

היחסים בנושאים בסיסיים, הראשי שהם ביטחון, בין אירופה וארה"ב מוכיחים, עם הבדלים ידועים, את יחסי ישראל אמריקה: בעיקרון זו יכולה להשפיע חד־צדדי להסתלק מהם; האירופים (כמו גם הישראלים) אינם יכולים. הם גם אינם יכולים לראות בעצמם בור המתמלא מחולייתו. צרפת (ובמידה ידועה גם בריטניה) עושה בימים אלה שירותים: קודם ראש הממשלה שיראק, ואחריו הנשיא מיטראן, נפגשו בימים אלה את ההנהגה הגרמנית בליווי מלות חן כלפי גרמניה. אך ספק רב הוא אם הגרמנים התרשמו מפני בגידה אמריקאית ביום פקודה (על פי הסיסמה שום נשיא אמריקאי לא יסכים למחיקת ניו־יורק מן המפה כגמול על מחיקת המבורג) באמצעים שצרפת תכתבת בלחימה גרעינית עם הצבא הסובייטי, אם הלה ייצא למתקפה על הקו החוצה כיום את אירופה.

הצרפתים, אגב, אינם צבאית משלהם, יכולים אמנם להבחין בין שימוש במקרה כזה בין נשק גרעיני־פרה־אסטרטגי ובין כלי נשק אחרים, שעדיין אין ברשותם; לגרמנים מכל מקום חסר הביטחון בכושר אבחנה מקביל בצד הסובייטי.

ואולם בארה"ב אין כיום לגלות סימנים לנטייה לעזוב את אירופה לנפשה. זו מתבססת לא רק על היערך של עדויות מוחשיות בכלי־התקשורת או בשיחות עם אנשי־מדינה או מדעני מדינה, אלא גם על הודעות פורמליות בנידון, לרבות מצד מי שהשמיעו דעות אחרות עוד בעבר הלא רחוק. דוגמה לכך ישמש הסנאטור נאן, יו"ר רב ההשפעה של ועדת הסנאט לכוחות המזויינים. הלה הצהיר בעת ועידת הפסגה, כי עתה, עם סילוק הטילים, ירדה מן הפרק דרישתו (שמלכתחילה לא העלתה בתוקף הרגיל אצלו) להחזיר הביתה חלק מן הכוחות האמריקאיים הכפופים למפקדת נאט"ו החונים באירופה.

אם כך הדבר לגבי הדמוקרטים, לגבי הרפובליקאים נכון הדבר פי כמה. על רקע עדויות אלו ניתן להבין מדוע מתמוגג הרוב באוכלוסי גרמניה ממיכאיל גורבצ'וב. אך שם את מבטחו בהמשך הנוכחות האמריקאית, אשר לא רק מסוכבת על אירופה המערבית, אלא אף מאפשרת לירשביה לקצור את ארה"ב, להתחרות במשקה ואף להשמיע מן הסתם (בשיחות שלא לפרסום) דברי זלזול בכושרה הטכנולוגי ובפריונה.

בעניין זה אין הבדלים מהותיים בין המפלגות הגרמניות הראשיות: הפציפיזם של האספהדה, כך נראה, נועד לשימוש בעת ישיבת המפלגה באופוזיציה. הסיכום, בעקבות פסגת וואשינגטון התעורר אולי באירופה החשש של הסכמות מעל לראשה אך ברית נאט"ו כפי שהוא אינה מועמדת לשבירה קרובה.

הרשות לניירות־ערך — האומנם היא נחוצה

ציבור המשקיעים למד שוב כי בעולם של אי־ודאות אין לחזות הכל מראש • אוזלת היד בפני הלא־ידוע היתה נחלת מומחים והדיוטות כאחד, וגם רשויות הפיקוח לא השכילו לנבא את המשבר הפורץ תחת עינן הצופייה

מאת אוריאל פרוקצ'יה

הכותב הוא פרופסור למשפטים באונ' העברית, ירושלים

שאלה מרתקת הקשורה לקריסת הבורסה של ניו־יורק בחודש אוקטובר היא, האם המדובר הוא בתופעה מבודדת, או שמא זהו סימפטום המעיד על קיומה של בעיה שורשית יותר: כמה מדוברי השמאל הכלכלי הביעו באחרונה את ההשערה, כי התמוטטות הבורסה היא הסנונית שתביא אחריה את פשיטת הרגל של כל התפיסה הכלכלית הליברטריאנית, הדוגלת במעורבות מועטת של רשויות השלטון בחיי המשק. לפי טיעון זה, הבורסה בניו־יורק היתה חלון־הראווה הקדמי של כלכלת השוק החופשי; עד להתמוטטותה האמינו רבים ב"יעילותה" של הבורסה ובצד שני גורר [illegible] לגבי שווקים אחרים, שגם הם עתידים להתייעל, כביכול, אם רק תשכיל הממשלה למשוך בהם את ידיה ולהניח להם להתעצב "מעצמם" על־ידי מנגנון המחירים.

הנה, לפי בעלי הטיעון, התנפץ המיתוס של השוק היעיל לרסיסים, ועמו התנפצה גם האשליה שמותר להניח לשווקים אחרים — מחוץ לבורסה — להתנהל ללא יד מכוונת של השלטון. טיעון כזה ימצא לו בוודאי אוזן קשבת ברשויות הפיקוח בישראל (האוצר, רשות ניירות הערך, הבורסה) שמאז ומתמיד שקוד על הרחבת סמכויותיהן.

גם השפל של 1929 התפרש בין האידיאולוגים של השמאל המרקסיסטי כציון־דרך הכרחי לקראת קריסתו של המשטר הקפיטליסטי. אך כשם שאלה שגו בפירוש האירועים, כך שוגים ממשיכי דרכם בפירוש האירועים של שנת 1987. אולי אפילו ניתן להסיק מאירועים אלה את המסקנה ההפוכה, קרי שרשויות השלטון חייבות להדרש מאחריותן בשוקי ההון; לא רק משוקי ההון המולאמים שלנו בישראל, אלא אפילו מאלה החופשיים יחסית שבדמוקרטיות המערביות הגדולות.

השוק האמריקאי — שוק יעיל

כאן המקום לחזור להנחת השוק היעיל. הנחה זו משמעה, שמוכרים וקונים רציונליים רבים מתרוצצים ללא הרף בשוק, וכולם חותרים — משיקולי רווח — לחשיפתה של כל פיסת אינפורמציה הרלוואנטית לקביעת השערים. הרוח לאמצעים, כל העובדות נחשפות כל־כך מהר, עד שהן נקלטות מיד אל תוך שערי הניירות: מידע "חיובי" מעלה את השער ומידע "שלילי" דוחס אותו כלפי מטה.

גם משקיע נאיווי אינו צפוי, עקרונית, לכל פגע; אם ירכוש נייר "רע", יפצה בשערים נמוכים. אם ימכור נייר "טוב", יפצה בשערים גבוהים. לכן אם הנחת השוק היעיל היא הנחה נכונה, אי אפשר שיהיו בו, מכוח ההגדרה, קורבנות של תמימות, בורות, או חוסר ניסיון; ולכן אין מתעורר הצורך לערב את "האח הגדול", שיגן על אוכלוסייה כזו ויכוון את צעדיה.

שורה של מחקרים אמפיריים הוכיחה כי שוק ההון האמריקאי הוא, ביסודו של דבר, שוק יעיל. הראיה הטובה ביותר ליעילותו היא, שבהשוואה התשואה המוצעת מתיקי השקעות של מומחים לניירות ערך (כגון קרנות־נאמנות) עם תשואה מקרית (רנדומאלית) כגון זו הנצמחת מתיק שיש בו "ייצוג" יחסי לכל ניירות הערך הנסחרים בשוק, מסתבר שהמומחים אינם מצליחים יותר; גם אם השכילו לרכוש ניירות שהניבו רווחים גבוהים יותר בעתים, או שעלו בערכם בשוק בצורה תלולה יותר מניירות ערך אחרים כלשהם, שילמו בעד רכישתם פרמיה כל־כך גבוהה, עד שהתשואה השתוותה לתשואת הניירות האלטרנטיביים, הפחות איכותיים כביכול, אך גם הפחות יקרים.

לא ייפלא שלאור התוצאות האמפיריות הללו, שבו ועלו מפעם לפעם ספקות באשר לעצם הצדקת קיומה של רשות ניירות הערך, שאפשר לנסח את עיקר תפקידה כמתן הגנה להדיוטות מפני מיד מנות־היתר של המומחים. חתן פרס נובל לכלכלה ג'ורג' סטיגלר ערך סדרה נוספת של מחקרים, שמהם עלתה המסקנה המפתיעה, שהתשואה הממוצעת על ניירות ערך שנסחרו בשוק לפני כינונה של רשות ניירות הערך לא היתה נמוכה מן התשואה הממוצעת על ניירות הערך שנסחרו בשוק אחרי כינונה. כשפירסם סטיגלר את ממצאיו עוד בשנת 1964 — האשימוהו מתנגדיו שההשוואה שערך לא היתה הוגנת, מפני שבין שתי תקופות־ההשוואה שלו התרחשה המפולת של 1929. לפי השערת המבקרים, אילו היתה רשות ניירות הערך קיימת לפני שנת 1929 המפולת היתה נמנעת, והראיה — שהיא לא שבה והתרחשה מאז.

ראיה זו היא שקרסה והתמוטטה באוקטובר. ציבור המשקיעים למד פעם נוספת, כי בעולם של אי־ודאות לא ניתן לצפות את הכל. אך חוסר האונים בפני הבלתי ידוע היה נחלתם של מומחים ושל הדיוטות באותה המידה. גם רשויות הפיקוח לא השכילו לנבא את המשבר שקרה תחת עינן הצופיה. מבחינה זו, אפשר לדבר על שוק ההון האמריקאי כעל שוק יעיל ומותר לתמוה, אם לא היה טוב יותר בנסיבות אלה להניח לו לנהוג את עצמו.

מרשמים להתערבות

ניתן להשקיף על הבעיה מעוד זווית הסתכלות אחת. מי שאינו חפץ בהלאמה רשמית של שוקי ההון נוסח ברית המועצות, אך איננו מאמין בכוחות השוק החופשי, חייב לציין מרשמים קונקרטיים להתערבות הממשלה בשוק. למשל, מעצבי מדיניות מסוג זה נוהגים להמליץ על מינוי דירקטורים מקרב הציבור בחברות הנסחרות, כדי להבטיח פיקוח הולם על הנעשה בתוך אותן פירמות. אולם דפוסי ניהול כאלה מקובלים בלאו הכי בשוק ההון האמריקאי. כך, כמעט בכל הפירמות הנסחרות בבורסה של ניו־יורק יש דירקטורים "עצמאיים", ובמקרים רבים רוב מוחץ מבין חבריהם הוא "מקרב הציבור". המלצה אחרת היא לחייב את כל הפירמות הנסחרות שלא להפלות בזכויות ההצבעה, קרי להעניק קול אחד לכל מניה של החברה.

בין אם המלצה זו היא מוצדקת

מבט אחר / הדה בושס

למות מאהבה

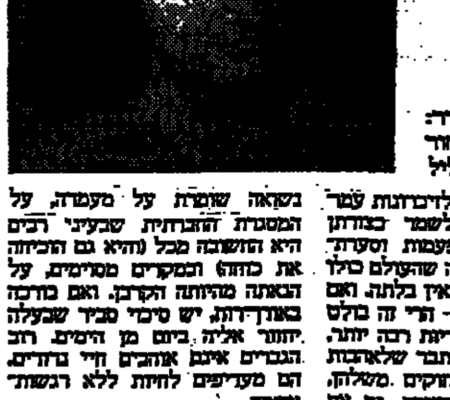
צילה בינדר: שערה השחור הלבין בליל

למות מאהבה — מטבע־לשון או צירוף־מלים שרבים כבר עשו בו שימוש. דומה שרבים מתעלמים מן המשמעות הקשה, האכזרית שמאחורי מלים אלו. כאשר אומרים "למות באהבה", מצטיירת מיד אהבה רומאנטית, אולי חסרת־תוחלת, שמשוררים שרים עליה וסופרים כותבים עליה ומפארים אותה. ויש מי שמשתוקק בסתר־לבו לאהבה כזאת — אהבה החורגת כאילו מכל שגרה. אבל למות מאהבה אין פירושו להתאבד בשל אהבה אלא לחיות ולמות יום־יום מאהבה, אט־אט. כך מצטייר בעיני מותה של צילה בינדר ז"ל — האשה האהובת בחייו של המשורר נתן אלתרמן.

לא הכרתי אותה מקרוב. רק לעתים החלפתי אתה כמה משפטים. היו ימים שהלכתי ברחוב דיזנגוף ראיתי אותה יושבת ב"כסית" — כאילו היא חלק בלתי־נפרד מן המקום. תמיד באותן שעות, יושבת בתנוחה לכיסאה. בוחנת אותם אנשים, מהנה. ראיתי בה את סמל האהבה הרומאנטית והנאמנות. כי אזרים, שמעתי על סיפור־אהבה זה גם קראתי לאחר שנים את יומנה של רעיית אלתרמן, השחקנית רחל מרכוס ז"ל, שהתפרסם יום לפני מותה. התברר שהיא ידעה על קיומה של צילה בינדר בחיי אלתרמן — קשה היה שלא לדעת — אבל השלימה עם זה. הרי המשיכה להיות אשת המשורר והוא מעולם לא עזב את ביתו האוהב.

לאחר מותה הטראגי של תרצה־אתר, בתו האהובה של אלתרמן, זכור לי כי ראיתי בעת ניחום אבלים, ליד רחל מרכוס — את צילה בינדר. חשבתי, אולי אין קשר אמיץ — אפילו הוא עדין — כקשר בין שתי נשים שאהבתן נתונה לאותו גבר. כל קשר בין גבר לאשה הוא חידה לאחרים, ומכל בין שתי נשים הקשורות עם אותו גבר עצמו.

מתוך מבוע המקודש

ודוקן של אהבות — גם אהבות גדולות ועזות — שברבות הימים הן מאבדות מזוהרן, מן האינטנסיביות שלהן, דועכות ושוקעות. יש שהן נהפכות למין שגרה, לזיכרונות עבר־מים. קשה מאד לשמור בגוונן המקורית את ההתפעמות וסערת הרגשות, את התחושה שהעולם כולו סב סביב אהבה זו, שאין בלתה. ואם כך בחיי־הנישואים — הרי זה בולט פי־כמה, ואולי באכזריות רבה יותר, באהבות אסורות. מסתבר שלאהבות כאלו יש כללים חוקים משלה, ותהליך מוכר של דעיכה. גם אם הפרטנרים שונים בתכלית באופיים וברקעם — אנו מגלים קוים זהים של התנהגות. אהבות אסורות מלוות בדרך־כלל בפחדים. לעתים אלה פחדים מאד אי־רציונאליים. הן כרוכות ברגשות־אשם, בחוסר ביטחון, במריבות גוברות והולכות, בהתפרצויות של זעם, בנקמנות ובניכור. וכמובן, תמיד ישנה התביעה, המאשימה את האשה האחרת בהרס חיי משפחה. אין מוסד שבני־האדם פוגעים בו ומחבלים בו, ובאותה עת מקדשים אותו, כמו זה הקרוי בלשון שאינה לרוזני, התא המשפחתי; ואין מוסד שקשה כליבך לעזוב, למרות שיעורם הגבוה של הגירושין.

מחוץ למקרים שגברים או נשים מתגרשים מבני־זוגם אך ורק בגלל אשה או גבר אחר — הנפגעת אינה על־פי רוב האשה הנשואה, אלא דווקא האשה האחרת. האשה הנשואה שומרת על מעמדה, על המסגרת החברתית שבעיני רבים היא החשובה מכל (והיא גם הכוחה את כוחה) המקרים מסויימים, על הבאתה מהיותה הקרבן. ואם בחרה באנך־דרך, יש סיכוי סביר שבעלה יחזור אליה ביום מן הימים. רוב הגברים אינם אוהבים חיי בדידות. הם מעדיפים להיות ללא רגשות־אשמה.

האשה האחרת, אינה הורסת, אלא נהרסת לאטה. אלא אם כן יש לה אומץ־הלב הדרוש להתגבר על התלות, הנואות, החרטנית. היא כבולה לחוקים וכללים לא־כתובים, שכפו עליה המצב שהיא נתונה בו, והגבר שבחייה. ובעוד הגבר מרגל לחיות חיים כפולים ומשלים עם המצב — היא חייבת להתאים עצמה להשלים עם חיי בדידות.

אשת חוק ואשת חיק

מבחינה זו, אהבתה של צילה בינדר לנתן אלתרמן היתה אהבה נדירה מאד. דומה כי ברבות השנים לא נשחקה ולא נפגמה. תמיד היתה כרוכה בהערצה. אף אחת משתי הנשים בחיי אלתרמן לא היתה אשה מאושרת — בגלל אופיו, התנהגותו הבוהמיינית. אבל שתיהן השלימו עם המצב. לעתים מצב בלתי־נסבל. — מתוך ידיעה מפוכחת כנראה, שלא יצליחו לשנותו. אהבתן והערצתן אותו היו חזקות מכל. אם כי קשה לחיות באהבה והערצה. הלילות והימים הארוכים בגויים מפרטי־הפרטים של החיים. אבל דומה שהשתיים ויתרו מראש. אולי בשל כך היתה הקרבה בינהן גדולה מן הפער שבין הרעיה והאשה האחרת.

ידידים וקרובים אינם ששים לדבר על הפרשה. אין ספק שהיא שימשה בזמנה מקור לראכוב לרכילות. אחד וזמרה מציין כי מותה של צילה בינדר היה הזדמנות לכותבים רבים, "לכתוב דברים שלא היו ולא נבראו על חמות אלתרמן שלנוסקיפט". אולי הוא מכיר את הסיפורים האמיתיים יותר, ששמע מאביו ז"ל. מכל מקום, לשלושת אלה היו חיי אהבה ורומנים סוערים, המתגלים עתה. אבל על אלתרמן, משום מה, אין אוהבים לרכל. רק יעקב אורלנד. העז וכתב באחו מכ"ו שירו — "נתן היה אומר" — כי ערב אחד בכסית "שאל אותי אם אני יודע, מה בין אשת־חוק לאשת־חיק. אמר נתן: דע מה שבינינם — רק אות אחת קטנה שבקושי רואים אותה... אבל הוא קם ושלף ביד רכה, רוטטת, פרח רק מכוס מלא פרגים, והגישו — הגבר האפור והבכלום הזה — קורץ כולו ובמין קידה קלה, כסיראנו לרוקסאן אחת, שנהגה להסב שנים רבות אל שולחנו...".

לאחר מות אלתרמן, לא דרכה עוד כף רגלה של צילה בינדר ב"כסית". שערה השחור הארוך, הלבין בליל. היא נראתה יושבת בקפה "קפרי", כיצור אבוד לגמרי, כמישהי הנמצאת כאן במקרה, לא שייכת, לרגעים אפילו תמהונית. דומה כי כל יום מימי חייה בלי אלתרמן היה לה כיום של גסיסה ממושכת. לא התאבדות, אלא עוד יום ועוד יום של מות מאהבה. בארנקה מצאו מכתב אוהון של אלתרמן, שנכתב זמן קצר לפני מותו, ובו הוא מבקש מאשתו, רחל מרכוס, כי תעניק לצילה אחוז מסוים מן התגמולים על ספריו. מחווה אחרונה של הגינות ואולי גם של אהבה. רחל מרכוס מילאה אחר צוואתו. היא לא סירבה מעולם דבר לנתן אלתרמן.

חיסול כל מלאי הרהיטים של 1987

עד 50%

הנחה במזומן מהתצוגה

חוות הרהיטים

רח' אפעל 15, קרית אריה, פ"ת (צומת גהה) טל: 9230138, 9220288, 03-9241025
סניף הצפון: צומת הצ'ק-פוסט, שד' ההסתדרות 1 חיפה טל: 04 642584

صورة من الأصل

האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה?

מאת פרופ' ראובן המר

הכותב הוא ראש בית המדרש לרבנים, נוה שכטר, ירושלים

הופתעתי ושמחתי כאשר ראש הממשלה, יצחק שמיר, מצא את האומץ לומר לפני קהל של תלמידי ישיבה, שחובה על בחורי ישיבה לשרת בצה"ל. אחת התופעות המוזרות ביותר בפוליטיקה הישראלית, שהיא לכשעצמה די מוזרה, היתה נכונותו של הליכוד, החל במנחם בגין, לשתף פעולה עם המפלגות האנטי־ציוניות ולהצדיק את ההשתמטות משרות בצה"ל של אלפי תלמידי ישיבות (ואגב בלי להזכיר את עניין הבנות). ואולם זוהי המציאות הפוליטית. אך לשווא שמחתי — כמעט מיד חזר בו שמיר מדבריו, וגם נציגי המערך הוסיפו ואמרו שאין לשנות את הסטטוס־קוו.

הגיע הזמן שהאחראים ירימו את קולם ויאמרו 'לאו': לא נמשיך להתבוך בהסכם המאפשר לאלפי בחורים לא לשרת בצבא, כאשר יתר האוכלוסיה שולחת את בניה ואת בנותיה לשירות מסוכן וקשה זה. העוול הזה זועק לשמים, ומשחית את הבסיס המוסרי של קיום המדינה. אין חילול השם גדול מזה — לא פתיחת בתי־קולנוע בשבת, לא חמץ בפסח ואפילו לא אכילת חזיר. אילו היה בינינו נביא אמת היום, היה עומד בפתחה של כל ישיבה וישיבה שתלמידיה אינם משרתים בצבא וזועק בקול רם: האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה?

אני שומע מדתיים ומחילוניים את הטענה, שהבעיה היא שיש אלפי בחורים האומרים שהם לומדים בישיבות ולכן מגיע להם פטור משירות, ואולם לאמיתו של דבר הם אינם לומדים. אולי זה נכון, אבל זו איננה הבעיה האמיתית. הבעיה היא שאפילו אלה שכן לומדים יומם ולילה, חייבים לשרת לפי ההלכה. אסור לנו לקבל את הרעיון שההלכה פוטרת תלמיד ישיבה משירות בצה"ל. ההיפך הוא הנכון, ההלכה מחייבת שירות זה.

המנהיגים החרדיים טוענים שהציבור החילוני אינו שומר את התורה ושהתנועות הרפורמים והאחרים ביהדות משנים את ההלכה לפי נוחיותם, אבל אין שינוי ועיוות גדול יותר ממעשיהם וסירובם למלא לפחות שלוש מצוות גדולות ביהדות:

א. האחריות לבוא לעזרת העם
ב. מצוות שיתוף במלחמה
ג. מצוות פיקוח נפש

הגיע הזמן שהמפלגות החרדיות ידרשו חקיקה דתית אמיתית: שירות חובה בצה"ל של כל בחור ובחורה בישראל!

המקור הקלאסי המחייב כל יהודי לבוא לעזרת עם ישראל בזמן סכנה הוא בספר במדבר: כאשר שבטים מסויימים מבקשים להשתקע בעבר הירדן, מגיב משה בחריפות: האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה? (במדבר ל"ב, ו'). משה מרשה להם לחזור לשם רק אם הם יעברו לפני העם כחלוצים למלחמה. (ראה גם דברים ג', י"ח). גם בימי השופטים היתה הנחה ברורה שקיימת אחריות קולקטיבית על הכל — כשבטים וכיחידים — להילחם בעד העם בעת הצורך.

לפי ספר דברים כ', א'־ט', היה מובן מאליו שכל אחד מבני ישראל יוצא למלחמה, אבל ניתנת האפשרות במקרים מסוימים לא להתגייס.

יש שני סוגים של אנשים "החוזרים מעורכי המלחמה":

1. אדם הנמצא במצב חדש בחייו ועדיין לא נהנה ממנו, כגון בניית בית חדש, נטיעת כרם חדש או נשיאת אשה.
2. האיש ירא.

הנימוקים לשני הסוגים הם שונים:

1. כדי שתהיה לאדם ההזדמנות ליהנות מהמצב החדש. בדברים כ"ד, ה' מפורש שבשנה הראשונה אחרי החתונה האיש אינו יוצא לצבא.
2. כדי שהוא לא יגרום לאחרים לפחד גם כן, דבר שיביא לדמורליזציה בעם. חז"ל פירשו, שמדובר במי שמפחד שבעונש על חטאיו הוא יפול במלחמה או יגרום לכישלון העם במערכה.

בכל מקרה, המצבים האלה הם זמניים ואינם מרשים לאיש לא לשרת בצבא לאורך כל ימיו. בנוסף לכך, חז"ל חייבו את אלה הנפטרים לעזור בעורף. "כל אלו שומעין דברי כהן מערכי מלחמה וחוזרין ומספקין מים ומזון, ומתקנין את הדרכים" (סוטה מג.). אבל מה שחשוב יותר — חז"ל השתמשו בפסוקים אלה לא רק כדי לפטור אנשים מסוימים מהחובה של שירות צבאי, אלא להדגיש את המחוייבות של אנשים כן לשרת. כך הם מוסיפים עניין שאינו מופיע בתורה — שהפטור הזה תופס רק במלחמת הרשות, אבל במלחמת מצווה — הכל יוצאים, אפילו חתן מחדרו וכלה מחופתה (סוטה מד:). לכן, לפי ההלכה, שרות בצה"ל הוא חובה על כל אחד כאשר היא מלחמת מגן. כמו שפסק הרמב"ם: ואיזו היא מלחמת מצוה זו מלחמת שבעה עממים ומלחמת עמלק ועזרת ישראל מיד צר שבא עליהם (רמב"ם, הלכות מלכים ה:א).

פיקוח נפש

ואם מתעלמים מהמצווה הזאת, כיצד אפשר להתעלם ממצוות פיקוח נפש? פיקוח נפש דוחה שבת, יום כיפור וכל דבר חוץ מרצח, עבודה זרה וגילוי עריות. אמר ר' יוסי, מנין לפיקוח נפש שדוחה את השבת, שנאמר את שבתותי תשמרו... אין כל דבר עומד בפני פיקוח נפש, חוץ מעבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים. תוס' שבת טו: (ראה יומא פה.).

לא זו בלבד שכל אחד מצווה לקיים מצוות פיקוח נפש, אלא שאין להטיל אותה על גויים וכו', אלא אפילו גדול בישראל חייב למלא אותה בכל מקרה. "אין עושין דברים הללו אלא על ידי גדולי ישראל" (יומא פ"ד; רמב"ם הלכות שבת ב', ג'), ואפילו ספק נפשות בכלל (תוס' שבת טו). וכל מי שמכירים את המצב במדינת ישראל היום, מודעים לכך ששירות בצה"ל שייך גם למלחמת מגן וגם לפיקוח נפש.

רבים מאלה שאינם משרתים בצבא שייכים לקבוצות שיש להם נציגים בכנסת, כלומר אין מדובר כאן בנטורי קרתא שאינם מכירים במדינה. מדובר כאלה המכירים ומקבלים מהמדינה עזרה תקציבית, זכויות, שירותים, וכו' וכו'. האם לדעתם אין להם כל חובה כלפי המדינה הזאת או אזרחיה? האם הם חושבים שאם תהיה — חס וחלילה — מלחמה, האויב לא יפגע בהם ובמשפחותיהם, או האם הם כה בטוחים בה' שהוא יגן עליהם ללא כל פעולה מצידם? והרי אין סומכים על הנס.

האם ניתן לדמיין את המצב בארץ ללא צה"ל? מה היה קורה לעם ישראל ללא צה"ל? הלא ברור, שלא רק נפש אחת מישראל היתה נכחדת, אלא אלפים ואולי מיליונים מבני עמנו היו נשחטים על־ידי האויב המחכה להזדמנות הזאת. והלא אמרו חז"ל: כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא (סנהדרין ל"ז). והאויב בוודאי לא היה מבחין בין חרדי, דתי וחילוני. במצב כזה, ובמיוחד לאחר השואה, אסור להתעלם מן המציאות ולהתחבא בין הכלים. אסור לעמוד מן הצד ולצפות שאחרים יעשו את המלאכה.

איננו מאמינים שהקמת מדינת ישראל וקיומה עומדים בסתירה ליהדות. איננו מאמינים שאלה היושבים ולומדים הם הם שומרי העיר האמיתיים. מי שאומר את זה, אינו מבחין בין אגדה והלכה ואפילו אינו מבין את האגדה, שמטרתה אינה לפטור תלמידים מחובתם להגן באופן פיסי על חייהם וחיי היהודים, אלא לומר שהאומה אינה סומכת אך ורק על כוח אלא על הבסיס המוסרי של חיינו, כמו שכתוב, "לא בחייל ולא בכוח כי אם ברוחי אמר ה' צבאות". הצדיק חשוב מהכוח, אבל בין זה ובין פטור משרות בצה"ל קיימת תהום עמוקה. הרעיון שאפשר לשבת בחיבוק ידיים ורק ללמוד, הוא בגדר אמונות תפלות.

איננו מאמינים שאלה הלומדים יומם ולילה עושים עבודה קשה יותר משרות בצה"ל. ודאי שקשה להיות מתמיד, אבל איך מעזים להשוות את זה לאלה המסכנים את חייהם בשדה הקרב? ההשוואה איננה רק אבסורד, היא גם עלבון לאלה שנפלו ולאלה הלוחמים.

איננו מאמינים שאסור להרים קול נגד בחורי ישיבות ולדרוש מהם שישרתו בצבא, שכן דבר זה יגרום להם לרדת מהארץ. אלה שאינם יכולים למלא את חובותיהם במדינה דמוקרטית חייבים לשקול את מקומם בחברה זו. אבל הטענה של רדיפה דתית היא טענת־שווא.

אבידה לשלום

עבד אל־רחמן אל־שרקאווי (10 בנובמבר 1920 — 10 בנובמבר 1987) סופר ערבי חשוב, מוסלמי, מרקסיסט ושוחר שלום. היה מאנשי־הרוח המצרים הראשונים שהפרו את החרם על כל מגע עם ישראלים

מאת ח"כ מתתיהו פלד

מותו הפתאומי של עבד אל־רחמן אל־שרקאווי, הסופר וההוגה המצרי החשוב, ביום הולדתו השישים ושבעה, היכה בתדהמה את כל מכריו ואת העולם הערבי כולו. סופר זה הוכר, מאז פירסם את יצירתו "האדמה", זמן קצר לאחר הפיכת 1952, שחוללו קציני הצבא המצרי בהנהגתו של ג'מאל עבד אל־נאצר, כאחד מחשובי סופריה של מצרים. הוא הטביע את חותמו על היצירה הספרותית הערבית ועל ספרות ההגות האיסלאמית, והיה סמן לעמדותיהם של החוגים היותר רדיקאליים במצרים מאז אותה הפיכה.

על טיב מחשבתו המדינית היתה לי אפשרות לעמוד בעת ביקורי במצרים בנובמבר 1978, בטרם נחתם חוזה השלום עם ישראל. רציתי להפגש עם סופרים ואנשי רוח, שמסעו של הנשיא סאדאת לירושלים חולל בקרבם סערת רוחות עזה. אל־שרקאווי נתמנה זמן קצר לפני כן למזכיר הכללי של ארגון הסולידריות האפרו־אסיאני, לאחר הרצחו, בקפריסין, של הסופר המצרי יוסף אל־סבאעי, שמילא אותו תפקיד לפניו. רצח זה היה אחד הסימנים המובהקים להתנגדות שעורר מהלכו של סאדאת והיה ברור כי מי שיתפוס את מקומו של אל־סבאעי יעניק בכך תמיכה לסאדאת. לכן הוכו החוגים הרדיקאליים במצרים בתדהמה כאשר הסכים אל־שרקאווי לקבל עליו את התפקיד.

מאז פירסם את הרומן הגדול שלו, שבנוסף להיותו תרומה אמנותית גדולה לספרות המצרית, היה כתב אתגר למשטר החדש במצרים, לגשת ללא דיחוי לביצוע הרפורמות הדרושות במשטר הקרקעי — הכופה על הפלאח המצרי חיים של עבדות והשפלה — הוכר, בצידו של עמיתו נג'יב מחפוז, כחלוץ הספרות הסוציאליסטית במצרים. התיצבותו לצד המהלך של סאדאת רמזה, בין השאר, גם על אי־הסכמה עם עמדת הגוש הרדיקאלי השמאלי. גוש זה, למרות היותו חלוץ הקריאה לשלום עם ישראל (ספרו של סיד אחמד "עם היזום התותחים" היה אחת הקריאות הראשונות בערבית להכרה בקיומה של ישראל כתופעה של קבע), הוליט על החרמת כל מגע עם ישראלים, ללא הבדל בהשקפותיהם המדיניות. על סיבה של מחלוקת זו יכולתי לעמוד במהלך ביקורי.

אדם נאור ורחב אופקים

מכל אישי הגוש הרדיקאלי, שמייצגו המרקסיסט־ציבורי היא מפלגת "אל־תגמוע", ושרבים מהם הכרתי יפה ופגשתים בעבר, רק אל־שרקאווי ניאות לבקשתי וקיבלני במשרדו החדש, משרד המזכיר הכללי של ארגון הסולידריות האפרו־אסיאני. באותה פגישה שוחחנו בעיקר על יצירתו הספרותית, שכן היתה זו הזדמנות נדירה בשבילי לשוחח עם סופר מצרי על עבודתו.

כך עשיתי גם בפגישותי עם תופיק אל־חכים, שהלך השנה לעולמו ועם נג'יב מחפוז, שייבדל לחיים ארוכים ופוריים. אך בספטמבר השנה ניתנה לי הזדמנות נוספת להפגש ולשוחח ארוכות עם אל־שרקאווי, בעת הכינוס של האירגונים הבלתי ממשלתיים שנערך בז'נבה.

הוא הגיע בחברת מנהיגי "אל־תגמוע", הקולונל ח'אלד מוחי אל־דין והסופר לטפי אל־חולי, שהוסיפו לדבוק בעקרון החרם על ישראלים, המג'יג'ור אחמד חמרוש שהיה, עם מוחי אלדין, בין מחוללי ההפיכה של 1952 ומקורב לעבד אל־נאצר ועתה נמנה על עורכי השבועון "רוז אל־יוסף".

אל־שרקאווי וחמרוש הפרו בגלוי את עקרון החרם והודות לעמדתם זו יכולתי להנות משיחות ממושכות ומקיפות איתם, הן בתחום המדיני והן בתחום הספרותי; שיחות שנערכו בפומבי, בקפטריה של "ארמון האומות" שבו נערך הכנס. כשנודע לאל־שרקאווי כי לאחר הכנס בדעתי לנסוע לפאריס, הציע שנפגש גם שם, שכן אף הוא עמד לנסוע שמה. ואמנם כך עשינו ואני נהניתי פעם נוספת משיחה תרבותית ומהנה, עם אדם נאור, סופר רחב אופקים, השוחר שלום בכל לבו. משום מה מצא צורך לדבר, באותה פגישה, על אכזבתו העמוקה מן המפלגות הקומוניסטיות הערביות. את עמדת "אל־תגמוע" הנוקטת יתום, בין השאר, לעמדה הדוקטרינארית של הקומוניסטים הערבים שאינם מסוגלים להשתחרר מנוסחאות שדופות שעבר עליהן הכלח ולהתמודד עם המציאות התובעת תשובות מקוריות. הוא סקר את המפלגות הקומוניסטיות הערביות אחת אחת, בעיראק, סוריה, לבנון, ירדן, מצרים ואף בישראל וציין את המאפיינים שלהן, הגורמים לכך שהן נעשו בלתי רלבנטיות לעולם שבו אנו חיים כיום.

הצורך להיות רלבנטי הטריד את מנוחתו ללא הרף. כסופר ביקש תמיד לכתוב על הרלבנטי ביותר לאומה הערבית ולכן לא הגביל עצמו למצרים ובעיותיה, אלא כתב גם על המאבק של הפלסטינים, במחזה "עיר מולדתי עזה", ועל מאבקם של האלג'ירים, במחזה על גיבורת המאבק האלג'ירי הנושא את שמה — "ג'מילה בוחריד". אופייני הדבר כי עוד בראשית דרכו התפרסם בשיר המחאה שלו על השימוש בנשק הגרעיני: "איגרת מאב מצרי אל הנשיא טרומן".

בשנים האחרונות העסיקה את רוחו שאלת מקומו של האיסלאם בעולם המודרני. תופעה זו איננה חדשה והיא מוכרת מתולדותיהם של סופרים והוגי דעות מצרים רבים שנודעו כאנשים ליבראלים ושואפי קידמה. אך בעיניו של אל־שרקאווי היתה אולי קשה משל האחרים כי הוא היה מרכסיסט בהשקפת עולמו ולכן גם האתגר שעמד בפניו היה קשה יותר; למצוא דוקיום לאיסלאם ולתפיסותיו החברתיות. כמו רבים לפניו, כתב על הנביא מוחמד, על האיסלאם ואישיו הגדולים ביותר, השתדל לצקת לתוך המסר של האיסלאם את התשובות לבעיותיה של החברה האיסלאמית בשעתה הנוכחית הקשה ונוכח אתגריה הגדולים.

על יצירתו של אל־שרקאווי יהיה עוד צורך לעבוד הרבה, לנתחה ולפרשה. רבים מרגישים כי הוא הסתלק בטרם ניתנה האפשרות "להתחשבן" איתו כראוי בעודו בחיים. אך אין ספק כי כתביו ישאירו את חותמם על הספרות הערבית החדשה ועל המחשבה החברתית האיסלאמית לאורך ימים. הסתלקותו בלא עת היא אבידה לספרות הערבית, לחברה המצרית ולשוחרי השלום והצדק בכל מקום.

דת ומדינה: הדרך השלישית

מאת ד"ר אברהם ארביב

הויכוח הציבורי הגיש לעתים קרובות בנושאים שוליים של התחום הקרוי דת ומדינה — כמו הנהגת שעון קיץ, חפירות ארכיאולוגיות או פתיחת בית־קולנוע זה או אחר בשבת — וטשטש את הפער הגדול ההולך בין אלה המכונים "דתיים" ואלה המכונים "חילונים". דומה שאין רבים המעוניינים בסגירת פער זה, אך לא חסרים המעוניינים לטשטשו, או לנצלו באופן ציני למטרות פוליטיות קצרות־טווח וקצרות־רואי (דוגמה התמיכה של הליכוד בעמדות קיצוניות של הממסד הדתי, או הדבר המוזר שקרה למצע מפלגת העבודה בנושא דת ומדינה בדרך לוועידה האחרונה, אשר בסופו של דבר הוחלט שלא להחליט).

נראה, שרוב עסקני הציבור אינם מבינים את חריפותה של הבעיה הזו, ואלה שכבר מרגישים זאת אינם יודעים מהן הדרכים לפתרונה. הבעיה זוכה להתייחסות שטחית, לרוב ערב בחירות או בעת המגעים להקמת ממשלה, וכל שניתן לצפות ממגעים אלה הוא חזרה על אישור הסטאטוס־קוו המפורסם. ואולם הבעיה משתווה בחריפותה לבעיה הביטחונית ולבעיה הכלכלית, ויש להקדיש לה מידה דומה של תשומת־לב ומחשבה.

הסיבה העיקרית לניסיון לנצל שאלת הדת והמדינה למטרות פוליטיות, היא ניתוח פשטני (ובעיקר מוטעה) של התמורות הדמוגרפיות והתרבותיות שחלו במדינת ישראל מאז הקמתה. פוליטיקאים רבים סבורים שמאחר שהרוב בארץ כיום הוא מבני עדות המזרח — והם ככולם בעלי רקע מסורתי — אזי הרוב בעם נוטה לתמוך בגישה התורנית לעמדות היהדות האורתודוכסית. כאמור, זהו ניתוח פשטני ומוטעה. המושג אורתודוכסי היה והינו עדיין זר ליהדות הספרדית, שביסודה היא מגוונת ובעלת יסודות של פתיחות ושל ליבראליות.

היהדות האורתודוכסית עצמה רחוקה מלהיות מונוליטית. תמיכתה בעמדתן של המפלגות הדתיות המסורתיות היא לעתים מסויגת, והיא ניתנת לפעמים רק מתוך חשש שהמפלגות ה"חילוניות", אם יגיעו למצב שיוכלו לשלוט לבדן, לא יהססו לקבל החלטות שיפגעו בערכיה הבסיסיים ובדרך החיים המקובלת עליה.

אמנה חדשה

כיצד יש לפתור את הבעיה, או לפחות להקהות משהו את חריפותה? ברור שיש צורך להשיג בהקדם אמנה חדשה בין החלקים השונים של העם, אמנה שתחליף את הסטאטוס־קוו המקודש, הנוח כל כך למי שחושש משינויים או למי שמתעצל לחפש פתרונות חדשים.

איך תיראה אמנה חדשה זו? הכלל העיקרי לדעתי צריך להיות: התרכזות בפרטים טכניים ולא בהצהרות. נכון שיש עניין ציבורי וחינוכי בשאלות כגון האם ישראל תהיה מדינת הלכה, או שיופרדו בה הדת והמדינה וכדומה. אך אלה, שאלות מתישות המפרידות את הקיצונים משני הצדדים, אשר עושים את הכל כדי למנוע הכרעה לכאן או לכאן. מאידך, מה שמעניין את הציבור הן שאלות מעשיות, וכשיורדים לפרטים, בלי להסתבך בהצהרות עקרוניות, מופתעים לפעמים עד כמה אפשר לקרב את עמדות הצדדים.

אציין דוגמאות אחדות של פתרונות העשויים להיות מקובלים על רוב העם, בתחומים שונים.

חינוך — אחד ממעשי העוול הגדולים ביותר שנעשו בתחום זה היה החלוקה לשני זרמים עיקריים, ממלכתי וממלכתי־דתי, השונים במהלכם בגישתם לענייני יהדות. הדבר מחייב כל הורה לבחור בין שתי גישות רחוקות זו מזו, ומנציח למעשה את הפילוג בעם. משפחות רבות של עולים חדשים נקרעו בתוכן כשבני משפחה שונים בחרו בדרך חינוך שונה עבורם או עבור ילדיהם. כל מה שלעולים רבים הפריע (ומפריע) במערכת החינוך הממלכתית, היא למשל העובדה שלומדים תנ"ך ללא כיסוי ראש או שאין אפשרות להתפלל למי שרוצה בכך, או שפעולות תלמידים מסויימות מתרחשות בשבת וכו'. הם דווקא רוצים בבית־ספר שבו בלימוד המקרא יודגשו גם ההיבט ההיסטורי וגם המסורתי, ושבו יש בחיי היום־יום ניסיון מתמיד לגשר על פערים ולמצוא פשרות ששני הצדדים יכולים לחיות איתן.

בית־ספר מסוג זה אינו דבר בלתי אפשרי וגם אינו המצאה חדשה: הוא קיים למעשה בקהילות יהודיות רבות בגולה. ניסיון חינוך כזה קיים גם בישראל, ברמות "זרם תלי" (תגבור לימודי יהדות), המופעל במספר ישובים בבתי־ספר עצמאיים (מוכרים ע"י משרד החינוך) או כמסלול בתוך בתי־ספר קיימים. יש לעודד בכל דרך ניסיון זה, המצליח בכל ישוב שבו ההורים יוזמים אותו, למרות קשיי התחלה רבים. זהו תנאי הכרחי לטיפוח שכבה מתונה, שמימדיה כיום הולכים ומצטמצמים.

אופי השבת והחגים — אין ספק שיש בעם חלקים שהיו רוצים בגישה בלתי־מתפשרת בנושא זה, שהיתה דוחקת את הצד השני אל תוך גטו תרבותי או אף מביאה אותו לעזיבת הארץ. אולם נראה לי שרוב העם יתמוך בפשרה, וגם הקיצוניים ישלימו עם אוסף של פשרות טכניות לכאורה, שבמסגרתן לא יצטרכו לוותר על אף לא אחד מעקרונותיהם המקודשים.

ניקח למשל את שאלת הבילוי של ערב שבת. "חילוניים" חושבים שדבר לגיטימי הוא לבלות לפי הבנתם בלילה היחיד בשבוע שאחריו יש יום חופשה, וגם קובלים על העדר תחבורה ציבורית. לעומת זאת, עבור "דתיים" זהו סימן של ריקנות ושל ויתור על אחד מערכיה המקודשים ביותר של היהדות, והתנהגות ה"חילוניים" גם מפריעה להם עצמם לקדש את השבת לפי הבנתם.

אם יונהג שבוע עבודה של חמישה ימים (ואת במישור הלאומי ולא של מפעל בודד, כפי שקורה כיום), ניתן יהיה להעביר ליום שישי אירועי ספורט כמו משחקי כדורגל או לרכז ביום שישי פעולות פנאי (כך שלא יהיה הכרח להתנצח על פתיחתם בשבת של קניונים וכו'). כמו כן, חלק גדול מפעולות התרבות והבידור המתרחשות כיום בליל שבת היו עוברות ליום חמישי בלילה. בעיית זמינות התחבורה הציבורית היתה נפתרת מאליה.

הכל ידעו פחות מקופחים: האם מישהו מה"חילוניים" חשב על כך שגם ל"דתי" יכול להתחשק לראות משחק כדורגל, או שגם "דתי" אוהב לטייל בארץ? אנו בעצמנו יצרנו מערכות שהכריחו את הצדדים להתרחק זה מזה, והדבר מנציח את הניתוק.

שיוויון בין זרמי היהדות — אני חייב להודות, שמעולם לא ראיתי הרבה חוכמה בשאיפה לתת הכרה פורמאלית לחלוקתה של היהדות לזרמים. יש להפסיק את ההצהרות הנשמעות לעתים קרובות בנידון, ולהפנות את כל המאמצים להשגת שיוויון בפועל. חלק המכריע של הדעות המושמעות על־ידי קונסרבטיבים ורפורמים הן לגיטימיות במסגרת היהדות; יש להתרכז בהסברת נקודה זאת, ובנקיטת צעדים מעשיים למניעת הפליה של קהילות כלשהן ושל רבניהן, במקום לבזבז את כל המרץ בהצהרות שרק גורמות לצד השני להקשיח את עמדותיו.

אישות — זהו התחום הרגיש ביותר, אם כי יש הנוטים לזלזל בו משום שהוא נוגע לאזרחים מעטים יחסית. אין ספק שאסור, למשל, שיהיו פסולי חיתון, ואסור שיהודי לא יורשה לעלות לארץ בגלל הרב שגייר אותו. אולם האם כל המרבים להתבטא בנושאים אלה ירדו אי־פעם לפרטים, למהות המחלוקת? מי שעושה כן, מגלה עד כמה הפערים הם פחות מפחידים ממה שהם נראים. אין זה סוד שקיימות מחלוקות בין הרבנים האורתודוכסים עצמם, שחלק מהם (בעיקר ספרדים) נוטים להקל, לפעמים באורח מרחיק לכת. המדינה יכולה לעשות רבות כדי לעודד ולחזק את המתונים ולהחליש את רגלי הקיצונים.

בנושא הגיור נראה לי שהמאבק על נושא "מיהו יהודי" הוא שוב מאבק של עקרונות, וגם של כבוד, שהיה נפתר אילו היינו יורדים לפרטים לגבי הצעדים הכלולים במושג "גיור כהלכה". בסך הכל, המרחק בין העמדות אינו גדול.

לסיכום, יש ליזום אמנה חדשה בענייני דת ומדינה. הדבר אפשרי, וגם במחנה המכונה "דתי" לא חסרים קולות הקוראים לכך. מזכ"ל בני עקיבא, אמנון שפירא, הציע לפני חודשים מספר דרכים לפשרה בין החלקים השונים של העם, והרב הראשי הספרדי של תל־אביב, חיים דוד הלוי, הציע לא מזמן לשקול הנהגת נישואין אזרחיים (ונתמך בכך על־ידי רבה של נתניה, דוד שלוש). אין להשאיר את ההצעות האלה ללא מענה: יש עם מי ועל מה לדבר. כולנו נופתע כמה דברים אפשר לעשות אם נעדיף להתרכז בפתרון בעיות, במקום בניסיון להוכיח כמה כל אחד מאיתנו צודק.

קרנות הפנסיה — לקראת איחוד

אחד השירותים החברתיים המשמעותיים ביותר במדינה — הבטחת פנסיה לעובד היוצא לגימלאות — עומד בפני מהפך: שש קרנות הפנסיה ההסתדרותיות עומדות להתאחד ולהתחזק

מאת גד ברנע

כחצי מיליון שכירים מבטחים היום בשש קרנות הפנסיה של ההסתדרות, ב"פנסיה מקיפה". שש קרנות הפנסיה הוקמו לפני עשרות שנים ביוזמת האיגודים המקצועיים. במגזרים השונים קיימים תנאים שונים (התמעטות או התרחבות מספר העובדים, אי־יכולת לכלול בקרן עובדים מהשטחים, בענפי הבניין למשל, צימצום מספר עובדי התעשיה עקב האוטומציה וצמיחת מספר עובדי השירותים מאידך) ושינויים דומים עשויים לחול גם בעתיד. כל הגורמים, הצפויים והבלתי־צפויים הנ"ל, גורמים לעליות וירידות אפשריות במעמד היחסי של הקרנות.

קרן הפנסיה מבטיחה קיצבה עם פרישת העובד ממקום עבודתו בהגיעו לגיל הפרישה או עקב נכות. הפנסיה מובטחת גם לשאיריו. כל הקרנות פועלות לפי אותן תקנות בסיסיות של זכויות, ביניהן: צבירת זכות על שני אחוזים מהשכר לפנסיה עבור כל שנת־עבודה (עד 35 — ולפיכך פנסיה מירבית היא בגובה 70% משכר העובד) והתחייבות משותפת של העובד והמעסיק לשלם 16% מהשכר לקרן. מרבית ההון הרב המצטבר בקרן מושקעת באגרות ממשלתיות ארוכות־טווח ובעלות ריבית מועדפת. ההון שהצטבר במשך עשרות השנים בשש הקרנות הוא יותר מ־14 מיליארד שקל. קרנות הפנסיה עומדות עתה בפני מהפך חשוב — איחוד אפשרי שלהן.

דב פלג, ראש האגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות, האחראי בתוקף תפקידו על שירותי קופת־חולים הכללית, על בתי האבות "משען" ועל קרנות הפנסיה, מסביר את הבעיות הנובעות מהשינויים בתמונת המצב בקרב העובדים במגזרים הכלכליים השונים, מול התחייבותן של קרנות הפנסיה לספק גימלאות בתנאים שווים לכל המבוטחים, ואת הדרכים להתגבר עליהן: "תמיד נהיה מסוגלים לאזן את מצב הקרנות כולן על־ידי שינוי אחוז התשלום משכר עבודה, אולם אין באפשרותנו לפתור קשיים המתעוררים בקרן אחת. לפיכך, לפני כשנתיים, החליטה ההסתדרות לאחד את כל הקרנות לקרן אחת.

"מאחר שלעובד, החושב לטווח רחוק, קשה לצפות אם בתקופת פרישתו מהעבודה, המגזר שלו יהיה בסימן עליה או ירידה, ובמקביל — אם קרן הפנסיה שלו תהיה בפריחה או במצוקה, ייתן האיחוד המבוקש יתר ביטחון הדדי לכל".

תוך התגברות על קשיים, חששות טבעיים (בעיקר של עובדים ממגזרים המשגשגים כרגע) והשמטעות של גופים אינטרסנטיים, אושר עד עתה, עקרונית, איחודן של חמש משש הקרנות הקיימות (המקיפות יותר מ־90% מכלל המערכת), ולגבי קרן "מקפת", העצמאית האחרונה, יתקיים דיון יסודי בעתיד הקרוב. "בראשית 88", אומר פלג, "נקים ועדה מכינה מנהלית, שתהיה מורכבת מהנהלותיהן של הקרנות הקיימות, וזו תבחן את כל היבטי האיחוד. הצעותיה האופרטיביות יובאו להכרעה סופית, בטרם תוקם הקרן המאוחדת".

אחד החששות העיקריים המושמעים באשר לביטחונן של קרנות הפנסיה הוא שעקב ההזדקנות ההדרגתית של האוכלוסיה בישראל — לא יוכלו הקרנות לעמוד בנטל חלוקת הגימלות. פלג שמח לתת מספר דוגמאות מרגיעות: "זו צורה מעוותת של הצגת הבעיה; כשהאוכלוסיה מזדקנת יש פחות ילדים, וזו אמנם עשוי חשבון של מספר התלויים על העובדים; במדינות ארצות העולם נעשו מחקרים יסודיים בנושא, והמסתבר שהעומס רחוקה יותר. הרושם הוא שאינו שונים מכל מדינה מערבית מפותחת. בארה"ב ובריטניה, למשל, יילך העומס ויירד משנת 2005.

"דוגמה שניה: אמנם תוחלת החיים הולכת וגדלה (בשנה אחת בממוצע לעשור), אך אין לשכוח שניתן להעלות בהמשך את גיל הפרישה של העובד (מ־65 לגבר ו־60 לאשה). מרבית העובדים נכסים היום לאחר את מועד פרישתם לגימלאות, ומכיוון שברוב הענפים מתמעט הצורך בעבודה פיסית (והתבצעת על־ידי מכונות), והעבודה נעשית יותר ויותר אינטלקטואלית, ניתן יהיה בקלות להעלות את גיל הפרישה בחמש שנים, ואז תיפתר הבעיה והמצב אף ישתפר. בנוסף — ניתן יהיה תמיד לקיים דיון מחודש ולהגדיל את אחוז הפרישה מהמשכורות לקרן הפנסיה.

"יש גורמים המבקשים היום — ללא כל סיבה אובייקטיבית — לקצץ בזכויות הפנסיה של העובדים. מטרת הלחץ שהם מפעילים היא להקל על תקציב המדינה — בדיוק כפי שמבקשים לקצץ בתקציבי החינוך או הבריאות. גורמי הלחץ יצרו מין אפוקליפסה מדומה ומסרת־שחר", מרגיש פלג.

קרנות הפנסיה, יש לדעת, שונות במהותן מקרנות־התגמולים של הבנקים. האחרונות הן, למעשה, חסכון של העובד, סכום כסף שיום אחד ייגמר. הפנסיה היא בגדר ביטוח סוציאלי לעובד (הזוכה בריבית של 6.3% בשנה — הרבה יותר משכר חברות־הביטוח), ולמדינה חייבת להיות אחריות ששירות חברתי זה יתקיים.

ראש האגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות, דב פלג, חוזר ומדגיש כי ההון הרב הידוע המורחב שהצטבר בקרנות הפנסיה יעמוד עתה לרשות הקרן המאוחדת; ושינויים עתידיים ברמת הפרישה לקרן הפנסיה (על־ידי המעסיק או העובד עצמו) יוכלו תמיד להבטיח את איזונה. "אנו בטוחים שהאיחוד יהווה צעד חשוב לביסוס ביטחונו ורווחתו של העובד בישראל".

מדור פרסומי

החלטת לפתוח קופת גמל

מאת כתב כלכלי

כיום אין חילוקי דעות בין המומחים, שהחסכון היעיל ביותר לטווח בינוני וארוך, הוא בפתיחת קופת גמל. זוהי השקעה סולידית, ריווחית, בטוחה וזוכה לעידוד הממשלה בצורת הטבות ממס הכנסה.

כיצד לבחור

בבואך לבחור את קופת הגמל עליך לשקול כמה גורמים: רמת ריווחיות הקופה (דבר שיקבע אם כספך יוכפל ריאלית תוך 10 או תוך 20 שנה) שמירת הריווחיות לאורך שנים; מי עומד מאחורי הקופה; מי מנהל את השקעותיך; רמת השירות והדיווח לעמיתים; הטבות אחרות שמעבר לתשואה. מכוני מחקר ומדורי כלכלה בעיתונים שבדקו את כל הגורמים הללו, ממליצים על "טפחות גמל" כקופה כדאית ביותר.

מי וכיצד משקיעים את כספך

התשואה הריאלית של טפחות גמל הגיעה ב־1986 ל־6.1% וב־1987 ב־10 חודשים בלבד (!) ל־5.8%; בכך ממשיכה הקופה את המגמה של התשואות הגבוהות ביותר בענף בכל תשע השנים מאז היווסדה.

ועדת ההשקעות של "טפחות גמל" פועלת לפי קריטריון אחד בפניה טובתו של העמית. היא משקיעה אך ורק בנכסים פיננסיים בטוחים, סולידיים ורווחיים, ללא כל שיקול אחר. בניהול ההשקעות והקופה משתתפים: אישים בעלי הכרה מעמיקה של ההליכים בשוק ההון ועם נסיון ומוניטין בניהול הפיננסי. אנשים כמו משה מן, חיים ברדור, מנחם טוה, דוד טוביאס, פרופ' דוד לב הרי (כאיש ציבור), הם הערובה לכך.

נוהרים ל"טפחות גמל"

המאפיין את "טפחות גמל" הוא הצטרפות מאורגנת של "החוסך הקטן" מחד, ומפעלים, מוסדות ומשקיעים גדולים מאידך. המוסדות והמשקיעים הגדולים הצטרפו ל"טפחות גמל" לאחר בדיקות מעמיקות השוואתיות של התשואות ורמת השירותים לעמיתים בקופות השונות.

כיום חברים ב"טפחות גמל" קרוב ל־60,000 איש, ומאתיים מפעלים, חברות ומוסדות, ביניהם אוניברסיטאות, מפעלי תעשיה, ארגוני אקדמאים, עיריות, מלכ"רים ואחרים. בשנת 1987 השנה התשיעית לקיומה גדלה "טפחות גמל" בשיעור ריאלי של 35%, שיעור ללא מקביל בענף קופות הגמל.

חודש במתנה

לִקְרַאת סִיּוּם שְׁנַת הַכְּסָפִים, יוֹצֵאת טְפָחוֹת גֶּמֶל בְּמִבְצָע מְיֻחָד — חֹדֶשׁ בְּמַתָּנָה.
כָּל סְכוּם מֵעַל 1,000 ש"ח שֶׁיֻּפְקַד מֵהַיּוֹם וְעַד 31.12.87, יֵרָשֵׁם כְּאִלּוּ הֻפְקַד חֹדֶשׁ יָמִים לִפְנֵי כֵן.
כָּךְ תִּזְכֶּה בְּהַצְמָדָה וּרְוָחִים שֶׁל חֹדֶשׁ נוֹסָף **וּבַהֲטָבוֹת מַס הַכְּנָסָה** בְּקֻפַּת גֶּמֶל בַּעֲלַת רְוָחִיּוּת גְּבוֹהָה בְּיוֹתֵר.

פְּנֵה עוֹד הַיּוֹם לְסְנִיף **בַּנְק טְפָחוֹת** אוֹ טֶלֶפוֹנִית לְהַנְהָלַת טְפָחוֹת גֶּמֶל 219111־02.

טפחות גמל

קופת גמל רווחית ביותר

קרנות הפנסיה ההסתדרותיות מקיפות אותך בהגנה מלאה

הכנסה חודשית

עם פרישתך לגמלאות תקבל הכנסה חודשית צמודה, בנוסף לקצבת הזקנה המשולמת ע"י הביטוח הלאומי. כך שגם לאחר הפרישה מן העבודה מובטחת לך הכנסה שוטפת ריאלית.

בטוח נכות

אם חלילה ייפגע כושר עבודתך מסיבות בריאותיות, תקבל פנסית נכות חודשית צמודה כבר לאחר שנת חברות אחת בקרן פנסיה מקיפה ובתנאי שהצטרפת לקרן לפני גיל 50 אישה 55 גבר.

הבטחת רציפות זכויותיך

רציפות זכויות הפנסיה מובטחת במקרה של החלפת מקום עבודה ומעבר מקרן פנסיה אחת למשניה. וגם במעבר לפנסיה תקציבית.

בטוח שאירים

לאחר שנת חברות אחת בקרן פנסיה מקיפה יהיו זכאים שאיריך לפנסיית שאירים אם חלילה יארע לך אסון.

קרן גמלאות מרכזית
קרן מקפת
נתיב

קרן לפועלים חקלאיים
קרן לפועלי בנין
מגן

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
האגף לביטחון סוציאלי

בתי חולים על פרשת דרכים (ג׳)

הרחק מהעלות הריאלית

השתתפות קופת החולים בעלות יום אשפוז בבתי החולים עומדת על 35־70 אחוז בלבד

מאת עדנה אירידור

צוואר הבקבוק כיום בבתי החולים הממשלתיים והציבוריים הוא עלות יום האשפוז. בחו״ד יום אשפוז בבתי החולים הכלליים (שאינם יוניבריים לנוסא בסרים) הוא 202 שקלים (126 דולר) ליום. מחיר יום אשפוז מבוסס על סך כל עלות האשפוז במערכות (לאחר ניכוי הכנסות מאשפוז אמבולטורי) בחולק במספר המיטות. בנוסחה זו לא באה לביטוי העלות הריאלית של הטיפולים, השקעות בבנינים וציוד, עלות מימון ואחרות.

סקר שנערך באחד מבתי החולים, לפני יותר משנה, מלמד כי מחיר יום אשפוז במחלקה פנימית הוא 142 דולר ליום, במחלקות כירורגיות — בין 178 ל־255 דולר, בטיפול לב נמרץ — 266 דולר. במחלקות טיפול נמרץ נשימתי — בין 319 ל־359 דולר. השתתפות קופת החולים מגיעה ל־35% עד 70% מהעלות. שיעור ההשתתפות שאינו עומד ביחס ישיר לשירותים שהציבור נזקק ומצפה לקבל בבתי החולים. במקום שקופות החולים, הקונות ימי אשפוז בבתי החולים, ישלמו את מלוא העלות של האשפוז למבוטחיהן, מסבסדים בתי החולים את כל מבוטחי הקופות בסכום הנע בין 16 ל־233 דולרים ליום. רשות הבריאות נאלצת לפנות לאוצר בבקשה לתוספת תקציב של 27 מיליון שקלים לבתי החולים הכלליים, כדי לאפשר להם לגמור את שנת התקציב ללא גרעון.

שיטת התקצוב הנוכחית של בתי החולים גרמה לניפוח הוצאותיהם ולהגדלה מלאכותית של ימי האשפוז. שיטת התקצוב מונעת מבתי החולים לעבור בחלק מהטיפולים והניתוחים לאשפוז יום. אם יעשו צעד התייעלות כזה, יקוצץ בידם תקציבם בהתאם. מצד שני, ככל שמתמשך אשפוז החולה, ההוצאה פוחתת והתקבול הוא הכנסה נקייה לבית החולים.

מנהל המרכז הרפואי שיבא, מרדכי שני, קובע כי המצב המסורתי של התפתחות הטכנולוגית הביא לפגיעה בתמורה של עלות הרפואה. "מסיבה זו לא יהיה מנוס מלהכניס לאלתר את המושג 'מינהל כלכלי' לבתי חולים, ואני חושב שצריכים לעשות זאת ברמה של מחלקה. אחריות מחלקתית לניהול התאוצות. אבל זו עדיין אינה התשובה לבעיית היסוד של הרפואה במדינה, דהיינו, שהממשלה עוד לא החליטה כמה היא מוכנה להשקיע במערכת הבריאות שלה, כמה היא מוכנה לתת לכל אזרח ואיזו איכות בריאות היא רוצה. באנגליה, לדוגמה, במערכת הבחירות האחרונה, הבריאות היתה נושא מספר אחת במסע הבחירות של תאצ׳ר. מימון המערכת הציבורית חייב לבוא מכספים ציבוריים".

הדבר יכול להיעשות, לדעתו, על־ידי חוק בריאות ממלכתי, שבו ייקבע סל ביטוח ושיעור התגמול של קופת החולים לבתי החולים, בעבור אשפוז וטיפול יום במבוטחיה.

קריטריונים של חיים ומוות

מנהל המרכז הרפואי רמב״ם, ד״ר משה רווה (תא״ל במילואים), מציין כי ראוי שנאמץ ניסיונות מוצלחים יותר בכלי מדידה לתכנון תקציבים של בתי חולים. כדוגמה הוא מביא את ניסיונה של בריטניה. לא שכל הבעיות נפתרו שם, אבל חלוקת התקציבים לבתי החולים נעשית בהתחשב בצורכי האוכלוסייה שהם משרתים, על־פי גודל האוכלוסייה ומאפייניה.

ד״ר רווה טוען כי הפער הגדול בין מימון פעילות בית החולים בשיטת התקציב הנוכחית לבין העלויות בפועל, מטיל נטל כבד על הנהלות בית החולים, שנדרשות להחליט כדי יום על עדיפויות וסדר קריטריונים בנושאים של חיים ומוות, אם בהחלטה על אי רכישת ציוד או תרופות ואם בהוגנות המורה של תומכי המינהל והמשק הדרושים ביותר. המצב הנוכחי מביא בית חולים כמו רמב״ם לקבוע רמת "מלונאות" ירודה ביותר לחולים. למשל, היעדר מים חמים, ליקויים חמורים בחימום בחורף או במיזוג האוויר בקיץ, שמיכות בלויות וכו׳. לא אחת ניצבים ברמב״ם בפני הדילמה את מי להמשיך ולהנשים במכשירי הנשמה, כי גם בפריט חיוני זה יש מחסור.

לא רק התחשיב של יום אשפוז מעוות, גם המדיניות של חלוקת המשאבים לקויה, קובע ד״ר רווה. דוגמה בולטת לחוסר איזון בין היקף אוכלוסייה לבין הקצאת משאבים היא תהליך קבלת ההחלטות לתקצוב בתי החולים תל־השומר ורמב״ם, שני בתי־חולים־על שמשרתים אותו היקף אוכלוסייה. נכון, קובע ד״ר רווה, שבית החולים תל־השומר, כבית חולים מרכזי של משרד הבריאות, נושא במספר תפקידים מיוחדים. אך אין הדבר מסביר את ההבדלים הניכרים במצבת כוח האדם והקצאות המשאבים הכספים לשני המוסדות. בבית חולים תל־השומר 2322 עובדים (השיעור הגבוה של כוח האדם נובע מעובדות ביחוד המתקנים), לעומת 1527 עובדים ברמב״ם. לתל־השומר נקבע תקציב של 1.285 מיליון שקלים לעומת 474 אלף שקלים לרמב״ם.

אם צריך היה להטות את הכף, הרי שראוי היה לעשות זאת דווקא לטובת רמב״ם. בית החולים רמב״ם הוא בית־חולים־על יחיד לכל אזור הצפון. במרכז הארץ קיימים שלושה בתי־חולים־על, ותל־השומר הוא רק אחד מהם.

כבית־חולים־על יחיד לאזור הצפון, חלק גדול מפעילותו של רמב״ם הוא במקרים דחופים ומורכבים. כאשר מתעורר חשד לפגיעות מיוחדות, כמו פגיעות ראש, חזה וכוויות, או טיפולים אורתופדיים מורכבים, מועברים חולים מבתי החולים בצפון הארץ לרמב״ם, ואז מעבר לעלות הבסיסית, קיימת תוספת עלות של אבחונים רפואיים מיוחדים או אף תרופות מיוחדות ויקרות.

למצוקת המערכת האשפוזית יש השלכות גם על תפקודה בשעת מלחמה או פיגוע המוני. האחריות למערכת החירום האשפוזית נתונה בידי משרד הבריאות, ועל תקציבו. אני יכול לקבוע בוודאות, אומר ד״ר רווה, כי המערכת האשפוזית במדינה אינה ערוכה דיה לשעת חירום. הדבר החמור: בשל היעדר משאבים לקניית ציוד לטיפול שוטף, נעשה שימוש בחלק ממלאי החירום.

בסיוע תרומות

שיטת התקצוב של בתי החולים גרמה לכך, שלבתי חולים לא כדאי כיום להשקיע בטיפולים ובניתוחים יקרים. מנתח לב בכיר טוען, כי ניתוח לב פתוח עולה לבית חולים בין 4000־5000 דולרים. בית חולים מקבל החזר בעבור עשרה ימי אשפוז בערך, על־פי כ־1260 דולרים ליום. את היתרה סופגת המערכת.

הדבר נכון גם לגבי טיפולים אחרים. מרבית הטיפולים האורתופדיים מתבצעים בסיוע "תרומות" של חולים. בשל הוזלת הטיפול בפריון, עלה מספר לידות של פגים במשקל פחות מקילוגרם. עלות החזקתו של פג כזה ביחידה לטיפול נמרץ נאמדת ב־1000 דולרים ליום. שהיית פג בטיפול נמרץ עלתה מ־13 יום ב־1979 ל־16 יום ב־1985. הביטוי של של יולדת שכולל אשפוז פג, הוא באחריות המוסד לביטוח לאומי. ההשתתפות היא 80% ממחיר יום אשפוז. במקרה של פגים מגיעה ההשתתפות לכ־100 דולר ליום, למשך המיטה. ימים להוצאות אשפוז האם והפג, שהם כ־10% מהעלות.

ועדת צדקה, שהיא תת־ועדה של ועדת כוריניק, בוחנת זה שנה שיטות שונות של תקצוב בתי החולים. בוועדה חברים, בצד כלכלנים מאקדמיה, גם נציגי מוסדות הרפואה הממשלתיים והציבוריים. כל נציג בוחן את השיטה על־פי שיקולי המוסד שהוא מייצג. מסיבה זו לא יכולה הוועדה לגבש קריטריונים שישקפו את ההיבטים הכלכליים של ניהול בית החולים. בין השאר, נשקל אם יש מקום לאמץ את שיטת די. אר. ג׳י. המיושמת בבתי חולים בארצות הברית, בעיקר כאלה המשרתים מבוטחי סעד האוכלוסייה מזדקנת.

בשיטה זו גובים בתי החולים את תמורת האשפוז על־פי התוכן למחלות וטיפולים. אם תאומץ שיטה זו, חוששים חברים בוועדה, בית חולים עשוי לבחור את הטיפולים הכדאיים לו מנקודת־ראות כלכלית, ולהזניח ולצמצם טיפולים שעלותם גבוהה, בעיקר בשל משך האשפוז. ליישום שיטה זו תידרש מערכת פיקוח הדוקה, וספק אם המערכת בנויה לכך.

הצעה נוספת שנדונה היא תקצוב בית חולים על־פי רמת השירותים שהוא נותן, אך גם הצעה זו אינה ישימה, מאחר שהיא עשויה להגדיל את הפער ברמה בין בתי החולים. הצעה שנשקלת בכובד ראש היא לקבוע את התקצוב על־פי סוג המחלקה ומשך האשפוז. במהלך ימי האשפוז הראשונים של חולה מתבצעים ניתוחים או טיפולים שהם יקרים יותר לעומת ימי האשפוז לבדוק החלמה. טיפול נמרץ הוא יקר יותר מאשר אשפוז במחלקה פנימית. המחיר לפי סוג המחלקה יהיה אחיד לכל בתי החולים.

השיטה עשויה לקצר ימי אשפוז ולהביא לתחלופה גבוהה יותר של חולים, אך חסרונה בכך, שהיא עלולה ליצור קטגוריות שונות של מחלקות בתוך בתי החולים ולפגוע בהתפתחותן של מחלקות מקצועיות.

מלה של מנכ"ל המזרחי

במשפט המנכ"ל־לשעבר של בנק המזרחי, אהרן מאיר, סיפר הברוקר משה לביא כי הסתפק בהתחייבות בעל־פה מפיו כדי להבטיח את ערכן של מניות הבנק בשביל לקוחותיו, בשווי שמונה מיליוני דולר

משה לביא: ברוקר

אהרן מאיר: מנכ״ל.

מאת צבי הראל

הרחוק מקהל הסקרנים הקבוע של בית המשפט המחוזי בתל־אביב מתנהל משפטו של המנכ״ל לשעבר של בנק המזרחי אהרן מאיר (64), שנאלץ לעזוב את תפקידו בעקבות ממצאי דו״ח בייסקי. צופים מעטים יושבים באולם בית המשפט בקומה השלישית ועוקבים אחר מהלכו. בחלל האולם חוזרים לנסר אירועי מפולת המניות הבנקאיות, שהתרחשה בשבעה באוקטובר 1983. נוסף לנאשם מאיר, עומדים שני נאשמים, המשמשים כיום בתפקידים בכירים בבנק: אלי אונגר (47) ויהודה ניקן (44). הגלגול הארוך שעברה פרשה זו עד להכנת כתב אישום, החל מתלונה ששיגרה בשעתו חברת הכנסת שולמית אלוני (רצ) ליועץ המשפטי לממשלה דאז, פרופ׳ יצחק זמיר.

המשפט מתנהל ברוגע, בניגוד אולי למשפטים שכבים אחרים. תורמים לכך הסניגורים: יגאל ארנון (מטעם מאיר), משה קפלנסקי (מטעם אונגר) וד״ר יעקב ויינרוט (מטעם ניקן), ומהעבר השני התובעת עו״ד ליה לבראון (בנק המזרחי מממן את הגנת הנאשמים). על כך יש להוסיף את סגנונו המתוקצע של השופט המחוזי אליהו מצא.

המאבק המשפטי בין ההגנה לתביעה החל עוד לפני הקראת כתב האישום ועוד בטרם העלתה התביעה גם עד אחד מטעמה: זה היה כאשר התקבלו טענות מקדמיות של קפלנסקי וארנון שהביאו לצמצום מסוים במספר העבירות בכתב האישום.

כדי להבהיר את התמונה והתחום שבו עוסק המשפט, מן הראוי להדגיש כי שלושת הנאשמים אינם מואשמים בוויסות של שערי המניות ("השפעה בדרכי תרמית על ניירות ערך" כלשון החוק), אלא נטען נגדם, כי כדי להבטיח את שערי מניות בנק המזרחי שהוחזקו אצל חברת הברוקרים "הראון את לביא", בניהולו של משה לביא, ביצעו פעולות אחדות שגרמו נזק לבנק. המדובר בעיסקה מחוץ לבורסה בהיקף של כשמונה מיליוני דולר, שנעשתה בין הבנק לבין חברת "הראון את לביא".

* * *

תחילת הפרשה, טוענת התובעת עו״ד לבראון, היא בינואר 1983 כאשר משברים כלכליים זיעזעו את המשק ולביא חשש לנפילת המניות הבנקאיות של בנק המזרחי. לכן מכר את כל מניות הבנק שהחזיק בתיקי מאות לקוחותיו. מאיר, טוענת התובעת, הבטיח ללביא כי אם ירכוש בחזרה את מניות הבנק, יוכל למכור את מניות בנק המזרחי לפי שער המכירה של היום הקודם שבו נסחרו המניות בבורסה — וזאת בכל עת שירצה. בשבעה באוקטובר 1983 אירעה המפולת. לביא ביקש את מימוש ההבטחה של מאיר. נטען בכתב האישום, ששלושת הנאשמים ביצעו פעולות מסוימות שגרמו נזק לבנק.

כך, למשל, נטען נגדם כי החברה־הבת של הבנק נאלצה לרכוש את המניות וחובה הלך ותפח. עוד נטען בכתב האישום, כי כדי לנסות ולכסות את החוב גייסו אונגר וניקן כספים והלוואות גדולות והורו, בין השאר, לרשום כספי לקוחות שביקשו לרכוש תפ״סים בבנק כהלוואה לחברה־הבת של הבנק. במעשה זה רשמו רישומים כוזבים, והצגת תנועת הכספים כהלוואה, ולא כתפ״ס, הקטינה את שיעור קצבת הנזילות שהבנק חייב בהם. עוד נאמר, כי כדי לכסות את החוב הגדול גייס הבנק כספים בשוק האפור.

אפשר לחלק את מיקבץ העבירות המופיעות בכתב האישום לשני חלקים: האחד קשור לשאלת כשרות ההבטחה — עבירות מנהלים ועובדי תאגיד ומרמה והפרת אמונים. החלק השני קשור לפעולות, שלטענת התביעה נדרשו כדי לממש את ההבטחה ללביא: רישום כוזב במסמכי תאגיד, ניהול בלתי תקין של עסקי הבנק ואיסור מימון מההון העצמי של הבנק. כל שלושת הנאשמים מואשמים באותן עבירות.

מתברר כי העיסקה הגדולה הזאת, שהתביעה רואה בה מיקבץ של עבירות פליליות, היתה רשומה בזיכרונם השותפים של בנק המזרחי שנמסרו לבנק ישראל. על כך העיד חיים גיט מהמחלקת הפיקוח של בנק ישראל כאשר נחקר על־ידי עו״ד קפלנסקי.

קפלנסקי שאל את העד בנימה מבדחת: עכשיו תאמר לי, בעצם לא היו זקוקים פה לאיזשהו פרי מייסון כדי לגלות את העיסקה עם לביא. מי גילה את העיסקה הזו... האם היועצת המשפטית דליה סל ר המפקחת על הבנקים גליה מאור?
גיט: אמת.

* * *

טענות רבות השמיע קפלנסקי על כך שהמשטרה לא חקרה את כל העשות שהותנרו במהלך החקירה. קפלנסקי טען, כי אילו היתה המשטרה מבררת איך בנוי המבנה של בנק המזרחי והיתה חוקרת "מאחד לאחד", מרשו (אונגר) לא היה יושב על ספסל הנאשמים. דברים אלה אמר הסניגור כאשר חקר את ראש צוות החקירה רב־פקד שמעון מרילי. השופט מצא "עשה סדר בדברים" ושאל את מרילי: האם אתה האיש שהחלטת בפרשה הזאת, בזמן החקירה, את מי צריך לחקור ובאיזה נושאים?

מרילי: אני קיבלתי תלונה מהיועץ המשפטי לממשלה עם רקע, ובדקתי לפי ראות עיני על־פי עצות הממונים עלי.

עד התביעה המרכזי במשפט הוא משה לביא שמסר, עד עתה לפחות, את העדות הארוכה והמעניינת ביותר במשפט. לביא (54) עבד בבנק המזרחי בין השנים 1958־67, וסיים לעבוד שם בתפקיד של מנהל מחלקת ניירות הערך. בתשובה לשאלת התובעת הוא סיפר, כי בסוף חודש ינואר 1983 — כאשר החליט למכור את מניות בנק המזרחי שהחזיק בתיקי לקוחותיו — התקשר לביתו אהרן מאיר.

כך סיפר לביא בעדותו: זה היה לפנות ערב, מיד עם באי מהעבודה. ואז הוא פנה אלי ואמר לי אם אהיה מוכן להשקיע בחזרה במניות של בנק המזרחי, כי הם (הכוונה לבנק — צ״ה) ימשיכו בויסות.

התובעת: כתוצאה מאותה שיחה, ומאותה הבטחה שקיבלת, מה אתה עשית?

לביא: קניתי עבור לקוחותי מניות של בנק המזרחי.

התובעת: כאשר קיבלת את ההבטחה ממר מאיר, האם ביקשת ממנו גם איזה שהם ביטחונות, או ביקשת שהדברים יעוגנו בכתב — אחרי הכל אתה משקיע כספים של לקוחות שלך בהיקפים אדירים?

לביא: אני חושב שהמלה שלו (הכוונה של מנכ״ל הבנק) הספיקה לי.

תובעת: היו לך הבטחות דומות, עם איזה שהם גופים נוספים שאתה החזקת מניות שלהם בתיקי הלקוחות שלך?

לביא: לא.

תובעת: היו לך הבטחות כאלה עם בנקים אחרים?

לביא: לא.

תובעת: זאת היתה ההבטחה אחת ויחידה שקיבלת בעניין השקעות של לקוחות שלך?

לביא: כן.

* * *

אחרי סיום החקירה הראשית על־ידי התובעת, חקר את לביא בחקירה נגדית עו״ד ארנון. הוא שאל: ניהלת את רוב התיקים ניהול עיוור. זאת אומרת שלקוחות לא נתנו לך, בדרך כלל, הוראה מה לעשות. אתה עשית את זה כתור מומחה שלהם?

לביא: בדרך כלל, כן.

ארנון הירבה לשאול את לביא באשר לטיב ההבטחה שנתן לו מנכ״ל הבנק. לביא סיפר כי שבועות אחדים לפני מפולת המניות הבנקאיות הוא שוחח שוב עם מאיר על טיב הבטחתו. ואז הבטיח לו מאיר, בפגישה שהיתה במשרדו של הנאשם ברחוב רוטשילד בתל־אביב, כי הוא יוכל למכור את המניות גם במקרה שהמסחר בהן יופסק.

ארנון: בסך הכל יהיה נכון לומר שהרווחת בערך בסביבות קצת יותר מעשרה אחוזים ריבית על ההשקעה שלך?

לביא: אני לא הרווחתי כלום, הלקוחות שלי הרוויחו.

לקראת סוף חקירתו העיר ארנון ללביא, שיש לו רושם כי בחקירה הנגדית היה העד מהסס בהשוואה לחקירתו בפני התובעת.

על כך השיב לביא: כל הזמן נדמה לי שאני צריך לזכור פה את כל המהלכים שאירעו לפני ארבע שנים — מה שעבר בבורסה, משבר מניות הבנקים, האירועים האישיים שלי. אחרי פעמיים שהובהלתי לבניין סמוך לבית המשפט (הכוונה לבית החולים איכילוב — צ״ה), ואחרי כל מה שעבר עלי, אני צריך להיזכר בכל שלב ושלב מה שאני בדרך הטבעית שלי, מבחינה נפשית ופיסית, מנסה להרחיק כל השנים. עכשיו אתה מעלה אותם בחזרה, ואתה רוצה שאני אזכור את כל מהלך השיחה שניהלתי ביחידות עם מר מאיר, או בשיחה טלפונית אתו. יש לי זיכרון אחר יותר, כולל, לכל הנושא הזה. היתה התחייבות. אני עשיתי אותה עבור לקוחותי. היתה חרדה. אבל לבוא עכשיו ולומר שאני מהסס תחת לחץ... אני אומר את האמת שאני חושב הוכר, כפי שהיתה.

עירית חיפה

מינהל החת״ר
האגף לתרבות השכלה ואמנות

מחברים ומו״לים, מוסדות ואירגונים מוזמנים להגיש הצעותיהם לפרסי עירית חיפה - לשנת תשמ״ח
(יוענקו במסגרת חגיגות שנות ה־40 למדינת ישראל ו־110 שנים לקיום עירית חיפה)

הפרס ע״ש יהושע קניאל	יוענק לחיבור מצטיין בתחומי ההלכה, פרשנות המקרא ומחשבת ישראל.
הפרס ע״ש ד״ר ארתור רופין **	יוענק לחיבור מצטיין במדעי- החברה, הכלכלה, תורת המשק החקלאי, תורת המדינה, היסטוריה יהודית ואתנולוגיה.
הפרס ע״ש יעקב דורי	יוענק לחיבור, ספר או המצאה (פטנט) בתחום הטכנולוגיה.
הפרס ע״ש דוד פינסקי	יוענק למחזה מקורי בעברית, או ליצירה בתחום הספרות היפה (רומן, אנתולוגיה- שירה, מחזה) באידיש.
הפרס ע״ש פרופ׳ הרמן שטרוק	יוענק ליצירה מצטיינת בתחומי האמנות הפלסטית אשר תצטיין בתערוכה השנתית של אגודת הציירים והפסלים - חיפה והצפון.
הפרס ע״ש מרק לברי	יוענק ליצירה מוסיקלית (אינסטרומנטלית - וקולית) עם תמליל עברי מקורי, שאורכה 12־15 דקות.
הפרס ע״ש פרנק פלג	יוענק לחיבור מצטיין בתחום המוזיקולוגיה, או למפעל חיים בתחום החינוך המוזיקלי.
פרס "חיפה" (יוענק לראשונה במסגרת חגיגות 110 שנים לעיריה)	לחיבור מצטיין על העיר חיפה בתחומי: ההיסטוריה של העיר ואתנולוגיה, התעשיה, התפתחות החברה (חיים בדו- קיום), חיפה - עבר הווה - עתיד, אתרים בעיר.
עיטור לספורטאי המצטיין	לספורטאי בעל הישגים בתחום תרבות הגוף או בתחרויות ספורטיביות, כולל ייצוג ישראל בזירה בינלאומית או לבעל מפעל חיים בתחומי הספורט.
עיטור לאזרח צעיר מצטיין	לאזרח צעיר תושב חיפה על פי הקריטריונים: מעשה גבורה, התנדבות, עזרה לזולת, הקרבה ומעשים אחרים הראויים לשבח.

* החיבורים, הספרים והנימוקים יוגשו ב־ 4 עותקים, וזאת בתנאי שעדיין לא זכו בפרס אחר.
* אין התחייבות להחזרת החיבורים לשולחיהם.
* חיבורים וספרים שנכתבו בשפה העברית בלבד.
* הצעות לפרסים תתקבלנה לא יאוחר מיום שלישי כ״ח באדר תשמ״ח (16.2.88), במשרדי האגף לתרבות, רח׳ י.ל. פרץ 20, טל׳: 662044, 669621, 640775 - 04
* פרטים נוספים ניתן לקבל ממזכירות האגף.

289/136
בבית המשפט השלום בירושלים ת.א. 7348/87

התובעים: 1. עזבון המנוח פייזה מושיקוף ז״ל
2. בניני מידות בע״מ
שניהם ע״י ב״כ עוה״ד י. נגר
מרח׳ הלל 10 ירושלים
3. ב.ה. בניני המרכז ירושלים בע״מ
ע״י ב״כ עוה״ד ז. ספרבינג
מרח׳ הלל 10 ירושלים

נגד

הנתבעים: 1. יוסף חיים בן חביבה בת יוסף כותרום
2. מאיר בן אברהם בסון
3. יצחק בן יוסף בסון
4. סימן טוב בן שלמה בסון
5. אשת יוסף בסון
6. מאיר בן שלמה בסון
כולם ע״י ב״כ עוה״ד ש. אהרונסון
מרח׳ טרומפלדור 6 תל־אביב

אל הנתבעים:
הואיל והתובעים הנ״ל הגישו לבית המשפט השלום בירושלים תובענה כנגדכם כמפורט בכתב התביעה המצוי בתיק ביהמ״ש, הנכם מוזמנים, עפ״י החלטת כב׳ ביהמ״ש בהבר׳ 3525/87 ביום 13.12.87, להגיש כתב הגנה תוך 60 יום מיום פרסום הודעה זו שאלמלא כן יינתן פסק דין נגדכם בהעדר הגנה.

מזכיר ראשי

חוק התכנון והבניה תשכ״ה - 1965
מרחב תכנון מקומי אונו

הודעה בדבר אישור שינוי תוכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה - 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תוכנית מפורטת הנקרא מס. תממ 216 שינוי לתוכנית מפורטת מס. תממ 66/א ותרש״צ 3/43/8.

בגוש: 6497
חלקות: 267, 268, 293, 297.
המקום: קרית אונו.
רחובות: שטרן - קורצ׳ק.
מטרות שינוי התוכנית: מתן אפשרות להרחבת בתים בני ארבע קומות מתוך שינוי קוי בנין ובהתאם לתוכנית הבינוי המהווה חלק בלתי נפרד מהתשריט המצורף לתוכנית.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס. 3356 תשמ עמוד 2671.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אונו וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ב. כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת״א

עירית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04־640775

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה התשכ״ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
בעלי החלקה ע״י דוקוב — לאשר תרביה לבנין מגורים ברחוב גאולי תימן מס׳ 18 מגרש 333 בגוש 10792, רמת־אשכול. הבקשה כוללת בקשה לבניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א. ב. ה׳ בין השעות: 08.00־11.30
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יתבקש לפי הכתובת דלעיל, תוך 15 יום מיום פרסום הבקשה.

מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה התשכ״ה—1965
מרחב תכנון מקומי עירון

[illegible]

אורח במדינה / עמוס בדרוד

סנונית ראשונה מסין

יחסה של סין לסכסוך הערבי־ישראלי השתנה, ועתה היא מעוניינת להידבר עם שני הצדדים — מסביר צ׳ן מין, איש המכון ליחסים בינלאומיים בפקינג, העושה בישראל כעמית־חוקר במכון טרומן ● רוב הסינים סבורים כי המשטר בישראל הוא דיקטטורה צבאית

צ׳ן מין: מהמעצמה האחרת

מלוכות אידאולוגיות היא ששינתה מן היסוד את יחסה של סין העממית לנעשה במזרח התיכון — כך מסכם צ׳ן מין, אורח מן המכון ליחסים בין־לאומיים בביג׳ין (פקינג) העושה כעמית־חוקר במכון טרומן של האוניברסיטה העברית שעל הר הצופים בירושלים.

הוא מגדיר את סין "מעצמה אחרת", כלומר מי שאין לה אינטרסים מחוץ לסביבתה הקרובה. על כן נקבע יחסה אל המאורעות בעולמנו על־פי אידאולוגיה ותיאוריות. אלה תומכות עקרונית בתנועות שחרור לאומיות. ומכיוון שאש״ף מציג את עצמו כתור כזה, וישראל היא ידידה של האמריקאים — נתנה התמיכה לאש״ף.

אחרי הרפורמות שהתחוללו בסין, ואשר תכליתן היתה להפחית מן המתח האידאולוגי — להיות יותר פרגמאטיסטים — רואים את המצב הבין־לאומי באור שונה. קודם כל, אין עוד ביטחון שמלחמת־עולם שלישית היא בלתי נמנעת. זה שינה את גישת הסינים לכל הסכסוכים. שנית, הם נוכחו לדעת שהסכסוך הישראלי־ערבי, שבו ראו גורם עיקרי למתיחות במזרח התיכון, אינו הגורם החשוב ביותר בו. שלישית, המשטר של כאן סבר שברית המועצות נהנית מן הסכסוך, ולכן לא ראו טעם להפחית מחריפותו. תגובת הסינים גם התאימה לתורת מאו, שדיברה על מאבק מזוין בתור אמצעי יחיד לקדם את המהפכה. כיום אין עוד השקפה כזאת: אפשר לסיים סכסוך גם במשא ומתן.

אם תרצה סין לתרום לקירוב הצדדים, עליה לקיים בסיס כלשהו של הידברות עם שניהם. וזו אולי הסיבה שפגישת שר החוץ של סין עם שמעון פרס באו״ם פורסמה ב"יומון העם" בעמוד הראשון, ובאותה צורה פורסם דבר הגיעה של משלחת קומוניסטית מישראל לסין.

רוב הסינים אינם יודעים שהמפלגה הקומוניסטית היא חוקית בארץ, והם סבורים שהמשטר כאן הוא דיקטטורה צבאית. אין זה שמפיצים מידע שקרי: מנהג סיני הוא שאם אין אוהבים מישהו, לא מזכירים אותו בכלל. מלחמת המפרץ גם העמידה את שתי מעצמות־העל הסותרות אותה: אמנם אף לאחת מהן אין עניין שתימשך, אך הן אינן יכולות להביא לסיומה. אם הסכסוך אינו תורם למעמד של ברית המועצות, זו עוד סיבה לחתור לסיומו. כל זאת, בלי שהשתנה היחס החיובי הבסיסי לאש״ף, והשאיפה להקים מדינה פלסטינית בצד ישראל.

סיני "אמיתי"

צ׳ן מין לא ישב כמה שנים בארצות הברית, כמו חוקרים סיניים קודמים שביקרו כאן, והוא גם אינו קשור לסימפתיזן בין־לאומי כלשהו. הוא אישמרע סיני מן השורה, ואחרי תום מחקרו במכון טרומן ישוב לביג׳ין.

המכון שהוא מרצה בו הינו מכון ממשלתי ותפקידו להכשיר דיפלומטים ופקידים בכירים אחרים. הוא במתכונת של אוניברסיטה. לומדים בו חמש שנים: שלוש השנים הראשונות מוקדשות בעיקר ללימוד שפות והשנתיים הנותרות למדיניות הבין־לאומית. ההרצאות בשנתיים האחרונות הן באנגלית.

מי שמסיים את המכון מתקבל למשרד החוץ, שם מציבים אותו למשרה ייעודית, ומכשירים אותו לכך. הכשרה זו שוב עשויה להימשך חודשים, או שנים. מי שמוצב לאפריקה, למשל, עובר לבית־ספר מיוחד שבו מלמדים על יבשת זו, מדינותיה ובעיותיה.

שירות חקלאי

צ׳ן נולד לפני 30 שנה במחוז פוצ׳ין. כשהיה בן שנתיים עברו הוריו לביג׳ין. אביו דיפלומט ומשרת כיום באחת הנציגויות של סין; הבן נמשך מלכתחילה בשמו ובמקום השירות, כי לא קיבל רשות מן האב לעשות זאת. כאשר סיים צ׳ן מין את בית הספר התיכון, היתה השנה 1976, שנתה האחרונה של "המהפכה התרבותית" האנטי־אינטלקטואלית של תומכי מאו טסה טונג. כמו בוגרים אחרים נשלח לשנתיים "שירות חקלאי". הוא עבד בשדות האורז, במים עד הברכיים, מזריחת השמש עד שקיעתה, שבעה ימים בשבוע. זה היה במנצ׳וריה. אחר כך יוסית שבו יכול אורח אחד בלבד, ובתורף עסק בגידולים אחרים.

באותו זמן התחוללו תמורות בסין; קודם לכן התקבלו לאוניברסיטאות רק מומלצי האיגודים בלי בחינות נוספות. אך בשנת 1978 נערכו בחינות כלל־ארציות. הוא עמד בהן בהצלחה; הוא התקבל אפוא לאוניברסיטה במנצ׳וריה, וסיים אותה כעבור ארבע שנים. אז גם קם לתחייה המכון ליחסים בין־לאומיים שנסגר בזמן המהפכה התרבותית, והוא החל ללמוד בו.

כעבור זמן קצר יצא למשרד הראשי של אונסק״ו בפאריס, בתור מתמחה ומתורגמן. בשנת 1984 קיבל תואר שני במשפט בין־לאומי ויחסים בין־לאומיים, והחל ללמד במכון. את הדוקטוראט הוא מסיים עכשיו, מטעם אוניברסיטת קולורדו בארה״ב שבה בילה את הזמן האחרון, בנושא רחוק מאוד: משולש היחסים סין־בריה״מ־ארה״ב בדרום־מזרח אסיה. הוא לא היה מעולם באזור; ייתכן שלשם השלמת כמה ידיעות ייסע לאוניברסיטה באוסטרליה.

מעוניין ביהודים

הוא גילה עניין אישי במזרח התיכון ובמיוחד ביהודים, עקב נוכחותה של מורה במכון שלו, יהודייה אמריקאית אשר הגיעה לסין ב־1950, כאשר האיבה בין שתי המדינות היתה בשיאה. קראו לה "החברה אירוין". אין הוא יודע פרטים נוספים עליה, אלא רק זאת שהיה לה במשך זמן קצר בעל הודי־סיני והתגרשה ממנו. הוא גם ראה את הסרט "שואה" והתרשם עמוקות מן האירועים שנעשה ליהודים. אך הסרט לא הוקרן בפני הציבור הרחב.

לעומת זאת הכל ראו בסין סרט מצרי על המוסד, שהראה כיצד מפתה סוכן ישראלי צעירה ערבייה ובעזרתה מצליחים מפעילי ישראל לפגוע במטרות אסטרטגיות במצרים בזמן המלחמה. מן המורה היהודייה בסין למד כמה דברים נוספים על ישראל. באוניברסיטת קולורדו שמע עוד, מפי פרופ׳ יונתן אדלמן, שהיה בעצמו עמית־מחקר במכון טרומן. הוא תיווך בינו לבין המכון וכך הגיע לכאן. נושא מחקרו כאן הוא מדיניותן של ברית המועצות ושל סין כלפי האזור אחרי 1980, וכן הסכסוך הישראלי־ערבי ויחסי סין־ישראל.

ממשלתו יודעת, כמובן, על היותו כאן. אילו רצו לעצור בו, היו מריעים לו על כך קודם מזאו. הוא גם מתכוון לשוב לשם, לתפקידו בתור מרצה במכון. בינתיים הוא מתכתב עם הפרופסור שלו — איש מרכזי בממסד הממשלתי־אקדמי — ומדבריו שהוא מעוניין לבוא לארץ. ייתכן איפוא שגם אותו נראה בעתיד במכון טרומן.

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

הבעיה של משמר הגבול

ביחידות משמר הגבול הפרושות בכל רחבי המדינה ובשטחים משרתים כמה אלפי שוטרים, חיילי חובה והרבה, אנשי קבע. בשבועות האחרונות, עלו שוטרי משמר הגבול לכותרות. הם היו בקו העימות הראשון מול המוני המתפרעים המוסתים בשטחים ובירושלים המזרחית. ספגו קללות ומטחי אבנים, בקבוקים, צמיגים ובקבוקי תבערה. לפעמים היו בסכנת חיים, כעדותם. הרבה פעמים בשבועות האחרונים הם נאלצו לפתוח באש כדי להגן על עצמם ולהיחלץ במיים מהמון זועם שהקיף אותם. לרוע המזל, היו נפגעים — הרוגים ופצועים — מבין התושבים המקומיים מהאש שירו אנשי משמר הגבול. הם גם הפעילו כוח לפיזור הפגנות והיכו באלות בעת הצורך.

כל זה הביא את אנשי משמר הגבול למצב קשה — מבחינה פיסית, אבל בעיקר מבחינת דימוים הציבורי והתקשורתי. אנשי משמר הגבול מצטיירים אצל מגזרים רבים בציבור וגם בחו״ל כפראים, שאינם מהססים להניף את אלותיהם גם על נשים וילדים ושישים ללחוץ על ההדק. התושבים המקומיים בשטחים מלבים את הפרסומים הקשים על אנשי המשמר ומעלים טענות קשות על התנהגותם ומעשיהם. הם שמחים לספק "ראיות" — לא תמיד בדוקות — לאלימות אנשי משמר הגבול.

במשמר הגבול טוענים כי לאנשי החיל — שהוא חלק ממשטרת ישראל — נגרם עוול קשה במסע התעמולה המכוון המנוהל נגדם המיועד להחליש את דבקותם במטרה. לטענת גורמים במשטרה ובמשמר הגבול, החיל עושה עבודה טובה וחיונית בכל האזורים שבהם הוא פועל, ובמקרים רבים רק אנשי משמר הגבול, המיומנים בטיפול באוכלוסייה אזרחית והפעילות שיטור וביטחון משולבת, יכולים לפעול במקומות בעייתיים צפופי־אוכלוסייה.

לדברי אותם גורמים, אנשי משמר הגבול נשלחים ראשונים למוקדי התפרעויות קשים ונקלעים למצבים מסובכים, המאלצים אותם לפעול בנחישות ולפעמים תוך אלתור, כדי לפתור בעיות ולהיחלץ. המחיר הוא לעתים התנגשויות, בלתי נמנעות עם מאות ואלפים מתפרעים, ופגיעות לשני הצדדים. אנשי משמר הגבול מצוידים בציוד לפיזור הפגנות — רימוני גאז וכדורי גומי (לא תמיד בכמות מספיקה) — ומתודרכים היטב לפעול כך שיהיו מינימום נפגעים בקרב התושבים המתפרעים. אלא שלא תמיד הכל בשטח מתרחש כפי שצופים בתדריכים, ויש התפתחויות. לפעמים יש גם בין אנשי משמר הגבול חריגים, המאבדים את השליטה העצמית לנוכח פרובוקציות והתקפות עליהם, הגורמות לפצעים בגופם. לדברי אנשי משמר הגבול, מדובר בחריגים מעטים, המטופלים בהתאם.

ככלל, מתברר שאנשי משמר הגבול מבוקשים מאד ביהודה ושומרון וחבל עזה. מפקדי הצבא מעריכים אלה מוערכים בדרך כלל מפעולתם של חובשי הכומתות הירוקות ומבקשים את תגבור יחידות משמר הגבול בשטחים. בשבועות האחרונים אכן תוגברו והוגדלו היחידות באזורים אלה ונראה שלנוכח המצב, יימשך התגבור. הבעיה כמו תמיד היא: תקציבים ותקנים נוספים. בעניין זה נערכים עתה דיונים בין כל הגורמים הממשלתיים הנוגעים בדבר. ההערכה היא שיחידה של משמר הגבול שווה ביעילות עבודתה ותפקודה, ובהיקפי הטיפול שלה בבעיות בשטח, ליחידה צבאית הגדולה ממנה בהרבה. על־פי המציאות כיום, נראה, שיותר ויותר שוטרי משמר הגבול יידרשו בחודשים הקרובים בשטחים ובירושלים.

על הטענות המושמעות נגד אנשי משמר הגבול, מגיבים במשטרה בצער ובכעס מסוים. טוענים שיש הגזמה גדולה ומגמתית, ומזמינים את מותחי הביקורת להצטרף לאחד הסיורים של המשמר, הנכנס לתוך סימטאות צרות של מחנה פליטים, שבהן מתגודדים אלפי תושבים זועמים ומוסתים המאיימים לעשות שפטים בכוח הקטן המתייצב מולם.

"מישהו חשב פעם על הרגשה של אותם אנשי משמר הגבול שנכנסים לסימטאות העוינות כדי להשליט בהן סדר? מישהו הרגיש פעם את המתח, החששות והפחד המלווים את אנשי הכוח, המוקפים בהמון פרוע ההולך וסוגר עליהם ומשליך עליהם מכל הבא לידו? לא תמיד יש אפילו דרך נסיגה. במקרים כאלה הפעלת גאז מדמיע אינה אפקטיבית, כי בגלל המרחקים הקצרים, הגאז חוזר ליורים. גם כדורי־גומי אינם יעילים לפיזור המון מוסת העולה עליך בגלים. חלק קטן בלבד מהמתפרעים נפגע. השאר ממשיכים בהתפרעות. קשה גם לקבץ כוחות, כי מדובר בסימטאות צרות.

"במקרים כאלה אין ברירה אלא להפעיל נשק חם ולירות באוויר, כדי להיחלץ. לפעמים גם היריות באוויר אינן מספיקות לבלום המון משולהב. וצריך לזכור שאנשי משמר הגבול לא נכנסים למקומות האלה מרצונם החופשי. הם ממלאים פקודות. אחרי זה הם סופגים ביקורת. לעתים הביקורת מכוונת על־ידי גורמים אינטרסנטיים ערביים, שזורקים הכל על משמר הגבול, כי רוצים שמשמר הגבול יסתלק מהמקומות האלה. מפני שיודעים שרק משמר הגבול מסוגל להשליט שם סדר", אומר קצין במשמר הגבול.

הסוהרים אינם מרוצים מדימויים ומשכרם

מאות סוהרים פורשים מדי שנה מעבודתם בשירות בתי הסוהר. רבים עושים זאת באמצעות ועדות רפואיות, שלפניהן הם שוטחים בעיות בריאות גופניות ונפשיות, שלעתים אינן אלא תירוץ לפרוש עם פנסיה טובה יותר. סוד גלוי הוא שרבים מהסוהרים, בפרט אלה המשרתים בתפקידי ביטחון בבתי הסוהר ומתחככים כל העת עם האסירים האלימים, אינם מרוצים מעבודתם, מתנאי השירות הקשים ומהדימוי הציבורי שלהם. סקר־עמדות שנערך באחרונה בין בוגרי שלושה קורסים בבית הספר הארצי לסוהרים באייל, ושמסקנותיו מובאים בביטאון שירות בתי הסוהר שראה אור באחרונה, מצביע על הבעיות המעיקות על הסוהרים ועל ההתייחסות שלהם אל עצמם.

הסקר נערך בין בוגרי קורסים לסוהרים, משקים וקצינים. הוא כלל שאלות ביחס לשיגרה בעבודה, העניין בתפקיד, הגאווה בעיסוק, שביעות רצון הממונה, רמת השכר, קידום במערכת והדימוי הציבורי והפנימי שיש לשב״ס.

מתוצאות הסקר מתברר, כי 90 אחוז מהנשאלים סבורים שהדימוי הציבורי שלהם נמוך מאוד. 70 אחוז סבורים שהדימוי בתוך המערכת נמוך מאוד. 7 אחוזים מאמינים שיש להעלות את רמת השכר לצורך שיפור הדימוי. 90 אחוז סבורים שהשכר שהם משתכרים אינו מספיק לקיום רמת חייהם. לעומת זאת, 90 אחוז מהנשאלים השיבו כי הם גאים בעבודתם ובעיסוקם בשב״ס. 70 אחוז סבורים שעבודתם אינה שגרתית. 95 אחוז מגלים עניין בתפקיד שבו הם עוסקים, 55 אחוז טוענים שהעבודה מעייפת אותם ו־95 אחוז סבורים שהממונה עליהם שבע רצון מתפקודם.

יש לציין כי הסקר נערך מבלי שהנשאלים התבקשו לציין על גבי השאלונים את פרטיהם האישיים. מרבית הנשאלים הצביעו על ארבעה גורמים עיקריים שיש לטפח כדי לשפר את דימוים הציבורי: העלאת רמת השכר, למידה בקורסים, בניית מסלולי קידום וסגל ניהולי תומך.

גם שוטרים אוהבים פרוטקציה

מדי שוטר או תעודת שוטר מקנים זכויות וסמכויות רבות לנושאיהם. פיקוד המשטרה אמנם מקפיד שהסמלים ותעודות השוטר לא ינוצלו לרע, אבל תמיד יש יוצאים מן הכלל. גם כיום, אחרי הרבה־שנים שפקודות קבע מפורשת של המשטרה אוסרת, על שוטרים להסתובב בשווקים ובחנויות לצרכי קניות פרטיות במדים, אפשר לראות לובשי מדים מתהלכים בשווקים לבושים מדי משטרה. בביטאון המשטרה "מראות" של החודש שעבר נדרש סגן מפקד מרחב ירושלים של המשטרה, נצ״מ תורגמן, לנושא ניצול השוטרים את מעמדם כדי לזכות בהטבה מן ההפקר.

וכך כותב קצין המשטרה הבכיר: "באחרונה היו תלונות על כניסת אנשי משטרה במדים או בבגדים אזרחיים למופעים ולמשחקי ספורט שונים, ללא רכישת כרטיס, תוך הצגת תעודת מינוי (של שוטר) או השמעת טענה שהם בתפקיד. תופעה זו פוגעת בשמם הטוב של כלל שוטרי ישראל ומציגה אותם באורה מכוערת. מצפות, במיוחד העובדה שאין תופעה זו ייחודית לבר״א (שאינם קצינים), וגם קצינים — ואפילו בכירים — נגועים בה. מרחב ירושלים, כמו יחידות אחרות, נאלץ להתמודד עם בעיה זו, ולא רק עם שוטרי המרחב, אלא גם עם שוטרים ממטה המחוז ומהמטה הארצי. בדעת פיקוד המרחב לפעול נמרצות לעקירת תופעה מבישה זו.

"אנו מבקשים שתיערכנה ביחידות פעולות הסברה ויודגש בהן, בין היתר, כי יודגשו שמות הקצינים והשוטרים שאירוע והם יידרשו להציג כרטיס (כניסה) תקף. מי שלא ימצא ברשותו כרטיס כאמור, יטופל... משמעתית. המפקדים, כל אחד ביחידתו, מתבקשים להדריך את אנשיהם ולהזהירם כי יקשיבו ביקורות מיוחדות בנושא".

עד כאן דבריו של נצ״מ תורגמן. כל מלה נוספת על חומרת התופעה התמוהה שבה מתייחסים אליה בפיקוד המשטרה, מיותרת.

אתה מקבל הסברים במקום לקוחות?
יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע״מ - שרותים בישראל ארה״ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020
למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

صكنا من الأجل

הארץ

הלוח הארצי

הארץ חדשות

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל: 03-371261
המחיר למלה
ביום שישי וערבי חג
10 ש"ח כולל מע"מ

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

הלוח הארצי · כלהעיר ירושלים

דירות למכירה

קבלנים מציעים

בהלוואה
מבנק טפחות
אתה יכול לקנות,
לבנות, לשפץ או
להרחיב את
הדירה
לפרטים:
רחוב המלכה 9
02-219111
גאולה יחזקאל 22
02-285145
רמת אשכול כארן
02-815090 ,02-815092
ירושלים

וילות ובתים

4 חדרים ויותר

קוטג'ים

מתקבלות
הזמנות
ללוח
כל העיר
02-247118
לבעלי כרטיס
אמריקן אקספרס
ויזה
וישראכרט

פנטהאוזים

3–3.5 חדרים

2–2.5 חדרים

1–1.5 חדרים

דירות בשכ"ח

דירות מרוהטות

דירות בדמ"פ

ביקוש דירות

מכוניות

משאיות

אודי

אוטוביאנקי

אופל

אלפא

אמריקאיות

ב.מ.וו.

דלתא

וולבו

מגדרים

לנצ'יה

מסחריות

פיז'ו

רנו

מרצדס

סובארו

סוזוקי

סיאט

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פיאט

דייהטסו

ביקוש רכב

הצעות עבודה

עבודות ומשמרות

חבר

מנפאואר

תיגבור

אביב

ביקוש עבודה

רפואת שיניים

עסקים

הלוואות

חנויות

בתי אבות

מכירות חיסול

מקררים

חימום והסקה

כלי נגינה

מחשבים

פסנתרים

צילום

ציפוי אמבטיות

רהיטים

ריפוי והדיה

שיעורים פרטיים

שירותים

תנים

שידוכים

הברזות

העיר | צומת השרון | תל אביב גוש דן והשרון

לא מכרת לא שילמת

רק בלוח העיר

המחיר למילה 10 ש"ח כולל מע"מ

קבלת מודעות

מ-8.00–20.00

03-371261

דירות למכירה

מבני תעשיה

דירות נופש

וילות ובתים

מגרשים

מחסנים

אולמות

משרדים

מכירות ושירותים

אסטרולוגיה

טלוויזיות

מציעים למכירה

בריאות

מוכרים

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

1—1.5 חדרים

4 חדרים ויותר

תל-אביב

גוש דן

איזור השרון

חולון ובת-ים

בתי כפר ומשקים

פנטהאוז

דירות גג

קונים זהב

ויהלומים גדולים מהציבור

יהודה הלוי 143 ת"א

טל. 03-235924

ZAMLER

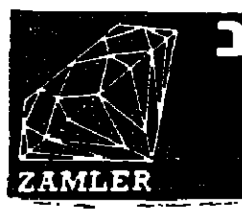

בהלוואה מבנק טפחות

אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה

לפרטים: סוקולוב 11 הרצליה 052-88017

בהלוואה מבנק טפחות

אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה

לפרטים: החשמונאים 123 03-5614081-6

קידמה

אלפי דירות למכירה בגוש דן ללא דמי תיווך!!!

הכתב לנו בטלפון את פרטי הדירה שאתה מחפש (אזור, חדרים, תקציב...) ואנו נספק לביתך דרך מחשב עדכני ומפורט של הדירות המתאימות לדרישותיך.

מחיר מבצע 30 ש"ח בלבד (בכרטיס אשראי בטלפון). ללא דמי תיווך!!!

הצטרף לקידמה בשוק הדירות 03-5449772

רובע 85 כפ"ס

052-32343

052-449482

רובע 52 כפר סבא

052-32343

טוביה לשם

אילן וקסלר

תווך והשקעות

03-259796

תווך גבי את רפי

03-722238

"לא מכרת, לא שלמת"

קבלת מודעות

לוח העיר

לבעלי כרטיסי אשראי בטל:

290697

293648

صكنا من الاهل

הלוח הארצי

הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

לידיעת המפרסמים ב"לוח העיר"

מודעה באחריות / לא מכרת - לא שילמת

כללי פרסום

● "חודש פרסום" משמעו פרסום אותה מודעה 8 פעמים בתשלום בארבעה שבועות.

● המבצע חל על פרסום מודעות מילים (לא שטח) בלוח העיר בלבד ולגבי נכס או שירות. (להלן: נכס) המוצעים באזור ת"א, גוש דן והשרון בלבד.

● אם בתום חודש פרסום ועד להגשת הבקשה להחזר כספי כאמור להלן לא נמכר הנכס בדרך

כלשהיא זכאי המפרסם להחזר התשלום עבור המודעה או לפרסום חודש נוסף במקום ההחזר.

● מודעה בה הוצעו יותר מפריט אחד, ונמכר אחד מהם, לא יהא המפרסם זכאי להחזר.

● בקשות להחזר כספי או לפרסום חודש נוסף יתקבלו במשרדי הלוח ישירות (לא באמצעות משרדי פרסום) רח' הנגב 4 ת"א טל' 03-371261 בימים א'-ד' בין השעות 8.00-15.00 ולא יאוחר משבועיים מתום חודש פרסום.

סאאב

סובארו

הילמן

וולוו

ווקסהול

טלבוט

טריומף

לנציה

מוריס

מיני מיינור

מרצדס

נ.ס.או.

אמריקאיות

ג'יפים

דלתה

דייהטסו

אוסטין

אופל

ב.מ.וו.

אינוצנטי

אלפא רומאו

אוטוביאנקי

אאודי

דירות בשכ"ח

ביקוש דירות

מכוניות

דירות מרוהטות

1—1.5 חדרים

ראשל"צ

4 חדרים ויותר

חדש
בדיזנגוף סנטר!!
קבלת מודעות ללוח העיר
בתנאים מיוחדים
אטרקציה הפקות
טל. 29-05-29
שער מס' 2
בקומת הלאומי

לא מכרת
לא שילמת
קבלת מודעות
לוח העיר
03-625015,
5365759
עד חצות
אלנבי 136 ת"א

בהלוואה
מבנק
טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את
הדירה
לפרטים הרצל 44 ראשל"צ
03-948844
08-451861

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

דירות בדמ"פ

חדרים מרוהטים

שותף/שותפה

פרסומים בע"מ
לא מכרת
לא שילמת!
קבלת מודעות
ללוח הארצי
באמצעות
כרטיסי אשראי
או באבן גבירול
66 ת"א
(ליד קולנוע גת)
טל 03-219149
03-218713
נשמח
להישמע

נתניה

בהלוואה
מבנק
טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את
הדירה
לפרטים:
הנוטע 16 נתניה
053-337523

מודעה באחריות
לא מכרת
לא שילמת
רק בלוח העיר
379-379

● משפץ להשלים הבטחת אנו בוצעים עסק מעניין לשפת הבאי באזור מגורייך 03-812181 17531424א

● להרצליה קונפקציה דרושים מגילים ובדירי כשר. טל' 547733 201124267 052

● לפריבצה דרושה לקבוע לעבודה נוספת סכנת הספרות לתרי יום 201520262 03-291223

● לעבודה בפריצות בשר גוער לאחר שורת צבאי בגוש דן. 201444267 03-283195

● לקיבוה בתחזוקה, שותף כלים 03-9240882 9.00-12.30 202219262

● לארגוני שליך חברה בלאומת לקוסמטיקה בעלת תכשירים יוקרתיים דרושות יועצות יופי ברמת השרון ואזור רמת-אביב: 03-476528 052-911673 052-533872 201640267

● דרוש/ה הנדסאי/ת או אדריכל/ית מנוסה. כבעל אדריכלים, להתקשר 161928302 03-5449576

● דרוש מוכר חנ"ך למפעל תחרותם 201013301 03-824827

● לקבוצה צוות מלא לבקריה לאוכל מוכן 053-346165 200919301 06-338645

● מזכירה שורת לנגנה, רצוי יוצאת קיבוץ בערב 052-31643 201112301

● לחנות כגון שובר רציני רצוי נשוי לעבודה כנגה להתקשר 052-32241 201138301 20.00

● דרושים פועלים ושכמים בער מוכר לעבודה בפוגרות בקסוסה בכפר-סבא 052-911782 201405301 052-434184

● דרושה פועל/ת לעבודות שונות במפעל כמזר השרון 052-911123 152955031

● מכירת סוכה + המלצות לחוי יום. 162943031 245639, 283559

● מזכירות/מלצרות לעבודה מיידית למתאימות תנאים טובים 170701031 03-296284

● לאגף השיווק של חברה יצרנית דרוש נציג מכירות, עישות להיל ממשרד הכשרה כבלה רכב חובה 171628031 02-527205

● בהרצליה רווחה מקרבת מכירות בתלפוני. בעלת נסיון מכר, משכורת + אחוזים 171813031 052-541944

● למי ומי חיפה דרושים מנהל מוכרה הלבשים מקנוטים לראיון 171938031 03-496115 לנליית

● טבחי ישור לעבודה. כיורית למתאימים תנאים נוחים 03-292190 172130031

● דרושות בנות לידטאסאגי + נוספסס להפצת כרטיסים לבשרים 172845031 03-255215

● מכונה רבנך, אחרי צבא, לקבוצה ב "מוסף אריה". 03-441884 172919031

● לחברה ברמהישרון ברחוש מוכנר + מכנר מהוש הולקטרוניקה, אפשרות למשרה חלקית. 173100031 03-494062

● למפעל מתכת באזור התעשיה חדש. לון דרושים: 1. מפעלי ייצור בלתי מקצועיים. 2. מגרי הרים מקצועיים. להתקשר ביום א' 03-609555 175839031

● 1280 ש"ח הכנסה נוספת כעבכר הפני בהבירות עישות לאוקמים/ות מגיל 25 טל' 03-622872 180044031

● למשר למסגרים "פרדוף" בכשר שבא דרושים מתאמנות למטבח כרים עם ידע בתפרה מסלות לעבודה בעשפות, אפשרות למגורים 180606031 052 23545

● ללוליה למשבת בישר הפטיקה דרושה/ה במפעל מסגרה 03-829424 185455031

● למעבדת מגון דרושים מיקרובולוגים כימאים, נסיון הכרחי. 9250001 195155031

● ביגור לבי"ס יסודה מכונה לשעות הצהריים 03-364049 195457031

● נערים/ות מגרים/ות סטודנטים/יות לאוזור"א ב: 60 ש"ח ליום 195736031 03-358582

● ליצוב בקר/ת לשטיפת כלים בערב + עבר לשטיפת כלים בשבת. טלפנו. 26 פתח-תקוה 200037031

● דרושים למשרד הפקות בתרח/ה ריגו/ה + כושר גבוה + רכב. שעות גמישות 200118031 03-284469

● דרושה נהגת לאגר שרות צבאי. להשכלת מכונת מוסמכת למתוח החגולת ה 052-525258 201128031 03-274424

● בעל מקצוע עצמאי לעבודה קבועה בסקי-הרשה רחוקת מ-03-7385778 201212031 03

● עובדים/ות נסיון למשרד השליח מלאכה בחנויות צבעיות בוכשה השרון הסכם מכל אזור הנרכב + אחזות + תנאים מרקיורליים 03-916602 אלכם 201601031

● פוריקו"רוסים מניקו"רוסים לעבודה על אמצעים עצמיים 03-492585 202108031 03-492586

● דרוש לעבודות ערב מ- 22.30-15.30 שבר כלוי מקצוע בנגרות טל' 052-32089 202321031

● "הקטרה-אמיתי" בדוגמה מוסף עבר נסיון החזקה לעבודה מלאה 202418031 052-455543

● אים בכוחות לפני מגנים ביתים תנאים טובים 052-454359 202145031

להנהה ברמתהשרון, כתב מכבי לכשטר וטאר ת.ד. 11132 רמה"ש 132445071 47100

● סטודנטים/יות למהטפים להפצת מוצר מהמפי לשר"ר, תנאים טובים עבודה בשעות הפנאי 03-637764 153907071

● לחברה "לבנין הסמך/ים עצמאי באזור גוש דן 03-295965 172034071

● נציגים לשיווק ויילות סדרנים/ות חכמי בדוקת 03-7522978 194802071 03

● דרושים שברים לימוד ללמוד מקצוע בענף עגות רכב 03-338231 201728071

● שכרים/ות לעבודות יעור קלות תנאים טובים 03-652783 201824071

● דרושים אוטוממכניסטים ואוטושקאים מוגנים ברמת גן 03-7311084 03-737497 150414101

● למפעל לתכנרי אלומיניום דרושים עקלני משה מוכנים להרכבת בתרים במרכז 04-761550, 04-761961 150503101

● לחברת השקת אדקולית 1. צלם בגר במות צילום. 2. מכבבי בגר מגמה סכנית לצלצל רק בין השעות 16.00-14.00 03-226397 154631101

● להנהלת קבלת לעבודות נצבת דרושים אינסטלטורים מאזור פ"ת הרצליה וב"ק 03-349536 03-712207 154729101

● שכרים להפצת מוצר חדש ובמ סטודנטים 03-456004 בערב 163441101

● טכנולוגית חשבות בעל/ת רכב להנהה ספרת בדעבה מרץ לתעשיה 03-9712729 163914101

● דרוש דוהם כימס עם נסיון לעבודה 164048101 830847

● דרושה בעלת ידע בנוהם הבנה 03-5447322 8.30-16.00 164130101

● משרד בקריות בתל-אביב, דרוש מהנדס, 12 שנות לימוד + רכב, ת.ד. 11353 תל-אביב. עבור התכמה 165442101

● ל"דוד" - נאות ואינסולציוניות לוללי ואירוח רוחוים בהזיה 03-625015 174535101

● לאגף השיווק של חברה יצרנית דרוש נציג מכירות, עישות להיל ממשרד הכשרה תוקט רכב חובה 175030101

● אדרנות בינות מגר/ת למסעים אדרוים ושמות חדשים עמיים/ות להנית תבנורות והכנות לטוסיה רקע לעבודות תמגן ארוגים 181759101 03-658184

● לחברת ביקוין ברמת השרון שרותים לכרטיס לשעת 12200 181906101 03-492574

● שור מבח + נסיון לבקע או הזר/ע 190026101 03-449722

● למכון להתוסות עשבוניות רצוי נסיון לבקיעה 193718101

● לבנירקקס כולבדל עבר אחר המכר + נסיון מחבת 200232101 03

תלפי רכב

● לנסים מגנים חדשים, לרכבים מגנים 600 דולר 200650263 03-9229356

הצעות עבודה

● מנהל עבודה עבודות עפר וסלילה ידע בבחוירה 03-5362418 142611261

● למעשה "אכר" מפעל לטבחים בתכבודת יד חדשים סגנים מטבים ומתלמדים 03-793121 144041261

● בחורות/ים לאריזות קלות 6 שעות 778603 בערב 155254261

● למשקפה הרנמה מיכנקסם בגוי ים להבירים בלבוח 120,000 דולר 162122263

● לגלם ביטאי דרושה הונבנית שוני דנת קירום סוגנום 03-380015 162342262

● דוקים לפרסום ישוים/ות להופכת צילום/מסולל לכל הני לארים 162945262

● שורכם מעלה לעבודה קטשה, הערבד באופן עצמאי. להרכבה סטרות אינטליגנציה, מבנים ניסס באזור ת"א, סיום א' 171003263

● בחורה לטסטייל אים נבירות + רכב, טקסט סכרות מזולת ותוק בטלפון. 171603263

● שבר ומר + הרכבה טילונה כעל רקע סכבי רשיון רכב/או טכנים לעבודה מיירין לחבירת תמר עבודה ושכר טובים להתקשר אחרי כלבי "סולוראניד" 03-5468749 171932263

● למסעדה בת"א דרושים/ות מלצרים/ות 03-298836 173827263

● למשר נחיל המחוז דרושה מקדה להנהוה. כבוצים בשעה והכה 03-941162 174728263

● לחברת "הנלוך השפה" צבירות המופת מ-7:30 לקבלת טבים + רוד חים גבוהים 03-810019 174858263

לפר הקסרות מתשכים ב"ם והושים מלוחים/ה בבינס מלבש, תנאים טובים. נעימה כולל נסעת הזרות צביים אזר-07:30 17:00 לבושא ביום א' משעה 09:00 לפמלקת כת ארם 03-494511 174907261

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א-1981

לפי חוק זה: אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה אלא אם אופי או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.

העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

רנו

מנודים

משאיות

טרקטורים

אופנועים

מסחריות

פיאט

פיג'ו

פורד

סימקה קרייזלר

פולקסוואגן

סיאט

סיטרואן

סוזוקי

סוסיתא

صكنا من الاجل

הבורסה הארצית — הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

הנהלת חשבונות

מכירות

חשמל / אלקטרוניקה

מכונאים / הנדסאים

סוכנים/ות

שרטטים ושרטטות

עובדי מחסן

נהגים

עובדי מוסך

יהלומים

הנדסאים / שרטטים

תחנות דלק

אחיות

גזירה ותפירה

דפוס

פקידים/ות

מורות וגננות

מורים וגננות

מזכירות ומקלדניות

מוסכים

רפואת שיניים

פועלים/ות

מקדמי מכירות

שרטטים וגרפיקאים

טבחים

פועלים

מאגרי אמש — שירותי כוח אדם

מזכירות בכירות עברית אנגלית כולל ניסיון והדפסה.

מעבדת תמלילים עברית אנגלית על כל סוגי המעבדים.

קלדניות עברית אנגלית עם ניסיון של שנתיים.

מספרנים ותפעול מעולים ידע בקריאת שרטוט.

מלחימים ומרכיבים עם ניסיון בהרכבה למעגלים מודפסים.

מחסנאים בכירים ועוזרי מחסנאים לעבודות מעניינות.

מכונאים מוסמכים לרכב טרקטורים ומלגזות.

מכונאי אחזקה למפעלי תעשייה מנוסים.

נהגים בעלי מקצוע בענף העץ מנוסים ומתחילים.

עובדי "מאגרי אמש" נהנים מתנאים סוציאליים מלאים כגון: ימי חופשה, ימי מחלה, הבראה, ביטוח.

סניף תל-אביב: דרך השלום 20 טל. 333420-03, 331657-03, 336079-03, 337578-03

סניף רחובות: אחד העם 25 טל. 476906-08

סניף אשקלון: בניין הדר, הרצל 20, 051-29536

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

עסקים

דרושים/ות מנהלים/ות אזוריים

לפרוייקט ייחודי וחדשני. הכשרה + תנאים למתאימים. 624144-03, 625173

משרדים

מבני תעשייה

מגרשים

אולמות

חנויות

מחסנים

הלוואות

נתח נכסים להשקעה ולמסחר

ליד האיילון, בנין משרדים 850 מ"ר, מוכן לחלוקה.

בצפון ומרכז ת"א, 1,500-200 מ"ר, חלוקת מיזוג.

בנית, מבנה תעשיה 3,000 מ"ר, חצר, מוכן לחלוקה.

לתעשיה: בחולון, ראשל"צ ובנתניה, 3,000-500 מ"ר.

מרכז לחנות ושיווק, 800 מ"ר, חניה, מוכן לחלוקה.

רח' השרון 21 ת"א, טל. 03-372169

יש רק סינית 1 עם 8 טבחים נודעים מהונג-קונג והם לרשותך עם מטעמים שאין כמוהם:

* דים-סאם
* שרימפס דיאמונט
* ספר-ריבס ברוטב תפוזים
* סטייק סיני
* כדורי שרימפס בבננה
* ועוד ועוד

בסקאלה — מול היכל התרבות, מרמורק 10 ת"א. חניה חופשית בערב. 227424, 225007

תקלאות

מציעים למכירה

מכירות ושירותים

בתי אבות

קבלת מודעות
אשראי
מיוחד
פרסום פז
735588/9

היפופותם
HIPPOPOTAME
RESTAURANT
ירמיהו 12, תל־אביב.
YIRMIYAHU 12, TEL-AVIV TEL. 448729
ערב סילבסטר שמח!
ללקוחותינו - אנא התקשרו להזמין מקומות.
שבי ופול
לא כולל שרות
תודה והתראות

מכון דור
· מיון · אבחון פסיכולוגי
אנחנו לא המכון הגדול ביותר!
אבל
תוכחת שאנו מקצועיים וקלעים למטרה.
★ אנו נעזור לך לבחור את המועמד המתאים ביותר עפ"י שיקולים ייחודיים לאירגונך
★ נענה לצרכיך בלוחות זמנים לוחצים.
★ עבור ארגונים המפוקמים רחוק מאזור המרכז אנו שולחים צוותי מבדקים ראיונות.
מכון דור - הבחירה האופטימלית
רח' רוזנבאום 4 ת"א
טל' 293116 ,203652/6

לעתון חדשות
דרוש
רוכש מודעות
★ רכב - חובה
★ רקע בפרסום - יתרון
למתאימים מובטח שכר בסיסי עמלות ותנאים סוציאליים
להתקשר לטלפון: 03-336702
שלוחה 264

ל"אריה"
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
דרוש/ה
מזכירת
אגף כספים
הכישורים:
· ידע בסיסי בהנהלת חשבונות
· הדפסה עברית
נא לפנות בכתב. תוך פירוט ניסיון קודם לפי הכתובת: אחד העם 9 ת"א מיקוד 65251 לציין עבור "מנהל אגף הכספים"
– סודיות מובטחת –

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א-1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה. אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה
העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

לחברה בת"א
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
עם נסיון שלוש שנים
ידע בחשבשבת
03-239948 03-237163

לבית אבות סיעודי "משען" רעננה
דרושות
★ אחיות מוסמכות
★ אחיות מעשיות
תנאי שכר ועבודה טובים,
השתלמויות, אפשרויות קידום.
הסעה לעובדים מובטחת
בדבר פרטים נא לפנות
לאחות הראשית טל: 052-445731

דרושים
עובדי ייצור במפעל בטחוני
הכישורים:
★ לאחר שירות צבאי
★ בוגרי בתי ספר מקצועיים ו/או יוצאי יחידות חימוש/ח"א
★ תושבי נצרת, מגדל העמק, עפולה, יוקנעם והסביבה
5 ימי עבודה בשבוע
הסעות מובטחות
תנאים טובים למתאימים
לתיאום ראיון נא לטלפן 06-595766

מכון דור
· מיון · אבחון פסיכולוגי
מה התחום המקצועי המתאים לך?
אבחנה להתאמה מקצועית והכוונה תעסוקתית ע"י:
· מבחנים פסיכוטכניים ומבחני אישיות.
· ראיון עם פסיכולוג.
· שיחת יעוץ והכוון מקצועי ותעסוקתי (עלות כוללת 200 ש"ח).
לפנות למכון דור רח' רוזנבאום 4 תל־אביב.
טל: 293116 203652

דחפון
שרות הודעות מלבורי של דחפון
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

פז
דרוש
מפקח אחזקה ובינוי
באיזור תל־אביב
הכישורים הדרושים:
★ הנדסאי אזרחי (בנין), תואר ממוסד מוכר.
★ נסיון של 8 שנים לפחות
★ כושר ביטוי בכתב ובע"פ בעברית.
★ רשיון נהיגה.
תנאי שכר בהתאם לכישורים
לפנות בכתב־יד בפירוט קורות חיים ונסיון קודם, לת.ד. 434, חיפה (31003) עבור מישרה מס' 7/87
– סודיות מלאה מובטחת –
פז חברת נפט בע"מ

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א-1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה
העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

לחברה ארצית לשרותי כח־אדם
דרוש
מנהל סניף
לבאר־שבע
נסיון באיוש, מיון והשמת עובדים. ניהול מו"מ עם לקוחות. קשרים עם מפעלים. בעלי רכב פרטי.
ת.ד. 11661 ת"א 61334.

ממלאים פיהם שבחים ל"טייסט אוף סצ'ואן"
"טעמים המקורי של מרכיבי האוכל נשמר. ההתמצאה הסופית ביגודת ביותר"
"סופשבוע" – מעריב
"יומנים מודרנים" – ידיעות אחרונות
זאב ענר, עולם האשה
טייסט אוף סצ'ואן Chinese Restaurant
תל־אביב, פרישמן 10, טל. 03-225007, 227424
TASTE OF SZE CHUAN

נציגי מכירות
בואו נעשה עסק
אם אתם גרים באזורים של:
פתח־תקוה, חולון־בת ים
ובעלי
כושר שכנוע, רכב, הופעה נאה,
הרבה מרץ, נכונות לעבוד קשה
להרוויח הרבה
אז
עשינו עסק
אתם
אמינה
וחברה
פרטים נוספים בטל' 03-267111 לימור,
העיר
רח' קארו יוסף 19 ת"א

בי"ס תיכון מקיף אורט ע"ש גולדווטר
רח' חטיבת הנגב, טל' 059-72105/6/7
אילת
לרגל הרחבה ושינוי במבנה המגמות
דרושים/ות
מורים/ות במקצועות הבאים:
★ חשבונאות
★ צרפתית (חצי משרה)
★ הסטוריה וגיאוגרפיה
★ תנ"ך – לשון – ספרות (2 וחצי משרות)
★ טכנולוגיה, שרטוט, עיבוד שבבי וריתוך
★ פיסיקה – כימיה
★ מדריך/ת ש.ל.ח
●●●
תנאים מיוחדים והטבות – למועמדים המתאימים

המשך ת"א גוש דן והשרון

הברות

חגים

חצי חינם

אמנות

אסטרולוגיה

מכונות כביסה

תנורי אפיה

מכונות תפירה

מכונות כתיבה

טלויזיות

סירות

שידוכים

ברוג

בתים

חיות בית

רוצים לקנות

מזגני אויר

וידאו

ציפוי אמבטיות

הודעות לציבור

חימום והסקה

שיעור

כלי נגינה

מחשב

רהיטים

רהיטי-תכים

צילום

הלבשה והנעלה

תכשיטים וכלי כסף

מלונות ומזון

ציוד אלקטרוניקה

מקרר

ספרים

מערכת סטריאו

ריפוי והדרכה

ציוד האופנה

גינון

בריאות

ניקוי ושליש

נופש וקיט

שיפוצים

אחיות דביקות

מוצרי חשמל

מכתבים למערכת הארץ

נסיגה אינה תשובה לסכנה הדמוגראפית

המספרים שהביא ש.ז. אברמוב בשני מאמריו "מדינה דו־לאומית, כיצד" ו"הדינמיקה של האוכלוסיה הערבית" ("הארץ" 6 ו־7 בדצמבר) אינם חדשים והם מראים לא מעכשיו. אלא מאז 1967, במיוחד כשל משמעותם התמידית. ד"ר אברהם שרון הצביע על סכנה זו עוד בשנות החמישים הראשונות, כשערביי ישראל הגיעו ל־10 אחוזים מכלל האוכלוסיה. הוא טען שתי טענות יסוד: א) שהמיעוט הערבי הקטן הזה אינו מיעוט אלא חלק מרוב עצום בסביבה, המזכיר את המיעוט הגרמני־סודטי בצ'כוסלובקיה בין שתי מלחמות העולם. ב) אין ליהודים שום סיכוי בהתחרות על הילודה. לפיכך הסיק לטרנספר מתוך הסכם, וטען שזה הוא הפתרון ההומאני ביותר.

משום מה מורגשת אצל מר אברמוב סכנת האיזון הדמוגרפי בין יהודים וערבים בשנת 2000 רק לגבי השטח שבין הים לירדן. אבל הסטטיסטיקה מלמדת, שהאיזון בין שתי האוכלוסיות יגיע גם לישראל שבגבולות הקו הירוק (פלוס ירושלים המאוחדת), אך לא בשנת 2000 אלא בשנת 2045. כשבספטמבר זיון ברמת־אביב ביקשתי מפרופ' ארנון סופר תשובה על כך, השיב לי שערביי ישראל לא יתרבו, שכן הם ייהנו מרמת חיים גבוהה. זו תשובה מתחמקת, שהרי גם ערביי "הגדה המערבית" נהנים וייהנו מרמת חיים עולה בהתמדה.

אני בטוח שמר אברמוב אינו סבור שהציונות היא רק פתרון לדורנו וזהו, כציוני, רוצה במדינה יהודית לדורות. הוא היה משכנע יותר אילו לפי תפיסתו המדינית היה יוצא בסיסמה: נתפשר על גבולות בתנאי של מדינה יהודית הומוגנית.

צבי שילוח

הזמנה לשלמה להט

זה כבר למעלה מ־10 ימים שאבי מאושפז בבית החולים "איכילוב" במחלקה פנימית ג בתל־אביב. בית החולים הוא עירוני ועת"א אחראית לו. אולם ראש העיר וחבריו עסוקים וטרודים ב"פרויקטים". משקיעים קומים כספים בכל מיני מדרכות, אגגל, נחלת בנימין, בר־אילן הגבעה, שינקין ועוד. מרקת־אגם בכיכר דיזנגוף צורכת חצי מיליון דולר לשנה, לאחזקה ולטיפול. מר דיזאן הארץ חולב מיליונים מהקופה הציבורית. מופעי בידור ופסטיבלים הינם לכל העם. קופת העיריה מלאה על גדותיה. יש הרבה כסף ומתפסים פרויקטים של דקורציות, ראוותנות ובידור. אבל כאן במחלקה פנימית ג עצוב וקודר. וכואב הלב לראות את העשיה בחוץ לעומת המתרחש בבית החולים. צוות הרופאים והאחיות נפלא ומסור והם עושים עבודתם במסירות נפש ואכפתיות, אולם כאשר אין סדינים ולא ציפיות לכרים, אין מגבות, תחבושות ופלסטרים וגם מבקשים מהחולים להביא נייר־טואלט וסבון ולרכוש תרופות בבית המרקחת הסמוך — תרופות המוחזרות בבית החולים — זה מזעזע ומפחיד. גם ציוד ומכשור רפואי חסרים בבית החולים והצוות מתוסכל. בארוחת הבוקר הולך רשאי חולה לתת ביצה ולבן והחולה רשאי לבחור או ביצה או לבן — כי לעת"א אין כסף.

יבוא ראש העיר להתאשפז אתנו בחדר עם 10 חולים בצפיפות רק לכמה ימים ואז אולי תיפקחנה עיניו.

טוביה ידקוני
תל אביב

היכן קצין החינוך

לאור ידיעות שראו אור בעיתונות ובכדיו, ושלפיהן יפסעו 10,000 חיילי צה"ל בעקבות מדריכי הרבנות הצבאית בשבילי גיבורי המכבים, ברצוני לשאול:

מדוע הרבנות הצבאית? מדוע לא מפקדת קצין חינוך ראשי? מיהו שמופקד על חינוך חיילינו? כלום בידי אנשי הדת ניתן גם את החשוב במפקדי חינו — את החינוך? ממתי הדתיים הינם פטרוני ההיסטוריה של הגבורה בעמנו? אם ללמוד על־פי עשרות אלפי המשתמטים הדתיים היושבים כיום בישיבות, "נוהגים" נעבעך, באוהלה של תורה, ומאות אלפי הבנות ה"דתיות" — הרי שזה היפך הגמור הוא הנכון.

מי שנוטל בידו את מושכות הדסן החינוך הוא שיעצב את המוצר הסופי. הרבנות הצבאית עושה זאת כשמטרתה להעמיק את ההשפעה הדתית בקרב כל החיילים, ובמסווה של "תודעה יהודית" להובילם הישר ל"חזרה בתשובה", בדרך זו או אחר. החינוך, בצה"ל כמו גם במסגרות הממלכתיות, הוא כולו שלנו, ובצה"ל קצין חינוך ראשי בלבד רשאי, יכול וחייב להנחיל את ליזדינו־חיילינו.

רות צחור
תל אביב

תיאטרוני ישראל

הערב יום ג' 22.12
התיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
מירלה אפרת: באיילת השחר: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי: 20.00
אני לא רפפורט — אודיטוריום דוהל.
קידוש — בצוותא

היתרון הייחודי לנוסעים לחו"ל.
נוסע לחו"ל שמור על מכוניתך וחסוך כסף ודאגות

CAR-INN
לראשונה בישראל, יכולים בעלי רכב הנוסעים לחו"ל להנות משרות חדשני המאפשר להם לנסוע במכוניתם ולטוס בראש שקט, בידיעה שהמכונית שמורה ומוגנת מפני נזקים.
★ איחסון מכוניתך במגרש מקורה ובטוח מפני פריצות וגניבות.
★ הסעה ממשרדינו למסוף בלימוזין אמריקאי וחזרה.
★ ביטוח מקיף המאפשר לך "להקפיא" את הביטוח שלך ולחסוך כסף.
★ אחזקה שוטפת של מכוניתך.
★ שרות 24 שעות ביממה — הלימוזין תמתין לך בכל שעה משעות הלילה.
CAR-INN שרות בלעדי
מקבוצת שווקים חדשים, החברה לפיתוח שווקים בע"מ
נוסע לחו"ל-צלצל 03-9330833
או פנה לסוכן הנסיעות שלך.

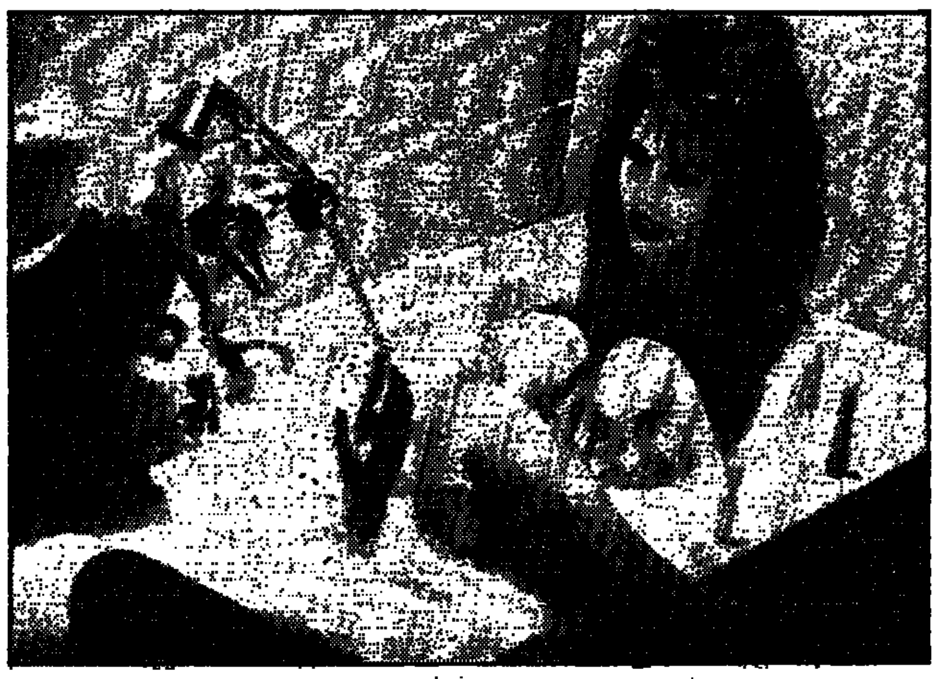
רותי גולדברג (שמאל) וענת צחור בסרטה של נירית ירון־גרונר "ילדה גדולה"

קולנוע / רחל גורדין

אין אנשים נחמדים

"ילדה גדולה" ו"עורבים", סרטי ביכורים במוזיאון ת"א

"ילדה גדולה", "עורבים" — שני סרטי ביכורים של בימאיות צעירות (נירית ירון־גרונר — 27, איילת מנחמי — 23) — הם בבחינת תענוג אמיתי. זהו קולנוע יפה, פשוט, לא מתחכם, מעורר תקוות לגבי הקולנוע הישראלי בעתיד. שני הסרטים נעשו במסגרת פרויקט סיום לבוגרים מצטיינים של "בית צבי". כל אחד מהם נמשך 46 דקות. שניהם עוסקים בנעורים והתבגרות, ומהווים וריאציות אישיות על אותו נושא. בני בן ה־15 העדיף את "עורבים". אני העדפתי את "ילדה גדולה". שני הסרטים מעניינים, ואף יותר מזה.

"ילדה גדולה", בבימויה של נירית גרונר, הוא סרט עדין, שיש בו חן רב. זהו סיפורה של עילית — נערה "מבית טוב" (רותי גולדברג), הקושרת ידידות דווקא עם רונית (ענת צחור) שמעשנת, שותה, ואומרת דברים לא כלליך שמרניים. נסיעת הוריה של עילית לחופשה בחו"ל מותירה אותה לבד בבית עם אחותה הקטנה. בפרק זמן קצר זה מסתיימת הבריחה עם נער בקרבלה מן "הצופים", היא קושרת קשר קצר־מועד עם גבר נשוי, ומסתבכת עם המשטרה בגין קשריה עם רונית. נירית גרונר, שגם כתבה את התסריט, מטפלת בסיפור בעדינות ובהומור. הכתרות בראש כל סצנה מקדימות את המתרחש וגם יוצרות ריחוק אירוני מכאבי־הלב הקטנים, מן הכעס והמבוכה של גיל ההתבגרות. הן כתובות בדישול מכוון, כמו פתקאות שמעבירים באמצע שיעור משעמם בבית־הספר. רותי גולדברג חיננית מאוד כנערה רגישה המגששת את דרכה בעולם. יש בה ייחוד, טבעיות ורעננות. גם ענת צחור בסדר כנערה המורדת בנורמות המקובלות בבית־הספר ומשלמת את המחיר.

בניגוד לסרטים רבים של בימאים צעירים, המנסים לומר דברים גדולים ומשתמשים לשם כך באמצעים קולנועיים ראוותניים — "ילדה טובה" שומר על פשטות ועוסק בדברים הקטנים. יש בו גם סצנות פחות טובות, כגון סצנת הריקוד של רונית, שבה צופת עילית ואחותה הקטנה. בעוד שסצנות אחרות מעשירות את הדמויות מהוות התפתחות נוספת, מעמד זה נועד רק להראות איך הושיש מחליף ידיים, כבסיס להסתבכות מאוחר יותר. דמויות המשנה לוקות, לפעמים, בחוסר. דמות הנערה המתחסדת מ"הצופים", למשל, נוטה לסכמטיות. ואפשר היה לוותר עליה. אולם הסתייגויות אלה הן שוליות. הצילום (של רייב בבניסטי) פונקציונלי ומתמקד בדמויות, המוסיקה של שלמה גרוניך תורמת לאווירה מבלי להשתלט על הסרט. הסצנות הן אתנחתות יפות במיוחד, והסרט מהווה שלמות שבהחלט מסקרן היה לראותה מתפתחת לסרט באורך מלא.

"עורבים", תסריט בימוי ועריכה של איילת מנחמי, הוא סרט יותר סגור. הנוכחות של מה שלא נאמר מורגשת בו פחות, אך יש בו אותנטיות נוגעת בכאב אמיתי. זהו תיאור פרק־זמן קצר בחייה של חבורה שאכן היתה קיימת בתל־אביב בתחילת שנות השמונים, דרך עיניה של מגי בת השבע־עשרה. מגי, הנמלטת מבית אביה במושב בתקווה סמויה שבכך תביא אותו להתעניין בה, נאספת על־ידי שני צעירים בשוק הכרמל לאחר שעות הסגירה. הם משתפים אותה בקומונה מוזרה של נערים החיים במין אכסהיביציוניזם נואש, מחוץ לחברה התקנית. ניזונים מגבירה בפסולת של השוק או מגניבה אקראית של מזון, אלה נערים בעלי זהות מינית לא ברורה, הנעים בין בדידות גדולה ובין תלות רגשית מתסכלת על סף התאבדות.

לבד מן ההשוואה הפיזית לעוד־בים, הדיאלוגים המבולגנים הפנימי של הגיבורה הם ריאליסטיים ואמינים. "אין כזה דבר, אנשים נחמדים", אומר בסרט בעל ניסיון מפוכח. "יש רק אנשים שצריכים אותך". בועז תורג'מן, שהשתתף במציאות בקומונה שעליה מבוסס הסרט, מגלם את דמות הנער עם צליל של ניכור מתפנק בקולו. כאילו הוא חי במין ניתוק מעצמו, ומסוגל ליצור קשר רק דרך ההצגות שהוא עושה, התלבושות הצבעוניות, התמרוקות המוזרות (תורג'מן הוא שעיצב גם את התלבושות והתפאורה לסרט). גם ביתר הדמויות יש תיאטרליות אמיתית.

המצלמה, בידי אמנון זלאיט, משוטטת לפעמים באופן סתמי בתוך הדירה שבה מתגוררת "הקומונה". אך לפתע היא נעצרת, עם מבטה של מגי, על משקוף הדלת הפתוחה שבה עבר דניאל עם חבילת גלולות בידו. בני החבורה יודעים ששום דבר לא יקרה, זה רק ניסיון התאבדות השבועי של דניאל. אך מגי, כדידה שבאה ממקום אחר, מבינה שהחיים, והמוות, זה עניין רציני. והיא משתהה, כשהמצלמה איתה, על הפתח הריק. גילי בן אוזיליו משחקת היטב בתפקיד מגי המשתתפת בכל, ובכל זאת צופה מהצד. והסרט, הנוגע בחיים עצמם, בבדידות ובייאוש, מזין משהו אצל הצופה.

שני סרטים בכרטיס אחד. כדאי לראות.

הארץ ממליץ

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "הטנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק בחופש האפשרות לשנות ולהשתנות.

מכשפתור (ת"א) — קומדיה יפאנית חביבה על אוכל איטלקי והבישול איכותי, ועל אוכלים בכלל.

מגדל הדבורים (ת"א) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הכוורות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלו פלוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

המשפחה (ת"א) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה. מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים, חיפה) — הראשון בין שני סרטים על־פי ספרו של מרסל פאניול "מי הגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדייה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

הבלתי משוחדים (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרטו של בריאן דה־פלמה על תפיסתו של אל קפונה ע"י צוות שומרי חוק שאי אפשר היה לקנותם.

סרטי בידור

שיגעון בחלל (ת"א, ירושלים) — פארודיה מטורפת על סרטי המדע־אימה הבדיונית. קומדיה אופיינית של מל ברוקס.

מלון חוף המיטות (ת"א) — סרט מתח על גבר המגן על פילגשו הנשואה ממעורבות בלכידת רוצח מסודר, ומסתבך בעצמו.

סרטים מיוחדים

בית האמיצים (חיפה) — מיצג של לורי אנדרסון המבוסס על מוסיקה, קצב, תנועה, אפקטים, ומילים כאירוניות חדשניות.

בבית משפט השלום ברחוב ויצמן 1 פינת שאול המלך, תל־אביב.

תיק אזרחי 2014/87

הזמנה בסדר דין מקוצר

אל חבס נישם ת.ז. 05187112 שכתובתו מאגור 61 ת"א וכיום בלתי ידועה.

דע, כי התובע עירית תל־אביב־יפו ע"י ב"כ עוה"ד י. עציון, בר מתל־אביב הגיש נגדך תובענה לפי פרק ט"ז לתקנות סדרי הדין האזרחי, תשמ"ד־1984 לסכום כמפורש בכתב התביעה המצא בתיק הנ"ל על נספחיו.

אם יש ברצונך להתגונן, עליך לבקש בדרך המרצה רשות על כך מבית המשפט, תוך 30 ימים מיום פרסום הזמנה זו. הבקשה צריכה להיות נתמכת בתצהיר בו יפורש אם אתה מתכוון לטעון נגד התובענה כולה או נגד חלק ממנה בלבד, ואם כן — נגד איזה חלק, ועליך לתבוע הודעה על בקשה זו בצרוף העתק מן התצהיר.

אם בית המשפט לא יתן רשות להתגונן כאמור, תהא לתובע הזכות לקבל פסק דין בהתאם לכתב התביעה.

14.12.87

39 ש"ח + מע"מ
ויש חופשה בחנוכה
הזמנות בבתי המלון ישירות:
דיפלומט ת"א 03-294422
דיפלומט י-ם 02-777777
מרינה ת"א 03-282244
מרינה בת-ים 03-5526111
מבצע ברשת מלונות ח. שיף
39 ש"ח + מע"מ ★ לינה וארוחת בוקר ליחיד בחדר זוגי במלונות דיפלומט ת"א וירושלים
31 ש"ח + מע"מ לינה וארוחת בוקר ליחיד בחדר זוגי במלונות מרינה ת"א ובת"ים
המבצע עד 1.1.88
* מינימום 3 לילות

ישראל 40 משה חגיגות ה־40
משרד החינוך והתרבות אגף לתרבות ולאמנות
עיריית תל־אביב יפו

כולם יהיו בחג הזה (חוץ ממך???)

זה קורה רק פעם בארבעים שנה: גדולי השחקנים של ישראל, טובי המחזאים, כל שלל ההמצאות והשמחות, כל התיאטרונים - על במה אחת באירוע חד פעמי:

חג המחזה המקורי
ממוצ"ש 9 לינואר עד יום ה' 14 לינואר 1988
בכל אולמות הבימה
15 הצגות - שני אירועים מיוחדים - שתי תערוכות חדשות - שני ערבי שירי תיאטרון

כרטיסים אחרונים להשיג במחיר 25 ש"ח בלבד בקופת הבימה ובמשרדי הכרטיסים! (15 ש"ח בלבד למנויי כל התיאטרונים כנגד הצגת כרטיסים מנוי רק בקופת הבימה)

כולם יהיו בחג הזה. גם אתה, אם תרצה.
צריך פיס קח"ם.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד לשעה 7 בבקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־341333
חדרה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433300
שיר"ן - שירות רפואי מיד
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום - 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג - 226191 מנוי טל' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום - 218820, 218898
מוקד לילה - 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
שקר"ר - שרות רפואי לקש (ת"א)
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24:
טל' 03־7549111 "שקש" קוד מנוי 222
שר"ת - שרות רפואי לקש (חיפה)
בימי חול בשעות 19—24, בימי שישי 14—24, בשבת 08—24 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד הסטביר)
טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קופ"ב לבית —
שרות מיניים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
7549111 איתורית 1500
ער"ן - עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס
(24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למצבי לחץ
מטעם "מקלט"
א' ־ה' 11.00־13.00
ב' ־ד' 16.00־18.00
טל: 220831
רחוב מאפו 13 תל־אביב
יד ביד - ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב - "לילך" 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00, 222732
ירושלים - 243358
חיפה והגליל - 229488 מ־11.00־20.00
הגליל המערבי - 04־922222
קו אל"י - האגודה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
261070 א'־ה' 16.00־20.00
ארגון לשירות אנוש - החברה מיקודית לשירות הציבור בנושא רץ 24 שעות ביממה
03־5461727/8
שה"ל - שירותי בריאות מימשל בכלל לחולי לב בגוש דן
330848
ויצו — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות
טל: 03—5461133, 08—550506
הועד למלחמה באיידס — החברה לסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 290101, 203121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30—23.00 ת.ד. 33602 ת"א
תורנות מרוקחות בטלפון — רוקחן ת"א 611001, 246363, 239952
רוקחן ירושלים 226335
רוקחן חיפה 643334

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — ילדים
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — (פנימית, נשים)
שערי צדק — (כירורגית, אורטופדית, עיניים)
הדסה ע"כ — ילדים, א.א.ג.)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: גם פרישמן 66 237465
קופ"ח מאוחדת שפרינצק 15 265200
ירושלים בקשי מחנה יהודה 223761
חיפה הבינה הגינה 22 231905
חולון אסתא סוקולוב 4 5058197
בת ים מור הבינה רייך 20 583360
רמת גן הדסה בגבלום 151 722271
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
נתניה פרת פ"ת 76 340967
הקריות מבצע שד' השופטים 64 ק' מוצקין 757243
חדרה צליק בן הנשיא 322126

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הכוונה, משפחה, מיניות — אבטחת מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' 16.00—19.00 רח' הספרים 14 טל' 581520

מרכזי מידע — אגד

02—304394 03—432777 04—549121

מוגש כשירות לציבור על ידי הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

09.00 עד כאן. רצף דפי טלטקסט
09.05 שעת כושר
09.15 תיאטרון אגדות עם
09.40 הרפתקאות בגן חיות
10.10 הנרכאן. דפי טלטקסט
10.45 ביזוזי הזרים
11.05 מה קרה לביל ברונסקיל.
11.55 טעמם של דברים
14.00 עד כאן. רצף דפי טלטקסט
14.05 סרט קולנוע, "העיירה שלנו"
15.40 שעת כושר
16.00 פרפר נחמד
16.25 הבוסריקים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 דובבים
17.45 שלוש, ארבע, חמש וחצי
18.05 אלף, סדרה קומית
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.52 (ע) תרבות המערב
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 הדלקת נר חנוכה על הר הצופים בירושלים
20.05 מישהו מטפל בך?
20.30 כלבוטק, מגאזין לצרכנות ולאיכות חיים
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.40 מבט שני
22.20 גן העדן המוכבת
23.10 קליי־קלות, סדרה אמריקאית
23.40 פסוקו של מקום

ערוץ 2

18.30 הרפתקאות הדבורה מאיה
19.00 בן המלך והעני (סדרה)
19.30 ריוקן, אהרון מבר
20.10 פסטיבאל שירי־עמים
20.30 תקציר משפט דמיאניוק
21.00 פוגה, להקת "איהא"

ירדן ערוץ 6

18.00 המשטרה (סדרה צרפתית)
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 קרקס
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 פארינגטון (קומי)
21.10 רמינגטון סטיל (מתח)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 קבצן וגנב. סדרה חדשה

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי החובבות (מצויר)
15.30 הבית המשופף (מצויר)
16.00 שוכני הסלעים (לילדים)
16.30 סרט. "עד כלות הימים"
18.00 נסיעה בחלל (מדע בדיוני)
19.00 חדשות
20.00 צוות לעניין (פעולה)
21.00 מקגיוור (סוכן חשאי)
22.00 זאב מעופף (פעולה)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה ניגוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 מן הפרטיטה
13.05 בהאזנה ניגוחה
15.00 מוסיקה צעירה
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם
17.30 קולות
18.00 מבוף התקליטייה
19.00 פניני אופרה
20.05 הדלקת נר שמיני של חנוכה
20.10 אינטרלוד
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו
22.30 באנו קלאסי
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

22.05 רדיודראמה
23.16 שירים עבריים
23.50 קריאה מספרי המקבים

רשת ב'

18.06 הדלקת נר שמיני של חנוכה
18.11 מי ימלל
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עולם חדש
20.05 צריך לצלצל פעמיים
00.05 יומן חצות
00.15 להיאזה בחלום. שירים

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת
21.05 אדום עתיק
23.05 פניני ג'אז

גלי־צה"ל

16.55 נרות חנוכה ביחידות צה"ל
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות
19.05 שירים מכאן
20.05 פגישה מרתקת
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
22.55 כתוב בעיתון
23.05 עשרים הארבע, הים שהיה
23.55 שירות חצות
00.05 ציפורי לילה עם אביהו מדינה
02.05 לא רצים לישון, מוסיקה
05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

שידור קבוע

רשת א'

07.30 ווידיקל עברית קלה
08.05 המה עם בני הגיל
09.05 סלהדיה, שירות מידע
10.05 שרשרת. מעגלות השירים
11.05 פניני בוקר
12.05 מעורב ים תיכוני
14.06 בראש צעיר. מגאזין לילדים
15.30 האוניברסיטה הפתוחה

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אל־ראלף כ.כ. עם אהוד מנור
13.05 בזמני היום. חדשות המאגנים
14.06 לראות או לא לראות, תרבות ואמנות
14.30 בגבעונק, דורי והמזמר
15.05 שירים ושיחות
15.55 קראתי ספר. קוראים ממליצים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על ממשים ואנשים
17.05 רגעיפסם

רשת ג'

06.04 בחזרה לאושר. להיטים
07.07 שירי בבוקר־בבוקר
09.05 מה כל תשמע עם אבי אתגר
10.05 דברים טובים. עם שמוליק אימבר
11.05 מבעים מי יודע שירי שנות השבעים
12.05 אהבה ימתונית
13.05 רק כימי חול
14.00 לי ולך שיר והרבה
15.05 חדש, חדש ומיוחד
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מקומם עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה־בוקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 נכון לעכשיו
13.05 זהות יומי
13.55 40 לאשר. סיפור היום במח"ח
14.05 פגישה ימית. עם יצחק בדער
15.05 שירים לתב. עם אריה של
16.05 ארבע אחר־הצהרים (ימים ב'־ה')

שידורי צה"ל 2

19.05 ודיה, דרי
20.05 8 צ
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הגלאו הזה

קולנוע

תל־אביב

אוריה — שגעון בחלל 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — הבטלנים מאישתור 5, 7.30, 9.45
בית לסין — להיות או לא להיות 11.15
בן יהודה — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
היפה והחיה 11.00
גורדון — שמעתי את בנות הים שרות 4.30, 7.30, 9.30
גת — הקיסר האחרון 3.30, 6.30, 9.30
דיזנגוף 1 — ז'אן דה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — לו היית כאן 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 3 — השומר מבבלי הילם 11.00, 1.00, 3.00, 5.00, שם הורד 7.15, 9.45
הקל — שלושה סרטים בכרטיס אחד: קרוקודיל דנדי + קרטה קיד 2 + דוגמי ייבמת לי הזל משנה 11.00, לה בבבה 7.15, 9.30
דרייב אין — סופרמן 4 7.15, מלתעות 4 9.30, סקס 12.00
הקולנוע בית ציוני אמריקה — תרן 4.30
הוד — ריקוד מושות 4.30, 7.15, 9.30
מלתעות מס' 4 11.00
חן 1 — הברוח שוה מליון 10.30, 12.30, 2.00, יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.30
חן 2 — שירת הדרום 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, מסטל באקס 7.25, 9.30
חן 3 — בלבי 10.30, 12.30, 2.30, ברוח שווה מליון 5.00, מלון הוד המיטות 7.30, 9.55
חן 4 — תבורי הדיקן אליוס 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, המכשפות מאיסטוויק 7.25, 9.50
חן 5 — איבו. הבר מכוכב אחר 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, החנות מעבר לפינה 7.30, 9.50
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
גוש מכוכב אחר 11.00 בבוקר. שמרון חושים 12.00 חצות
לב 1 — מטיל הרבורים 11.55, 2.00, 5.00, 7.50, 9.50
לב 2 — המכשפה 11.45, 2.00, 4.40, 7.10, 9.40
לב 3 — וקף תיאודן 12, 2, 5, 7.40, 9.50
לב 4 — סמפושר 12.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — "ילדה גדולה" ו"עורבים" 7.30, 9.30
מקסים — קוסמו אמריקאי 7.15, 9.30
הספריה הישראלית — המורטת סמן פרט ציטבר 10.00
סינמטק הישראלי — עבר לאונה 7.00
יומנה של המלאכים 9.30 סינמה 1 — סמר לדגל שפוצים
סינמה 2 — גבי 5, 7.15, 9.30
פאר — הבלתי 5.00, 7.15, 9.40
פאר — יופיו של המצא 5.00, 7.15, 9.30
פריז — לא ימלה בלי זה 12, 2, 4, 7.15, 9.30
רחובות לוהטים 11.30 בלילה
צפון המזהרים — באגון 4.30, 7.00, 9.30
שחף — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — האושר שבו מבה 7.30, 9.40
תכלית — במפגש נשכח 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — מלתעות מס' 4 4.30, 7.30, 9.30
טוקיו (רוטשילד) — ברסלינם 7.00
הפורצת סמן פרנציסקו 9.00

בת־ים

אורלים — אני החבורה 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — מלתעות 4 4.30, 7.15, 9.30, קרוקודיל דנדי 11.00

רמלה

היכל התרבות — רמבו הפיל המשופע 4.30, לא שם דין 9.00

חדרה

חדרה — לבירים 4.30, לו היית כאן 7.15, 9.15
חוף — מופע מוסיקלי 8.15

ירושלים

אדיסון ריקוד מושות 4.30, 7.00, 9.00
השומר מבבלי הילם מס' 2 10.30, 12.30
אורגיל — רמבו הפיל המופשי 10.30, 12.30, 4.30 הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורנע — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
בית אגרון — הקסם מארץ עוץ 10.00
ציר ציור בגג בגג 12.00, 3.30 האלים משתוללים 5.30 סיפור הפרברים 7.30
סיפור הפרברים 7.30
סינר 10.00
מרון 12.00
כפיר — אלדין ומנורת הקסמים 10.30, ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל — שגעון בחלל 7.00, 9.15
סינמטק 1 10 רובין הוד
16.00 הנר הזיש
19.00 ניגונקיה
21.30 הקרדים
סינמטק 2 — 19.00 העקבות
21.30 יצירה בלתי גמורה לפסנתר
רון — קרוקודיל דנדי 10.30, הבטלנים מאישתור 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — באגון 7.00, 9.30 ז'אן דה פלורט 7.00, 9.30
עדן — אבא גנב 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — מועדון הכוונה 7.00, 9.15

רמת גן

ארמון — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.30
אורדע — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הבטלנים מאישתור 5.00, 7.30, 9.45
הדר — שגעון בחלל 4.30, 7.30, 9.30
לילי — עין לי עין לי 5.00, יופיו של המצא 7.15, 9.30
רב־גן 1 — הברוח שוה מליון 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, מלון הוד המיטות 7.25, 9.55
רב־גן 2 — איבו. הבר מכוכב אחר 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, לה בבבה 7.30, 9.50
רב־גן 3 — שירת הדרום 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, אלנבה הזמורה 7.30, 9.50
רב־גן 4 — קרוקודיל דנדי 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, ללא מוצא 7.25, 9.55
שביט — רוביסונד 4.30, מסטל באקס 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — עגיבה עיוורת 9.00

נתניה

מסורית — כבבי 11.00, 5, החנות מעבר לפינה 7.00, 9.15
שרון — קינג קונג 2, 5, אבא גנב 7, 9.15
דוד — רונגנטכאת לי 4.30, נדודי השוק 7.15, 9.30

חולון

מתנ"ס קריית שרת — מירוץ להצס 11.00, 4.00, חליפת ערב 7.15, 9.30
כפיר — היפה והחיה 11.00, מלתעות 4 4.30, 7.15, 9.30
מיגל — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — הבטלנים מאישתור 7.30, 9.30
אירמן — אבא גנב 5.00, 7.30, 9.30

ראשל"צ

ב.ג. רון 1 — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
סופרמן 4 11.00
ב.ג. רון 2 — ריקוד מושות 11, 4.30, 9.30

רמת־השרון

כוכב — סופרמן 4 11.00, 4.15, לא שם דין 7.00, 9.30

באר שבע

חן — השומר מבבלי הילם מס' 2 4.30, 7.00, 9.30
היכל התרבות — המכשפה 9.30

חיפה והסביבה

אורה — ריקוד מושות 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — הבדות בילם הלבנדון 11.00, 4.30
גברים גברים 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — כלון לצעירים 4.30, 7, 9.15
בית הגפן — היפה והחיה 4.30, המקבצן בס' 2 9.15
הן — ז'אן דה פלורט 6.30, 9.00
עצמון 1 — קרוקודיל דנדי + שמור בדי לבמוה 10.00 ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2 — איבו. הבר מכוכב אחר + קרטה קיד 2 10.00, מלתעות 4 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — הפורץ 10.00, הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
קרן אור המהרש — לורי אנדרסון — בית האמיצים 4.30, 7.00, 9.15 שר הטבעות 11.30 בלילה
רון — היפה והחיה 11.00, אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
רב גת 1 — הברוח שוה מליון 10.30, 12.30, 4.30, הקיסר האחרון 6.00, 9.15
רב גת 2 — שירת הדרום 10.30, 12.30, 4.15, מלון הוד המיטות 6.45, 9.15
אורות — אבא גנב 5.00, 7.00, 9.15
כפיר — הבטלנים מאישתור 7.00, 9.15
מכרון — רמבו הפיל המשופע 11.00, 5.00, מי הבחורה הזאת 7.00, 9.15
ריגן — אבא גנב 11.00, 4.00, אני החבורה 7.00, 9.15
סינמטק — כל אחד רוכב על קרוסלה 7.00, אבנות האוריבנטה 8.45
שביט — באגון 7.00, 9.15
ההכל — מסטל באקס 9.15

טבריה

יד שטורית — אבא גנב 7.15

צפת בית שאן

קרוקודיל דנדי 5.00

כפר סבא

תן — אני החבורה 7.00, 9.15
שקד — היפה והחיה 7.00, 9.30
הבלתי משוחדים 11.00

פתח־תקוה

היכל 1 — קרוקודיל דנדי 11.00, אבא גנב 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — אלדין ומנורת הקסמים 11.00, ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — עמי ותמי 11.00, ריקוד מושות 5.00, 7.15, 9.30

קריית אונו

מתנ"ס — איבו. 4.30
כל מה שרציתם לדעת על המין 9.00
ויקה לחנות 7.00, 9.30
בעקבות האוצר הקסומה 11.00

רחובות

בית העם — הקיסר הקבוצי 8.30
דוד — היפה והחיה 11.00, 5, ללא מוצא 7.15, 9.30
חן — הרפתקאותיו של סופר בלש 4.30, המכשפות מאיסטוויק 7.15, 9.30

הרצליה

מלון דניאל — לו היית כאן 5.00, 7.15, 9.30
דוד — ריקוד מושות 4.30, 7.15, 9.30, רובין הוד 11.00
היכל — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — אני החבורה 4.30, המכשפות מאיסטוויק 4.30, 7.15, 9.30

נס־ציונה

מופת — השומר מבבלי הילם מס' 2 5.00, 7.00